

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა.
ოპერაციები ზღვაზე

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე

ბათუმი 2019

ოპერაციები ზღვაზე

რეაგირების გეგმები

Планы реагирования

მენეჯმენტის ინტეგრირებული
სისტემა

Интегрированная система
менеджмента

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების
გეგმა.
ოპერაციები ზღვაზე

План реагирования на разлив
нефти.
Операции на море

№ BOT-IMS3.F01-021
რევიზია: 3

№ BOT-IMS3.F01-021
Ревизия: 3

ინფორმაცია დოკუმენტის შესახებ	Информация о документе
<p>ცვლილებები და დამატებები დამტკიცებულია და შემოღებულია ძალაში «___» _____ 20___ წლის ბრძანების № _____ საფუძველზე</p> <p>ცვლის 22-01-2017 წლის გეგმას «ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე» მეორე გამოცემას.</p> <p>Изменения и дополнения утверждены и введены в действие на основании приказа № _____ от «___» _____ 20___ года.</p> <p>Взамен второго издания Плана реагирования на разлив нефти. Операции на море. от 22-01-2017 года</p>	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს
დირექტორი

_____ თ. იოსელიანი
„____, _____ 2019 წ.

„შეთანხმებულია“

სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს ზღვაზე
ძებნა-გადარჩენის და გემების მოძრაობის
მონიტორინგის დეპარტამენტის უფროსი

_____ ავთანდილ გეგენავა
„____, _____ 2019 წ.

„შეთანხმებულია“

სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს საზღვაო
უსაფრთხოების დეპარტამენტის უფროსი

_____ ა. ქვარიანი
„____, _____ 2019 წ.

„შეთანხმებულია“

ბათუმის ნავსადგურის სახელმწიფო
ზედამხედველობის და კონტროლის სამსახურის
უფროსი

_____ თენგიზ გადილია
„____, _____ 2019 წ.

შეთანხმებულია (შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალი»)

შპს «ბათუმის ნავთობტერმინალის»
გენერალური დირექტორი

_____ მ. ჯუმადილავე
„____, _____ 2019 წ.

„შეთანხმებულია“

შპს «ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის»
გენერალური დირექტორი

_____ მ. ადილხანოვ
„____, _____ 2019 წ.

„შემსრულებელი“

_____ თ. გორდელაძე,
შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“
შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების
და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი
გარემოსდაცვითი მმართველი
_____ 2019 წ.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მთავარი ინჟინერი Главный инженер	/...../	გოგი ნაროშვილი Гоги Нарошвили
საოპერაციო-საწარმოო დირექტორი Операционно-производственный директор	/...../	კუანიშ აიაბაევ Куаныш Аябаев
შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი - გარემოსდაცვითი მმართველი Начальник отдела охраны труда, промышленной безопасности и охраны окружающей среды – Управляющий по охране окружающей среды	/...../	ტენგიზ გორდელაძე Тенгиз Горделадзе
სასაქონლო-სატრანსპორტო განყოფილების უფროსი Начальник товарно-транспортного отдела	/...../	თეიმურაზ მაისაია Теймураз Майсая
უსაფრთხოების განყოფილების დირექტორი Начальник отдела безопасности	/...../	ზაალ მოისწრაფიშვილი Заал Моисцрапишвили
ინტეგრირებული მენეჯმენტის სისტემისა და სტანდარტიზაციის მართვის განყოფილების უფროსი Начальник отдела управления интегрированной системой менеджмента и стандартизацией	/...../	ლალი ქობულაძე Лали Кобуладзе
ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის უფროსი Начальник группы реагирования на разлив нефти	/...../	მინდია ხათაშვილი Миндия Хаташвили

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შეთანხმებულია (შპს «ბათუმის საზღვაო ნავსადგური»)

მთავარი ინჟინერი Главный инженер	/...../	ი. ცივაძე И. Цивадзе
ოპერაციული დირექტორი Операционный директор	/...../	თ. ვარშანიძე Т. Варшанидзе
შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების უფროსი Начальник отдела охраны труда, производственной безопасности, экологии и здравоохранения	/...../	დ. ჩაკვეტაძე Д. Чакветадзе
შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე- გარემოსდაცვითი მმართველი Заместитель начальника отдела охраны труда, производственной безопасности, экологии и здравоохранения – Управляющий по охране окружающей среды	/...../	ზ. ვარშალომიძე З. Варшаломидзе
იურიდიული განყოფილების უფროსი Начальник юридического отдела	/...../	კ. ფალავანდიშვილი К. Палавандишвили
მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემების მართვის და სტანდარტიზაციის განყოფილების უფროსი Начальник отдела управления интегрированных систем менеджмента и стандартизации	/...../	ა. დანილოვ А. Данилов

ოპერაციები ზღვაზე

შინაარსი

0.	საერთო ნაწილი	11
0.1	შესავალი	11
0.2	ინფორმაცია - „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა-ოპერაციები ზღვაზე“ შესახებ	12
0.3	გეგმის ფორმატი	13
0.4	ინფორმაცია „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა-ოპერაციები ხმელეთზე“ შესახებ	14
0.5	„ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - საზღვაო ოპერაციების“ განაწილების პროცედურა	15
0.6	გეგმის რევიზიების და შესაბამისი ვერსიების კონტროლის პროცედურები	17
0.7	ნორმატიული მითითებები	18
	შესწორებების გვერდი	22
1.	სტრატეგია	23
1.1.	გეგმის მიზნები და ამოცანები	23
1.2.	ტერმინები და აბრევიატურები	24
1.3.	გეგმის მოქმედების გეოგრაფიული არეალი	33
1.4.	უფლებამოსილებები და მოვალეობები	34
1.4.1.	ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეები	34
1.4.2.	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეების უფლებამოსილებები და მოვალეობები	36
1.4.3.	უწყებათაშორის მხარდაჭერა და მონაწილეობა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში	47
1.4.3.1	ნავთობის დაღვრის შესახებ სახელმწიფო უწყებებისათვის შეტყობინებები	47
1.4.3.2	ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ სახელმწიფო უწყებებისათვის პირველადი შეტყობინების ფორმა	48
1.4.3.3	ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინებების სისტემა	49
1.4.3.4	უწყებათაშორისი მხარდაჭერა და მონაწილეობა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის პასუხისმგებლობის ზონაში	54
1.5.	კავშირი სხვა გეგმებთან	60
1.5.1.	ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმა	60
1.5.2.	შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. სახმელეთო ოპერაციები	61
1.6.	ნავთობის დაღვრის რისკები	62
1.6.1	შესავალი	62
1.6.2	მონაცემები საზღვაო ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის ნავმისადგომების შესახებ	63
1.6.3	ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან და საზღვაო ნავსადგურში მდგომი გემებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრების შემთხვევები	65
1.6.4	ნავთობის ზღვაში დაღვრის რისკები საზღვაო ნავსადგურში და ნავთობტერმინალში	65
1.6.5	ზღვაში ნავთობის დაღვრის რისკების შერბილების ღონისძიებები	68

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.7. ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ძირითადი მახასიათებლები	69
1.8. ნავთობის დაღვრის მოსალოდნელი ზეგავლენა ადგილობრივ რესურსებზე	70
1.8.1 შესავალი	70
1.8.2 ნავთობის ზეგავლენა ზღვის სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე	70
1.8.3 ზედაპირული დინებების ზეგავლენა ნავთობის ლაქის გადაადგილებაზე	71
1.9. სანაპიროს სენსიტიური ზონები და დაცვის პრიორიტეტები	72
1.10. ნავთობის დაღვრის სცენარები	75
1.10.1 ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული ინციდენტების კატეგორიები	75
1.10.2 ნავთობის დაღვრის სცენარების დახასიათება	77
1.11. ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგია	80
1.11.1 ძირითადი პრინციპები და ამოცანები	80
1.11.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის ვარიანტები	80
1.11.2.1 შესავალი	80
1.11.2.2 მონიტორინგი და შეფასება	82
1.11.2.3 ლოკალიზაცია და შეგროვება	84
1.11.2.4 შეზღუდვები და არახელსაყრელი პირობები	86
1.11.3 სტრატეგია საზღვაო ზონისათვის	87
1.11.4 სტრატეგია მდინარეში დაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების შემთხვევებისათვის	94
1.11.5 სტრატეგია სანაპირო ზოლისათვის	97
1.11.6 ნარჩენების მართვის სტრატეგია	99
1.11.7 უსაფრთხოების მითითებები	101
1.12. მოწყობილობები, მასალები, მომსახურება	102
1.12.1 მოწყობილობის და მასალების საერთო მიმოხილვა	102
1.12.1.1 შესავალი	102
1.12.1.2 მოწყობილობის და მასალების და პერსონალის ტრანსპორტირების საშუალებები	103
1.12.1.3 დაღვრილი ნავთობის შეკავების და ლოკალიზაციის საშუალებები	103
1.12.1.4 დაღვრილი ნავთობის აკრეფის (შეგროვების) საშუალებები	104
1.12.1.5 აკრეფილი ნავთობის შეგროვების, დროებითი განთავსების და ტრანსპორტირების საშუალებები	104
1.12.1.6 აკრეფილი და შეგროვებული ნავთობის და ნავთობით გაჯერებული სორბენტების უტილიზაციის, ან გადამუშავების საშუალებები	105
1.12.1.7 მოწყობილობის რეცხვის და გაწმენდის საშუალებები	105
1.12.1.8 კავშირგაბმულობის საშუალებები	105
1.12.2 ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები	105

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.12.3 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები	109
1.12.4 კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები	110
1.12.5 ზღვაში სხვადასხვა მასშტაბის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსები.....	113
1.12.6 მდინარეებში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსები	117
1.12.7 მოწყობილობის ინსპექტირება, მომსახურება, გამოცდა	122
1.12.8 სანაპირო მოწყობილობა, მასალები და გამოყენება.....	123
1.13. მართვა, ადამიანური რესურსები და ვარჯიშები	125
1.13.1 შესავალი	125
1.13.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების მართვა	126
1.13.3 ნავთობის დაღვრაზე 1-ლი საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია	132
1.13.4 ნავთობის დაღვრაზე მე-2-ე საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია	133
1.13.5 ნავთობის დაღვრაზე მე-3 საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია	134
1.13.6 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის მომზადება	135
1.13.7 თეორიული და პრაქტიკული ვარჯიშების ზოგადი დახასიათება.....	137
1.14. კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფა და მართვა	138
1.14.1 ინციდენტების მართვის ცენტრის დისლოკაციის ადგილი	138
1.14.2 კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფის საშუალებები	138
1.14.3 ანგარიშები, ცნობარები, რუკები, სქემები, ავარიული შემთხვევის ჟურნალები.....	139
1.14.3.1 ანგარიშები, ავარიული შემთხვევის ჟურნალები	139
1.14.3.2 საცნობარო მასალები, რუკები, სქემები.....	143
<u>შესწორებების გვერდი .....</u>	<u>144</u>
2. მოქმედებები და ოპერაციები	145
2.1 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საწყისი პროცედურები	145
2.1.1 შესავალი	145
2.1.2 ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიღება	146
2.1.3 ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების გადაცემა.....	146
2.1.4 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების ქრონოლოგიური აღწერის დაწყება	147
2.1.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პირველადი რესურსების მობილიზება, დაღვრის მასშტაბის პირველადი შეფასება, რეაგირების სტრატეგიის შემუშავება	147
2.1.6 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დაწყება	148
2.1.7 ნავთობის ლაქის მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებების დაწყება.....	148
2.1.8 დამატებითი რესურსების მობილიზება	149
2.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ძირითადი ღონისძიებები	149

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2.2.1	ინციდენტის მართვის ცენტრის აქტივიზაცია	149
2.2.2	ნავთობის დაღვრის მასშტაბის დაზუსტება.....	150
2.2.2.1	შესავალი	150
2.2.3	არსებული რესურსების საკმარისობის შეფასება.....	153
2.2.4	დაღვრილი ნავთობის სინჯის აღება.....	153
2.2.5	დაღვრის ლიკვიდაციის პრიორიტეტების განსაზღვრა, შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება	154
2.2.6	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის სრული შემადგენლობის ამოქმედება	157
2.2.7	ნავთობის დაღვრის ადგილებში უსაფრთხოების ზომების შეფასება.....	158
2.2.8	კავშირის უზრუნველყოფა კონტრაქტორ კომპანიასთან და სახელმწიფო უწყებებთან.....	158
2.2.9	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა.....	158
2.2.10	ნავთობის დაღვრის შესახებ ქრონოლოგიური ანგარიშგება	159
2.2.11	ნარჩენების მართვა	160
2.2.12	წყალნავთობის ემულსიის მართვა	160
2.2.13	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოთა მიმდინარეობის კონტროლი და კოორდინაცია.....	161
2.2.14	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების შენელება.....	161
2.2.15	დანახარჯების გაანგარიშება, იურიდიული საკითხები, პრესასთან ურთიერთობა	162
2.2.16	ნავთობის დაღვრის შესახებ საბოლოო ანგარიშის მომზადება	162
<u>შესწორებების გვერდი .....</u>		<u>163</u>
3.	<u>სახელმძღვანელო მონაცემები .....</u>	<u>163</u>
3.1	საკონტაქტო ინფორმაცია.....	163
3.1.1	ზღვაზე ძებნა-გადარჩენისა და გემების მოძრაობის მონიტორინგის დეპარტამენტი.....	164
3.1.2	ბათუმის ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლისა და ზედამხედველობის სამსახური (RSC- LOSC)	164
3.1.3	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ - საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტო აჭარის ა.რ. საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი სამმართველო	164
3.1.4	სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება საქართველოს სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი.....	164
3.1.5	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდი	165
3.1.6	საქართველოს საზღვაო ნავსადგურში რადიოკავშირის არხები	171
3.2	ნავთობის მოქმედება ზღვაში.....	172
3.3	ზღვაში ნავთობის დაღვრის შედეგები	175
3.3.1	ნავთობის ზეგავლენა სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე.....	175
3.4	ჯანდაცვა და უსაფრთხოება.....	176
3.4.1	შესავალი	176
3.4.2	რისკის შეფასება	177

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.4.3	ქიმიური ნივთიერებების მოქმედება	177
3.4.4	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ქმედებისას გამოყენებული ქიმიური ნივთიერებები და საწმენდი საშუალებები	181
3.4.5	უსაფრთხოება სამუშაო გარემოში.....	181
3.4.6	მოცურება, წაბორძიკება, დაცემა.....	182
3.4.7	ხელით მუშაობა და აღჭურვილობის აწევა	183
3.5	ტრანსპორტი	183
3.6	პირველადი სასწრაფო დახმარება	184
3.7	უსაფრთხოება რეაგირების ოპერაციების ჩატარების დროს: რეაგირების ოპერაციები სანაპირო ზოლზე..	184
3.8	რეაგირების ოპერაციები ზღვაში.....	184
3.9	რეაგირების ოპერაციები დისპერგატორების გამოყენებით	185
3.10	პერსონალის პასუხისმგებლობის სფერო	186
3.11	ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები	186
3.11.1	ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შერჩევა	186
3.12	მოხალისეთა მართვა	187
3.13	მოხალისეთა კოორდინაცია	188
3.14	ნარჩენების მართვა	188
3.14.1	მითითებები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ადგილის სწორი ორგანიზაციისათვის.....	188
3.14.2	ნარჩენების მართვის წესები	189
3.14.3	ნარჩენების განკარგვა	190
3.15	მედიასთან ურთიერთობები	193
3.16	„POLPER“ - ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების ფორმა	193
3.17	საკანონმდებლო მოთხოვნები	196
3.17.1.	საერთაშორისო ხელშეკრულებები და კონვენციები.....	196
3.17.2.	სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები.....	197
3.17.3.	საქართველოს კანონმდებლობის ძირითადი მოთხოვნები.....	198
3.18	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი	202
3.19	ადგილის უსაფრთხოების შემოწმების ფორმა.....	206
3.20	ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრების სტატისტიკა:	207
3.21	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში გემებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის სტატისტიკა	210
3.22	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირები ჯგუფის ყოველწლიური სასწავლო პროგრამების საკვანძო თემები	212
3.23	მდინარეებში ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის და ზღვაში გავრცელების საწინააღმდეგო ცალკეული ოპერაციების შესრულების დროის ნორმატივები	213
	შესწორებების გვერდი	213

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

0. საერთო ნაწილი

0.1 შესავალი

- 0.1.1 შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ 2008 წლის თებერვლიდან სააქციო საზოგადოება „ყაზტრანსოილ“-ის საკუთრებაა, რომელიც ყაზახეთის ნაციონალური კომპანიის სააქციო საზოგადოება „ყაზმუნაიგაზ“-ის შვილობილ კომპანიას წარმოადგენს.
- 0.1.2 იმავე 2008 წლის თებერვლიდან, სს „ყაზტრანსოილ“-ს გადაეცა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის მართვის ექსკლუზიური უფლება.
- 0.1.3 შესაბამისად, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“, მართვის ერთიან სისტემაშია მოქცეული, რაც ქმნის საწარმოთა საქმიანობის დროს უსაფრთხოების უზრუნველყოფისაკენ მიმართული ღონისძიებების ოპტიმალურად დაგეგმვას და ამ ღონისძიებების რეალიზაციის პროცესში საჭირო ადამიანური და ტექნიკური რესურსების ერთობლივად მოზიდვის და უფრო ეფექტურად გამოყენების კარგ შესაძლებლობებს.
- 0.1.4 ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში ერთობლივი საქმიანობის უზრუნველყოფისკენ არის მიმართული შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალსა“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურს“ შორის 2013 წლის 29 ნოემბერს გაფორმებული #256 ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზე, კომპანიებმა აიღეს ვალდებულება მასზედ, რომ ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის საწარმოო ობიექტებიდან ზღვაში და ხმელეთზე ნავთობის ნებისმიერი მასშტაბის ავარიული დაღვრის შემთხვევებში, საკუთარი ტექნიკური რესურსების და კვალიფიციური პერსონალის გამოყენებით, ურთიერთ დახმარების პრინციპით, ერთობლივად განახორციელებენ შესაბამისი რეაგირებისათვის საჭირო ღონისძიებებს.
- 0.1.5 ზემოთ აღნიშნული ხელშეკრულების ერთ-ერთი ვალდებულებით, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალმა“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურმა“ შეიმუშავეს ზღვაში და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა, რომელიც წარმოადგენს 2006 წელს შემუშავებული შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის განახლებულ და ძირეულად გადამუშავებულ ვერსიას.
- 0.1.6 შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების განახლებული გეგმა ორი ძირითადი ნაწილისაგან შედგება:
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ზღვაზე;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ხმელეთზე.
- 0.1.7 შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების განახლებული გეგმა მხარეთა შორის 2013 წელს გაფორმებული #256 ხელშეკრულების გათვალისწინებით, განიხილავს ზღვაში, მდინარეებში და ხმელეთზე, მათ შორის, ნავმისადგომებზე და სანაპირო ობიექტებზე, ნავთობის ავარიული დაღვრის I და II საფეხურის შემთხვევებში, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ერთობლივი მოქმედებების ორგანიზაციულ და ტექნიკურ საკითხებს.

ოპერაციები ზღვაზე

0.2 ინფორმაცია - „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა-ოპერაციები ზღვაზე“ შესახებ

- 0.2.1 წინამდებარე „შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის“ განახლებულ ვერსიაში, ისევე როგორც წინა ვერსიაში, გათვალისწინებულია საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 22 აპრილის #195 დადგენილებით დამტკიცებული „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის“ მოთხოვნები ნავთობტერმინალებისა და საზღვაო ნავსადგურების ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის სტრუქტურისა და შინაარსის მიმართ.
- 0.2.2 გეგმა შემუშავებულია საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს დირექტორის 31.08.2012 #19 ბრძანებით დამტკიცებული „ნავსადგურის წესების“ თავი XV, მუხლი 75. პუნქტი 2.-ის მოთხოვნის საფუძველზე, რომლის თანახმად, ნავსადგურებს და ნავთობის ტერმინალებს აუცილებლად უნდა ჰქონდეთ ნავთობის ავარიული დაღვრის I და II დონის სალიკვიდაციო ტექნიკური დანადგარები, რეაგირების გეგმები და ჰყავდეთ შესაბამისად გაწვრთნილი ნავთობის ავარიულ დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფები.
- 0.2.3 გეგმა ითვალისწინებს “საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის” მიერ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დაგეგმვის თაობაზე შემუშავებული სახელმძღვანელო დოკუმენტის - “ნავთობით დაბინძურებაზე რეაგირების სახელმძღვანელო”, თავი 2, 1995 წ., და „IPIECA REPORT Series, ტ. 2, საგანგებო დაგეგმვა“-ს დებულებებს.
- 0.2.4 გეგმა ასევე ითვალისწინებს მსოფლიო პრაქტიკაში აღიარებული გარემოსდაცვითი პოლიტიკის შემდეგ ძირითად პრინციპებს:
- მოსალოდნელ ინციდენტებზე დაუყოვნებლივი რეაგირებისათვის საჭირო რესურსების მუდმივი მზადყოფნა დ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ტექნიკური საშუალებების მუდმივი განახლება და პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებაზე მუდმივი ზრუნვა.
  - ეკოლოგიურად მგრძობიარე ტერიტორიების დაცვის პრიორიტეტულობა;
  - ნავთობის დაღვრით გარემოზე მიყენებული ზიანის მინიმიზაცია;
  - საზოგადოებასთან ღია თანამშრომლობა და ინფორმაციული ურთიერთობის მხარდაჭერა;
- 0.2.5 წინამდებარე „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ზღვაზე“ განიხილავს ნავთობის ზღვაში დაღვრის შემთხვევებში შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ მიერ განსახორციელებელ პროცედურებს და პრაქტიკულ ღონისძიებებს და განსაზღვრავს შესაბამის პასუხისმგებლობებს და საჭირო რესურსებს - ავარიული შემთხვევის ადგილის და მასშტაბის გათვალისწინებით.
- 0.2.6 საზღვაო ოპერაციები შეეხება, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების იმ პროცედურებს, რომლებიც ერთობლივად უნდა შესრულდეს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში და/ან საზღვაო ნავსადგურის ნავმისადგომებიდან და ნავთობტერმინალის ნავმისადგომებიდან

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

და უნაპირო ჩამოსასხმელთან მდგომი გემებიდან, უნაპირო ჩამოსასხმელზე მდგომ ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა მილებიდან ნავთობის ზღვაში ავარიული დაღვრის ან მდინარეებში ჩაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების I და II დონის შემთხვევებში.

- 0.2.7 „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ზღვაზე“, ზოგადი ფორმით მოიცავს მითითებებს „შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ მოქმედებებთან დაკავშირებით ნავთობის ზღვაში ავარიული დაღვრის III დონის შემთხვევებშიც.
- 0.2.8 შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ზღვაზე - სახელმძღვანელო დოკუმენტია შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ყველა იმ მუშაკისათვის, რომლებიც, თავისი სამსახურობრივი მოვალეობით და წინამდებარე გეგმის თანახმად განსაზღვრული კომპეტენციების ფარგლებში, ვალდებული არიან ჩაერთონ ნავთობის ზღვაში დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში.

0.3. გეგმის ფორმატი

0.3.1. „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე“ ოთხი ძირითადი თავისაგან შედგება:

- თავი 0. საერთო ნაწილი
- თავი 1. სტრატეგია.
- თავი 2. მოქმედებები და ოპერაციები.
- თავი 3. სახელმძღვანელო მითითებები.

0.3.2. თავი 0. საერთო ნაწილი - ამ თავში წარმოდგენილია ზოგადი ინფორმაცია გეგმის შესახებ, განხილულია გეგმის ფორმატი, და გეგმის განახლების პირობები.

0.3.3. თავი 1. სტრატეგია - ანუ, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგია - ამ თავში განსაზღვრულია - გეგმის მიზანი და ამოცანები, განხილულია - ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ნავმისადგომების და აკვატორიის გეოგრაფიული მდებარეობა და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის „პასუხისმგებლობის რაიონის“ შესახებ მონაცემები, განსაზღვრულია - ბათუმის ნავთობტერმინალის, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის, სამთავრობო უწყებების და კონტრაქტორი კომპანიების პასუხისმგებლობები და მზადყოფნის საკითხები ნავთობის დაღვრის ინციდენტის შემთხვევაში, დახასიათებულია წინამდებარე გეგმის კავშირი სხვა გეგმებთან, შეფასებულია - ნავთობის დაღვრის რისკები და შესაძლო წყაროები, ასევე, შესაძლო დაღვრის მოცულობა, მასშტაბები, ხასიათი და ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული სხვა მონაცემები, ხოლო ამ მონაცემების საფუძველზე, განსაზღვრულია - დაღვრის კატეგორიები და კლასიფიცირებულია რეაგირების შესაბამისი ღონისძიებები, ჩამოყალიბებულია - ნავთობის დაღვრის პრევენციის ტექნიკური და ორგანიზაციული ღონისძიებების ნუსხა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

გარდა ამისა, შეფასებულია ქარებისა და დინებების შედეგად დაღვრილი ნავთობის გავრცელების შესაძლო ტრაექტორიები და ნავთობის შესაძლო დაღვრის სხვადასხვა შემთხვევების შედეგად რისკის ქვეშ მოხვედრილი ბიოლოგიური და ეკონომიკური რესურსები.

0.3.4. თავი 2. მოქმედებები და ოპერაციები - ანუ, მოქმედებები და ღონისძიებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში.

ამ თავში განხილულია - ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების და რეაგირების რესურსების გამოძახების პროცედურები და დაღვრის შემთხვევების დროს შესასრულებელი ყველა ორგანიზაციული და პრაქტიკული ქმედებები და დაღვრის ლიკვიდაციის და გაწმენდის სამუშაოების დროს გამოსაყენებელი რესურსები - დაღვრის მასშტაბის და გარემოს პირობების გათვალისწინებით

0.3.5. თავი 3. სახელმძღვანელო მითითებები - აუცილებელი და სარეკომენდაციო ინფორმაციები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დაგეგმვისათვის.

ამ თავში მოცემულია - სახელმძღვანელო ინფორმაცია საერთაშორისო კონვენციების მოთხოვნების შესახებ, აღწერილია - დაღვრილი ნავთობის ლაქის გავრცელების ტრაექტორიის და არეალის საზედამხედველო მეთოდები, მოცემულია - სახელმძღვანელო ინფორმაცია ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის და გაწმენდის ოპერაციების დროს ჯანდაცვის და უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებით, მოცემულია - სახელმძღვანელო ინფორმაცია ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის შესახებ, წარმოდგენილია საკონტაქტო ინფორმაცია.

0.4. ინფორმაცია „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა-ოპერაციები ხმელეთზე“ შესახებ

0.4.1. „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა-ოპერაციები ხმელეთზე“, განსაზღვრავს ნავთობის ხმელეთზე, (მათ შორის სარეზერვუარო პარკებში, საზღვაო ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის ნავმისადგომებზე და სანაპირო ობიექტებზე) დაღვრის ლიკვიდაციის დროს პასუხისმგებლობებს, შეტყობინების და რესურსების მობილიზაციის პროცედურებს და პრაქტიკულ ღონისძიებებს ავარიული შემთხვევის ადგილის და მასშტაბის გათვალისწინებით.

0.4.2. გეგმის ეს ნაწილი ასევე განიხილავს ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის ზღვაში და მდინარეებში გავრცელების საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევებს, მათ შორის იმ შემთხვევებს, როცა შიდა სარკინიგზო გადატვირთვების დროს ინციდენტის შედეგად შეიქმნება დაღვრილი ნავთობის უშუალოდ ზღვაში ან მდინარეში გავრცელების საშიშროება და იძლევა კონკრეტულ მითითებებს ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის შეკავებისა და ზღვაში და/ან მდინარეებში გავრცელების საწინააღმდეგო ორგანიზაციული და ტექნიკური ღონისძიებების შესახებ.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

0.4.3. იმ შემთხვევაში, როცა წარმოიქმნება ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის ზღვაში და/ან მდინარეებში გავრცელების საფრთხე, ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ოპერაციების პარალელურად, დაუყოვნებლივ უნდა ამოქმედდეს ნავთობის ზღვაში და მდინარეებში დაღვრაზე რეაგირების რესურსების მობილიზაციის შესაბამისი პროცედურები და პრაქტიკული ღონისძიებები „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ზღვაზე“-ის თანახმად.

0.4.4. ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის გეგმა ხუთი ძირითადი ნაწილისგან და ერთი დანართისგან შედგება:

- ნაწილი I. დაგეგმვა და რეაგირების სტრატეგია
- ნაწილი II. შეტყობინებები და გამომახებები
- ნაწილი III. ფუნქციები და მოვალეობები
- ნაწილი IV. რეაგირების ოპერაციები
- ნაწილი V. სახელმძღვანელო მონაცემები

დანართი A: „სანაპირო ზოლის დაცვის სახელმძღვანელო“, სადაც წარმოდგენილია ზღვაში დაღვრილი ნავთობის ნაპირზე გამორიყვის შემთხვევაში ზღვის სანაპიროზე მისასვლელი გზების და პლაჟების დაბინძურებისაგან გაწმენდის ღონისძიებების შესახებ.

0.5. „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - საზღვაო ოპერაციების“ განაწილების პროცედურა

0.5.1. შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის - ოპერაციები ზღვაზე“ ასლების განაწილება და მიმღებთა რეგისტრაცია განხორციელდება შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ შიდა სტანდარტის № BOT-IMS2-A01-001Q2-10-10-001 „ინტეგრირებული მართვის სისტემის შიდა დოკუმენტაციის მართვის წესები“ შესაბამისად.

0.5.2. გეგმა ხელმისაწვდომი იქნება შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ყველა იმ მუშაკისათვის, რომლებიც, თავისი სამსახურეობრივი მოვალეობით და წინამდებარე გეგმის თანახმად განსაზღვრული კომპეტენციების ფარგლებში, ვალდებული არიან ჩაერთონ ნავთობის ზღვაში და ხმელეთზე დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში, რათა გამოყენებული იქნას საგანგებო სიტუაციებში მოქმედებების სწავლების პროცესში და ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რეალურ პირობებში.

0.5.3. გეგმა ასევე ხელმისაწვდომი იქნება ყველა იმ უწყების და ორგანიზაციისათვის, რომელთაც გეგმის შესაბამისად და კანონმდებლობის საფუძველზე უნდა გადაეცეთ შესაბამისი შეტყობინება და მიიღონ მონაწილეობა ან გაუწიონ დახმარება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პრაქტიკულ ღონისძიებებში.

ოპერაციები ზღვაზე

ცხრილი 0.5.1 გეგმის განაწილება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე კომპანიებსა და უწყებებს შორის

რევიზია	ასლი №	კომპანია, სახელმწიფო უწყება	ვერსიები		
			ქართული	რუსული	ინგლისური
№2	№1	შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“	+	+	
№2	№2	შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“	+	+	
№2	№3	საქართველოს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო	+		
№2	№4	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	+		
№2	№5	საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი (MRCC-OPRC)	+		
№2	№6	ბათუმის ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლისა და ზედამხედველობის სამსახური	+		
№2	№7	შავი ზღვის დაცვის კონვენციური ინსპექცია	+		
№2	№8	კომპანია NRC International Service	+		
№2	№9	სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი	+		
№2	№10	საზღვო ოპერაციების მართვის ერთობლივი ცენტრი	+		

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

0.6. გეგმის რევიზიების და შესაბამისი ვერსიების კონტროლის პროცედურები

- 0.6.1. შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე“, წარმოადგენს 2006 წელს შემუშავებული ანალოგიური გეგმის მე-3 რევიზიის შედეგად განხლებულ ვერსიას .
- 0.6.2. შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე“ კონტროლირებადი დოკუმენტია.
- 0.6.3. გეგმის თითოეული ეგზემპლარი დანომრილია.
- 0.6.4. გეგმის განაწილების სიაში ჩამოთვლილ ყველა კომპანიას და უწყებას გადაცემული აქვს გეგმის ასლის ნომრიანი ეგზემპლარი.
- 0.6.5. გეგმა დაექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას და პერიოდულ განახლებას.
- 0.6.6. გეგმა განახლებას უნდა დაექვემდებაროს საკანონმდებლო, ნორმატიული ცვლილებების ან სხვა აუცილებელ შემთხვევებში (მაგალითად, გეგმის პრაქტიკაში გამოყენების ან ტრენინგის დროს ხარვეზების გამოვლენის, აღჭურვილობის განახლების და ა.შ. შემთხვევებში), რათა შესაბამისობაში იქნას მოყვანილი თანამედროვე მოთხოვნებთან.
- 0.6.7. გეგმა აუცილებლად უნდა განახლდეს შემდეგ შემთხვევებში:
- თუ შეიცვალა გეგმაში არსებული ინფორმაცია შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ საწარმოო უბნების ან მათი საზღვრების შესახებ.
  - თუ შეიცვალა გეგმაში არსებული ინფორმაცია შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ საწარმოო ინფრასტრუქტურის, მილსადენების, ნავმისადგომების შესახებ.
  - თუ შეიცვალა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების აღჭურვილობის ტიპი, სიმძლავრეები და მისგან გამომდინარე, რეაგირების მეთოდები.
  - თუ შეიცვალა გადატვირთვას დაქვემდებარებული ნავთობის და ნავთობპროდუქტების სახეობები, რაც არსებითად ცვლის გეგმით განსაზღვრულ რეაგირების მეთოდოლოგიას და მოითხოვს განსხვავებულ რესურსებს.
  - თუ შეიცვალა დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე კონტრაქტორი კომპანიის რესურსები და შესაძლებლობები.
  - თუ შეიცვალა სხვა პირობები და ინფორმაცია, რაც არსებითად განსხვავდება გეგმაში წარმოდგენილი შესაბამისი პირობებისა და ინფორმაციისაგან.
- 0.6.8. გეგმის გადახედვას და განახლებას ურთიერთმეთანხმების საფუძველზე უზრუნველყოფენ შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“.
- 0.6.9. გეგმის რევიზიის და განახლების შემთხვევაში, ახალი ვერსიების დანომრილი ასლები დაეგზავნებათ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე კომპანიებსა და უწყებებს.
- 0.6.10. გეგმა ძალაშია მისი დამტკიცების დღიდან.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

0.7. ნორმატიული მითითებები

საქართველოს კანონები და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები

- 0.7.1. საქართველოს კანონი №519-ის
«გარემოს დაცვის შესახებ»
- 0.7.2. საქართველოს კანონი №715
«საქართველოს საზღვაო კოდექსი»
- 0.7.3. საქართველოს კანონი № 1761
«საქართველოს საზღვაო სივრცის შესახებ»
- 0.7.4. საქართველოს კანონი №2350
«საშიში ნივთიერებებით გამოწვეული ზიანის კომპენსაციის შესახებ»
- 0.7.5. საქართველოს კანონი №528
საქართველოს კანონი საზღვაო-სამაშველო სამსახურის შესახებ
- 0.7.6. საქართველოს კანონი №540
ცხოველთა სამყაროს შესახებ
- 0.7.7. საქართველოს კანონი №2356
"საქართველოს "წითელი ნუსხისა" და "წითელი წიგნის" შესახებ
- 0.7.8. საქართველოს კანონი № 2994-რს
„ნარჩენების მართვის კოდექსი“
- 0.7.9. საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 22 აპრილის დადგენილება №195
„ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის“ დამტკიცების შესახებ
- 0.7.10. საქართველოს მთავრობის დადგენილება №422
ნარჩენების აღრიცხვის წარმოების, ანგარიშგების განხორციელების ფორმისა და შინაარსის შესახებ.
- 0.7.11. საქართველოს მთავრობის დადგენილება #426.
სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ
- 0.7.12. საქართველოს მთავრობის დადგენილება #145.
სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ შიდა ნორმატიული დოკუმენტები

0.7.13. **BOT-IMS3.F01-001**

შპს „ნავთობტერმინალის“ საგანგებო მართვის გეგმა

0.7.14. H2-10-041

„ავარიული სიტუაციებისათვის მზადყოფნის სისტემა“

0.7.15. **BOT-IMS3.F01-022**

„ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა, ოპერაციები ხმელეთზე“.

0.7.16. **BOT-IMS1.D01-008**

„გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემის მართვის სახელმძღვანელო დოკუმენტი“

0.7.17. **BOT IMS.A01-203**

«გარემოს და ტექნოლოგიური პროცესების ეკოლოგიური პარამეტრების მონიტორინგის პროცესის ორგანიზაცია».

0.7.18. **BOT IMS.A01- 201**

«ეკოლოგიური ასპექტების იდენტიფიკაცია და შეფასება».

0.7.19. **BOT IMS3.A05-003**

«მდინარეების და ზღვის დაბინძურების მონიტორინგის მეთოდური მითითებები».

0.7.20. **BOT IMS3.A05-006**

«ზედაპირულ წყალსატევებში სამრეწველო ჩანადენების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მახასიათებლების მონიტორინგის მეთოდური მითითებები».

0.7.21. **BOT IMS3.A05-007**

«წყალგამწმენდი ნაგებობების ტექნოლოგიური რეჟიმის და ავარიული გამშვებების ექსპლუატაციის მონიტორინგის მეთოდური მითითებები».

0.7.22. **BOT IMS3.A05-004**

«გრუნტის წყლების მონიტორინგის მეთოდური მითითებები».

0.7.23. **BOT-IMS2.A01-214**

ნარჩენების მართვის გეგმა

0.7.24. Q2-10-10-002

ჩანაწერების მართვა

0.7.25. H3-10-10-040

ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დროს უსაფრთხოების ზომები

0.7.26. H3-10-40-011

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

უწაპირო ნავმისადგომიდან ნავთობის აირების გამყვანი მოტივიტივე შლანგების ტივიტივა ბუებზე დამაგრების და მოხსნის სამუშაოების და ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოების უსაფრთხოების სახელმძღვანელო

0.7.27. H3-70-30-001

არჯ-ს სამახსოვრო ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებისათვის გასვლის წინ

0.7.28. H3-10-30-061

ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დანადგარებთან მუშაობის დროს შრომის დაცვის საერთო ინსტრუქცია

0.7.29. H3-10-30-062

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ძალურ აგრეგატებთან მუშაობის დროს

0.7.30. H3-10-30-064

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ჰაერსაბერ აგრეგატთან HAB 200-თან მუშაობის დროს

0.7.31. H3-10-30-065

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ჰაერსაბერ აგრეგატთან TANAKA LAMOR -თან მუშაობის დროს

0.7.32. H3-10-30-066

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ტუმბო GT A 70 LAMOR -თან მუშაობის დროს

0.7.33. H3-10-30-067

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ზღურბლიან ნავთობამკრეფთან (სკიმერი) LWS-70 -თან მუშაობის დროს

0.7.34. H3-10-30-069

შრომის დაცვის ინსტრუქცია ჯაგრისიან ნავთობამკრეფთან (სკიმერი) LAMOR MINIMAX 10-თან მუშაობის დროს

ჩანაწერები:

0.7.35. H3-70-10-050

შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის ინსტრუქტაჟის ჩატარების ფორმა ნავთობის დაღვრის სალიკვიდაციო სამუშაოების დაწყების წინ

0.7.36. BOT-EMTL-4-0010

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მიკვლევის შედეგები (ფორმა)

0.7.37. H3-70-10-051

შემთხვევის ადგილის უსაფრთხოების მოკვლევის ფორმა

0.7.38. H3-70-30-001

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების ქრონოლოგია (ფორმა)

0.7.39. H3-70-30-001

კატერის შემოწმების ფურცელი (ჩეკ-ლისტი) ზღვაში გასვლის წინ

0.7.40. H3-70-30-001

არჯ-ს პრაქტიკულისწავლებების ანგარიში (ფორმა)

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ შიდა ნორმატიული დოკუმენტები

0.7.41. Q3-10-10-003

ნავსადგურის აკვატორიის და ტერიტორიის სისუფთავის და წესრიგის უზრუნველყოფის პროცედურები

0.7.42. E3-20-10-003

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა

0.7.43. Q3-10-20-031

პორტის ფლოტის გემების ბუნკერირების ინსტრუქცია

0.7.44. E3-10-20-001

სახელმძღვანელო დოკუმენტი პორტის ფლოტის გემების ეკიპაჟებისათვის ზღვის დაბინძურების თავიდან აცილების შესახებ

0.7.45. 2-030101-27

წესები პორტის ფლოტის გემების კაპიტნებისათვის

0.7.46. E3-20-10-036

საზღვაო ნავსადგურის მიმდინარე საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

შესწორებების გვერდი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1. სტრატეგია

1.1. გეგმის მიზნები და ამოცანები

- 1.1.1 წინამდებარე დოკუმენტი - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ოპერაციები ზღვაზე, (შემდგომში „გეგმა“) - წარმოადგენს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ სახელმძღვანელო დოკუმენტს.
- 1.1.2 გეგმის მიზანია - განსაზღვროს ის პირობები და მოთხოვნები, რომლებიც წარმოიქმნება ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში, ნავთობის სატვირთო ნავმისადგომებზე და ნავსადგურის აკვატორიაში ნავთობის დაღვრის ან ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის მდინარეებით ზღვაში გავრცელების შემთხვევებში, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს ან შერბილებული იქნას ნავთობის დაღვრით გამოწვეული ზემოქმედება ზღვის გარემოზე და ზღვის სანაპირო ზოლზე.
- 1.1.3 მოცემული გეგმა განიხილავს მხოლოდ ზღვაში ნავთობის დაღვრის პრევენციის და დაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების აღკვეთის, შეკავებისა და გაწმენდის საკითხებს და განსაზღვრავს მხოლოდ ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებულ მოქმედებებს.
- 1.1.4 გეგმა განიხილავს, ასევე, მდინარეებში (ბარცხანა, ყოროლისწყალი და კუბასწყალი) ჩაღვრილი ნავთობის, ან ნავმისადგომებზე, ან სხვა სანაპირო ობიექტებზე და ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების საფრთხის წარმოქმნის დროს განსახორციელებელ ღონისძიებებს და განსაზღვრავს იმ მოქმედებებსაც, რომლებიც საჭიროა დაღვრილი ნავთობის ზღვის სანაპიროზე და შიდა სივრცეში გავრცელების საფრთხის თავიდან ასაცილებლად.
- 1.1.5 იმ შემთხვევაში, თუ ნავთობის დაღვრა წარმოადგენს უფრო ფართომასშტაბიანი ავარიული შემთხვევის ნაწილს, რომელიც მოიცავს ხანძარს ან აფეთქებას, მაშინ ავარიული ღონისძიებები სასწრაფოდ მიმართული უნდა იყოს ამ უფრო საშიში სიტუაციის - ხანძრის ან აფეთქების ლიკვიდაციისაკენ.
- 1.1.6 გეგმის ამოცანებია:
- აღწეროს ზღვაში ნავთობის დაღვრის რისკები და დაღვრის პრევენციის ღონისძიებები;
  - ჩამოაყალიბოს ზღვაში ნავთობის დაღვრის შედეგად გამოწვეული საგანგებო სიტუაციისათვის მზადყოფნის მოთხოვნები;
  - გასცეს სახელმძღვანელო მითითებები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის შესახებ;
  - განსაზღვროს ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დროს შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და ასევე კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის ერთობლივი ქმედებების თანმიმდევრობა და რესურსები;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- განსაზღვროს ზღვაში ნავთობის დაღვრის რეაგირების ღონისძიებების პროცესში ჩართული სხვადასხვა უწყებების, და ცალკეული პირების პასუხისმგებლობები, დაწყებული პირველადი შეტყობინების პროცედურებიდან, საკუთარი და გარეშე პერსონალისა და აღჭურვილობის მობილიზაციიდან და დამთავრებული დემობილიზაციით.
- გასცეს სახელმძღვანელო მითითებები ჯანმრთელობის დაცვის და სახანძრო უსაფრთხოების, ნარჩენების მართვის და დაბინძურების ლიკვიდაციის საკმარისი რესურსებით უზრუნველყოფის პროცედურების შესახებ;
- გასცეს სახელმძღვანელო მითითებები ზღვის სანაპირო ზოლში არსებული გარემოს მგრძობიარე ადგილების შესახებ;
- გასცეს სახელმძღვანელო მითითებები ზღვაში ნავთობის დაღვრის ინციდენტის შესახებ შეტყობინების გადაცემის და დაღვრაზე რეაგირების ანგარიშის მომზადების და გადაცემის პროცედურების შესახებ;

1.2. ტერმინები და აბრევიატურები

1.2.1 კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრი (Crisis Management National Centre (CMNC))

ნიშნავს სახელმწიფო უწყებას, რომელიც მოქმედებს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს გადაწყვეტილებების საფუძველზე, კოორდინაციას უწევს საქართველოში საგანგებო და კრიზისული სიტუაციების მართვას, მათთან დაკავშირებული საფრთხეების, რისკებისა და გამოწვევების თავიდან აცილებისათვის საჭირო ღონისძიებათა დაგეგმვას, სახელმწიფო უწყებების კოორდინირებულ მუშაობას და ამზადებს წინადადებებს და რეკომენდაციებს კრიზისული სიტუაციის დაძლევის და ამ სიტუაციის შედეგების ლიკვიდაციის შესახებ, მათ შორის ფართომასშტაბიანი კომპლექსური დაღვრებით ზღვის გარემოს დაბინძურების სალიკვიდაციო ოპერაციებისას.

1.2.2 კომპეტენტური ეროვნული უწყება (Competent National Authority (CNA)),

ნიშნავს უწყებას, რომელსაც ეკისრება პასუხისმგებლობა, უზრუნველყოს ნავთობის დაღვრაზე შემთხვევებისათვის მზადყოფნა და მათზე რეაგირება და ასეთად განსაზღვრულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.2.3 **კომპეტენტური ეროვნული საოპერაციო უწყება (Competent National Operational Authority CNOA)**
ნიშნავს სახელმწიფო კომპეტენტურ უწყებას, რომელსაც ეკისრება რეაგირების ოპერაციების განხორციელებაზე პასუხისმგებლობა ნავთობით ზღვის დაბინძურების შემთხვევაში. მოცემული გეგმის ფარგლებში სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი არის ის ორგანიზაცია, რომელსაც აკისრია ზღვის დაბინძურებასთან ბრძოლის ოპერაციული პასუხისმგებლობა პორტებში და ტერმინალებში არსებული ყველა საშუალების, აღჭურვილობის, დანადგარისა და რესურსის გამოყენებით.
- 1.2.4 **ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების ცენტრი (Emergency Response Centre)**
წარმოადგენს “სახელმწიფო საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრს – ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცენტრს” (MRCC-OPRC). სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი შექმნილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს მიერ ამ გეგმის მიზნების განხორციელებისთვის. იგი მუშაობს 24 საათის განმავლობაში, აღჭურვილია სათანადო საკომუნიკაციო აპარატურით, ხოლო გეგმის ამოქმედების შემთხვევაში უზრუნველყოფს ეროვნულ საველე კოორდინატორს საოპერაციო საშუალებებით.
- 1.2.5 **ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების გუნდი (Emergency Response Team)**
ნიშნავს რეაგირების პერსონალის ჯგუფს, რომელიც მოქმედებს როგორც დამოუკიდებელი ერთეული ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციებში. გუნდი შედგენილია ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის პერსონალისაგან. ავარიულ შემთხვევებზე რეაგირების გუნდი მუშაობს ნავთობტერმინალის და ნავსადგურის მიერ დანიშნული პასუხისმგებელი პირის ტაქტიკური ხელმძღვანელობის, ადგილობრივი საველე კოორდინატორის საოპერაციო კონტროლის შესაბამისად და ეროვნული საველე კოორდინატორის ერთიანი საოპერაციო ხელმძღვანელობის ქვეშ.
- 1.2.6 **ნავსადგურის სახელმწიფო ზედამხედველობის და კონტროლის სამსახურის უფროსი - ნავსადგურის კაპიტანი (Harbour Master)**
ასრულებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორის ფუნქციას შესაბამისი პორტის რეაგირების 12 საზღვაო მილიან ზონაში - 1-ლი საფეხურის ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში.
- 1.2.7 **მავენე ნივთიერება (Harmful Substance)**
ნიშნავს ნებისმიერ ნივთიერებას ნავთობის ჩათვლით, რომლის შემთხვევითი დაღვრა ან ჩაშვება პოტენციურ საფრთხეს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას, ზღვასა და მის ცოცხალ რესურსებს, აგრეთვე შესაძლოა ზიანი მიაყენოს გარემოს ღირსშესანიშნავ ადგილებსა და რეკრეაციულ ზონებს ან ხელი შეუშალოს ზღვისა და მიმდებარე სანაპირო რაიონების სხვადასხვა სახის ფუნქციონალურ გამოყენებას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.2.8 ინციდენტის მართვის/კონტროლის ცენტრი (Incident Command Centre (ICC))

ნიშნავს საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის (MRCC) შენობაში განთავსებულ ინციდენტების მართვის ოფისს, რომლითაც ეროვნული საველე კოორდინატორი და მისი დამხმარე გუნდი სარგებლობს ზღვაში ნავთობის დაღვრის ინციდენტების მართვისა და კონტროლის მიზნით.

1.2.9 რეაგირების ერთობლივი ოპერაციები (Joint Response Operations)

ნიშნავს დაბინძურების ინციდენტზე რეაგირების ნებისმიერი სახის ოპერაციას, რომელშიც გამოიყენება არანაკლებ ორი ქვეყნის პერსონალი, აღჭურვილობა, პროდუქცია და/ან სხვა საშუალებები.

1.2.10 წამყვანი ორგანიზაცია (Lead Authority)

ნიშნავს საერთაშორისო დაღვრებისას წამყვანი სახელმწიფოს საოპერაციო სახელისუფლებო უწყებას.

1.2.11 კავშირის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი პირი (Liaison Officer)

ნიშნავს მესამე მხარის ინსპექტორს, რომელიც მონაწილეობს რეაგირების ერთობლივ ოპერაციებში და რომელიც შედის ეროვნული საველე კოორდინატორის პერსონალის შემადგენლობაში იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს აუცილებელი ინფორმაციის მიწოდება იმ ეროვნული რესურსების შესახებ, რომელიც დახმარების სახით მიეწოდება წამყვან ორგანიზაციას და ხელი შეუწყოს კომუნიკაციას შესაბამის ადგილობრივ საველე კოორდინატორთან, სათანადო უწყებასთან ან კომპანიასთან.

1.2.12 ადგილობრივ საველე კოორდინატორს (Local On-Scene Commander)

წარმოადგენს ნავსადგურის სახელმწიფო ზედამხედველობის და სახელმწიფო კონტროლის სამსახურის უფროსი - ნავსადგურის კაპიტანი, რომელიც პასუხისმგებელია დაბინძურებაზე რეაგირების ოპერაციების ორგანიზებასა და ყველა საჭირო ადგილობრივი რესურსის კოორდინირებაზე ადგილობრივ დონეზე. მას ნიშნავს ეროვნული საველე კოორდინატორი და იგი ახორციელებს დაბინძურების ოპერაციაში მონაწილე ყველა ადგილობრივი რესურსის ოპერაციულ კონტროლს. ადგილობრივი საველე კოორდინატორი გაწვრთნილია საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მიერ დადგენილი მე-2 საფეხურის ოპერაციების ჩასატარებლად. გეგმის ამოქმედების პირობებში ადგილობრივი საველე კოორდინატორი, ახორციელებს რა საოპერაციო კონტროლს ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების შესაბამისი გუნდებისა და რეაგირების დამოუკიდებელი ერთეულების (მცურავი საშუალებები, მფრინავი საშუალებები) მიმართ, ანგარიშვალდებული რჩება ეროვნული საველე კოორდინატორის წინაშე.

1.2.13 საგანგებო შემთხვევა ზღვაში (Maritime Emergency)

ნიშნავს შემთხვევით წარმოშობილ ვითარებას ან ავარიულ მდგომარეობას, მიუხედავად მათი გამომწვევი მიზეზისა, რომელიც იწვევს ზღვის მნიშვნელოვანი მასშტაბის დაბინძურებას ან მოსალოდნელ საფრთხეს უქმნის ზღვის ბუნებრივ გარემოს ნავთობით ზემოქმედების გამო.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.2.14 საზღვაო ავარია (Maritime Casualty)

ნიშნავს გემების შეჯახებას, ნაპირზე გამორიყვას, ან სხვა ნებისმიერ შემთხვევას გემბანზე ან მის გარეთ, რომლის შედეგადაც განიცდის მატერიალურ ზარალს ან შესაძლოა მატერიალური ზარალის საფრთხე შეექმნას მცურავ საშუალებას ან ტვირტს.

1.2.15 საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი (Maritime Rescue Coordination Centre (MRCC))

ნიშნავს სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრს, რომელიც პასუხს აგებს საზღვაო ინციდენტების შედეგად დაღვრილ ნავთობსა და საშიშ ნივთიერებებთან ბრძოლაზე და საძიებო და სამაშველო მომსახურებაზე მის პასუხისმგებლობაში შემავალ საძიებო-სამაშველო ტერიტორიის ფარგლებში.

1.2.16 ეროვნულ საველე კოორდინატორს (National On-Scene Commander)

წარმოადგენს საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი, რომელიც ასრულებს საქართველოს ეროვნულ საველე კოორდინატორის ფუნქციებს საერთაშორისო ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში და რომელსაც ეკისრება განახორციელოს ყველა რეაგირების ოპერაციის ერთიანი ხელმძღვანელობა გემის ფარგლებში. ეროვნული საველე კოორდინატორი გაწვრთნილია საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მე-2 საფეხურის ოპერაციების ჩასატარებლად და იგი უნდა ფლობდეს მოცემული საფეხურის შესაბამისი კომპეტენციის დონეს.

1.2.17 სახელმწიფო საოპერაციო საკონტაქტო პუნქტი (National Operational Contact Point)

ნიშნავს საკონტაქტო პუნქტს, რომელიც პასუხს აგებს ნავთობით დაბინძურების შეტყობინება/ანგარიშების მიღება-გადაცემაზე, და რომელსაც სახელმწიფო დონეზე წარმოადგენს სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს საზღვაო სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრი, ხოლო ადგილობრივი დონეზე – უახლოესი სახელმწიფო ზედამხედველობის და კონტროლის სამსახურის უფროსი - ნავსადგურის კაპიტანი.

1.2.18 ნავთობი (Oil)

ნიშნავს ნავთობპროდუქტს ნებისმიერი სახით - ნედლი ნავთობის, საწვავი ნავთობის, ნავთობის ნალექების და ნარჩენების და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტის ჩათვლით.

1.2.19 საოპერაციო ხელმძღვანელობა (Operational Command)

ნიშნავს რეაგირების ერთობლივი ოპერაციების სრულ კოორდინირებასა და კონტროლს გამოყენებული რესურსების, აღჭურვილობისა, ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების გუნდისა და სხვა მხარეების მიერ დასახმარებლად გამოყოფილი სხვა რესურსების (მფრინავი, მცურავი საშუალებები) კოორდინირებისა და კონტროლის ჩათვლით.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.2.20 საოპერაციო კონტროლი (Operational Control)

ნიშნავს იმ პერსონალის, საშუალებებისა და ერთეულების უშუალო კონტროლს, რომლებიც მონაწილეობენ რეაგირების ოპერაციებში, კერძოდ კონტროლს ბრძანებების გაცემასა და ინფორმაციულ უზრუნველყოფაზე, რაც აუცილებელია ოპერაციების რეალიზაციისათვის. კონტროლი ხორციელდება იმ მხარეების ადგილობრივი საველე კოორდინატორების მიერ, რომლებიც მონაწილეობენ ოპერაციებში, ან მათ მიერ დანიშნული პირების მიერ.

1.2.21 ოპერაციები ზღვაზე (Operations at Sea)

ნიშნავს ნებისმიერ ღონისძიებებს, რომლებიც მოიცავს მოქმედებას დაბინძურების წყაროზე, საჭაერო დაკვირვებას, დამაბინძურებლის შეკავებასა და შეგროვებას, სპეციალური ქიმიკატების გამოყენებას მცურავი და მფრინავი საშუალებებიდან, ან ნებისმიერ სხვა ქმედებას, რომელიც ხორციელდება ღია ზღვაში იმ მიზნით, რომ მოხდეს დაბინძურებაზე რეაგირება, შესუსტდეს მისი გავრცელების არეალი, ხელი შეეწყოს დამაბინძურებლის ლიკვიდაციას და შერბილდეს ინციდენტით გამოწვეული შედეგები.

1.2.22 ოპერაციები ნაპირზე (სანაპიროს გაწმენდის ოპერაციები) (Operations on shore (shore clean-up operations))

ნიშნავს ნებისმიერ ქმედებას, რომელიც ტარდება სანაპიროზე ან უშუალოდ ზღვის ნაპირთან იმ მიზნით, რომ მოხდეს დამაბინძურებლის შეგროვება, მოშორება ან განადგურება და შემცირდეს მისი უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე.

1.2.23 დამაბინძურებელი (Pollutant)

გამოიყენება იმავე მნიშვნელობით, როგორც მავნე ნივთიერება.

1.2.24 დაბინძურების ინციდენტი (Pollution Incident)

ნიშნავს შემთხვევას ან შემთხვევათა რიგს, რომლის შედეგად ადგილი აქვს ან შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ნავთობის ან სხვა მავნე ნივთიერების დაღვრას და რომელიც საფრთხეს უქმნის ან რომელმაც შესაძლებელია საფრთხე შეუქმნას ზღვის ეკოლოგიურ გარემოს, ან სანაპიროს, ან მასთან დაკავშირებულ ერთი ან მეტი ქვეყნის ინტერესს და რომელიც მოითხოვს საგანგებო ქმედებას ან სხვა სახის დაუყოვნებელ რეაგირებას.

1.2.25 შეტყობინება დაბინძურების შესახებ (POLREP – Pollution Report)

ნიშნავს ანგარიშს, რომლის მეშვეობით წამყვანი სახელმწიფო აცნობებს სხვა შესაბამის მხარეებს (სახელმწიფოებს) ნავთობით დაბინძურების ფაქტის შესახებ.

1.2.26 საზოგადოებასთან ურთიერთობაზე პასუხისმგებელი პირი (Public Relations Officers (PRO))

ნიშნავს პირს, რომელსაც ევალება საზოგადოების ინფორმირება მოვლენათა განვითარების შესახებ და ეროვნული საველე კოორდინატორის ინფორმირება საზოგადოების განწყობისა და რეაქციის შესახებ.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.2.27 დამხმარე უწყება (Support Agency)

ნიშნავს ნებისმიერი ორგანიზაციას, რომელიც განსაზღვრულია სპეციფიკური ამოცანის შესასრულებლად, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციის ჩატარებისას.

1.2.28 ზემდგომი საველე კოორდინატორი (Supreme on Scene Commander (SOSC))

ნიშნავს საერთაშორისო რეაგირების ოპერაციების წამყვანი ქვეყნის საველე კოორდინატორს. წამყვანია როგორც წესი, ქვეყანა, რომლის წყლებშიც მოხდა დაღვრა ან დაღვრის ადგილიდან უახლოესი სახელმწიფო, თუ დაღვრა მოხდა საერთაშორისო წყლებში.

1.2.29 პასუხისმგებელი პირი (Responsible Person)

ნავთობით დაბინძურების კონტექსტში ნიშნავს ნებისმიერ პირს, რომლის მიზეზითაც მოხდა მავნე ნივთიერებების გაჟონვა ან დაღვრა გარემოში, იმ პირების ჩათვლით, ვინც ფლობს ამგვარ საშიშ ნივთიერებებს ან მოქმედებს მფლობელის სახელით.

1.2.30 გეგმა

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. საზღვაო ოპერაციები”.

1.2.31 1-ლი საფეხურის დაღვრაში

იგულისხმება მცირე დაღვრები, რომლებთანაც გამკლავება შეუძლია ინდივიდუალურ ობიექტს/ ორგანიზაციას, ნავთობის ტერმინალის ან ნავსადგურის ადმინისტრაციას. დაღვრის ხასიათი და ინციდენტის უბნის გარემო პირობების გათვალისწინებით მოხდება რეაგირების ფაქტიური დონის დადგენა.

1.2.32 მე-2 საფეხურის დაღვრა

ეხება მზადყოფნას და რეაგირებას ნავთობის ისეთი მასშტაბის დაღვრაზე, რომლის დროსაც საჭირო ხდება ალჭურვილობისა და პერსონალის მობილიზება ერთზე მეტი წყაროდან და ამ პროცესის კოორდინირება. მე-2 საფეხურის რეაგირებისას მხარდაჭერის მიღება შესაძლოა საჭირო გახდეს ნავსადგურის არეალში განლაგებული სხვადასხვა ორგანიზაციებიდან ან უშუალო გეოგრაფიული არეალის გარე წყაროებიდან. მე-2 საფეხური მოიცავს ნავთობის დაღვრის სხვადასხვა მასშტაბებს და სხვადასხვა პოტენციურ სცენარებს.

1.2.33 მე-3 საფეხურის დაღვრა

ეხება განსაკუთრებით დიდი მასშტაბის დაღვრას, რომელიც მოითხოვს ყველა ხელმისაწვდომი ეროვნული რესურსის მობილიზებას და კონკრეტული გარემოებებიდან გამომდინარე, აგრეთვე, რეგიონალური და საერთაშორისო სისტემების ჩართვას.

1.2.34 რეიდი

ნავსადგურის აკვატორიაში ან მის ფარგლებს გარეთ გემის ღუზაზე დგომისათვის განკუთვნილი საზღვაო რაიონი.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.2.35 **საზღვაო მილი**
საზღვაო ნაოსნობაში გამოყენებული სიგრძის ერთეული (ერთი მილი უდრის 10 (ათი) კაბელტოვს, დახლოებით 1852 მეტრი)
- 1.2.36 **CMNC**
კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრი
- 1.2.37 **CNA**
კომპეტენტური ეროვნული უწყება
- 1.2.38 **CNOA**
კომპეტენტური ეროვნული საოპერაციო უწყება
- 1.2.39 **EE**
გარემოსდაცვითი ექსპერტი
- 1.2.40 **EEZ**
განსაკუთრებული ეკონომიური ზონა
- 1.2.41 **ERC**
ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების ცენტრი
- 1.2.42 **ERT**
ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების გუნდი
- 1.2.43 **ESI**
გარემოსდაცვითი სენსიტიურობის ინდექსი
- 1.2.44 **Fund**
ფონდის კონვენცია 1992
- 1.2.45 **GIS**
გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემა
- 1.2.46 **GRL**
სს “საქართველოს რკინიგზა”
- 1.2.47 **MoESD**
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
- 1.2.48 **H2S**
გოგირდწყალბადი
- 1.2.49 **ICC**
ინციდენტის მართვის ცენტრი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.2.50 **IMO**
საერთაშორისო საზღვაო ირგანიზაცია
- 1.2.51 **IOPC FUND**
ნავთობით დაბინძურების კომპენსაციის საერთაშორისო ფონდი
- 1.2.52 **LPG**
თხევადი ნახშირწყალბადიანი აირი
- 1.2.53 **LOSC**
ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორი
- 1.2.54 **MTA**
სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო
- 1.2.55 **MARPOL**
IMO –ს “ზღვის ნავთობით დაბინძურების” კონვენცია
- 1.2.56 **MGO**
საშუალო კლასიფიკაციის ნავთობი
- 1.2.57 **MOD**
თავდაცვის სამინისტრო
- 1.2.58 **MoE**
გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
- 1.2.59 **MoENR**
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო
- 1.2.60 **MRCC-OPRC**
საქართველოს საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრი – ნავთობით დაბინძურების რეაგირების ცენტრი
- 1.2.61 **MSDS**
მასალის უსაფრთხოების ფურცელი
- 1.2.62 **NMOSCP**
ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმა
- 1.2.63 **NOCP**
სახელმწიფო საოპერაციო საკონტაქტო პუნქტი
- 1.2.64 **NOSC**
ეროვნული სავაჭრო კოორდინატორი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.2.65 **NOSST**

ნავთობის დაღვრაზე დამხმარე ეროვნული გუნდი

1.2.66 **OELs**

სამუშაო ადგილზე ფეთქებადობის ზღვარი

1.2.67 **OPRC**

ნავთობით დაბინძურების შემთხვევებისათვის, მზადყოფნის, რეაგირების და თანამშრომლობის შესახებ, 1990 საერთაშორისო კონვენცია

1.2.68 **OSRL/EARL**

შპს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირება/ გლობალური ალიანსი (საუტკემფტონი)

1.2.69 **PCC**

დაბინძურებაზე კონტროლის კოორდინატორი

1.2.70 **PPE**

პერსონალური დაცვის აღჭურვილობა კომპიუტერული პროგრამა

1.2.71 **POLREP**

დაბინძურებაზე შეტყობინების ფორმა (ანგარიში)

1.2.72 **PRO**

საზოგადოებასთან ურთიერთობაზე პასუხისმგებელი პირი

1.2.73 **RCSU**

სამაშველო კოორდინაციის ქვედანაყოფი

1.2.74 **SAR**

სამძებრო და სამაშველო

1.2.75 **SGA**

დამხმარე სახელმწიფო უწყება

1.2.76 **SOSC**

ზემდგომი საველე კოორდინატორი

1.2.77 **SSHP**

უბნის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის გეგმა

1.2.78 **TOSC**

ტაქტიკური საველე კოორდინატორი

1.2.79 **VHF**

ძალიან მაღალი სიხშირე (ულტრამოკლე ტალღები)

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.3. გეგმის მოქმედების გეოგრაფიული არეალი

1.3.1 წინამდებარე გეგმა იყენებს „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ მიდგომებს პასუხისმგებლობის ზონების განსაზღვრის შესახებ, რომლის თანახმად, დაღვრის შემთხვევები ორ ნაწილად იყოფა:

- a) ინციდენტები, რომელიც ხდება პორტში და ინციდენტები ნაპირთან ახლოს, ე.წ. პორტების რეაგირების (პასუხისმგებლობის) ზონაში.
- b) ინციდენტები პორტების რეაგირების ზონის მიღმა და საქართველოს რეაგირების ზონის / პასუხისმგებლობის არეალის (არეალი 2) ფარგლებში, რომელიც რეგულირდება "ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმით".

1.3.2 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის თანახმად, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის რაიონი, ნავსადგურის განლაგების ზონაში ზღვის აკვატორიის 1-12 საზღვაო მილის არეალზე ვრცელდება.

1.3.3 აღნიშნულის გათვალისწინებით, წინამდებარე გეგმის მოქმედების გეოგრაფიული არეალი მოიცავს ნავსადგურის განლაგების ზონაში და ბათუმის ნავთობტერმინალის განლაგების რაიონში არსებული საზღვაო სივრცის შემდეგ ტერიტორიებს:

- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის შიდა აკვატორიას;
- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ზვირთდამდაცავი მოლის წინ მდებარე უნაპირო ნავმისადგომს და რეიდს (ძირითადი სალუზე რაიონი);
- ძირითად ნავსადგურთან მიმდებარე ტერიტორია ("საკაბოტაჟო ნავსადგური")
- ბათუმის ნავთობტერმინალის საქმიანობის გავლენის ზონაში არსებული მდინარეების ბარცხანას, კუბასწყალის, ყოროლისწყალის ზღვიურ შესართავებს და მიმდებარე სანაპირო ტერიტორიას, რომლებიც მოქცეულია ზღვის სანაპიროს 12 საზღვაო მილიან ზონაში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

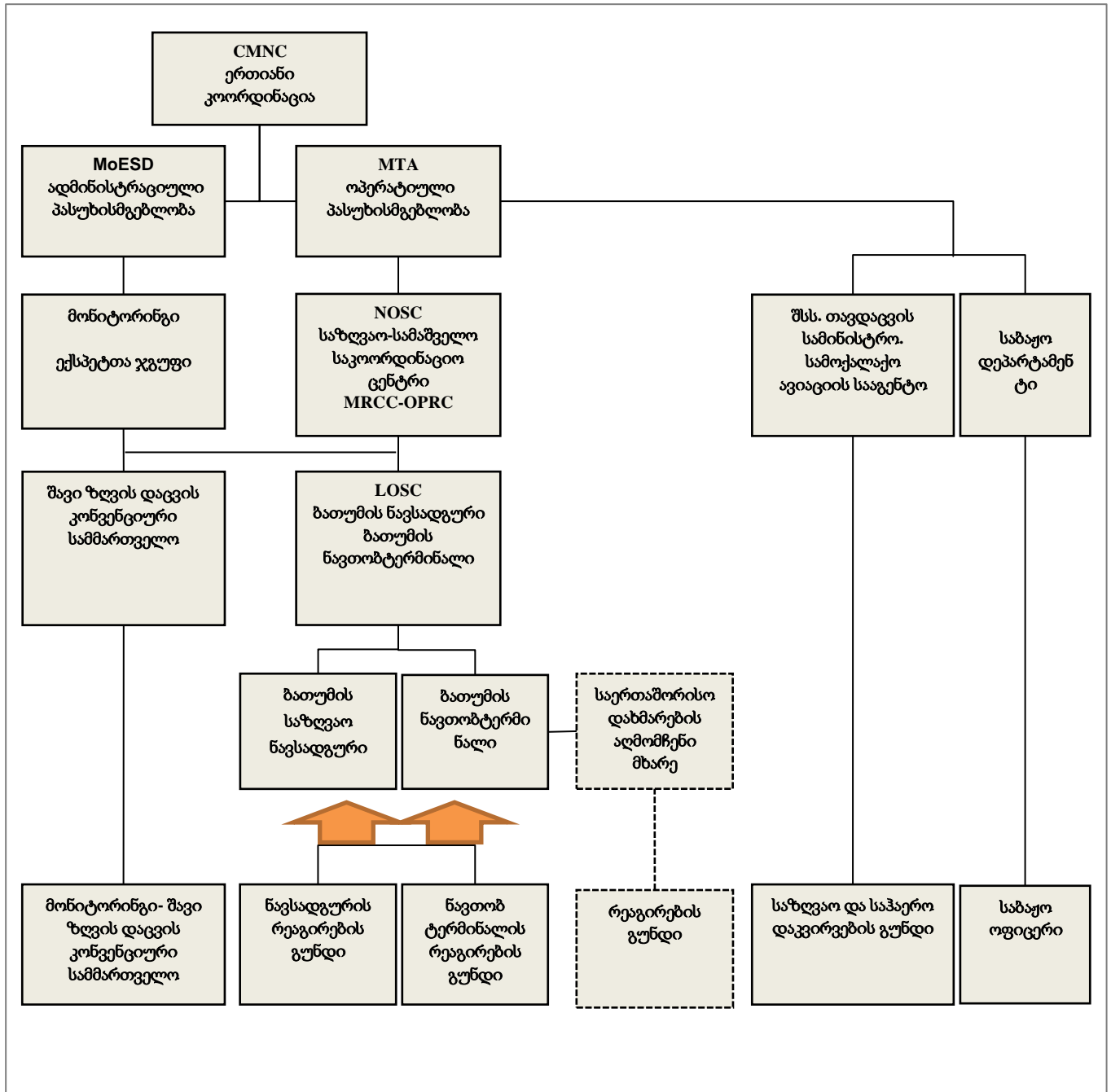
1.4. უფლებამოსილებები და მოვალეობები

1.4.1. ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეები

- 1.4.1.1 ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეების მონაწილეობა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში დამოკიდებული ნავთობის დაღვრის მასშტაბებზე და გარემოს დაბინძურებით მოსალოდნელ შედეგებზე.
- 1.4.1.2 წინამდებარე გეგმით, ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეების უფლებამოსილებები და მოვალეობები განსაზღვრულია საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 22 აპრილის #195 დადგენილებით დამტკიცებული „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის“ მიხედვით, და შეესაბამება საქართველოს კანონების „საზღვაო კოდექსის“ და საზღვაო-სამაშველო სამსახურის შესახებ“ მოთხოვნებს.
- 1.4.1.3 წინამდებარე გეგმა, ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმაში განხილული „ეროვნული რეაგირების სისტემის“ გათვალისწინებით, ადგენს ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინებების და სხვა ინფორმაციის დროულად და სრულად გადაცემის პროცედურებს, რომლებიც საჭიროა გეგმის მოქმედების გეოგრაფიულ არეალში, ან შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირებაში მხარეთა მონაწილეობის და მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად.

ოპერაციები ზღვაზე

დიაგრამა 1.4.1. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სისტემა შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ან „შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრის შემთხვევებში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.4.2. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე მხარეების უფლებამოსილებები და მოვალეობები

კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრი (CMNC)

სახელმწიფო უწყება - ამოქმედდება მხოლოდ ფართომასშტაბიანი (მე-2 და მე-3 საფეხურის) კომპლექსური დაღვრებით ზღვის გარემოს დაბინძურების სალიკვიდაციო ოპერაციების დროს და კოორდინაციას გაუწევს კომპეტენტური ეროვნული უწყების (CNA) მუშაობას

კომპეტენტური ეროვნული უწყება (CNA)

კომპეტენტურ ეროვნულ უწყებას წამოადგენს სსიპ – საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო (MTA), რომლის კონკრეტული უფლება-მოვალეობები, ეროვნული გეგმის და წინამდებარე ამოცანებიდან გამომდინარე, შემდეგია:

- მე-2 და მე-3 საფეხურის ინციდენტის შემთხვევაში რეაგირების ოპერაციებში მონაწილე სამთავრობო ორგანოების კოორდინაცია;
- უფლებამოსილება საქართველოს სახელმწიფოს სახელით გასწიოს და მიიღოს საერთაშორისო დახმარება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შავი ზღვის რეგიონალური გეგმის ფარგლებში.
- კონსულტაციების აღება საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოსაგან (MoD) დახმარების გამწევი ქვეყნების საქართველოს საჰაერო სივრცეში დაშვებასთან დაკავშირებით რეაგირების ერთობლივი ოპერაციების ჩასატარებლად.

მე-2 და მე-3 საფეხურის ინციდენტების შემთხვევაში აცნობოს საგანგებო სიტუაციებთან დაკავშირებით კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნულ ცენტრს და საქართველოს საზღვაო სივრცის სამართლებრივი რეჟიმის კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სუბიექტებისა და სახელმწიფო სასაზღვრო რეჟიმის დაცვასთან დაკავშირებული საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოების ერთობლივი ოპერაციების მართვის ცენტრს.

კომპეტენტური ეროვნული ოპერაციული უწყება (CNOA)

კომპეტენტური ეროვნული ოპერაციული უწყება არის საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი ბათუმში. ცენტრის უფროსი წარმოადგენს ეროვნულ საველე კოორდინატორს.

კომპეტენტური ეროვნული ოპერაციული უწყების ფუნქციებია:

- მოახდინოს რეაგირება და კოორდინირება გაუწიოს რეაგირების ოპერაციებს ზღვის დაბინძურების ინციდენტებთან დაკავშირებით;
- დანიშნოს ეროვნულ საველე კოორდინატორი, რომელიც მე-2 და მე-3 საფეხურების ნავთობის დაღვრის ინციდენტებისას კოორდინირებას გაუწევს რეაგირების ოპერაციებს;
- ფართომასშტაბიანი კომპლექსური დაღვრების დროს ასრულებს კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრის განკარგულებებს;
- უზრუნველყოს ეროვნული საველე კოორდინატორის მიერ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ოპერაციების კოორდინირება;

- უზრუნველყოს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული დამხმარე გუნდი საჭირო მოწყობილობა-აღჭურვილობით, შენობებით და გაუწიოს მას ტექნიკური დახმარება;
- ნავთობის დაღვრის მოდელირების შედეგების მიღების შემდეგ იზრუნოს ზედამხედველობის განხორციელებაზე, რათა განისაზღვროს ნავთობის ლაქის გადაადგილების ტრაექტორია და მისი გარემოზე სავარაუდო ზემოქმედება;
- გაეცნოს და შეამოწმოს ნავსადგურებისა და ნავთობტერმინალების I და II დონის სალიკვიდაციო ტექნიკური დანადგარების ჩამონათვალს (სახეობების, დანადგარების გადასატანი საშუალებების, საჭირო მცურავი საშუალებების და მათი რაოდენობის მითითებით), რეაგირების გეგმებს და რეაგირების ჯგუფების შემადგენლობას;
- მიიღოს განსაკუთრებული ზომები ავარიულ ვითარებაში: მაგალითად, უზრუნველყოს საერთაშორისო დამხმარე პერსონალისათვის ვიზიების და სამუშაო ნებართვის შეუფერხებელი გაცემა და საჭირო აღჭურვილობისა და მასალების დროებით იმპორტირებისათვის სათანადო ნებართვების დროული მოპოვება;
- მიიღოს საჭირო ზომები სხვა ქვეყნების სამოქალაქო გემებისათვის (გემები, ნავები, დაბინძურების წინააღმდეგ გამოსაყენებელი სპეციალიზებული გემები) ნაოსნობაზე ნებართვების სწრაფად გაცემისა და ტვირთების დროულად განბაჟების უზრუნველსაყოფად, როდესაც აუცილებელია ამ გემების მონაწილეობა რეაგირების ოპერაციებში საქართველოს შიდა ტერიტორიულ წყლებში;
- მიიღოს საჭირო ზომები, რათა რეაგირების ერთობლივ ოპერაციებში ჩართული სამოქალაქო გემებისათვის შესაძლებელი იყოს, ნავსადგურის შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის გამოყენება;
- მიიღოს საჭირო ზომები იმ შემთხვევაში, თუ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი ოპერაციის მსვლელობისას დაშავდა ან ავად გახდა სხვა მხარის პერსონალი და იზრუნოს, საჭიროების შემთხვევაში, მოცემული პირის სასწრაფოდ რეპატრაციასა და საკუთარ ქვეყანაში გამგზავრებაზე;
- მიიღოს საჭირო ზომები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ არსებობდეს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციების დეტალური აღწერილობის შემცველი დოკუმენტაცია და რეგულარულად ხდებოდეს ასეთი დოკუმენტაციის გადახედვა და წარმოება მოცემული გეგმის ფარგლებში;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციების დასრულების შემდეგ შეადგინოს და წარადგინოს ყველა ფინანსური ჩანაწერი, რაც გამოყენებული იქნება დაბინძურებაზე კომპენსაციის მოთხოვნისას.

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციების დასრულების შემდეგ ეროვნული საველე კოორდინატორი ადგილობრივი საველე კოორდინატორის დახმარებით შეიმუშავებს ინციდენტის დასკვნით ანგარიშს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ეროვნული ოპერაციული საკონტაქტო პუნქტი (NOCP)

ეროვნული ოპერაციული საკონტაქტო პუნქტის (NOCP) ფუნქციები ეკისრება საზღვაო სამაშვლო-საკოორდინაციო ცენტრს და ეს ფუნქციებია:

- შეასრულოს ეროვნული საკონტაქტო პუნქტის ფუნქციები, რაშიც შედის ნავთობით დაბინძურების შეტყობინება/აგარიშების მიღება-გადაცემა;
- გადასცეს POLREP შეტყობინება იმ მეზობელ ქვეყნებს, რომელთაც ნავთობის დაღვრის შედეგად პოტენციური საფრთხე ემუქრებათ, თუ დაღვრილი ნავთობის საფარი მათ ტერიტორიულ წყლებშიც შეაღწევს.

დამხმარე სამთავრობო უწყება (SGA)

დამხმარე სამთავრობო უწყებას წარმოადგენს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო და საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო. მათი ფუნქციები გეგმის ჩარჩოში განსაზღვრულია:

- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დამხმარე გუნდის შემადგენლობაში აქტიური მონაწილეობა და ეროვნულ საველე კოორდინატორისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევა – გარემოსდაცვით საკითხებში კონსულტაციების ჩათვლით;
- საჭიროების შემთხვევაში, გაუწიოს დახმარება ეროვნულ საველე კოორდინატორს ნავთობის დაღვრის მოდელირებაში და ნავთობის ლაქის ტრაექტორიისა და სავარაუდო ზემოქმედების პროგნოზირებაში;
- განახორციელოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში აიღოს დაბინძურებული წყლის სინჯები;
- მასმედიასთან ბრიფინგების ჩატარებისას, დაეხმაროს ეროვნულ საველე კოორდინატორს იმ საკითხების გაშუქებისას, რომლებიც ეხება ნავთობით დაბინძურების გარემოსდაცვით ასპექტებს;
- დაეხმაროს ეროვნულ საველე კოორდინატორს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის განხორციელებაში ეკოლოგიურად სენსიტიური უბნების შესახებ კონსულტაციების გაცემის გზით;
- შეიმუშაოს საქართველოსათვის დისპერგატორების გამოყენების ეროვნული პოლიტიკა;
- გასწიოს კონსულტაციები ნარჩენების განთავსებასთან დაკავშირებით ნავთობით დაბინძურების ინციდენტების დროს.

ოპერაციები ზღვაზე

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (BSP)

ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის და მოთხოვნათა გათვალისწინებით და წინამდებარე გეგმის მიხედვით, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ფუნქციებია:

- საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონის ფარგლებში ნავთობის დაღვრის 1-ლი საფეხურის ინციდენტების დროს დაღვრაზე დაუყოვნებელი რეაგირებისათვის მზადყოფნა და ამისათვის საჭირო აღჭურვილობის ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში შენახვა;
- ნავთობტერმინალთან ერთად გაწვრთნას და აღჭურვოს ნავთობის დაღვრაზე სასწრაფო რეაგირების გუნდი ;
- ორგანიზება გაუწიოს და მონაწილეობა მიიღოს ეროვნული გეგმით გათვალისწინებული ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ვარჯიშებში თავის მფლობელობაში არსებული ტექნიკური და მცურავი საშუალებებით;
- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ორგანიზებული ტრენინგების მეშვეობით, ნავთობტერმინალთან ერთად მოამზადოს კომპეტენტური საველე კოორდინატორი და დაღვრაზე რეაგირების გუნდის პერსონალი.

წინამდებარე გეგმის მიხედვით, ბათუმის საზღვაო ნავსადგური ასევე იღებს პასუხისმგებლობას:

- საკუთარი მცურავი საშუალებებით, მათ შორის, ნავთობშემგროვებელი კატარღის „ფლორას“ გამოყენებით, მონაწილეობა მიიღოს ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის ინციდენტებზე რეაგირების ღონისძიებებში;
- შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალთან“ თანამშრომლობით, უზრუნველყოს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შესაბამისი გეგმის შემუშავება და განახლება.

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (BOT)

ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მოთხოვნათა გათვალისწინებით და წინამდებარე გეგმის მიხედვით, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ პასუხისმგებლობაში შედის:

- ნავთობის დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის ინციდენტების შემთხვევებში, დაუყოვნებელი რეაგირებისათვის საჭირო აღჭურვილობის მზად და ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში ქონა;
- ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის ინციდენტების დროს დაღვრაზე დაუყოვნებელი რეაგირების ღონისძიებების განხორციელება;
- საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონის ფარგლებში ნავთობის დაღვრის 1-ლი საფეხურის ინციდენტებზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილეობა;
- საზღვაო ტრანსპორტით ნავთობის გადატვირთვის ოპერაციების უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შესაბამისი გეგმის შემუშავება და განახლება (შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურთან“ ერთად);
- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურთან“ ერთად ორგანიზებული ტრენინგების მეშვეობით, მოამზადოს კომპეტენტური საველე კოორდინატორები და დაღვრაზე რეაგირების გუნდის პერსონალი, რათა მათ იმუშაონ, როგორც ეროვნულმა საველე კოორდინატორმა (IMO-ს სტანდარტი 2) და დაბინძურებაზე

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

რეაგირების ოფიცრის თანამდებობაზე (IMO -ს სტანდარტების 1-ლი კომპეტენტურობის დონეზე).

- საზღვაო ნავსადგურთან ერთად გაწვრთნას და აღჭურვოს ნავთობის დაღვრაზე სასწრაფო რეაგირების გუნდი;
- ორგანიზება გაუწიოს და მონაწილეობა მიიღოს ეროვნული გეგმით გათვალისწინებული ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ვარჯიშებში თავის მფლობელობაში არსებული ტექნიკური და მცურავი საშუალებებით.

კომპანია NRC International Servise

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალსა“ და კომპანია NRC International Servise-ს შორის არსებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია NRC International Servise პასუხისმგებელია:

- ბათუმის ნავსადგურის ტერიტორიაზე მზადყოფნაში და ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში იქონიოს ნავთობის დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის ინციდენტების შემთხვევებში, დაუყოვნებელი რეაგირებისათვის საჭირო აღჭურვილობა;
- დაუყოვნებლივ მონაწილეობა მიიღოს ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში და მდინარეებში ნავთობის დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის ინციდენტების დროს დაღვრაზე დაუყოვნებელი რეაგირების ღონისძიებებში ბათუმში ბაზირებული აღჭურვილობის გამოყენებით;
- მოთხოვნის საფუძველზე 6-10 საათის ვადაში მობილიზაცია გაუკეთოს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებისათვის საჭირო დამატებით აღჭურვილობას და პერსონალს ბორჯომში არსებული საკუთარი ბაზიდან, ხოლო, სხვა ადგილზე არსებული ბაზიდან - 24 საათის ვადაში;
- წელიწადში 2-ჯერ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პრაქტიკული და/ან თეორიული ტრენინგები ჩაუტაროს ნავთობტერმინალის ავარიული რეაგირების ჯგუფს.

საბაჟო დეპარტამენტი

საბაჟო დეპარტამენტის პასუხისმგებლობაში შედის:

- დიდი მასშტაბის დაღვრის შემთხვევაში უზრუნველყოს რეაგირების ოპერაციაში მოწვეული საერთაშორისო დამხმარე მხარის პერსონალისა და საჭირო საშუალებების ტრანსსასაზღვრო გადაადგილების შეუფერხებლობა და გაფორმების ოპერაციების დაუყოვნებლივ შესრულება.

ეროვნული საველე კოორდინატორი (NOSC)

საზღვაო სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი წარმოადგენს ეროვნულ საველე კოორდინატორს, რომელიც, მე-2 და მე-3 საფეხურის ავარიულ სიტუაციებში, ახორციელებს რეაგირების ოპერაციების საერთო მართვის და კოორდინირების ფუნქციას და ათანხმებს თავის მოქმედებებს კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნულ ცენტრთან, ხოლო შეტყობინებას მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ უგზავნის JMOG-ს. იგი მართავს შემთხვევის აღკვეთისათვის საჭირო ოპერაციებს ინციდენტის მართვის ცენტრიდან. კერძოდ, ეროვნული საველე კოორდინატორის კომპეტენციაშია სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მიღება და

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

თანხმობის გაცემა შესაბამისი რესურსების მობილიზაციაზე.

ეროვნული საველე კოორდინატორის პასუხისმგებლობები:

- მიიღოს საწყისი შეტყობინება ზღვაში მომხდარი დადასტურებული დაღვრის შესახებ (პირდაპირ ან ნავსადგურის კაპიტანისგან) და ადგილობრივ საველე კოორდინატორთან ერთად განსაზღვროს რეაგირების სათანადო დონე და უზრუნველყოს საჭირო მასალებისა და რესურსების გაცემა.
- რეაგირების სათანადო დონის გათვალისწინების საფუძველზე, ეროვნული საველე კოორდინატორი მოკლედ მოახსენებს მომხდარის შესახებ ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების გუნდს, შავი ზღვის სამსახურს, ნავსადგურების ხელმძღვანელობას, ჰიდრომეტეოროლოგიის
- სამსახურებს, სანაპირო დაცვას, ნავთობის ტერმინალს ბათუმში, ყულევში და სუფსაში და მოამზადებს შემთხვევის ადგილზე მობილიზაციისათვის.
- ყველაფერი უნდა განხორციელდეს ზღვაში ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების წინამდებარე გეგმის შესაბამისად.
- მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრის შემთხვევებში მოახდინოს ეროვნული დამხმარე გუნდის მობილიზაცია, ეროვნული დამხმარე გუნდის მობილიზაციის პროცედურების დაცვით (იხ. NMOSCP - ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმა დანართი 8).
- მოახსენოს ნავთობის დაღვრის ყველა დადასტურებული შემთხვევის შესახებ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს, ენერჯეტიკის სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს და შემდეგ იგივე შეტყობინება გადასცეს მათ ელექტრონულად.
- უზრუნველყოს, რომ საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის მორიგე კოორდინატორმა საქმის კურსში ჩააყენოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს და ენერჯეტიკის სამინისტროს სსიპ – ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს ექსპერტები და დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორი (გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო) მომხდარის შესახებ.
- შეასრულოს მთავარი მაკავშირებელი რგოლის ფუნქცია ადგილობრივ საველე კოორდინატორსა და ეროვნულ პასუხისმგებელ უწყებას შორის, და განახორციელოს მონიტორინგი, შეფასებას და განხილვა იმისა, თუ როგორ ვითარდება მდგომარეობა ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირებისას.
- ეროვნულ საველე კოორდინატორს შეუძლია დააბრუნოს ადგილობრივი საველე კოორდინატორი შემთხვევის ადგილზე, თუ საჭირო იქნება დაღვრის მდგომარეობის შემდგომი შეფასება.
- შექმნილი სიტუაციიდან გამომდინარე, ეროვნულ საველე კოორდინატორს უფლება აქვს სათანადო უწყებებიდან გამოიძახოს და მობილიზება გაუწიოს დამატებით რესურსებს (პირადი შემადგენლობა, აღჭურვილობა, ტრანსპორტი, საინფორმაციო უზრუნველყოფა და სხვა).
- ეროვნული საველე კოორდინატორს უფლება აქვს მიიღოს გადაწყვეტილება და გასცეს თანხმობა დემობილიზაციის გეგმის ამოქმედებაზე, მას შემდგომ, რაც ყველა აუცილებელი ღონისძიება შესრულებულად ჩაითვლება.

ოპერაციები ზღვაზე

ადგილობრივი საველე კოორდინატორი (LOSC)

ადგილობრივი საველე კოორდინატორი იქნება ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანი ან ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და/ ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი (მხოლოდ, ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრის შეთხვევებში).

ადგილობრივ საველე კოორდინატორს ევალება განახორციელოს რეაგირების ტაქტიკური ზომები დაღვრის ადგილზე. იგი უშუალოდ ანგარიშვალდებულია ტაქტიკური საველე კოორდინატორისა (TOSC) და ეროვნული საველე კოორდინატორის წინაშე და ვალდებულია, საქმის კურსში ჩააყენოს ისინი განხორციელებული ქმედებებისა და ნავთობის დაღვრის სალიკვიდაციო ზომების მიმდინარეობის შესახებ.

ეროვნულ საველე კოორდინატორს შეუძლია დააბრუნოს ადგილობრივი საველე კოორდინატორი დაღვრის ადგილზე, თუ გამოიკვეთება დაღვრის ინციდენტის დამატებითი კვლევის აუცილებლობა.

ადგილობრივ საველე კოორდინატორს შეუძლია ამოქმედოს დამატებითი შიდა რესურსები, თუკი აღნიშნულს ამართლებს შემთხვევის სერიოზულობა.

ადგილობრივი საველე კოორდინატორი პასუხისმგებელია:

- უსაფრთხოდ განახორციელოს და კოორდინირება გაუწიოს რეაგირების ტაქტიკურ ქმედებებს და ეფექტურად გამოიყენოს ადგილზე არსებული რესურსები.
- უზრუნველყოს, რომ ვიზუალური დაკვირვების შედეგად დადასტურდეს არსებული შეტყობინება ნავთობის დაღვრის შესახებ.
- დარჩეს ადგილზე, რათა კოორდინაცია გაუწიოს რეაგირების ყველა ქმედებას იმ დრომდე, ვიდრე ეროვნული საველე კოორდინატორი არ გასცემს განსხვავებულ ინსტრუქციას.
- იყოს მუდმივ კავშირში ეროვნულ საველე კოორდინატორთან ან TOSC რეაგირების მთელი ქმედებების განმავლობაში და კოორდინაციას უწევდეს დემობილიზაციის საბოლოო გეგმის შესრულებას.

ტაქტიკური საველე კოორდინატორი (TOSC)

ტაქტიკური საველე კოორდინატორი არის ეროვნულ საველე კოორდინატორის მიერ დანიშნული თანამდებობის პირი MRCC-დან.

ტაქტიკური საველე კოორდინატორის პასუხისმგებლობაში შედის:

- კავშირი ნავთობის დაღვრის ადგილზე მომუშავე ადგილობრივ საველე კოორდინატორთან
- ინფორმაციის მიღება ნავთობის ლაქის ლიკვიდაციის მიზნით განხორციელებული ქმედებების შესახებ.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

გარემოს დაცვის ექსპერტები

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო, სსიპ – გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობისა და შავი ზღვის მონიტორინგის სამსახური, აჭარის ა.რ. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო ერთობლივად შეასრულებენ გარემოს დაცვის ექსპერტების ფუნქციას ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული დამხმარე გუნდის NOSST შემადგენლობაში.

გარემოს დაცვის ექსპერტების პასუხისმგებლობის სფეროს განეკუთვნება:

- ნავთობის დაღვრის ყველა ოქმის მართვა, კოორდინაცია და გადაცემა. მოცემულ ოქმებში უნდა არსებობდეს მითითება იმის შესახებ, თუ რა ხარისხის რეაგირებაა საჭირო დაღვრილი ნავთობის პრობლემის გადასაჭრელად.
- ადგილობრივ სავლელ კოორდინატორს გაუწიოს ადგილზე რეკომენდაციები და კონსულტაციები გარემოს დაცვის საკითხებზე, ასევე, დაეხმაროს სიტუაციის მართვაში ნავთობის ისეთი დაღვრის შემთხვევაში, რომელიც ემუქრება ან ზეგავლენას ახდენს სანაპირო ზოლის რესურსებზე. აღნიშნული, როგორც წესი, დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორის ფუნქციას წარმოადგენს.
- გასცეს რეკომენდაციები ზღვის იმ ეკოლოგიური რესურსების სენსიტიურობის შესახებ, რომელთაც ნავთობის ნეგატიური ზეგავლენა ემუქრებათ; გარემოს დაცვის ექსპერტთან დაკავშირება შეიძლება ნებისმიერ ვითარებაში, როდესაც გარემოზე ნავთობის დაღვრის შედეგად სავარაუდო ნეგატიური ზეგავლენა არის მოსალოდნელი.
- დაეხმაროს რეაგირების ოპერაციის მონაწილე ძირითად მხარეებს, გასცეს მათზე კონსულტაციები გარემოს დაცვის ქმედებებთან და პროცედურებთან დაკავშირებით, რომლებიც გამოყენებულ უნდა იქნას აღდგენისა და წმენდის ოპერაციებში.
- გასცეს კონსულტაციები ღია ზღვაში ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში საჭირო მოქმედებების შესახებ, რათა ნავთობის უარყოფითი ზეგავლენა ზღვის გარემოზე მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი.
- გამოიყენოს ნავთობის ლაქის ტრაექტორიის მოდელირების პროგრამა.
- მოახდინოს ეკოლოგიური სინჯების შერჩევისა და ანალიზისა და შემდგომი წმენდის კოორდინირება.
- გასცეს კონსულტაციები ნარჩენების მართვის საკითხებთან დაკავშირებით, ნარჩენების შემცირების, შეგროვების, დროებითი შენახვის წესების და ტექნიკური სპეციფიკაციების, ნავთობის დაღვრის ადგილზე ყველა სახის “ნავთობიანი ნარჩენის” სეპარაციის და განთავსების ჩათვლით.
- ეროვნულ სავლელ კოორდინატორს მიაწოდოს ეკოლოგიური და ეკონომიკური ზარალის შეფასების დასკვნები დასკვნითი ინციდენტის ანგარიშის შესადგენად.

ოპერაციები ზღვაზე

დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორი (PCC)

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს სპეციალისტი.

დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორების მობილიზება მოხდება მხოლოდ ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში და არა სხვა რაიმე სახის რეაგირების ოპერაციის მსვლელობისას.

დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორის პასუხისმგებლობებია:

- რეკომენდაცია გაუწიოს შესატყვის ქმედებებს, რომელთა განხორციელება აუცილებელია დაღვრილი ნავთობის ზღვის გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შესაზღვრად და შესამსუბუქებლად.
- იმოქმედოს როგორც მთავარმა საკონტაქტო პირმა საველე ქმედებების განხორციელებელ ჯგუფსა და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს შორის.
- ანგარიში წარუდგინოს და დააკავშიროს ერთმანეთთან ეროვნული საველე კოორდინატორი და ადგილობრივი საველე კოორდინატორი.
- დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორს შეუძლია გამოითხოვოს დამატებითი რესურსები გარემოს დაცვის, ენერგეტიკის სამინისტროს სსიპ – ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტოდან და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოდან, თუ ამას გარემოება მოითხოვს.

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდი

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ უზრუნველყოფენ, რათა მათ უშუალო განკარგულებაში ჰყავდეთ გაწვრთნილი პერსონალით დაკომპლექტებული და შესაბამისი დანადგარ-მოწყობილობებით და მცურავი საშუალებებით აღჭურვილი ნავთობის ავარიულ დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი გუნდი.

ავარიული რეაგირების გუნდი მზადყოფნაში მოვა საზღვაო ნავსადგურის ან ნავთობტერმინალის სადისპეჩეროდან ან ნებისმიერი სხვა წყაროდან საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში ან/და ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ ინფორმაციის მიღებისთანავე.

აღნიშნული რეაგირების გუნდის შემადგენლობაში შედიან როგორც ნავთობტერმინალის, ისე, საზღვაო ნავსადგურის სტრუქტურული დანაყოფები და მცურავი საშუალებები:

ბათუმის ნავთობტერმინალის ავარიული რეაგირების გუნდის შემადგენლობაში შედიან:

- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი;
- ავარიულ-აღდგენითი ბრიგადა;
- მუქი ნავთობპროდუქტების მიღების და გადატვირთვის საამქროს მწმენდავთა ბრიგადა;
- ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგურის ასენიზაციის მანქანები, ავტოამწე და სხვა სატრანსპორტო საშუალებები;
- ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქროს პერსონალი;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- კონტრაქტორი კომპანია NRC Internatinala Servise;
- ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტი;
- ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია;
- პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტი;
- სადისპეტჩერო ჯგუფი.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ავარიული რეაგირების გუნდი:

- ნავთობშემკრები კატარლა „ფლორა“;
- საპორტო ფლოტის კატარლები;
- შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილება
- პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტი;
- სადისპეტჩერო განყოფილება.

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „საზღვაო ნავსადგურის“ ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი გუნდს უხელმძღვანელებს ერთობლივი განკარგულებით ჩამოყალიბებული ინციდენტების მართვის შტაბი.

გუნდის მუშაობის დაგეგმვას და კოორდინაციას უხელმძღვანელებს ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი, ნავსადგურის ეკოლოგიის განყოფილების უფროსთან ერთად, რომლებიც იმოქმედებენ ნავსადგურის კაპიტნის და საზღვაო სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის უფროსის მითითებების გათვალისწინებით.

ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი, ნავთობის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან დაღვრის შემთხვევებში, დაუყოვნებლად დაადგინოს დაღვრილი ნავთობის ტიპი, რეაგირების მასშტაბი და ნავთობის საფარის გადაადგილების ხასიათი და შეაჯამოს მიღებული შედეგები, და უზრუნველყოს შესაბამისი შეტყობინების ელექტრონულად გადასცემა ნავსადგურის კაპიტნის ოფისში - ადგილობრივ სავიდეო კოორდინატორთან, და სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრში.

- შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის ავარიულ დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი გუნდი, ადგილობრივი სავიდეო კოორდინატორის მითითებების საფუძველზე განახორციელებს რეაგირების ღონისძიებებს, როგორც ნავსადგურის პასუხისმგებლობის 12 მილიან რაიონში ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე, ისე, ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის საწარმოო ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის დროს, რაც მოიცავს დაღვრის შეკავების, ლიკვიდაციის და გაწმენდის სამუშაოებს შესაბამისი დანადგარ-მოწყობილობებით და მცურავი საშუალებების გამოყენებით.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში

ზღვაში ნავთობის ავარიული დაღვრის შემთხვევებზე კოორდინირებული მოქმედებების უზრუნველყოფის მიზნით, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“, როგორც წესი, ჩამოაყალიბებენ მართვის ერთიან ცენტრს.

— მართვის ცენტრი იმოქმედებს MRCC-OPRC-ს ინციდენტების მართვის შტაბის ქვემდებარეობით, ნავსადგურის კაპიტანთან - ადგილობრივი საველე კოორდინატორთან და ტაქტიკურ საველე კოორდინატორთან ერთად და ეროვნული საველე კოორდინატორის მითითებების შესაბამისად.

ეროვნული დამხმარე გუნდი ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში (NOSST)

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული დამხმარე გუნდის (NOSST) მობილიზაცია საჭირო იქნება ზღვაში ნავთობის დაღვრის მე-2 ან მე-3 საფეხურის შემთხვევაში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.4.3. უწყებათაშორის მხარდაჭერა და მონაწილეობა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში

1.4.3.1 ნავთობის დაღვრის შესახებ სახელმწიფო უწყებებისათვის შეტყობინებები

- 1) იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ პასუხისმგებლობის ზონებში ზღვაში ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში უწყებათაშორისი მხარდაჭერა და მონაწილეობა, ნავთობის დაღვრის ყველა შემთხვევა, მიუხედავად დაღვრის მასშტაბისა, უნდა ეცნობოს:

საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს MRCC-OPRC მორიგე კაპიტან-კოორდინატორს	და/ან, ნავსადგურის სახელმწიფო ზედამხედველობის და სახელმწიფო კონტროლის სამსახურის უფროსს - ნავსადგურის კაპიტანს
Tel. + 995 422 273913 Fax. + 995 422 273905 Mob. +995 599 293736 E-mail: mrcc@mta.gov.ge.	Tel. + 995 422 276792 Mob. +995 595 118412, +995 577 221645 E-mail: hmbatumi@mta.gov.ge.

- 2) შეტყობინების გადაცემა ევალეზა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და/ან ბათუმის ნავთობტერმინალის მორიგე დისპეტჩერს(ებს).
- 3) გარდა ამისა, საზოგადოების ნებისმიერი წარმომადგენელი, რომელიც არის ნავთობის დაღვრის ინციდენტის მოწმე, ვალდებულია დაუყოვლებლივ აცნობოს დაღვრის შესახებ ნავსადგურის და/ან ნავთობტერმინალის დისპეტჩერს ან ნავსადგურის კაპიტანს ან უშუალოდ საზღვაო-სამაშველო კოორდინაციის ცენტრს ასეთი ცნობა გადაიცემა ქართულ ენაზე.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო	ბათუმის ნავთობტერმინალის სადისპეტჩერო
Tel. + 995 422 276268 Mob. +995 577 302357	რაცია. « 9 » Mob. +995 577 202627, +995 577 202727

- 4) გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო დაუყოვლებლივ უნდა იქნენ ინფორმირებულნი ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების (სატელეფონო ზარის) თაობაზე ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანის ოფისის ან საზღვაო-სამაშველო კოორდინაციის ცენტრის მიერ.
- 5) ყველა სატელეფონო ზარი ოფიციალურ პირთან უნდა დადასტურდეს ფაქსით ან ელ. ფოსტით, რაც შეიძლება, სწრაფად.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

6) საქართველოს „გარემოს დაცვის შესახებ“ კანონის საფუძველზე, ბათუმის ნავთობტერმინალი და საზღვაო ნავსადგური ვალდებული არიან შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს დაუყოვნებლივ აცნობონ ნავთობის ზღვაში დაღვრის ფაქტის შესახებ.

1.4.3.2 ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ სახელმწიფო უწყებებისათვის პირველადი შეტყობინების ფორმა

- 1) ზღვაში ნავთობის დაღვრის ინციდენტის, ან ნავთობის ზღვაში გავრცელების საფრთხის შემჩნევისთანავე, უზრუნველყოფილი უნდა იქნას შესაბამისი ინფორმაციის გადაცემა საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს MRCC-OPRC მორიგე კაპიტან-კოორდინატორისათვის და/ან ნავსადგურის კაპიტანისათვის ტელეფონოგრაფიით და/ან ელექტრონული ფოსტით.
- 2) რეკომენდირებულია პირველადი შეტყობინების გადაცემა შემდეგი შინაარსით:

პირველადი შეტყობინება ნავთობის ავარიული დაღვრის შესახებ			
თარიღი, წელი	საათი, წუთი	კომპანია	შეტყობინების გამომცემი პირი
.....	.....	.....	.....
დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის ტიპი	დანადგარი (გემი)	
.....	.....	.....	
დაღვრილი ნავთობის სავარაუდო რაოდენობა	ნავთობის ლაქის გავრცელების მიმართულება		
.....	.....		
მობილიზებულია ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შემდეგი საშუალებები			
1.....	2.....	3.....	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
სხვა დამატებითი ინფორმაცია.....			
გაცნობებთ, რომ .....წლის..... ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის			
(ბათუმის ნავთობტერმინალის) პასუხისმგებლობის ზონაში		(მუთლით დაღვრის ადგილი)	
მოხდა ნავთობის	(მუთლით ნავთობის ტიპი)	ავარიული დაღვრა.	
წინასწარი მონაცემებით ნავთობის დაღვრა მოხდა	(მუთლით დანადგარი ან გემი)		
და დაღვრილია, დაახლოებით ..... ტონა ნავთობი			
მობილიზებულია შემდეგი რეაგირების საშუალებები და პერსონალი			
.....			
ნავთობის ლაქის გავრცელების სავარაუდო მიმართულებაა			
გთხოვთ, უზრუნველყოთ შესაბამისი შეტყობინების გადაცემა ნავთობის დაღვრის			
შესახებ სხვა სახელმწიფო უწყებებისათვის			

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

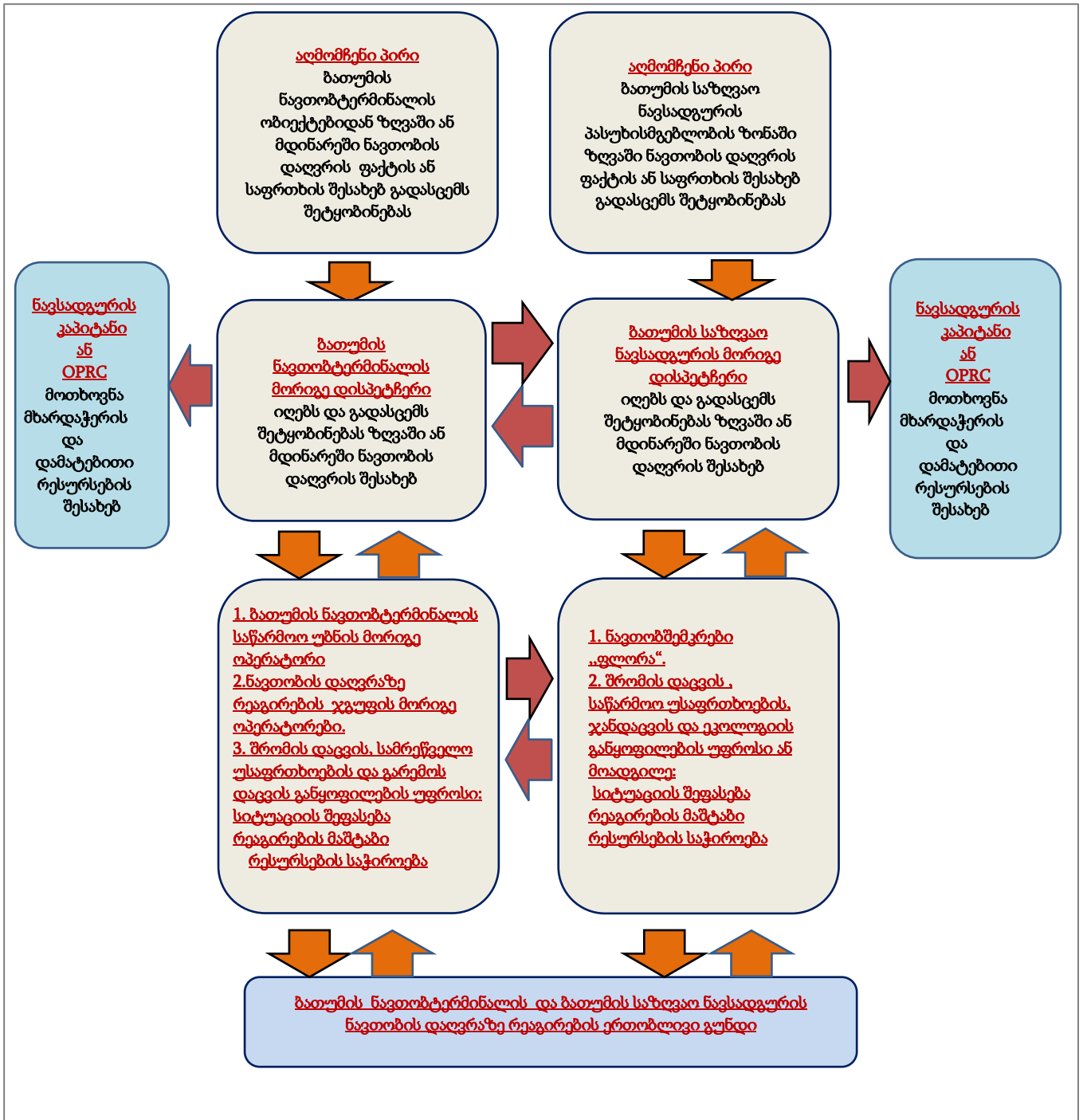
1.4.3.3 ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინებების სისტემა

- 1) წინამდებარე გეგმით განსაზღვრულია ნავთობის დაღვრის ფაქტის ან ნავთობის ზღვაში დაღვრის საფრთხის შემთხვევებში შიდა და გარე შეტყობინებების სიტემის ამოქმედება.
- 2) შიდა შეტყობინების სისტემა მიმართულია ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი რესურსების მობილიზაციისაკენ.
- 3) გარე შეტყობინების სისტემა უზრუნველყოფს ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირების დროს უწყებათაშორის მხარდაჭერას და მონაწილეობას ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მიხედვით.
- 4) ბათუმის ნავთობტერმინალის შიდა შეტყობინების სისტემა განსაზღვრულია შიდასაწარმოო ნორმატიული დოკუმენტით № BOT-IMS3.D04-001.
- 5) ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის შიდა და გარე შეტყობინების სისტემა განსაზღვრულია შიდასაწარმოო ნორმატიული დოკუმენტით HD №E3-20-10-003 „საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა“, რომელიც მოიცავს შიდა შეტყობინებების სქემას ДФ №H3-30-10-004 და გარე შეტყობინებების საკონტაქტო ტელეფონების ნუსხას №H3-30-10-007.
- 6) ბათუმის ნავთობტერმინალში და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შიდა შეტყობინების სისტემის საკვანძო რგოლია შესაბამისი სადისპეტჩერო სამსახურები, რომლებიც 24 საათიანი მორიგეობის რეჟიმში ასრულებენ საწარმოებში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების სადისპეტჩერო მომსახურებას.
- 7) ქვემოთ წარმოდგენილია შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში“ ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების გადაცემის სისტემის სქემა:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

დიაგრამა 1.4.3.3.1. შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში“ ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების გადაცემის სისტემის სქემა

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

8) ბათუმის ნავთობტერმინალის და/ან ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახური ვალდებულია, ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების მიღებისთანავე, შეასრულოს შემდეგი პროცედურები“:

- დაარეგისტროს სავახტო ჟურნალში შემოსული შეტყობინება და მიუთითოს:
  - ვისგან მიიღო შეტყობინება (სახელი, გვარი, თანამდებობა);
  - ინციდენტის ადგილი;
  - დაღვრის წყარო;
  - დაღვრილი ნავთობის ტიპი;
  - დაღვრილი ნავთობის სავარაუდო რაოდენობა;
  - დაღვრილი ნავთობის ლაქის გავრცელების არეალი;
  - სხვა ინფორმაცია დაღვრის შესახებ.
- გადასცეს შეტყობინება ნავთობის დაღვრის შესახებ:
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდს;
  - ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახურს;
  - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსს;
  - საზღვაო ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ჯანდაცვის და ეკოლოგიის განყოფილების უფროსს და მის მოადგილეს;
  - შიდა და გარე შეტყობინების სისტემით და წინამდებარე გეგმით განსაზღვრულ სხვა ყველა პასუხისმგებელი პირს;

9) ნავთობის დაღვრის შესახებ ინციდენტის აღმომჩენი და შესაბამისი ინფორმაციის მფლობელი, რომლისგანაც მოხდება ამ ინფორმაციის მიღება, შეიძლება იყოს ნავთობტერმინალში და საზღვაო ნავსადგურში მომუშავე ან გარეშე პირი, ნავსადგურის შიდა და გარე აკვატორიაში მდგომი ან შემომსვლელ-გამსვლელი გემის წარმომადგენელი, კონვენციური სამმართველოს, ნავსადგურის კაპიტნის ან სხვა უწყების წარმომადგენელი, ნებისმიერი მოქალაქე და ა.შ.

10) თუ დაღვრის ინციდენტის აღმომჩენი პირია ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის მუშაკი, მაშინ იგი ვალდებულია, დამხმარე საავარიო ძალების მოსვლამდე შეასრულოს ადგილზე პასუხისმგებელი პირის ცალკეული ფუნქციები: მიიღოს ზომები დაღვრის წყაროს დასადგენად და შესაჩერებლად (თუ ეს შესაძლებელია), დისპეტჩერის პარალელურად ინფორმაცია დაღვრის შესახებ გადასცეს საწარმოო უბნის უფროსს ან უფროს მორიგე ოპერატორს, განახორციელოს სახანძრო უსაფრთხოების ღონისძიებები.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

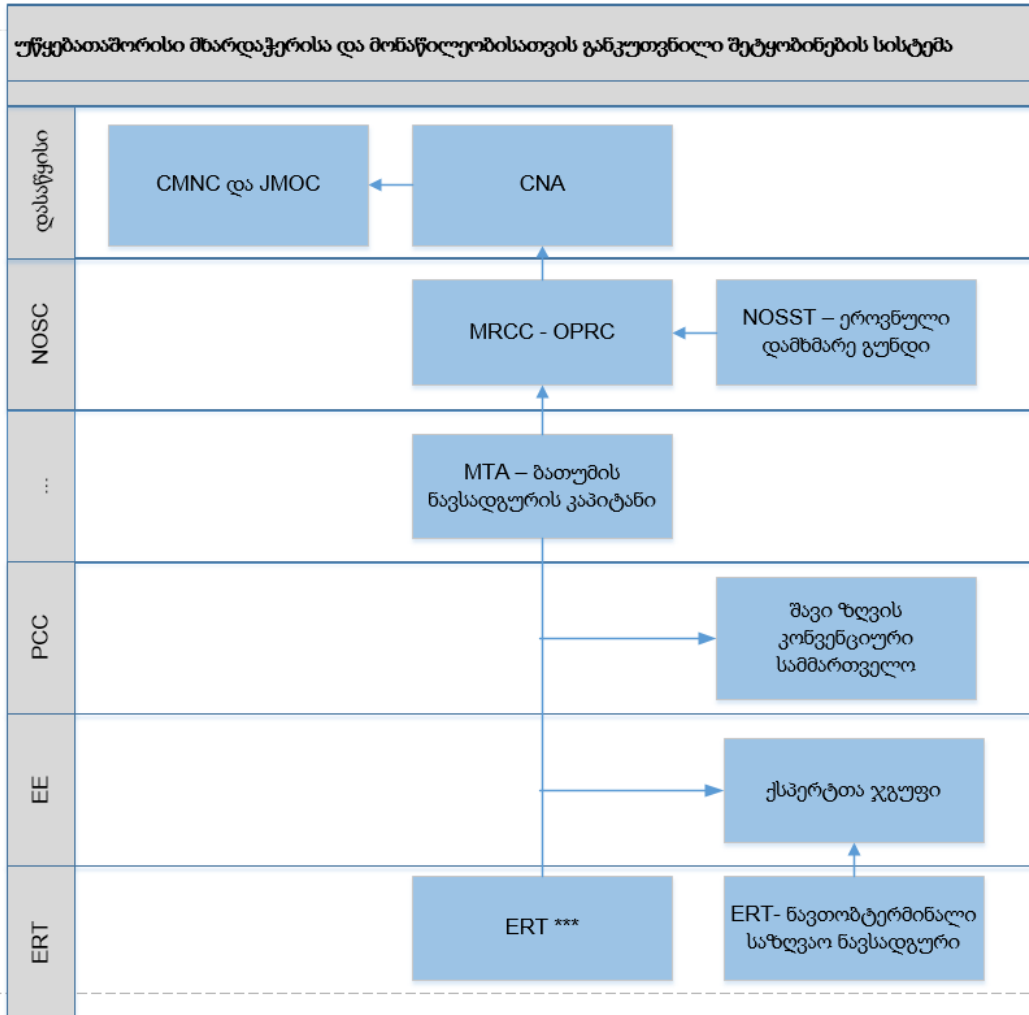

- 11) სადისპეტჩერო სამსახურის მორიგე ოპერატორი, უნდა ეცადოს, რათა სწრაფად და ოპერატიულად მიიღოს ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ინფორმაცია ინციდენტის აღმომჩენისაგან.
- 12) იმ შემთხვევაში, როცა პირველადი მცდელობით, ვერ მოხერხდება საჭირო ინფორმაციის სრულად მიღება, მორიგე დისპეტჩერი ვალდებულია განახორციელოს დამატებითი ღონისძიებები დაღვრის შესახებ საწყისი ინფორმაციის დასაზუსტებლად. მაგალითად, დაღვრის სავარაუდო ან დადგენილ ადგილზე მიმართოს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მორიგე ჯგუფი, საამქროს მორიგე პერსონალი, პორტის ფლოტის კატარღა და ა.შ. და მიიღოს დამატებითი ინფორმაცია დაღვრის შესახებ.
- 13) მაგრამ, ნებისმიერ შემთხვევაში, ნავთობის დაღვრის შესახებ, (თუნდაც არასრული და დაუზუსტებელი) ინფორმაციის მიღებისთანავე, სადისპეტჩერო სამსახური დაუყოვნებლივ იწყებს ნავთობის დაღვრის ფაქტის (დაზუსტებული/დაუზუსტებელი) ან მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ შეტყობინებების გადაცემას და დაღვრის ლოკალიზაციის სამუშაოების დაწყების მიზნით შესაბამისი სამსახურების გაფრთხილებას (მობილიზაციას).
- 14) დაბინძურების შემთხვევის შესახებ ზემოაღნიშნული შეტყობინების ან ინფორმაციის ნებისმიერი წყაროდან მიღების შემდეგ, თუ დაღვრა მოხდა ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის ობიექტიდან, დაბინძურების ინციდენტის ხასიათს, მასშტაბს და მოსალოდნელი შედეგების პირველად შეფასებას მოახდენს ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი, რომელიც, 1-ლი საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციის დროს, იმოქმედებს როგორც ადგილობრივი სავიწრო კოორდინატორი და ამავდროულად, თავის ყველა მოქმედებას და გადაწყვეტილებას შეათანხმებს საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანს, და ადგილობრივ ტაქტიკურ კოორდინატორს, რომელიც იქნება ეროვნული სავიწრო კოორდინატორის (სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი) წარმომადგენელი დაღვრის ლიკვიდაციის ადგილზე.
- 15) საზღვაო ნავსადგურის გარე აკვატორიაში მე-2 საფეხურის ნავთობის დაღვრების დროს, ადგილობრივი სავიწრო კოორდინატორია ნავსადგურის კაპიტანი, რომელიც იმოქმედებს ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის შესაბამისად.
- 16) მე-3 საფეხურის ნავთობის დაღვრების დროს, ყველა ქმედება უნდა განხორციელდეს „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის შესაბამისად“.
- 17) ქვემოთ წარმოდგენილია უწყებათაშორისი მხარდაჭერისა და მონაწილეობისათვის განკუთვნილი შეტყობინების სისტემა, რომელიც გამოიყენება ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნულ გეგმაში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სურათი 1.4.3.3.14.

უწყებათაშორისი მხარდაჭერისა და მონაწილეობის შეტყობინების სისტემა ეროვნული გეგმის მიხედვით.

ოპერაციები ზღვაზე

1.4.3.4 უწყებათაშორისი მხარდაჭერა და მონაწილეობა ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის პასუხისმგებლობის ზონაში

- 1) ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების წინამდებარე გეგმა ბოლომდე გააქტიურდება ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ან ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში ზღვაში ნავთობის დაღვრის ან გავრცელების საფრთხის წარმოქმნის შესახებ დადასტურებული ინფორმაციის მიღების შემდეგ.
- 2) ხოლო, იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საფრთხე ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ, უნდა მოხდეს რესურსების მზადყოფნაში მოყვანა იმ მომენტამდე, სანამ ნავთობის დაღვრის ფაქტი არ დადასტურდება და არ დადგინდება დაღვრის ზუსტი ადგილმდებარეობა.
- 3) უწყებათაშორისი მონაწილეობა და მხარდაჭერის ღონისძიებების მოცულობა დამოკიდებულია დაღვრის მასშტაბზე, რომელიც „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ მიხედვით 3 ძირითად საფეხურად იყოფა:
  - 4) **1-ლი საფეხურით** განისაზღვრება 10 ტონამდე რაოდენობის ნავთობის დაღვრა:
    - 1-ლი საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის საჭირო რესურსები წინასწარ განსაზღვრულია წინამდებარე გეგმაში, კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებითა და არსებული რისკის შეფასების საფუძველზე.
    - ნავსადგურის კაპიტნის ოფისი შეასრულებს ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორის ფუნქციას.
    - ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორის ფუნქცია, ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით, შესაძლებელია შეასრულოს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ერთობლივი ბრძანებით დანიშნულმა პირმა.
    - ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორი მობილიზებას გაუწევს საჭირო რაოდენობის ადგილობრივ პერსონალს და რესურსებს.
    - ამოქმედებულ იქნება ნავთობშემკრები გემი „ფლორა“ და გაიშლება ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის საკუთარი და კომპანია NRC International -ის აღჭურვილობა.
    - საჭიროების შემთხვევაში ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების სხვა დამატებითი რესურსები იქნებიან ინფორმირებული და მობილიზებული.
  - 5) **მე-2 საფეხურით** განისაზღვრება 10-დან 100 ტონამდე ნავთობის დაღვრის შემთხვევები:
    - მე-2-ე საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის საჭირო რესურსები წინასწარ განსაზღვრულია წინამდებარე გეგმაში, კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებითა და არსებული რისკის შეფასების საფუძველზე.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- დაუყოვნებელი რეაგირების მოსახდენად ბათუმის ნავთობტერმინალს აქვთ საკმარისი რესურსები და ჰყავთ საკმარისი პერსონალი და დამატებით გამოიყენებს საზღვაო ნავსადგურის რესურსებს.
  - მე-2-ე საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის დაუყოვნებლივ გამოყენებული იქნება ბათუმის ნავთობტერმინალის კონტრაქტორი კომპანიის NRC International -ის რესურსები, რომლებიც ბაზირებულია ბათუმში.
  - ასევე, დამატებით მობილიზებული იქნება NRC International -ის რესურსები, რომლებიც ბაზირებულია სხვა ქალაქებში.
  - ასევე, საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოსთან შეთანხმების საფუძველზე, შესაძლოა დამატებით მობილიზებული იქნას MRCC-ის რესურსები და აუცილებლობის შემთხვევაში - სხვა რესურსები, რომლებიც განთავსებულია უახლოეს გეოგრაფიულ არეალში.
  - ნავსადგურის კაპიტნის ოფისი შეასრულებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორის ფუნქციას, რომელიც შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ საგანგებო მართვის შტაბთან ერთად ადგილზე უხელმძღვანელებს დაღვრის ლიკვიდაციის და გაწმენდის ღონისძიებებს.
  - საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი MRCC ბათუმში, შეასრულებს ეროვნული საველე კოორდინატორის ფუნქციას, რომელიც ყველა საჭირო ინფორმაციას მიიღებს მისი წარმომადგენლის - ტაქტიკური ადგილობრივი კოორდინატორის მეშვეობით.
  - შესაძლებელია საჭირო გახდეს, რეგიონალურ დონეზე არსებული პერსონალისა და აღჭურვილობის მობილიზება, რაც განხორციელდება ადგილობრივი საველე კოორდინატორთან ერთად მიღებული გადაწყვეტილებით და ეროვნული საველე კოორდინატორის თანხმობით.
- 6) მე-3 საფეხურის დაღვრა განიმარტება, როგორც 100 ტონაზე მეტი ნავთობის დაღვრის შემთხვევა, რომელიც სცდება რეგიონალური რეაგირების დონეს და საჭიროებს საერთაშორისო დახმარებას:**
- საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი იმოქმედებს, როგორც ეროვნული საველე კოორდინატორი და მოახდენს ავარიულ შემთხვევაზე რეაგირების გუნდებისა და ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული დამხმარე გუნდების მობილიზაციას. რეაგირების ეს დონე მოითხოვს, რომ ამოქმედდეს არსებული ეროვნული, სამრეწველო და საერთაშორისო რესურსები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების კონტრაქტორები. ეს უნდა განხორციელდეს სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის მიერ, საჭიროების შემთხვევაში, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის დახმარებით.
  - იმ შემთხვევაში, თუ ეროვნული საველე კოორდინატორის აზრით ნავთობის დაღვრის ინციდენტი იმდენად ფართომასშტაბიანი და სერიოზულია, რომ შესაძლოა გასცდეს საქართველოს ტერიტორიულ წყლებს, იგი ვალდებულია აღნიშნულის თაობაზე

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შეატყობინოს დაზარალებული ქვეყნის სახელმწიფო კომპეტენტურ უწყებას POLREP FORM-ის მეშვეობით .

- მოთხოვნა მე-3 საფეხურის რესურსზე უნდა მოდიოდეს მხოლოდ ეროვნული საველე კოორდინატორის მხრიდან კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნულ ცენტრთან შეთანხმებით. ფართომასშტაბიანი, კრიზისული ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრი უშუალოდ გაუწევს კოორდინაციას ზღვის გარემოს დაბინძურების სალიკვიდაციო ოპერაციებს. 1-3 საფეხურების რეაგირების პროცედურები შეჯამებულია ცხრილში 1.
- მე-3 საფეხურის რეაგირების რესურსები შეიძლება მოწოდებული იყოს საერთაშორისო თანამშრომლობის ფარგლებში ჩამოყალიბებული რეგიონალური და ორმხრივი შეთანხმებების საფუძველზე საერთაშორისო კონვენციების მოთხოვნების შესაბამისად
- ნავთობის დაღვრის მე-3 დონის ინციდენტის შემთხვევაში, იგულისხმება, რომ დამაბინძურებელი, რომლის საქმიანობის შედეგიც არის ნავთობის დაღვრა, განახორციელებს საერთაშორისო დახმარების მობილიზებას ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების კომერციული კონტრაქტორების სახით.

ცხრილი 1.4.3.4. (1): ნავთობის დაღვრის სტრუქტურული დახასიათება

რეაგირების კატეგორია:

1-ლი საფეხურის ინციდენტი

საფეხური 1- ეხება მცირე დაღვრებს ($0 > 10$ MT), რომელიც ნავთობის ტერმინალის ან ნავსადგურის - ადმინისტრაციის მიერ მართვის შესაძლებლობების ფარგლებშია საჭიროების შემთხვევებში, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ბაზირებული საკონტრაქტო კომპანია NRC International -ის რესურსების გამოყენებით და დამატებით შესაძლოა საჭირო გახდეს ამავე კომპანიის ბორჯომის ბაზიდან სხვა რესურსების გამოძახებაც. გასათვალისწინებელია, რომ დაღვრის ხასიათი და მიმდებარე გარემო პირობები განსაზღვრავენ რეაგირების ფაქტობრივ დონეს.

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე კომპანიები და უწყებები:

1. შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (BOT)
2. შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (BSP)
3. კომპანია NRC International -ი (NRC)
4. საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი MRCC ბათუმში. ცენტრის უფროსი წარმოადგენს ეროვნულ საველე კოორდინატორს.
5. ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანი - ადგილობრივი საველე კოორდინატორი (LOSC)
6. შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო - დაბინძურებაზე კონტროლის კოორდინატორი (PCC)

მზადყოფნის რეჟიმში მყოფი კომპანიები და უწყებები

1. MRCC-ის ბათუმში ბაზირებული ავარიული რეაგირების გუნდი
2. კომპანია NRC International -ის ბორჯომში ბაზირებული რესურსები (NRC)
3. მოხალისეთა ჯგუფი (ნავთობის ზღვის სანაპიროსკენ გარიყვის საშიშროების შემთხვევაში)

ოპერაციები ზღვაზე

რეაგირების კატეგორია:

მე-2 საფეხურის ინციდენტი

საფეხური 2 - მოითხოვს მზადყოფნას და რეაგირებას ნავთობის დაღვრაზე, რომლის დროსაც საჭირო ხდება მასალებისა და პერსონალის კოორდინირება ერთზე მეტი წყაროდან. მათ შორის, საკონტრაქტო კომპანია NRC International-ის რესურსების გამოყენებით, რომლებიც ბაზირებულია ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში და კომპანიის ძირითად ბაზაზე ბორჯომში.

მე-2 საფეხურის რეაგირებისას მხარდაჭერის მიღება შესაძლოა საჭირო გახდეს ნავსადგურის არეალში განლაგებული სხვადასხვა ობიექტებიდან და ორგანიზაციებიდან ან უშუალო გეოგრაფიული არეალის გარე წყაროებიდან. მე-2 საფეხური მოიცავს ნავთობის დაღვრის სხვადასხვა მასშტაბებს და სხვადასხვა პოტენციურ სცენარებს (10>100 MT).

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე კომპანიები და უწყებები:

1. შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (BOT)
2. შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (BSP)
3. კომპანია NRC International -ი ბათუმში და ბორჯომში ბაზირებული რესურსები (NRC)
4. MRCC-ის ბათუმში ბაზირებული ავარიული რეაგირების გუნდი
5. კომპანია NRC International -ის წალკაში ბაზირებული რესურსები (NRC)
6. ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანი - ადგილობრივი საველე კოორდინატორი (LOSC)
7. საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრი MRCC ბათუმში. ცენტრის უფროსი წარმოადგენს ეროვნულ საველე კოორდინატორს.
8. კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნული ცენტრი (CMNC)

მზადყოფნის რეჟიმში მყოფი კომპანიები და უწყებები

1. კომპანია NRC International -ის წალკაში და გარდაბანში ბაზირებული რესურსები (NRC)

რეაგირების კატეგორია:

მე-3 საფეხურის ინციდენტი

საფეხური 3 - ეხება დიდი მასშტაბის დაღვრას, რომელიც მოითხოვს ყველა ხელმისაწვდომი ეროვნული რესურსის მობილიზებას და კონკრეტული გარემოებებიდან გამომდინარე (> 100 MT), აგრეთვე, რეგიონალური და საერთაშორისო სისტემების ჩართვას.

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე და მზადყოფნის რეჟიმში მოყვანილი კომპანიები და უწყებები:

1. ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მიხედვით

დაგროვილი გამოცდილების გათვალისწინებით, წინამდებარე გეგმით გათვალისწინებულია 1-ლი საფეხურის ინციდენტის კლასიფიცირება 3 ქვეკატეგორიად:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

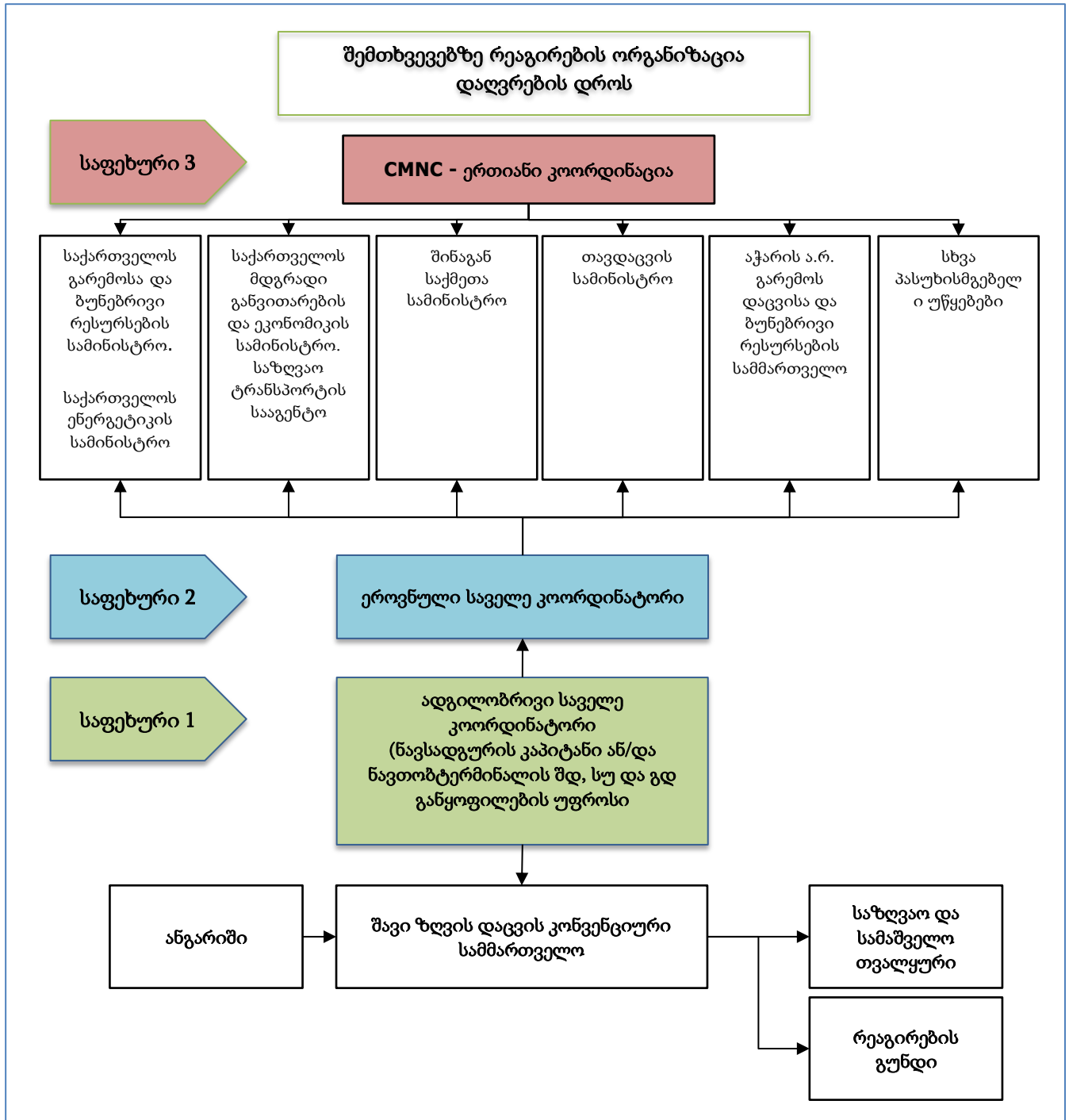

ცხრილი 1.4.3.4. (2): ნავთობის დაღვრის 1-ლი საფეხურის ქვეკატეგორიები

1-ლი საფეხურის ინციდენტზე რეაგირების ქვეკატეგორია	დახასიათება
1 ^a საფეხურის ინციდენტი	საფეხური 1 ^a - ეხება საზღვაო ნავსადგურის შიდა და გარე აკვატორიაში რუტინულ დაღვრებს, რომლის ლოკალიზაციისა და გაწმენდისათვის სავსებით საკმარისია ნავთობშემკრები კატარდის „ფლორას“ მობილიზაცია, საჭიროების შემთხვევაში შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის გამოძახებით.
1 ^b საფეხურის ინციდენტი	საფეხური 1 ^b - ეხება საზღვაო ნავსადგურის შიდა და გარე აკვატორიაში მცირე მასშტაბის - 0,3 ტონამდე ნავთობის დაღვრის შემთხვევებს, რომლის ლოკალიზაციისა და გაწმენდისათვის საჭიროა ნავთობშემკრები კატარდის „ფლორას“ და შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის სრული შემადგენლობის მობილიზაცია, და დამატებით შესაძლოა საჭირო გახდეს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ბაზირებული საკონტრაქტო კომპანია NRC International -ის რესურსების გამოძახება.
1 ^c საფეხურის ინციდენტი	საფეხური 1 ^c - ეხება საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის ნავთობტერმინალის პასუხისმგებლობის ზონაში ზღვაში 10-ტონამდე ნავთობის დაღვრის შემთხვევებს, რომელიც მოითხოვს ნავთობშემკრები კატარდის „ფლორას“, ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის, და ასევე, კონტრაქტორი კომპანია NRC International -ის ბათუმში და ბორჯომში ბაზირებული ყველა საჭირო რესურსის და პერსონალის სრულ მობილიზაციას. გასათვალისწინებელია, რომ დაღვრის ხასიათიდან და მიმდებარე გარემო პირობებიდან გამომდინარე, შესაძლოა საჭირო გახდეს დამატებით ბათუმში და მიმდებარე გეოგრაფიულ არეალში ბაზირებული რესურსების მობილიზაცია.

ოპერაციები ზღვაზე

დიაგრამა 1.4.3.4. ნავთობის დაღვრის სხვადასხვა საფეხურის დროს უწყებათაშორისი მონაწილეობის და მხარდაჭერის სტრუქტურა

ოპერაციები ზღვაზე

1.5. კავშირი სხვა გეგმებთან

1.5.1. ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმა

1.5.1.1 შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა, საზღვაო ოპერაციები განიხილავს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების იმ პროცედურებს, რომლებიც ერთობლივად უნდა შესრულდეს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის მიერ საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში ნავთობის ზღვაში დაღვრის 1-ლი საფეხურის შემთხვევებში და ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის ექსპლუატირებული ნავმისადგომებიდან, ნავმისადგომებთან და უნაპირო ჩამოსასხმელთან მდგომი გემებიდან, უნაპირო ჩამოსასხმელზე მდგომ ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა მილებიდან და სხვა სანაპირო ობიექტებიდან ნავთობის ზღვაში ავარიული დაღვრის 1-ლი და მე-2-ე საფეხურის შემთხვევებში ან მდინარეებში ჩაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების შემთხვევებში.

1.5.1.2 წინამდებარე გეგმა პირდაპირ კავშირშია „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების“ ეროვნულ გეგმასთან“, რომელიც ნავთობის დაღვრის ინციდენტების მიმართ დიფერენცირებული მიდგომების საფუძველზე, განსაზღვრავს ნავსადგურების და ნავთობტერმინალების პასუხისმგებლობებს და მოქმედებების არეალს.

1.5.1.3 კერძოდ ეროვნული გეგმა ინციდენტების ორ განსხვავებულ ვერსიას განიხილავს:

— ინციდენტები, პორტში და ინციდენტები ნაპირთან ახლოს, ე.წ. პორტების რეაგირების ზონაში (არეალი 1), რომლებზე რეაგირება ხორციელდება ნავსადგურის 1-ლი და ადგილობრივი ტერმინალების 1-ლი და მე-2 საფეხურის ნავთობის დაღვრის რეაგირების გეგმების შესაბამისად.

— ინციდენტები პორტების რეაგირების ზონის მიღმა და საქართველოს რეაგირების ზონის / პასუხისმგებლობის არეალის (არეალი 2) ფარგლებში, რომელიც რეგულირდება "ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმით". რეაგირების მიმდინარეობას აღნიშნულ არეალში აკონტროლებს ეროვნული საველე კოორდინატორი.

1.5.1.4 გარდა ამისა, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა „საზღვაო ოპერაციები“, განიხილავს „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების“ ეროვნულ გეგმით“ განსაზღვრული სახელმწიფო უწყებების მონაწილეობას ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში და იყენებს შავ ზღვაში ნავთობის ნებისმიერი მასშტაბის ავარიულ დაღვრებზე რეაგირების კოორდინირებულ მიდგომას.

1.5.1.5 წინამდებარე გეგმა, ისევე, როგორც „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების“ ეროვნულ გეგმა“ ზღვაში ნავთობის დაღვრის შემთხვევებს განიხილავს საფეხურეობრივად, და შესაბამისი რესურსების მობილიზაციას გეგმავს დაღვრის მასშტაბის, შესაძლო გავრცელების არეალის და ეკოლოგიურად მგრძობიარე ზონების დაცვის ღონისძიებების გათვალისწინებით.

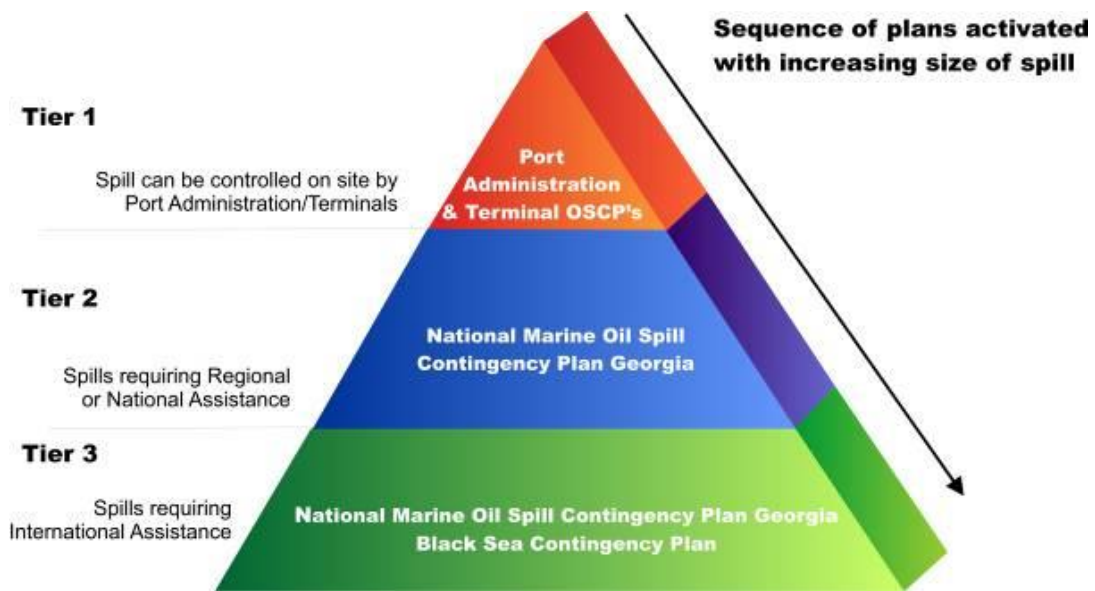

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.5.1.6 „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების“ ეროვნულ გეგმასთან კავშირზე მიუთითებს ისიც, რომ „შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. საზღვაო ოპერაციები“, მომზადდა ეროვნული გეგმის კონკრეტული მითითებების გათვალისწინებით და აგებულია ერთი და იგივე ფორმატით.

სურათი. 1.5.1.6. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმები და გააქტიურების თანმიმდევრობა ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მიხედვით

- 1.5.2. შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. სახმელეთო ოპერაციები
- 1.5.2.1 წინამდებარე გეგმა და „ნავთობის ავარიულ დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. სახმელეთო ოპერაციები“ ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის მოქმედებათა საერთო გეგმის, ორი, ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებული ნაწილია.
- 1.5.2.2 „ნავთობის ავარიულ დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. სახმელეთო ოპერაციები“ გარდა იმისა, რომ აღწერს ხმელეთის ობიექტებზე, მათ შორის, ნავმისადგომებზე და ზღვის სანაპირო ობიექტებზე ნავთობის დაღვრის რეაგირების ღონისძიებებს, ასევე განიხილავს, დაღვრილი ნავთობის მდინარეებში და ზღვაში გავრცელების საფრთხის წარმოქმნის დროს შესაბამისი რეაგირების რესურსების მობილიზაციას და ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შესაბამისი გეგმის გააქტიურებას და ამოქმედებას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.6. ნავთობის დაღვრის რისკები

1.6.1 შესავალი

1.6.1.1 ბათუმის ნავთობტერმინალში და საზღვაო ნავსადგურში დაწვრილია და მოქმედებაშია რისკების მართვის პროცედურები, რაც ითვალისწინებს თითოეული საწარმოო პროცესის მიმდინარეობის ან, დანადგარის, მოწყობილობის ექსპლუატაციის დროს კონკრეტული რისკების განსაზღვრას, რისკების შეფასებას, რეგისტრირებას და რისკების შერბილების ღონისძიებების შესრულებას.

1.6.1.2 ზღვაში ნავთობის დაღვრის რისკების მართვის პროცესში მხედველობაში მიიღება, შემდეგი ძირითადი ფაქტორები:

- საზღვაო ტრანსპორტში ნავთობის ჩასატვირთად გამოყენებული ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგომარეობა;
- ინფრასტრუქტურის საექსპლუატაციო მახასიათებლები;
- ნავსადგურში გემების შესვლა-გამოსვლის და გადაადგილების ინტენსიურობა;
- სალოცმანო მომსახურების და გემების მოძრაობის კონტროლის ასპექტები;
- ნავთობის გადატვირთვის ინტენსიურობა;
- ნავთობით ზღვის დაბინძურების ფაქტობრივი შემთხვევების ტიპი, მიზეზები და რაოდენობა;
- ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგომარეობის, ნავთობის გადატვირთვის პროცესის ეკოლოგიური პარამეტრების მართვის სისტემების შედეგიანობის ინსპექტირების და შემოწმებების სისრულე და სისტემატურობა;
- ტანკერების აღჭურვილობა და ტექნიკური მდგომარეობა;
- პერსონალის მომზადების დონე, თეორიული და პრაქტიკული სწავლებების სისრულე და სისტემატურობა;
- შრომის დაცვის და სამრეწველო უსაფრთხოების პროცედურების შედეგიანობა;
- საშემსრულებლო დისციპლინის მდგომარეობა;

ასევე გაითვალისწინება:

- ნავთობის ტიპი;
- ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური პირობები;
- ადგილმდებარეობა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.6.2 მონაცემები საზღვაო ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის ნავმისადგომების შესახებ

1.6.2.1 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ტერიტორია შეადგენს 22.2 ჰა-ს. სულ, ნავმისადგომების რაოდენობაა - 11.

1.6.2.2 „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ მართვის უფლება, 2008 წელს, შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალმა“ შეიძინა, რომელიც თავის მხრივ, ყაზახეთის ნაციონალური კომპანიის სააქციო საზოგადოება „ყაზმუნაიგაზ“-ის შვილობილი კომპანიის „ყატრანსოილ“-ის საკუთრებაა.

1.6.2.3 2007 წლის ნოემბრიდან № 4,5,6 ნავმისადგომები და ბორნების მომსახურებისათვის სანავმისადგომო კომპლექსი 2055 წლამდე იჯარით გადაეცა Batumi International Container Terminal LLC, რომელიც წარმოადგენს ფირმა International Container Terminal Services Inc (ICTSI)-ის შვილობილ კომპანიას.

1.6.2.4 ამჟამად ნავსადგურში მოქმედებენ:

- შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ ნავმისადგომები №1, №2, №3 და უნავმისადგომო ჩამოსასხმელი,
- საკონტეინერო ტერმინალის ნავმისადგომები №4, №5 და №6 სანავმისადგომო კომპლექსი ბორნების დამუშავებისათვის,
- შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ სატვირთო ტერმინალი მშრალი ტვირთების დამუშავებისათვის, ნავმისადგომები, №7, №8 და №9 და სამგზავრო ტერმინალის ნავმისადგომები №10 და №11.

1.6.2.5 ნავთობტერმინალის ნავმისადგომები მახასიათებლები:

ნავმისადგომი	№ 1	№ 2	№ 3	უნავმისადგომო
სიგრძე (მ)	200	140	165	
სიღრმე (მ)	12,24	10.2	10.2	15.5-37.0
ფართობი(მ ²)	9 546	5 662	12 481	
გემების DWT	45 000	16 000	25 000	140 000(წყალწყვა)

1.6.2.6 ნავთობტერმინალის გამტარუნარიანობაა – 15 მლნ. ტონამდე წელიწადში. ტერმინალი სპეციალიზებულია ნედლი ნავთობისა და პრაქტიკულად ყველა ტიპის ნავთობის გადამუშავებაზე: დიზელის საწვავი, ბენზინი, მაზუთი და სხვა.

1.6.2.7 საკონტეინერო ტერმინალის და ბორნების მომსახურებისათვის განკუთვნილი სანავმისადგომო კომპლექსის ნავმისადგომების მახასიათებლები:

ნავმისადგომი	№ 4,5	№ 6 საბორნე გადასასვლელი
სიგრძე (მ)	284.0	183.3

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სიღრმე (მ)	12.0	8.24
ფართობი(მ ²)	40 000	
გემების DWT	35 000	12 600

1.6.2.8 შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ მიერ ექსპლუატირებული ნავმისადგომების მახასიათებლები:

a) მშრალი ტვირთების ტერმინალი

სიგრძე (მ)	183.3	263.3	180.0	204.0
სიღრმე (მ)	8.24	11.5	10.75	10.24
ფართობი(მ ²)		6 655	5 630	3 371
გემების DWT		60 000	20 000	25 000

- №7 ნავმისადგომი განკუთვნილია დიდტონაჟიანი გემებისათვის და სპეციალიზებულია ნაყარი, თხევადი, გენერალური და საცალო ტვირთის ტარებში გადამუშავებაზე ერთი ადგილის წონით არაუმეტეს 20 ტონისა.
- №8 ნავმისადგომი განკუთვნილია მცირეტონაჟიანი გემებისათვის და სპეციალიზებულია ნაყარი, თხევადი, გენერალური და საცალო ტვირთის ტარებში გადამუშავებაზე ერთი ადგილის წონით არაუმეტეს 10 ტონისა.
- №9 ნავმისადგომი განკუთვნილია მცირეტონაჟიანი გემებისათვის და სპეციალიზებულია თხევადი, გენერალური და საცალო ტვირთის ტარებში გადამუშავებაზე ერთი ადგილის წონით არაუმეტეს 6 ტონისა.
- მშრალი ტვირთის ტერმინალის მაქსიმალური გამტარუნარიანობაა – 2,0 მილიონი ტონა წელიწადში.

b) სამგზავრო ტერმინალი

ნავმისადგომი	№ 10	№ 11
სიგრძე (მ)	225.7	188.5
სიღრმე (მ)	12.2	8.6
ფართობი(მ ²)	13.5	19.5
გემების DWT	6 000	5 160

- სამგზავრო ტერმინალი განლაგებულია ქალაქის ცენტრში, სანაპირო ბულვარის გაყოლებაზე. ტერმინალის გამტარუნარიანობა შეადგენს დაახლოებით 180 000 მგზავრს წელიწადში. №10 და №11 სამგზავრო ნავმისადგომები უზრუნველყოფენ სამგზავრო გემების დამუშავებას, ასევე (Ro-Ro) ტიპის სამგზავრო სატვირთო მცირეტონაჟიანი ბორნების დამუშავებას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ყველა ზემოთ მითითებული ნავმისადგომი და იქ მიმდინარე საწარმოო პროცესები წარმოადგენს ნავთობის დაღვრის პოტენციურ წყაროს.
- თუმცა, ნავთობის გადაზიდვებთან უშუალო კავშირის გათვალისწინებით, ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავმისადგომებზე განლაგებული ობიექტებს და ამ ობიექტებზე წარმოებულ საქმიანობას, პოტენციურად ნავთობის დაღვრის მომეტებული რისკი გააჩნიათ.
- ნავმისადგომების ტერიტორიაზე განლაგებულია ნავთობის გადატვირთვითვის საჭირო ნავთობტერმინალის ტექნოლოგიური მილსადენები, ჩამდინარე წყლების მიმღები ბუფერული რეზერვუარები და გამწმენდი ნაგებობები.

1.6.3 ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან და საზღვაო ნავსადგურში მდგომი გემებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრების შემთხვევები

- 1.6.3.1 ნავთობის დაღვრის რისკების შეფასების პროცესში გათვალისწინებული იქნა ბოლო 10 წლის განმავლობაში, ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში და მდინარეებში ნავთობის დაღვრის შემთხვევები, დაღვრის მასშტაბები და გამომწვევი მიზეზები.
- 1.6.3.2 სულ, აღნიშნულ პერიოდში, ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან, ზღვაში და მდინარეებში ნავთობის დაღვრის 7 სხვასხვა შემთხვევა დაფიქსირდა.
- 1.6.3.3 ნავსადგურში შემოსული გემებიდან ნავთობის დაღვრების ფაქტების ანალიზის საფუძველზე შეფასდა გემებიდან ნავთობის დაღვრების რისკები.
- 1.6.3.4 შესაბამისი სტატისტიკური მონაცემები წარმოდგენილია გეგმის „სახელმძღვანელო მონაცემებში“.

1.6.4 ნავთობის ზღვაში დაღვრის რისკები საზღვაო ნავსადგურში და ნავთობტერმინალში

- 1.6.4.1 ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის საქმიანობის ზონაში ზღვაში ნავთობის ავარიული დაღვრის პოტენციური რისკებია:
  - გემების ნავსადგურში შეყვანა-გამოყვანის დროს საზღვაო ინციდენტები;
  - გემებიდან და ტანკერებიდან დაბინძურებული წყლების არასანქცირებული გაშვება;
  - უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგის დაზიანება;
  - უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგზე მისაერთებელი ფოლადის მილის (ე.წ. «Гыцак») კოროზიული ან მექანიკური დაზიანება;
  - უნაპირო ნავმისადგომზე ტანკერში ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება;
  - უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერიდან აირგამყვანი მოტივტივე შლანგის დეჰერმეტიზაცია;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- უნაპირო ნავმისადგომზე ნავთობის ჩატვირთვის მიმდინარეობის დროს ტანკერის ლუზაზე დამაგრების დაზიანება;
- №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი მიწისზედა შლანგის დაზიანება;
- №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება;
- №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ნავთობის ჩატვირთვის მიმდინარეობის დროს ტანკერის ლუზაზე დამაგრების დაზიანება;
- №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე და ზღვის სანაპირო ზოლში გამავალი ნავთობსადენების დაზიანება და დეჰერმეტიზაცია;
- №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ავარიული დაღვრები;
- ნავთობტერმინალის ჩამდინარე წყლების გაწმენდის სანავსადგურო კომპლექსიდან არა ნორმატიულად გაწმენდილი წყლების ჩაშვება;
- ნავთობტერმინალის ჩამდინარე წყლების გაწმენდის სანავსადგურო კომპლექსის ბუფერული რეზერვუარის დეჰერმეტიზაცია;
- სხვა ნავმისადგომებზე სარკინიგზო და საავტომობილო ტრანსპორტის ინციდენტების შედეგად ნავთობპროდუქტის ავარიული დაღვრები;
- გემების, იახტების საწვავით გამართვის (ბუნკერირება) დროს შლანგების ან მილსადენების დაზიანება;
- ნავთობტერმინალის სახმელეთო ობიექტებიდან მდინარეებში ბარცხანა, ყოროლისწყალი ნავთობის ჩაღვრა;
- ისტორიული დაბინძურების გავრცელება ზღვაში
- ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ავარიული ჩამდინარე წყლების გავრცელება ნავსადგურის შიდა აკვატორიაში მუნიციპალური საკანალიზაციო ქსელიდან.

1.6.4.2 მნიშვნელოვან რისკ ფაქტორს წარმოადგენს ბათუმის ნავსადგურში პერიოდულად მოქმედი უხილავი მდგრადი ტალღა "ტიაგუნი", ვინაიდან, გემის დგომა ნავსადგურში "ტიაგუნის" დროს საფრთხეს უქმნის გემს და ნავმისადგომს. "ტიაგუნი" ნავსადგურში აღინიშნება განსაკუთრებით დასავლეთისა და ჩრდილოეთის მეოთხედებიდან მოქმედი ქარისა და ტალღის დროს.

ცხრილი 1.6.4.2 ნავთობის დაღვრის რისკები

ოპერაციები ზღვაზე

პროცესი	ნავთობის დაღვრის მიზეზი	ნავთობის ტიპი	რისკი
გემების ნავსადგურში შეყვანა და გამოყვანა	საზღვაო ინციდენტი	ნედლი ნავთობი	ძალიან დაბალი
რეიდზე არაკანონიერი გადმოღვრები	ლიალური წყლების არასანქცირებული გაშვება	ტრიუმის წყალი	დაბალი
უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვა	ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგის დაზიანება	ნედლი ნავთობი	დაბალი
	ნავთობის ჩასატვირთი ფოლადის მილის (ე.წ. «Гусак») დაზიანება	ნედლი ნავთობი	დაბალი
	ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება	ნედლი ნავთობი	ძალიან დაბალი
	ტანკერიდან აირგამყვანი მოტივტივე შლანგის დეჰერმეტიზაცია	ნედლი ნავთობი	ძალიან დაბალი
	ნავთობის ჩატვირთვის მიმდინარეობის დროს ტანკერის ღუზაზე დამაგრების დაზიანება	ნედლი ნავთობი	ძალიან დაბალი
№1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვა	ნავთობის ჩასატვირთი მიწისზედა შლანგის დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	ძალიან დაბალი
	ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	ძალიან დაბალი
	ნავთობის ჩატვირთვის მიმდინარეობის დროს ტანკერის ღუზაზე დამაგრების დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	ძალიან დაბალი
	ნავმისადგომებზე და ზღვის სანაპირო ზოლში გამავალი ნავთობსადენების დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	დაბალი
	ნავმისადგომებზე ავარიული დაღვრები	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	ძალიან დაბალი
ნავთობტერმინალის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაცია	არა ნორმატიულად გაწმენდილი წყლების ჩაშვება	ნავთობის ნარევი	დაბალი
	ბუფერული რეზერვუარის დეჰერმეტიზაცია	ნავთობის ნარევი	ძალიან დაბალი
ნავმისადგომების ექსპლუატაცია №4 + №9	სარკინიგზო და საავტომობილო ტრანსპორტის ინციდენტები	საწვავი/ დიზელი	ძალიან დაბალი
გემების, იახტების საწვავით გამართვის (ბუნკერირება)	ნავთობის ჩასატვირთი შლანგის დაზიანება	საწვავი	დაბალი
ნავთობტერმინალის და სხვა სახმელეთო ობიექტების ექსპლუატაცია	ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის მდინარეებში გაჟონვა	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	დაბალი
	ისტორიული დაბინძურების გავრცელება ზღვაში	ნავთობის ნარევი	დაბალი
	ავარიული ჩამდინარე წყლების გავრცელება ნავსადგურის შიდა აკვატორიაში	ნავთობის ნარევი	დაბალი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.6.5 ზღვაში ნავთობის დაღვრის რისკების შერბილების ღონისძიებები

1.6.5.1 რისკების შეფასების შედეგების და ფაქტობრივად მომხდარი ინციდენტების მიზეზების მოკვლევის ანალიზის შედეგების საფუძველზე, ბათუმის ნავთობტერმინალში და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ყოველწლიურად იგეგმება და ხორციელდება რისკების შერბილების კონკრეტული ღონისძიებები.

- არსებითი ყურადღება ეთმობა, პერსონალის მომზადებას და ინსტრუქტაჟს.
- საწარმოებში ორგანიზებულია მუშა და საინჟინრო პერსონალის სწავლებები, საზღვაო გადატვირთვებთან დაკავშირებული თითოეული მუშაკი ყოველწლიურად გაივლის წინასწარ დამტკიცებულ სასწავლო პროგრამას შრომის დაცვის, უსაფრთხოების ტექნიკის, ეკოლოგიური და სახანძრო უსაფრთხოების, ნავთობის გადატვირთვის ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაციის საკითხებზე, ხოლო სასწავლო პროგრამის ბოლოს, მიღებული ცოდნის შესამოწმებლად, მათ უტარდებათ ტესტური გამოცდები.
- წარმოების სპეციფიკიდან გამომდინარე, თითოეული ტექნოლოგიური პროცესი გაძლიერებულ ტექნიკურ, ეკოლოგიურ და სახანძრო კონტროლს და ზედამხედველობას ექვემდებარება.
- დანერგილია და მოქმედებს გემი-ნაპირის უსაფრთხოების სისტემა;
- სადისპეჩერო სამსახურის მხრიდან მკაცრ კონტროლს და ზედამხედველობას ექვემდებარება ნავსადგურში გემების მოძრაობა, სალოცმანო მომსახურების ხორციელდება უსაფრთხოების დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- საზღვაო ნავსადგურში შემოსვლის წინ, თითოეულ გემს მიეწოდება აუცილებელი მონაცემები საზღვაო ნავსადგურის შესახებ, წინასწარ თანხმდება დატვირთვა-გადმოტვირთვის გეგმა, ნავსადგურში შემოსვლის, ნავმისადგომზე დგომის და ღუზაზე დამაგრების წესები;
- გემის კაპიტანს წინასწარ წარეგინება მონაცემები ავარიულ სიტუაციებში შეტყობინების თანმიმდევრების და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების განაწესის შესახებ;
- საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით დადგენილი პერიოდულობით წარმოებს გემებში და ტანკერებში დატვირთვა - გადმოტვირთვის დანადგარების, მილების, შლანგების და სხვა ინფრასტრუქტურის შემოწმება და ტესტირება;
- დანერგილია და ყოველდღიურ რეჟიმში ხორციელდება საწარმოო პროცესების პარამეტრების და ზღვის, მდინარეების, გრუნტის და ჩამდინარე წყლების ხარისხობრივი მახასიათებლების ეკოლოგიური მონიტორინგი;
- კონტროლს ექვემდებარება ზღვის სანაპიროზე და ნავმისადგომებზე არსებული ტექნოლოგიური მილსადენების ტექნიკური კონტროლი, დადგენილ ვადებში ტარდება მილსადენების ჰიდრაულიკური ტესტირება და კედლის სისქის ინსტრუმენტული გაზომვები;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

— შტორმული გაფრთხილების მიღებისთანავე ნავსადგურის სახელმწიფო ზედამხედველობისა და კონტროლის სამსახური აფრთხილებს როგორც ნავსადგურში, ასევე რეიდზე მდგომი გემის კაპიტნებს" მოსალოდნელი შტორმის ან „ტიაგუნის" შესახებ. კონტროლს ექვემდებარება, რომ "ტიაგუნის" პირველივე ნიშნების აღმოჩენისთანავე ნავსადგურში მდგომი ყველა გემის მთავარი ძრავი უნდა იყოს გადაყვანილი მუდმივი მზადყოფნის მდგომარეობაში.

1.7. ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ძირითადი მახასიათებლები

- 1.7.1 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში იტვირთება სხვადასხვა სახეობის ნედლი ნავთობი, რომელთაც განსხვავებული შემადგენლობა და მახასიათებლები აქვთ.
- 1.7.2 საზღვაო გაზიდვებს ექვემდებარება აგრეთვე, მაზუთი, ბენზინი, დიზელი, და სხვა საწვავები, რომლებიც გამოიყენება გემებზე და მრეწველობაში, ან ნავთობის ზემოაღნიშნული სახეობების სხვადასხვა კომბინაციები. ნავსადგურში ასევე, ხორციელდება გემების საწვავით გამართვა (ბუნკერირება).
- 1.7.3 ძირითადი პროცესები, რომლებიც იწვევენ ნავთობის გარემო პირობების ზეგავლენით გარდაქმნებს, აგრეთვე ამ პროცესების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების მოსალოდნელი მოცულობები შეჯამებულია ქვემოთ ცხრილში:

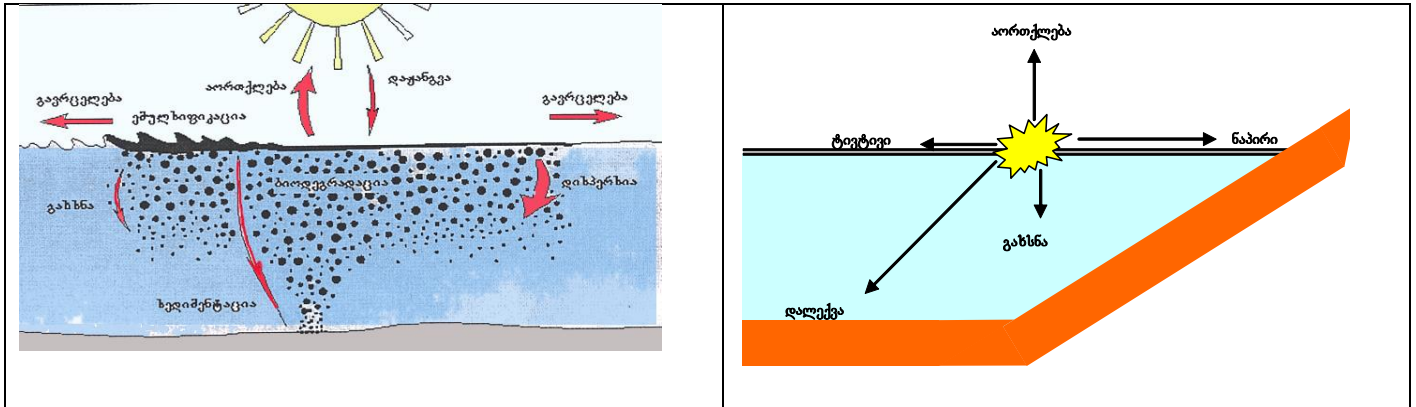
ცხრილი 1.7.3.1: დაღვრილი ნავთობის გარდაქმნის პროცესები და ნარჩენები

ნავთობპროდუქტი	სიმკვრივე (კგ/მ ³)	აალების ტემპერატურა, °C	აორ-თქლება, %	გახსნა, %	ფოტოქი-მიური ჟანგვა, %	ნარჩენი, %
ბენზინი	750	-25	100	-	-	-
ნავთი	790	2,7 – 53	70	5	-	25
ზაფხულის დიზელი	850	65	45	10	5	40
ზამთრის დიზელი	830	60	45	10	5	40
ძრავის ზეთი	890	250	10	10	5	75
ნედლი ნავთობი	850	-50 – 100	50	20	5	25

- 1.7.4 წყალში გაზნეულ ენერჯიას (მღელვარე ზღვის პირობებში) შეუძლია წარმოქმნას სტაბილური (შეტვიტვივებული) ძალიან მაღალი სიბლანტის წყალგაჯერებული (რევერსული) ნავთობის ემულსია, რომლის გადატუმბვა თითქმის შეუძლებელია. ემულსიის მოცულობა 1.5-ჯერ მეტი ხდება, ვიდრე დაღვრილი ნავთობისა. ემულსიაში წყლის შემცველობამ შეიძლება 80%-ს მიაღწიოს.

ოპერაციები ზღვაზე

სურათი 1.7.4. ნავთობის გარდაქმნის პროცესი ზღვაში დაღვრის დროს

1.8. ნავთობის დაღვრის მოსალოდნელი ზეგავლენა ადგილობრივ რესურსებზე

1.8.1 შესავალი

1.8.1.1 ზოგადად, ნავთობის დაღვრებმა შეიძლება სერიოზული ეკონომიკური ზეგავლენა იქონიოს სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე და ზღვის რესურსების მომხმარებლებზე. უმრავლეს შემთხვევაში ასეთი ზიანი დროებითი ხასიათისაა და უპირველეს ყოვლისა გამოწვეულია ნავთობის ფიზიკური მახასიათებლებით, ქმნის რა უსიამოვნო გარემოებებს და სახიფათო პირობებს.

1.8.1.2 ზემოქმედება ზღვის ბინადრებზე განისაზღვრება ტოქსიკურობით და შეფერადების შედეგებით, რაც გამოწვეულია ნავთობის ქიმიური შემადგენლობითა და ბიოლოგიური სისტემების მრავალფეროვნებითა და განსხვავებულობით, აგრეთვე მათი მგრძობელობით ნავთობით დაბინძურებისადმი.

1.8.2 ნავთობის ზეგავლენა ზღვის სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე

1.8.2.1 ზღვაში ნავთობის კონკრეტული დაღვრის შედეგები მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული, მათ შორის ნავთობის მახასიათებლებზე, ზღვის დინებებზე, დაღვრის მასშტაბზე, რეაგირების ეფექტურობაზე, ჰიდრომეტეოროლოგიურ პირობებზე.

1.8.2.2 ნავთობის დაღვრა, განსაკუთრებით მტკივნეულია ბათუმის და მიმდებარე ზღვის კურორტების რეკრეაციული ინფრასტრუქტურისათვის. ნავთობის დაღვრას, როგორც წესი, სანაპირო ზონების დაბინძურება მოჰყვება, რაც უარყოფითად მოქმედებს სხვადასხვა სახის ტურიზმზე, იწვევს საზოგადოების უკმაყოფილებას და ხელს უშლის სანაპირო თევზჭერას, სასტუმროებისა და რესტორნების ბიზნესს და ყველა დანარჩენს, ვინც შემოსავალს იღებს ტურიზმისგან.

1.8.2.3 სანაპიროს ტერიტორიებისადმი და რეკრეაციული ღონისძიებებისადმი მიყენებული ზიანი ერთჯერადი დაღვრისაგან შედარებით მოკლევადიანი ხასიათისაა, თუმცა დასუფთავების

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ღონისძიებების დასრულების შემდეგ, ერთერთ ძირითად და ყველაზე რთულ საკითხს, საზოგადოების ნდობის აღდგენა წარმოადგენს.

1.8.2.4 ამიტომ, მნიშვნელოვანია, რომ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების დროს, გამოყენებული იქნას ყველა შესაძლებლობა, რათა ნავთობის ლაქა არ გავრცელდეს პლაჟებისაკენ და საზღვაო ტურიზმის და საზოგადოებრივი სარგებლობის ობიექტებისაკენ.

1.8.3 ზედაპირული დინებების ზეგავლენა ნავთობის ლაქის გადაადგილებაზე

1.8.3.1 ზღვაში დაღვრილი ნავთობის გავრცელების არეალი, მნიშვნელოვნად არის დაკავშირებული ზღვის დეღვაზე, დინების მიმართულებას და სიჩქარეზე.

1.8.3.2 ამდენად, მნიშვნელოვანია, რათა გაგვაჩნდეს ინფორმაცი ნავსადგურის ზონაში ზღვის ზედაპირული დინებების შესახებ, რომელიც ამ გეოგრაფიულ არეალში, საკმაოდ სუსტი და არამდგრადია და დამოკიდებულია ქარების მიმართულებაზე, ზღვის წყლის შრეების განსხვავებულ სიმკვრივეზე, ზღვაში მდინარეების მოდინებაზე.

1.8.3.3 ზღვის ზედაპირული დინებების დახასიათების დროს გამოყენებულია აჭარის ჰიდრომეტეოროლოგიის სამსახურის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგები.

1.8.3.4 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის განლაგების ზონაში, ზღვის ზედაპირული დინებების სივრცობრივი განაწილება სანავიგაციო შრეში (0-10 მ.), სამ ძირითად ზონად იყოფა:

- ძირითადი ნაკადური დინების ზონა (ნაპირიდან 2-5 მილის დაშორებით);
- სანაპირო ცირკულაციური დინების ზონა;
- სუსტი დინების ზონა.

1.8.3.5 საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის რაიონში, ზღვის დინებების სქემა სემდეგი სახით წარმოგვიდგება:

a) მდინარე ჭოროხის შესართავიდან შემოსული მტკნარი წყლის ნაკადით წარმოქმნილი დინება მიიმართება დასავლეთით და ჩრდილო დასავლეთით, რომელიც ზღვის გაბატონებული (ძირითადი) დინების ზეგავლენით, თანდათან ჩრდილოეთისაკენ და შემდეგ, ჩრდილო-არმოსავლეთისაკენ გადაადგილდება.

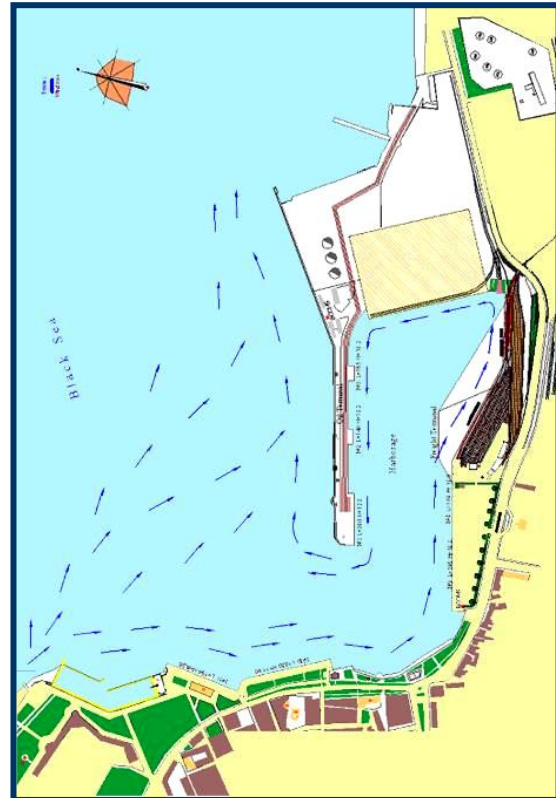
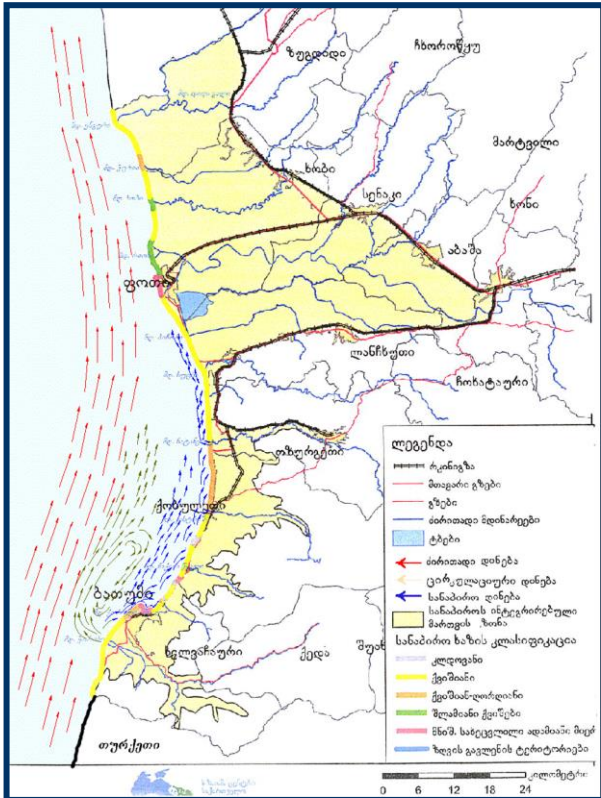
b) ამ დინებით წარმოიქმნება ზღვის ზედაპირული დინების ზუსტი ნაკადი, რომელიც მიაღწევს რა ციხისძირის კონცხამდე, თანდათან უხვევს სამხრეთ-დასავლეთისაკენ, გაივლის საზღვაო ნავსადგურის გარე აკვატორიას, შემოუვლის ბურუნ-ტაბიეს კონცხს და სანაპიროს გასწვრივ ვიწრო ზოლის სახით გადაადგილდება მდინარე ჭოროხის წყლის ნაკადთან შეეთებამდე.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სურათი 1.8.3.5 (1). ზღვის ზედაპირული დინებები და სანაპიროს ტიპები საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის რაიონში.

სურათი 1.8.3.5 (2). ზღვის ზედაპირული დინებები ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში

1.9. სანაპიროს სენსიტიური ზონები და დაცვის პრიორიტეტები

- 1.9.1. ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ოპერატიულ ზონაში ზღვის სანაპირო ზოლი ფორმირებულია მდინარეთა ნატანით. ამიტომ, პლაჟების უმეტესი ნაწილი ქვიშხრემოვანია. ცალკეულ ადგილებში გვხვდება კლდოვანის ნაპირები.
- 1.9.2. ზღვის სანაპიროს სენსიტიურობის კლასიფიკაცია ხდება საერთაშორისოდ აღიარებული მეთოდების გამოყენებით (Gundlach and Hayes, 1978). ნავთობის გავლენა სანაპირო ზოლზე დიდადაა დამოკიდებული სანაპიროს ტიპზე. იმისათვის, რომ მოხდეს პრიორიტეტული სანაპირო ზოლების იდენტიფიცირება, რომლებიც პირველ რიგში საჭიროებენ დაცვას, აუცილებელია მათი მოწყვლადობის ხარისხის დადგენა, რაც ხდება გარემოს სენსიტიურობის ინდექსის (ESI) გამოყენებით გუნდლახისა და ჰეისის მიხედვით და შავი ზღვის სანაპირო ზოლის საქართველოს ნაწილის შემადგენლობის გათვალისწინებით (იხილე ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი). მხედველობაში მიიღება ის ფაქტი, რომ გარემოს სენსიტიურობა ნავთობისადმი იზრდება, რაც უფრო ვუახლოვდებით ნაპირს.

ოპერაციები ზღვაზე

ცხრილი 1.9.2. გუნდლაჰისა და ჰეისის სკალა

სანაპირო	ინდექსი	შენიშვნები
ღია კლდოვანი კონცხი	ESI 1	ტალღის ასხლეტა ნავთობის უმეტეს ნაწილს ტოვებს ღია ზღვაში. გამწმენდი სამუშაოები არაა აუცილებელი. ნავთობის შეგროვების ("აკრეფის") დრო მცირეა.
წვრილქვი-შიანი პლიაჟები	ESI 3	ნავთობი ვერ აღწევს ღრმად სედიმენტურ (ნალექების) ფენებში, რაც ხელს უწყობს მის მექანიკურ მოშორებას აუცილებლობის შემთხვევაში. სხვა შემთხვევაში, ნავთობი შეიძლება დარჩეს რამდენიმე თვის განმავლობაში (ბოლოდროინდელმა დაკვირვებებმა აჩვენა, რომ ნავთობის ღრმა სედიმენტურ ფენებში შედგენა შესაძლებელია და დამოკიდებულია გრუნტის წყლების მოძრაობაზე ღრმა ფენებში).
მსხვილქვიანი პლიაჟები	ESI 4	ნავთობი შესაძლოა სწრაფად შეაღწიოს სუბსტრატის ღრმა ფენებში, რაც გააძნელებს გაწმენდას. საშუალოდან მაღალი ენერჯის პირობებში, ნავთობი ბუნებრივი გზით მოშორდება პლაჟის ზედაპირის უმეტეს ნაწილს.
შერეული ქვიშოვან-ხრეშოვანი პლიაჟები	ESI 6	ნავთობმა სწრაფად შეიძლება შეაღწიოს და ჩაიმარხოს ღრმა ქვედა პლასტებში. საშუალო ან დაბალი ზღვის ენერჯის პირობებში, ნავთობი წლების განმავლობაში შეიძლება დარჩეს. ხსენებული ტიპი მოიცავს კაჭარ-კენჭნარიან გრუნტებს, რომლებსაც მაღალი გამტარუნარიანობა ახასიათებთ.
ხრეშიანი პლიაჟები	ESI 7	ნავთობმა სწრაფად შეიძლება შეაღწიოს და ჩაიმარხოს. საშუალოდან დაბალი ენერჯის პირობებში, ნავთობი წლების განმავლობაში შეიძლება დარჩეს. ნავთობის დიდძალი აკუმულირების პირობებში შესაძლებელია მყარი ასფალტის ფორმირება მოხდეს. ESI 7: ნავთობი ადვილად არ შეაღწევს და არ ეკვრის სედიმენტების შემჭიდროებულ ("კომპაქტირებულ") მასას, რომლითაც ფორმირებულია სანაპირო, მაგრამ ეს ზონა ხშირად მნიშვნელოვანი ბიომასით არის დაფარული და ამიტომაც არის სენსიტიური. ბიომასის სიმცირის კერძო შემთხვევებში ასეთი სანაპირო შეფასებულია, როგორც ESI 5.
მოფარებული კლდოვანი ნაპირები	ESI 8	ტალღების შესუსტებული მოქმედების რაიონები. ნავთობი შეიძლება დარჩეს წლების განმავლობაში. გაწმენდა არ არის რეკომენდებული, თუ ნავთობის კონცენტრაცია არ არის ძალიან დიდი. მეჩხერ წყლებში განლაგებული კლდეები ხშირად მაღალი ბიოლოგიური პროდუქტიულობით ხასიათდება. ასეთი ტიპის სანაპიროსათვის დამახასიათებელია დიდი რაოდენობა წყალმცენარეებისა, რომლებშიც, თავის მხრივ, მრავალი სხვა ორგანიზმი ბინადრობს.

სენსიტიური უბნები:

უბანი № 1FA. შავი ზღვის სანაპირო წყლები ბათუმიდან ჩრდილოეთით. დაღვრილი ნავთობი მიგრირებს ჩრდილოეთით სანაპირო ზოლის გასწვრივ. ნავთობის დაღვრა ზღვაში გამოიწვევს ათასობით წყლის მოყვარული ფრინველის დახოცვას. მიგრაციის პერიოდში (მარტი-მაისი და სექტემბერი – ნოემბერი), წყლის ფრინველები გროვდებიან რამდენიმე ასეული მეტრის სიგანის სანაპირო ზოლში. დიდი რაოდენობით დაღვრილი ნავთობი ასევე მნიშვნელოვან ზიანს მიაყენებს დელფინების კვების ადგილებსა და ზღვის პლანქტონს.

უბანი № 3FA. სანაპირო წყლების 2კმ სიგანის ზოლი შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს გასწვრივ. წყლის მოყვარული ფრინველების, ზღვის ფრინველებისა და ნაპირზე მობინადრე ფრინველების გამოსაზამთრებელი ადგილები მდ.ჭოროხის შესართავთან, პალიასტომის

ოპერაციები ზღვაზე

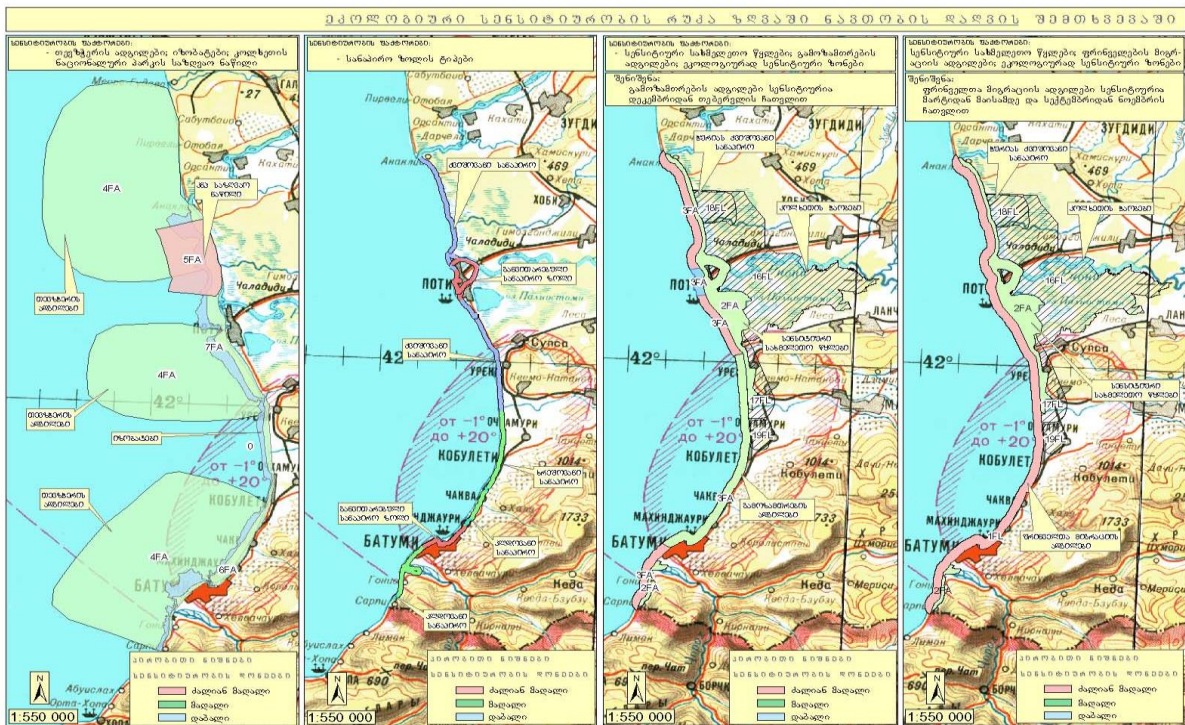
Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ტბასთან, კოლხეთის ეროვნული პარკის საზღვაო ნაწილში მდ. ჭურციას შესართავთან. სენსიტიურია დეკემბერი – მარტის პერიოდში.

უბანი № 4FA. მეთევზეობისათვის მნიშვნელოვანი უბანი სანაპირო წყლებში – სენსიტიურია მთელი წლის განმავლობაში. დიდი რაოდენობით ნავთობის დაღვრა გამოიწვევს მნიშვნელოვან მავნე ზემოქმედებას მეთევზეობაზე, ისევე როგორც ზღვის პლანქტონსა და ბენტოსზე.

უბანი № 17 F1 სანაპირო და ზღვის ეკოსისტემები (მაღალსენსიტიური ზონა).

უბანი № 19 FL. ქობულეთისა და ისპანის ტორფიანი ჭაობი (მაღალსენსიტიური ზონა).

სურათი 1.9.2 სანაპიროს სენსიტიური უბნების რუკები

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.10. ნავთობის დაღვრის სცენარები

1.10.1 ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული ინციდენტების კატეგორიები

- 1.10.1.1 წინამდებარე გეგმაში, ინციდენტი განხილულია, როგორც ნორმალური, კონტროლირებადი სიტუაციიდან განსხვავებული რაიმე შემთხვევა, რომლის შედეგად უკვე მოხდა ან შესაძლოა მოხდეს ზღვაში და/ან მდინარეებში ნავთობის დაღვრა.
- 1.10.1.2 წინამდებარე გეგმა, ანალოგიურად, ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმისა, ეფუძნება საფეხურების სისტემას, რომელიც განსხვავებს დაბინძურების ინციდენტების კატეგორიებს და შეადგენს რეაგირების პრაქტიკული დაგეგმვის საფუძველს.
- 1.10.1.3 საფეხურების სისტემის პრინციპი გულისხმობს სამი ძირითადი დონის რეაგირებას, რომლის დროსაც რეაგირების მასშტაბი შეესაბამება ნავთობის დაღვრის კონკრეტული ინციდენტით გამოწვეულ დაბინძურებას და ზემოქმედებების სირთულეს.
- 1.10.1.4 გეგმა, ასევე ითვალისწინებს 1-ლი საფეხურის დაღვრის დაყოფას 3 ქვეკატეგორიად. (შესაბამისი ინფორმაცია წარმოდგენილია პარაგრაფში 1.4.3.4).
- 1.10.1.5 ნავთობის დაღვრის დონის და შესაბამისი რეაგირების მასშტაბის სწორად და ოპერატიულად განსაზღვრა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რათა დროულად იქნას შერჩეული და მობილიზებული რეაგირებისათვის საჭირო ტექნიკური რესურსები და ცოცხალი ძალა.
- 1.10.1.6 ნავთობის დაღვრის დონის და შესაბამისი რეაგირების მასშტაბის განსაზღვრის საფუძველია დროული და ობიექტური ინფორმაცია დაღვრის წყაროს, ადგილის, დაღვრილი ნავთობის სახეობის, რაოდენობის, ნავთობის ლაქის გავრცელების არეალის შესახებ.
- 1.10.1.7 ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის ფაქტის ან დაღვრის საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევაში, დაღვრის დონის და შესაბამისი რეაგირების მასშტაბის პირველად შეფასებას და შესაბამისი რესურსების დაუყოვნებლივი მობილიზების ინიცირებას ახორციელებს ბათუმის ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი - გარემოსდაცვითი მმართველი.
- 1.10.1.8 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის ფაქტის დროს ან დაღვრის საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევაში, დაღვრის შესაძლო დონის და შესაბამისი რეაგირების მასშტაბის პირველად შეფასებას და შესაბამისი რესურსების დაუყოვნებლივი მობილიზების ინიცირებას ახორციელებს საზღვაო ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი ან მისი მოადგილე.
- 1.10.1.9 წინამდებარე გეგმით განსაზღვრული ინციდენტების 1-ლი საფეხურის შემთხვევაში, ნავსადგურის აკვატორიაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დონისძიებებს

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

უხელმძღვანელებს ბათუმის ნავთობტერმინალიდან და საზღვაო ნავსადგურიდან უფლებამოსილი პირი.

1.10.1.10 წინამდებარე გეგმით განსაზღვრული ინციდენტების მე-2-ე და მე-3-ე საფეხურის შემთხვევაში, და ასევე, ყველა შემთხვევაში - ნავსადგურის შიდა აკვატორიის გარეთ - ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის 12 მილიან რაიონში, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებს უხელმძღვანელებს ეროვნული სავაჭრო კოორდინატორი, რომელიც ნავსადგურის კაპიტანთან - ადგილობრივ სავაჭრო კოორდინატორთან ერთად, განსაზღვრავს, რეაგირების სტრატეგიას და რეაგირების დონეს, მათ შორის იმას, საჭიროა თუ არა, დამატებითი რესურსების მობილიზება.

ცხრილი 1.10.1.10. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დრო და რესურსები

ნავთობის დაღვრის კატეგორია	დაღვრილი ნავთობის		რეაგირების რესურსები	აღჭურვილობის განლაგების ადგილი	რეაგირების დრო
	რაოდენობა, ტონა	სახეობა			
1 ^a	<0,1	“თეთრი” და “შავი” ნავთობი	ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდი: - ნავსადგურის ნავთობშემკრები კატარღა „ფლორა“ - ნავთობტერმინალის არჯ-ს ცვლის პერსონალი და აღჭურვილობა	საზღვაო ნავსადგური #1 ნავმისადგომი	დაუყოვნებლივ
1 ^b	0,1÷ 0,3	“თეთრი” და “შავი” ნავთობი	ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდი: - ნავსადგურის ნავთობშემკრები კატარღა „ფლორა“ - ნავსადგურის საპორტო ფლოტის კატარღა - ნავთობტერმინალის არჯ-ს პერსონალი და აღჭურვილობა	საზღვაო ნავსადგური #1 ნავმისადგომი	დაუყოვნებლივ
1 ^c	0,3÷10	“თეთრი” და “შავი” ნავთობი	ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდი: - ნავსადგურის ნავთობშემკრები კატარღა „ფლორა“ - ნავსადგურის საპორტო ფლოტის კატარღა - ნავთობტერმინალის არჯ-ს პერსონალი და აღჭურვილობა - კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის აღჭურვილობა დამატებითი რესურსების მობილიზაცია: NRC International-ის აღჭურვილობა MRCC აღჭურვილობა (საჭიროების შემთხვევაში)	საზღვაო ნავსადგური #1 ნავმისადგომი #4 ნავმისადგომი სუფსა, ბორჯომი ნავსადგურის ტერიტორია	დაუყოვნებლივ 6 - 8 სთ 6 - 8 სთ
2	10÷100	“თეთრი” და “შავი” ნავთობი	ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდი: - ნავსადგურის ნავთობშემკრები კატარღა	საზღვაო	დაუყოვნებლივ

ოპერაციები ზღვაზე

ნავთობის დაღვრის კატეგორია	დაღვრილი ნავთობის		რეაგირების რესურსები	აღჭურვილობის განლაგების ადგილი	რეაგირების დრო
	რაოდენობა, ტონა	სახეობა			
			„ფლორა“ - ნავსადგურის საპორტო ფლოტის კატარღა	ნავსადგური	6-8 სთ
			- ნავთობტერმინალის არჯ-ს პერსონალი და აღჭურვილობა	#1 ნავმისადგომი	
			- კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის აღჭურვილობა	#4 ნავმისადგომი	
			კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის აღჭურვილობა	სუფსა, ბორჯომი	
			MRCC აღჭურვილობა	ნავსადგურის ტერიტორია	
			კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის აღჭურვილობა	წალკა	
			ეროვნული დამხმარე გუნდი	ეროვნული გეგმით	
3	>100	“თეთრი” და “შავი” ნავთობი	უწყებათაშორისი მხარდაჭერა და მონაწილეობა - „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ შესაბამისად		
			ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ერთობლივი გუნდი	ნავთობტერმინალი . საზღვაო ნავსადგური.	დაუყოვნებლივ
			NRC International-ის პერსონალი და აღჭურვილობა	სუფსა, ბორჯომი	6-8 საათი
			NRC International-ის პერსონალი და აღჭურვილობა	წალკა	20-24 საათი
			MRCC-ის აღჭურვილობა	ბათუმი,	დაუყოვნებლივ
			ეროვნული დამხმარე გუნდი	ეროვნული გეგმით	24-48 სთ
			საერთაშორისო რესურსები	ეროვნული გეგმით	24-48 სთ

1.10.2 ნავთობის დაღვრის სცენარების დახასიათება

1.10.2.1 წინამდებარე გეგმის პარაგრაფი 1.6.3.-ში წარმოდგენილი რისკების შესაბამისად, ქვემოთ, ცხრილის სახით, წარმოდგენილია ბათუმის ნავთობტერმინალში და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში მიმდინარე საქმიანობების დროს ნავთობის დაღვრის სცენარები, ასევე დახასიათებულია რეაგირების რეკომენდირებული ხარისხი, რომელიც, თავისთავად, მოითხოვს დაზუსტებას, ადგილზე შექმნილი პირობების გათვალისწინებით.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ცხრილი 1.10.2.1. ნავთობის ზღვაში დაღვრის ან მდინარიდან ზღვაში გავრცელების სცენარები

პროცესი	ნავთობის დაღვრის მიზეზი	დაღვრილი ნავთობის ტიპი და ჯამური რაოდენობა		მათ, შორის შესაძლოა გავრცელდეს				ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების კატეგორია
		ტიპი	ტონა	მდინარეში		ზღვაში		
				ტონა	რისკი	ტონა	რისკი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
გემების ნავსადგურში შეყვანა-გამოყვანა	საზღვაო ინციდენტი	ნედლი ნავთობი	>10	-	-	>10	ძალიან დაბალი	მე-2-ე საფეხური
რეიდზე გემებიდან გადმოღვრები	ლიალური წყლების არასანქცირებული გაშვება	ტრიუმის წყალი	<10	-	-	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური
უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვა	ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგის დაზიანება	ნედლი ნავთობი	>100	-	-	>100	დაბალი	მე-3-ე საფეხური
	ნავთობის ჩასატვირთი ფოლადის მილის (ე.წ. «Гусак») დაზიანება	ნედლი ნავთობი	<1	-	-	<1	დაბალი	1-ლი საფეხური
	ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება	ნედლი ნავთობი	<1	-	-	<1	ძალიან დაბალი	1-ლი საფეხური
	ტანკერიდან აირგამყვანი მოტივტივე შლანგის დეჰერმეტიზაცია	ნედლი ნავთობი	<1	-	-	<1	ძალიან დაბალი	1-ლი საფეხური
	ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკერის ლუზაზე დამაგრების დაზიანება	ნედლი ნავთობი	<10	-	-	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური
№1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვა	ნავთობის ჩასატვირთი მიწისზედა შლანგის დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	-	-	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური
	ნავთობის ჩატვირთვის დროს ტანკის გადავსება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	-	-	<10	ძალიან დაბალი	1-ლი საფეხური
№1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ტანკერებში ნავთობის ჩატვირთვა	ნავთობის ჩატვირთვის მიმდინარეობის დროს ტანკერის ლუზაზე დამაგრების დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	-	-	<10	ძალიან დაბალი	1-ლი საფეხური
	ნავმისადგომებზე და ზღვის სანაპირო ზოლში გამავალი ნავთობსადენების დაზიანება	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	-	-	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

პროცესი	ნავთობის დაღვრის მიზეზი	დაღვრილი ნავთობის ტიპი და ჯამური რაოდენობა		მათ, შორის შესაძლოა გავრცელდეს				ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების კატეგორია
				მდინარეში		ზღვაში		
				ტიპი	ტონა	ტიპი	რისკი	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ნავმისადგომებზე ავარიული დაღვრები	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	-	-	<1	ძალიან დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
ნავთობტერმინალის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ექსპლუატაცია	არა ნორმატიულად გაწმენდილი წყლების ჩაშვება	ნავთობის ნარევი	<1	-	-	<1	დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
	ბუფერული რეზერვუარის დეჰერმეტიზაცია	ნავთობის ნარევი	<10	-	-	<1	ძალიან დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
№1 ÷ №9 ნავმისადგომების ექსპლუატაცია	სარკინიგზო და საავტომობილო ტრანსპორტის ინციდენტები	საწვავი/ დიზელი	<10	-	-	<1	ძალიან დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
	გემებიდან ლიალური წყლების არასანქცირებული გაშვება	ტრიუმის წყალი	<1	-	-	<1	დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
გემების, იახტების საწვავით გამართვის (ბუნკერირება)	ნავთობის ჩასატვირთი შლანგის დაზიანება	საწვავი	<10	-	-	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური
ნავთობტერმინალის და სხვა სახმელეთო ობიექტების ექსპლუატაცია	ხმელეთზე დაღვრილი ნავთობის მდინარეებში გაჟონვა	ნედლი ნავთობი/ დიზელი/ ბენზინი	<10	<10	დაბალი	<10	დაბალი	1-ლი საფეხური
	ისტორიული დაბინძურების გავრცელება ზღვაში	ნავთობის ნარევი	<100	<100	დაბალი	<100	დაბალი	მე-2-ე საფეხური
	ავარიული ჩამდინარე წყლების გავრცელება ნავსადგურის შიდა აკვატორიაში	ნავთობის ნარევი	<1	<1	დაბალი	<1	დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური
		ნავთობის ნარევი	<1	-	-	<1	დაბალი	1 ^{ა,ბ,გ} საფეხური

ოპერაციები ზღვაზე

- 1.11. ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგია
- 1.11.1 ძირითადი პრინციპები და ამოცანები
- 1.11.1.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგია წინასწარ განსაზღვრულ გარემოსდაცვით პოლიტიკას ემყარება და ეკოლოგიური, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და სამეურნეო პრობლემებისადმი დაბალანსებულ მიდგომას ითვალისწინებს.
- 1.11.1.2 ეს გულისხმობს, რომ დაბალანსებული მიდგომა მიმართული უნდა იყოს არა მარტო გარემოსათვის მაქსიმალური სარგებლის მიღებისაკენ, არამედ, უნდა ითვალისწინებდეს პრიორიტეტების შესაძლო შეცვლას ინციდენტის ზონაში და ინტერესთა სხვა სფეროების გააქტიურებას.
- 1.11.1.3 აღნიშნული მიდგომა შეესაბამება ეკოლოგიური სარგებლის ჯამური ანალიზის (NEBA) ზოგად პრინციპს.
- 1.11.1.4 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დროს მოქმედებათა სტრატეგია მიმართული უნდა იყოს შემდეგი ამოცანების გადაწყვეტისაკენ:
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ეფექტური და დასაბუთებული ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;
  - პერსონალის უსაფრთხოება ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ყველა ფაზაზე;
  - ნავთობის დაღვრის შედეგად გარემოზე და სოციალურ-ეკონომიკურ სფეროზე მიყენებული ზიანის მინიმიზაცია.
- 1.11.1.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგია განსაზღვრავს:
- მოქმედებათა ყველა ვარიანტს ზღვაზე და ზღვრის სანაპიროზე;
  - ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების შენახვის, ტრანსპორტირების და გადამუშავების ღონისძიებებს;
- 1.11.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის ვარიანტები
- 1.11.2.1 შესავალი
- 1.11.2.1.1 ზოგადად, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შემდეგი სტრატეგიული მიდგომები:
- მონიტორინგი და შეფასება;
  - ლოკალიზაცია და შეგროვება;
  - დისპერგატორების გამოყენება;
  - ნავთობის ლაქის მიმართვა ხმელეთისკენ და სანაპიროს გაწმენდა;
  - ადგილზე დაწვა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.11.2.1.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგია დამოკიდებულია დაღვრის ადგილზე, მასშტაბზე, დაღვრილი ნავთობის ტიპზე, გარემო პირობებზე, მათ შორის ზღვის დეღვაზე, ქარების და დინებების მიმართულებასზე, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დანადგარ-მოწყობილობაზე, დაღვრის მომენტიდან გასულ დროზე და ა.შ.

მაგალითად:

ნავთობის უმეტესი სახეობა სწრაფად გაიბნევა აორთქლების, გახსნის და დისპერგირების ბუნებრივი პროცესების ზეგავლენით - შესაბამისად, უნდა ვიცოდეთ, რომ დაღვრილი ნავთობის აკვის ზღვის ზედაპირზე შენარჩუნების ხანგრძლიობა დამოკიდებულია ჰაერის ტემპერატურაზე, ზღვის მდგომარეობაზე და დაღვრის მასშტაბზე:

- მსუბუქი ნავთობპროდუქტები, ხელსაყრელი პირობების შემთხვევაში 1-2 დღე-ღამის შემდეგ გაქრებიან ზღვის ზედაპირიდან.
- მსუბუქი ნავთობი - 2-5 დღე-ღამის განმავლობაში,
- საშუალო სიმკვრივის ნავთობი - 5-10 დღე-ღამეში ფაქტიურად გაქრებიან ზღვის ზედაპირიდან.
- მძიმე ნავთობის, პარაფინების შემცველი ნავთობის და მძიმე ნავთობპროდუქტების ლაქა, უფრო ხანგრძლივი დროით შენარჩუნდება ზღვის ზედაპირზე, მაგრამ, საბოლოოდ, მაინც გაიბნევა ბუნებრივი პროცესების ზეგავლენით.

ბუნებრივი დისპერსიის პროცესის დასაჩქარებლად შესაძლებელია გემის უკუნაკადის (გემის პროპელერიდან წყლის გამოფრქვევის) მეთოდის გამოყენებაც:

- პორტში მცირე რაოდენობის ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში;
- ნავთობის მცირე რაოდენობის შემთხვევაში;
- თუ დაღვრა მოხდა ქარის მოქმედების ზონაში;
- თუ დაღვრილი ნავთობი არ წარმოადგენს ნავთობის მდგრად სახეობას.

ნაპირთან ახლოს დაღვრის შემთხვევაში, ქარების და ზღვის დინების ზეგავლენით, შესაძლოა დაღვრილი ნავთობის ლაქა სანაპირო ზოლისკენ გადაადგილდეს - შებამისად, ამ შემთხვევაში, საჭირო იქნება „აქტიური ქმედებების“ განხორციელება სანაპირო ზოლის დაბინძურებისაგან დასაცავად.

რიგ შემთხვევებში უფრო სწორი მიდგომა იქნება, თუ არ განვახორციელებთ „აქტიურ ქმედებებს“, მაგალითად, თუ დაიღვარა მსუბუქი და ადვილად აქროლადი ნავთობპროდუქტი. ასეთ შემთხვევაში, საჭირო იქნება უსაფრთხოების ღონისძიებების გაძლიერება და დაღვრილი ნავთობის ლაქის გადაადგილებაზე მონიტორინგი და დაკვირვება.

ბათუმში, მდინარე ბარცხანას შესართვიდან მდინარე ყოროლიწყლის შესართავამდე, ნაპირიდან 10-20 მეტრ მანძილზე, ზღვრის ფსკერი დაფარულია, 1930-იან წლებში,

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ავარიულად დაღვრილი მჟავე გუდრონით. ამიტომ, რიგ შემთხვევებში შესაძლებელია, გარემოს დაცვის ექსპერტებთან შეთანხმებით, დაღვრის ლიკვიდაციისათვის გამოყენებული იქნას დისპერგატორები.

1.11.2.2 მონიტორინგი და შეფასება

- 1.11.2.2.1 გარკვეულ შემთხვევებში, მაგალითად, შტორმის პირობებში ან მსუბუქი ნავთობპროდუქტების შემთხვევაში, ერთადერთ შესაძლებელ სტრატეგიად მონიტორინგი და შეფასება შეიძლება ჩაითვალოს, რადგან შტორმის პირობებში შემაკავებელი ბუმების გაშლა ფაქტიურად შეუძლებელია, ხოლო, მეორეს მხრივ, ზღვის ენერჯია საკმარისი იქნება დაბინძურების ლაქის დასაშლელად და შემდგომი ბიოდეგრადაციისათვის.
- 1.11.2.2.2 ამასთან, მონიტორინგი და შეფასება, აუცილებელი ღონისძიებაა სხვა სტრატეგიულ მიდგომებთან ერთობლიობაში. მაგალითად, ნავთობის დაღვრის გავრცელების საზღვრების და მასშტაბის დასადგენად, რათა გარემოს პირობების შეცვლის შემდეგ, ეფექტურად იქნას გამოყენებული ნავთობის ლოკალიზაციის და შეგროვების ღონისძიებები.
- 1.11.2.2.3 მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებების განსახორციელებლად, საზღვაო ნავსადგურს და ნავთობტერმინალს გააჩნიათ მცურავი საშუალებები - მცირე ფლოტის კატარღები, რომლებიც გამოყენებული იქნებიან ნავთობის ლაქის გავრცელების საზღვრების და დაღვრის მასშტაბების დასადგენად.
- 1.11.2.2.4 ანალოგიური მიზნით შესაძლებელია გამოყენებული იქნას შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს კატარღა და სანაპირო დაცვის კატარღა.
- 1.11.2.2.5 დიდი მასშტაბის დაღვრების დროს, უფრო ეფექტურია საფრენი აპარატების გამოყენება. საჰაერო დაკვირვების უზრუნველყოფის შესახებ გადაწყვეტილებას ეროვნული საველე კოორდინატორი იღებს.
- 1.11.2.2.6 ნავთობის ლაქის გავრცელების ტრაექტორიის, სენსიტიურ სანაპირო ზონებთან მისი დაშორების, დაღვრის ლიკვიდაციის მიმდინარეობის, და ასევე, ნავთობის ლაქის დისპერგირების მონიტორინგი და შეფასება უნდა განხორციელდეს ნავთობის დაღვრის ფაქტის დადგენის მომენტიდან დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოების ბოლომდე დასრულებამდე.

ოპერაციები ზღვაზე

ცხრილი 1.11.2.2.6. (1) მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებების ჩამონათვალი

რეაგირების ეტაპი	მოქმედებები	სახელმძღვანელო მითითებები
დაღვრილი ნავთობის ლაქის საწყისი მეთვალყურეობა	<ul style="list-style-type: none"> - დაზუსტდეს დაღვრის წყარო; - დადგინდეს ნავთობის ლაქის ფერი, სისქე, ფართობი, ფორმა; - აღებული იქნას დაღვრილი ნავთობის სინჯი; - დადგინდეს ნავთობის ლაქის მოძრაობის ტრაექტორიის პროგნოზი; - დადგინდეს დაბინძურების საფრთხის ქვეშ მყოფი სანაპიროს მონაკვეთები; - დადგინდეს დაღვრილი ნავთობის მიზეზი, დაღვრის წყარო და ნავთობის რაოდენობა; 	<ul style="list-style-type: none"> - მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებაში აუცილებელი მონაწილეობა უნდა მიიღონ დაბინძურების კონტროლის ჯგუფის და ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებელმა წარმომადგენლებმა; - მიღებული მონაცემები დატანილი უნდა იქნას სქემაზე, მიეთითოს სხვადასხვა ფერის ლაქების ფორმა და ზომები, ქარის, დინების მიმართულებები, სავარაუდო სიჩქარე, ლაქის გადაადგილების მიმართულება, სქემის შედგენის თარიღი, საათი, წუთი და მონაწილე პასუხისმგებელი პირები; - გამოყენებული იქნას ფოტო და ვიდეოგადამღები აპარატები; - მონიტორინგის დროს გამოყენებული იქნას კატარღის ან საფრენის აპარატის ე.წ. „საფეხურებრივი“ გადაადგილების მეთოდი.
ნავთობის ლაქის ლოკალიზაცია და შეგროვება	<ul style="list-style-type: none"> - აღებული იქნას დაღვრილი ნავთობის სინჯი; - დადგინდეს წყალ-ნავთობის ემულსიის წარმოქმნის ზონა; - გაგრძელდეს დადგინდეს ნავთობის ლაქის მოძრაობის ტრაექტორიის პროგნოზი; - გაგრძელდეს დაბინძურების საფრთხის ქვეშ მყოფი სანაპიროს მონაკვეთებზე დაკვირვება; - კვლავ დადგინდეს ნავთობის ლაქის მდგომარეობა, ფერი, სისქე, ფართობი, ფორმა; - დადგინდეს, დაიწყო თუ არა ნავთობის ლაქის დისპერგირება. 	<ul style="list-style-type: none"> - მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიება კატარღით შესრულდეს ყოველ 4 საათში ერთხელ; - აუცილებელი მონაწილეობა უნდა მიიღონ დაბინძურების კონტროლის ჯგუფის და ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებელმა წარმომადგენლებმა; - მიღებული მონაცემები დატანილი უნდა იქნას სქემაზე, მიეთითოს სხვადასხვა ფერის ლაქების ფორმა და ზომები, ქარის, დინების მიმართულებები, ლაქის გადაადგილების მიმართულება, სქემის შედგენის თარიღი, საათი, წუთი და მონაწილე პასუხისმგებელი პირები; - მძიმე ნავთობის ლაქის ფერი სწრაფად ცვალბადობს - თავდაპირველად ლაქის სქელი ადგილები შავი ფერისაა, წყალთან ემულგირების შემდეგ კი ფერს იცვლის ყავისფრად ან ყვითლად. - გამოყენებული იქნას ფოტო და ვიდეოგადამღები აპარატები; - მონიტორინგის დროს გამოყენებული იქნას კატარღის ან საფრენის აპარატის ე.წ. „საფეხურებრივი“ გადაადგილების მეთოდი.
ნავთობის ლაქის ლოკალიზაციის და შეგროვების ღონისძიებების დასრულება	<ul style="list-style-type: none"> - დადგინდეს შეგროვებული ნავთობის რაოდენობა; - შეფასდეს რეაგირების ეფექტურობა; - მომზადდეს ანგარიში დაღვრილი ნავთობის ლოკალიზაციის და შეგროვების ღონისძიებების ეფექტურობის შესახებ. 	<ul style="list-style-type: none"> - მონიტორინგის და შეფასებას დაეკვემდებაროს ნავთობის დაღვრის გავრცელების შესაძლო აკვატორია და ზღვის სანაპირო ზოლი; - გამოყენებული იქნას ფოტო და ვიდეოგადამღები აპარატები; - მონიტორინგის დროს გამოყენებული იქნას კატარღის ან საფრენის აპარატის ე.წ. „საფეხურებრივი“ გადაადგილების მეთოდი.

ოპერაციები ზღვაზე

ცხრილი 1.11.2.2.6. (2) მეთვალყურეობის, მონიტორინგისა და პროგნოზების საკონტროლო ფურცელი

საკონტროლო ღონისძიებები	შენიშვნები
1. განსაზღვრეთ ნავთობის ლაქის ზომა და კოორდინატები	
2. რუკაზე დაიტანეთ ლაქის ზომა, მისი გადაადგილებისა და გაშლის მიმართულებები და მისი პოტენციური ზემოქმედების ქვეშ მყოფი უბნები; თუ შესაძლებელია, მოახდინეთ რაოდენობრივი შეფასებები.	
3. გააკეთეთ ნავთობის ლაქის ტრაექტორიის პროგნოზები.	
4. გააკონტროლეთ ლაქის გადაადგილება.	
5. დაადგინეთ ნავთობის ყველაზე მაღალი კონცენტრაციის უბნები	სავარაუდოდ, ასეთი წერტილები იქნება ნავთობის ლაქის იმ კიდეზე, რომელიც ემთხვევა ქარის მიმართულებას.
6. დაადგინეთ წყალშემცველობის ცვლილება ნავთობის ემულსიის ფორმირების დაწყებისა და განვითარების პროცესში.	
7. გააკონტროლეთ ფრინველების გუნდები ლაქის მიმდებარე ტერიტორიაზე	
8. დააკვირდით წყალქვეშ მოქცეული ნავთობის მიმდებარე ფრეციების ფენის გადაადგილებას.	
9. დააკვირდით ნავთობის ლაქის დაშლის პროცესს და განსაზღვრეთ ნავთობის ცალკეული ლაქების გადაადგილების მიმართულებები.	
10. მოამზადეთ პერიოდული ანგარიში ნავთობის ბუნებრივი დისპერსიის პროცესის მიმდინარეობის შესახებ	სავარაუდოდ, ეფექტურია საშუალო სიმკვრივის ნავთობის დაღვრების შემთხვევაში
11. მოამზადეთ პერიოდული ანგარიში ნავთობის ლაქასთან ბრძოლის ეფექტურობის შესახებ.	დისპერგატორების გამოყენების შემთხვევაში დააკვირდით ეფექტურია თუ არა დისპერგატორის მოქმედება.
12. ნავთობის რაოდენობის შეფასება მოახდინეთ ლაქის ფერის მიხედვით:	ნავთობის მასა (გ) ზედაპირის 1 მ²-ზე
1) სუფთა წყლის ზედაპირი (ფერადობის ნიშნების არარსებობა სხვადასხვა განათებულობის პირობების დროს)	0
2) ლაქების და აფსკის არარსებობა, ცალკეული ცისარტყელისებრი ზოლები ყველაზე ხელსაყრელი განათებულობის და წყლის ზედაპირის წყნარ მდგომარეობაში ყოფნის დროს	2.5
3) ცალკეული ლაქები და ნაცრისფერი აფსკები ვერცხლისფერი ნაფიფქით წყლის ზედაპირზე წყლის ზედაპირის წყნარ მდგომარეობაში ყოფნის დროს, ფერადობის პირველი ნიშნების გამოჩენა	4.5
4) ლაქები და აფსკები კაშკაშა ფერადი ზოლებით სუსტი ღელვის დროს	30.0
5) ნავთობი აფსკისა და ლაქების სახით, რომელიც ფარავს წყლის ზედაპირის მნიშვნელოვან ნაწილს, არ იშლება ღელვის დროს, ფერადობა კი გადადის მკრთალ მღვრიე-ყავისფერში	100
6) წყლის ზედაპირი მოცულია ნავთობის მთლიანი ფენით, რომელიც კარგად ჩანს ღელვის დროს, ფერადობა მუქი, მუქი-ყავისფერი	150

1.11.2.3 ლოკალიზაცია და შეგროვება

1.11.2.3.1 ლოკალიზაცია, ანუ მექანიკური შეკავება და დაღვრილი ნავთობის ზღვის ზედაპირიდან შეგროვება, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით ყველაზე პრიორიტეტულია, რადგანაც ამ მეთოდის გამოყენებით შესაძლებელი ხდება ზღვის წყლის ნავთობისგან გაწმენდა და ზღვის ცოცხალ გარემოზე და სენსიტიურ ზონებზე ნავთობის დაღვრით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედების უფრო მეტად შემცირება.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.11.2.3.2 აღსანიშნავია, რომ წმენდის დინამიკური სისტემა ყველაზე შესაფერისია ნავთობის ლაქებთან საბრძოლველად.
- 1.11.2.3.3 თეთრი ნავთობისა და მაზუთის დიდი ზომის ლაქების შემთხვევაში საწყის ეტაპზე ხდება შემზღუდი ბონების ადგილზე მობილიზების გზით ნავთობის ლაქის ან ადგილზე შემოფარგვლა ან ერთ ადგილზე თავმოყრა, რათა არ მოხდეს ნავთობის ლაქის ზღვის ზედაპირზე კიდევ უფრო გაშლა.
- 1.11.2.3.4 დაღვრილი ნავთობის შესაგროვებლად გამოიყენება რიგი მოწყობილობები. აღდგენილი ნავთობის შენახვა შესაძლებელია დაბინძურების ოპერაციებში მონაწილე საზღვაო ნავსადგურის კატარღის - „აისის“ ცისტერნაში ან მოტივტივე ნავთობის შესანახ რეზერვუარში, ან თუ ნავთობის აღდგენა ნაპირთან ახლოს მოხდა, იგი შეიძლება გადაიტუმბოს სანაპიროზე განთავსებულ ასაწყობ რეზერვუარებში.
- 1.11.2.3.5 ამიტომ, ყველა შემთხვევაში, გარდა ძალიან მცირე მასშტაბის დაღვრებისა, დაღვრის ადგილზე მობილიზებული უნდა იყოს დაღვრის ლოკალიზაციის (მექანიკური შეკავების) და შეგროვების (ნავთობის ლაქისაგან გამოწვეული დაბინძურების გაწმენდის) მოწყობილობა და დანადგარები და დაუყოვნებლივ უნდა იქნენ გამოყენებული შესაფერისი პირობების დადგომისთანავე.
- 1.11.2.3.6 ლოკალიზაციის და შეგროვების სტრატეგია ეფექტურია, მაშინ, როცა გამოიყენება ტექნიკურად გამართული მოწყობილობა-დანადგარები, წინასწარ მომზადებული და სათანადო სწავლება გავლილი პერსონალი, სწორად და დროულად არის დადგენილი ნავთობის ლაქის გადაადგილების ტრაექტორია, გაითვალისწინება ქარების და ზღვის დინებების მიმართულება, დაღვრილი ნავთობის ტიპი, რაოდენობა.
- 1.11.2.3.7 ლოკალიზაციის და შეგროვების სტრატეგიის პრიორიტეტია მგრძნობიარე (სენსიტიური) ზონების, მათ შორის, სანაპირო ზოლის დაცვა დაბინძურებისგან. ანუ, იმ შემთხვევაში, თუ ნავთობის ლაქა ქარების და ზღვის დინების ზეგავლენით, სანაპირო ზოლისკენ (პლაჟებისკენ) გადაადგილდება, უპირველესად უნდა განხორციელდეს სპეციალური ბონებით სანაპიროს გასწვრივ სივრცის გადაღობვა, რათა თავიდან ავიცილოთ ნავთობის ლაქის ნაპირზე გამორიყვა. ამასთან, წინასწარ უნდა გატარდეს ღონისძიებები დამატებითი რესურსების მოსაზიდად, რომლებიც გამოყენებული იქნებიან სანაპირო პლაჟების ნარჩენებისაგან გასასუფთავებლად.
- 1.11.2.3.8 მნიშვნელოვანია, რომ აჭარის ზღვის მთელი სანაპირო ზოლი რეკრეაციულ-ტურისტული დანიშნულებისაა, და განსაკუთრებით, საკურორტო სეზონის პერიოდში, ნავთობის დაღვრილი ლაქის გადაადგილება სანაპირო ზოლისკენ აუცილებლად უნდა შეიზღუდოს. თუმცა, ზამთრის პერიოდში, გარეოსდაცვით ექსპერტებთან შეთანხმებით, შეიძლება დაშვებული იქნას ნავთობის ლაქის ნაპირზე გამორიყვა და ნაპირზე გამორიყულ ნავთობს მიეცეს ბუნებრივად დაშლის საშუალება.
- 1.11.2.3.9 ვინაიდან, გამორიყული ნავთობისაგან სანაპირო პლაჟების გაწმენდის სამუშაოები დიდი რაოდენობით მუშახელს საჭიროებს, ამიტომ, შესაძლებელია ამ მიზნისათვის გამოყენებული იყოს მოხალისეები ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის და ბათუმის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობტერმინალის პერსონალისაგან, ასევე ადგილობრივი მისახლეობისაგან და ცალკეული საზოგადოებრივი ჯგუფებისაგან.

- 1.11.2.3.10 ზოგადად და კონკრეტულად, ასეთ შემთხვევებში, სავალდებულოა ნავთობით დაბინძურებული ადგილების გაწმენდაში მონაწილე ადამიანებს, და განსაკუთრებულად იმათ, რომლებიც პირველად მონაწილეობენ ასეთ ღონისძიებებში, ჩაუტარდეთ ადგილზე სპეციალური ინსტრუქტაჟი და მიეცეთ საჭირო განმარტებები და ინფორმაცია ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და პირადი ჰიგიენის დაცვის წესების შესახებ. აუცილებელია ასევე განემარტოთ ინდივიდუალური უსაფრთხოების დაცვის საშუალებების (აირწინაღი, ხელთათმანები, სპეცტანსაცმელი და ფეხსაცმელი) დანიშნულების და გამოყენების წესის შესახებ.
- 1.11.2.3.11 ასევე ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ მოხალისეთა ჯგუფს ჰყავდეს ლოკალური და საერთო ლიდერები და ჯგუფის თითოეულმა წევრმა ზუსტად იცოდეს მათ წინაშე დასმული ამოცანა და ამ ამოცანის გადაჭრის გზები და საშუალებები.
- 1.11.2.3.12 სანაპიროს გაწმენდის ღონისძიებების განსაკუთრებული სირთულის ამოცანაა წარმოქმნილი ნარჩენების შეგროვება, ტრანსპორტირება და დროებით განთავსება, რისთვისაც გამოყენებული იქნება ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ავტოტრანსპორტი, ბულდოზერები, ავტომწე და ელექტრომობილები, ხოლო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის გამოყენებული იქნება ნავთობშლამების და ნავთობით დაბინძურებული გრუნტების გაწმენდის ბაზის ინფრასტრუქტურა, რომლის მშენებლობა, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებით, 2018 წლის ბოლოს უნდა დასრულდეს.

1.11.2.4 შეზღუდვები და არახელსაყრელი პირობები

- 1.11.2.4.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის შერჩევის დროს რიგი შეზღუდვები და არახელსაყრელი პირობები შეიძლება წარმოიშვას, რაც აუცილებლად გასათვალისწინებელია შემდგომი მოქმედებების დაგეგმვის დროს.
- 1.11.2.4.2 კერძოდ, ნავთობის ლაქის მონიტორინგი და შეფასება, როგორც სტრატეგიის ერთადერთი ვარიანტი, არ შეიძლება დაშვებული იქნას, ნავთობის ნაპირთან ახლოს დაღვრის შემთხვევაში ან თუ დინების და ქარების ზემოქმედებით, ნავთობის ლაქა გადაადგილდება სანაპიროსკენ და მის სენსიტიური უბნებისკენ.
- 1.11.2.4.3 ასეთ შემთხვევაში, აუცილებელია მონიტორინგის და შეფასების სტრატეგიის ერთად გამოყენებული იქნას მექანიკური შეკავების და შეგროვების სტრატეგია, რომელიც, როგორც ზემოთ დავახასიათეთ, პრიორიტეტულია, რადგანაც ამ მეთოდის გამოყენებით შესაძლებელი ხდება ზღვის წყლის ნავთობისგან გაწმენდა.
- 1.11.2.4.4 მაგრამ, უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მეთოდი გარკვეული ნაკლოვანებითაც ხასიათდება. მექანიკური შეკავებისა და შეგროვების მეთოდის გამოყენება შეუძლებელია შემდეგ გარემოებებში:

— 5 Bf-ზე მეტი ქარის სიჩქარე;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ზღვის ღელვის მახასიათებლები აჭარბებს 2.5 მეტრს;
- მაღალი სიბლანტის სითხეები ან მყარი ნაწილაკები;
- ბუქსირების ან დინების სიჩქარე აღემატება 1 საზღვაო კვანძს;
- როდესაც ნავთობის ფენა აღარ ტივტივებს ზღვის ზედაპირზე;
- დაბინძურების ადგილი მიუდგომელია გემებისთვის;
- დაიღვარა ნავთობი, რომლის აალების წერტილი $<60^{\circ}\text{C}$ -ზე.

1.11.2.4.5 იმ შემთხვევაში, როცა დაიღვარა ნავთობი, რომლის აალების წერტილი $<60^{\circ}\text{C}$ -ზე (მაგალითად ბენზინი), გარემოსდაცვით ექსპერტებთან და სავაჭრო კოორდინატორებთან შეთანხმებით, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ნავთობის ლაქის სანაპიროსკენ გადაადგილების შემზღუდავი ბონები, ხოლო დაღვრილ ნავთობზე განხორციელდეს პერმანენტული მონიტორინგი, ნავთობის ლაქის ბუნებრივი დაშლის პროცესის დასრულებამდე.

1.11.2.4.6 იმ შემთხვევაში, როცა შეუძლებელია ნავთობის ლაქის შემოზღუდავა ბონებით, დასაშვებად შეიძლება ჩაითვალოს, ნავთობის ლაქის დასაშლელად მცირე კატარღების მრავლების მუშაობის შედეგად წარმოქმნილი ტურბულენტური ნაკადის გამოყენება.

1.11.2.4.7 ასევე შეზღუდვებია დაღვრილი ნავთობის დაშლისათვის დისპერგენტების გამოყენების საკითხში. კერძოდ, საქართველოს მთავრობის მიერ ჯერ-ჯერობით არ არის დაშვებული ზოგადად დისპერგატორების გამოყენება შავ ზღვაში (არც სანაპირო ზოლში და არც ღია ზღვაში) ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის. თუმცა, ჩვენი აზრით, დისპერგატორების გამოყენების მიზანშეწონილობა შესაძლებელია, ლოკალურად გახილული იქნას მდინარე ბარცხანადან მდინარე ყოროლისწყლის შესართავამდე ზღვის სანაპირო ზოლის მიმდებარე ზონაში დაღვრილი ნავთობის ლაქის დასაშლელად, გარკვეული პირობების გათვალისწინებით.

1.11.2.4.8 არსებობს რიგი მთავრობების გადაწყვეტილება, რომ დისპერგატორის გამოყენება დასაშვებია, თუ წყლის სვეტის სიმაღლე არანაკლებ 20 მეტრია იმ მოსაზრების გამო, რომ დისპერგატორმა არ უნდა გაზარდოს გაფანტული ნავთობის ტოქსიკურობა, ანუ ნავთობი + დისპერგატორი არ უნდა იყოს იმაზე მეტად ტოქსიკური, ვიდრე მხოლოდ ნავთობი.

1.11.2.4.9 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიის განსაზღვრის დროს აუცილებელია ღონისძიება მომუშავე პერსონალის უსაფრთხოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებების და მათი შესაბამისი აღჭურვილობით უზრუნველყოფა გარემოს პირობების (ტემპერატურა, ქარი, წვიმა, თოვლი) გათვალისწინებით.

1.11.3 სტრატეგია საზღვაო ზონისათვის

1.11.3.1.1 წინამდებარე პარაგრაფში, განხილულია ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიის ვარიანტები ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის რაიონის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სხვადასხვა უბნისათვის და ნავთობტერმინალის სანაპირო ობიექტიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის შემთხვევისათვის.

- 1.11.3.1.2 ზოგადად, ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგია ითვალისწინებს მონიტორინგის და შეფასების საფუძველზე დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების დაგეგმვას და შესაბამისი რესურსების მობილიზებას.
- 1.11.3.1.3 მნიშვნელოვანი გარემოებაა, რომ ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის შიდა და გარე აკვატორიაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დროს, აუცილებელია სანაპირო ზოლის დაბინძურებისაგან დაცვის წინმსწრები ღონისძიებების განხორციელება.
- 1.11.3.1.4 **საზღვაო ნავსადგურის შიდა აკვატორიაში 1-ლი საფეხურის დაღვრების დროს, საჭიროა:**
- დაღვრის მასშტაბის და გავრცელების არეალის შეფასება (ეს შესაძლებელია შესრულდეს უშუალოდ ნაპირიდანაც);
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის მობილიზება;
  - უპირველესად, ნავთობის დაღვრის ადგილის (ადგილების) შემოზღუდვა გადამღობი ბონებით;
  - აუცილებლობის შემთხვევაში, ნავმისადგომებიდან გემების თანმიმდევრულად გაყვანის ორგანიზება (ეს ღონისძიება, შესაძლოა საჭირო გახდეს, ნავთობის შედარებით დიდი რაოდენობით დაღვრის შემთხვევაში, ან თუ შეიქმნება ნავთობის ლაქის ნავმისადგომების ქვეშ შეღწევის საფრთხე).
  - ნავთობშემკრები კატარღის „ფლორას“ მობილიზება და მისი საშუალებით დაღვრილი ნავთობის ლაქის შეგროვება პერიფერიიდან, ლაქის დიდი ღერძის მიმართულებით. ამასთან, კატარღის სიჩქარე შერჩეული უნდა იყოს ოპტიმალურად, რათა უზრუნველყოფილი იყოს დაღვრილი ნავთობის ეფექტურად ამოღება;
  - ნავთობის ნარჩენი ლაქის გადაადგილების ტრექტორიაზე დაკვირვება და მისი გარე აკვატორიაში გავრცელების საწინააღმდეგო ზომების მიღება (ბონებით გადაღობვა, ბუქსირების „თამარა 1“-ის და „თამარა - 2“-ის, საშუალებით სახანძრო ლულებით ნავთობის ლაქის გადაადგილებისთვის მიმართულების შეცვლა“;
  - შესაძლოა, საჭირო გახდეს, მთლიანად, ნავსადგურის შიდა აკვატორიის გადაღობვა ბონებით. ასეთი გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნეს, მხოლოდ ადგილის სავსე კოორდინატორის მიერ ეროვნულ კოორდინატორთან შეთანხმებით, ნავსადგურში მდგომი გემების უსაფრთხოების სრული უზრუნველყოფის პირობებში, ან გემების შიდა აკვატორიიდან გაყვანის შემდეგ;
  - თუ მიუხედავად გატარებული ღონისძიებებისა, მაინც შენარჩუნდება დაღვრილი ნავთობის ლაქის შიდა აკვატორიიდან მის გარეთ გავრცელების საფრთხე, დაუყოვნებლივ უნდა გატარდეს ღონისძიებები და უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ნავთობის ლაქის გადაადგილების მიმართულებით ბონური ზრუდეების დაყენება, რათა სანაპირო ზოლი დაცული იქნას დაბინძურებისგან.

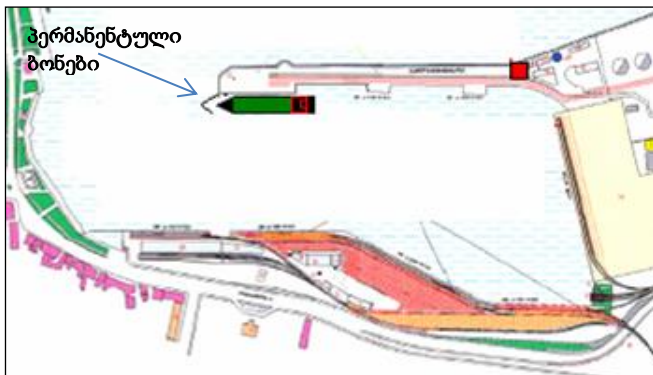

ოპერაციები ზღვაზე

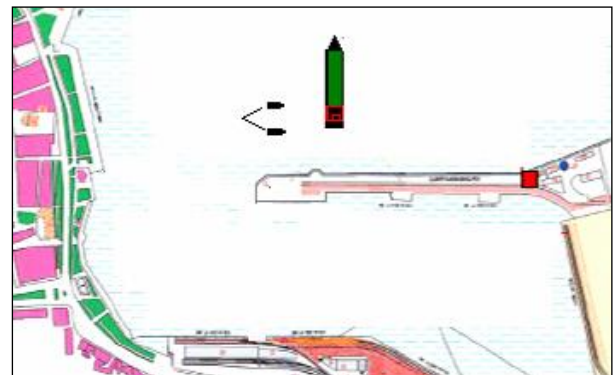
Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

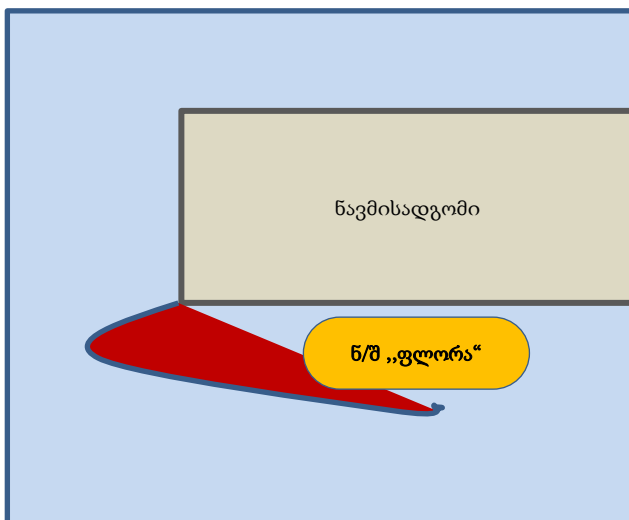
- დაღვრილი ნავთობის შეკავების მიზნით, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ნავთობტერმინალის ე.წ. „პერმანენტული“ ბონური ზღუდეები #1 ნავმისადგომზე მდგომი ტანკერების შემოსაზღუდად. თუმცა, ამგვარი ღონისძიების გატარების დროს, გათვალისწინებული უნდა სახანძრო უსაფრთხოების ზომები.
- დაღვრილი ნავთობის ლაქის შესაკავებლად და შესაგროვებლად, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას 2 მცირე კატარა, რომლებზეც ნავთობის ლაქის შეგროვების მიზნით რკალისებური ფორმით მაგრდება ბონური ზღუდე, ხოლო კატარლები გადაადგილდებიან ერთმანეთი პარალელურად, ისეთი სიჩქარით, რომელიც არ გამოიწვევს ბონური ზღუდი „ჩაძირვას“. ასეთ, დროს ეფექტურია, ნავთობშემკრების კატარლის გამოყენება, რომელიც შეგროვებული ნავთობის ასაკრეფად შევა ბონური ზღუდით შექმნილ არეში და დაიწყებს ნავთობის აკრეფას.

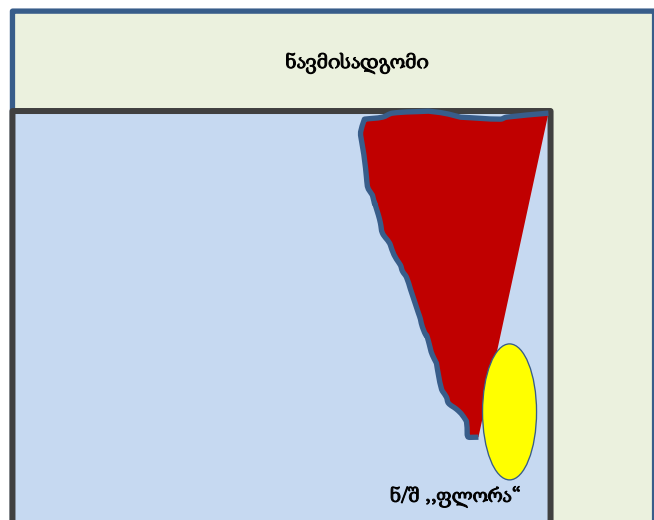
სურათი 1.11.3.1.4. (1). პერმანენტული ბონური ზღუდეები #1 ნავმისადგომზე

სურათი 1.11.3.1.4. (2). დაღვრილი ნავთობის შეგროვება 2 კატარლის გამოყენებით

სურათი 1.11.3.1.4. (3). დაღვრილი ნავთობის შეგროვება პერმანენტული ბონების და ნავთობშემკრების გამოყენებით

სურათი 1.11.3.1.4. (4). ნავმისადგომის კუთხეში დაღვრილი ნავთობის შეგროვება ბონური ზღუდის და ნავთობშემკრების გამოყენებით

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.11.3.1.5 ნავთობის ლაქის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების დაგეგმვის დროს, ყოველთვის გასათვალისწინებელი იქნება, რომ უნაპირო ნავმისადგომიდან ნავთობის აირების გამყვანი ტივტივა შლანგი, ნაწილობრივად შეასრულებს ბონური ზღუდეების მოვალეობას.
- 1.11.3.1.6 უნაპირო ნავმისადგომზე ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში რეაგირების სტრატეგია დამოკიდებულია ნავთობის დაღვრის წყაროზე და დაღვრის მასშტაბზე.
- 1.11.3.1.7 როცა, დაღვრის მიზეზია ნავთობის ჩასატვირთი ფოლადის მილის (ე.წ. «Гусак») დაზიანება, ან სანაპირო ზოლში არსებული მილსადენების დაზიანება, პრაქტიკიდან გამომდინარე დაღვრის მასშტაბი არ აღემატება 1-ლ საფეხურს. ამ შემთხვევაში საჭიროა:
- უპირველესად, ნავთობის მიწოდების შეჩერება აღნიშნული მილზე ურდულის გადაკეტვით.
- ამის შემდეგ:
- დაღვრის მასშტაბის და გავრცელების არეალის შეფასება (ეს შესაძლებელია შესრულდეს უშუალოდ ნაპირიდანაც);
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის მობილიზება;
  - მონიტორინგი და შეფასება გარემოსდაცვითი ექსპერტების მონაწილეობით;
  - ნავთობის დაღვრის ადგილის (ადგილების) შემოზღუდვა გადამღობი ბონებით;
  - ნავთობშემგროვებელი სკიმერის განთავსება ბონური ზღუდეებით შემოზღუდულ ზონაში;
  - ნაპირზე ასაწყობი რეზერვუარის მონტაჟი და სხვა მოწყობილობის განლაგება;
  - ნავთობტერმინალის და კომპანია NRC Internationale Service -ს კატერის და ბათუმში ბაზირებული მოწყობილობის მობილიზება (დაღვრის მასშტაბიდან გამომდინარე);
  - დაღვრილი ნავთობის შეგროვება სკიმერების სისტემით და ადსორბენტების გამოყენებით;
  - აუცილებლობის შემთხვევაში, უნაპირო ნავმისადგომიდან გემის გაყვანის ორგანიზება (ეს ღონისძიება, შესაძლოა საჭირო გახდეს, ნავთობის შედარებით დიდი რაოდენობით დაღვრის შემთხვევაში, ან თუ შეიქმნება ნავთობის ლაქის ფართო არეალზე გავრცელების საფრთხე).
  - ნავთობშემგროვები კატარლის „ფლორას“ მობილიზება და მისი საშუალებით დაღვრილი ნავთობის ლაქის შეგროვება პერიფერიიდან, ლაქის დიდი ღერძის მიმართულებით. ამასთან, კატარლის სიჩქარე შერჩეული უნდა იყოს ოპტიმალურად, რათა უზრუნველყოფილი იყოს დაღვრილი ნავთობის ეფექტურად ამოღება;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- l) ნავთობის ნარჩენი ლაქის გადაადგილების ტრანექტორიაზე დაკვირვება და მისი შიდა აკვატორიაში გავრცელების საწინააღმდეგო ზომების მიღება (ბონებით გადაღობვა, ბუქსირების „თამარა 1“-ის და „თამარა - 2“-ის, საშუალებით სახანძრო ლულებით ნავთობის ლაქის გადაადგილებისთვის მიმართულების შეცვლა“;
- m) შესაძლოა, საჭირო გახდეს, მთლიანად, ნავსადგურის შიდა აკვატორიის გადაღობვა ბონებით. ასეთი გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნეს, მხოლოდ ადგილის სავსე კოორდინატორის მიერ ეროვნულ კოორდინატორთან შეთანხმებით, ნავსადგურში მდგომი გემების უსაფრთხოების სრული უზრუნველყოფის პირობებში, ან გემების შიდა აკვატორიიდან გაყვანის შემდეგ;
- n) ასევე, დაუყოვნებლივ უნდა გატარდეს ღონისძიებები და უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ნავთობის ლაქის გადაადგილების მიმართულებით ბონური ზღუდეების დაყენება, რათა ზღვის სანაპირო ზოლი დაცული იქნას დაბინძურებისგან.
- o) დაღვრილი ნავთობის ლაქის შესაკავებლად და შესაგროვებლად, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას 2 მცირე კატარღა, რომლებზეც ნავთობის ლაქის შეგროვების მიზნით რკალისებური ფორმით მაგრდება ბონური ზღუდე, ხოლო კატარღები გადაადგილდებიან ერთმანეთი პარალელურად, ისეთი სიჩქარით, რომელიც არ გამოიწვევს ბონური ზღუდი „ჩაძირვას“. ასეთ, დროს ეფექტურია, ნავთობშემკრების კატარღის გამოყენება, რომელიც შეგროვებული ნავთობის ასაკრეფად შევა ბონური ზღუდით შექმნილ არეში და დაიწყებს ნავთობის აკრეფას.
- p) კონსულტაციები და მითითებები ადგილის სავსე მეთაურისგან და ადგილის ეროვნული მეთაურისგან;
- q) საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი რესურსების მობილიზება, ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლოკალიზაციის ღონისძიებების გასაძლიერებლად;
- r) სანაპირო ზოლის დაბინძურების საფრთხის წარმოქმნისთანავე, მოხალისეთა ჯგუფების დასაკომპლექტებლად და სანაპიროს ნარჩენებისგან წინასწარი გაწმენდის სამუშაოების შესასრულებლად;
- s) დაღვრილი ნავთობის ლაქის პერმანენტული მონიტორინგი და შეფასება.

1.11.3.1.8 როცა, დაღვრის მიზეზია ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგის დაზიანება, დაღვრის მასშტაბი შესაძლოა მე-2-ე საფეხურს გაუტოლდეს. ამ შემთხვევაში საჭიროა:

- a) უპირველესად, ნავთობის მიწოდების შეჩერება აღნიშნული მილზე ურდულის გადაკეტვით.

ამის შემდეგ:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- b) დაღვრის მასშტაბის და გავრცელების არეალის შეფასება (ეს შესაძლებელია შესრულდეს უშუალოდ ნაპირიდანაც);
- c) მონიტორინგი და შეფასება გარემოსდაცვითი ექსპერტების მონაწილეობით;
- d) ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის მობილიზება;
- e) ნავთობის დაღვრის ადგილის (ადგილების) შემოზღუდვა გადამღობი ბონებით;
- f) ნავთობშემგროვებელი სკიმერის განთავსება ბონური ზღუდეებით შემოზღუდულ ზონაში;
- g) ნაპირზე საწყობი რეზერვუარის მონტაჟი და სხვა მოწყობილობის განლაგება;
- h) ნავთობტერმინალის და კომპანია NRC Internationale Service -ს კატერის და ბათუმში ბაზირებული მოწყობილობის მობილიზება
- i) NRC Internationale Service -ს სხვა ბაზებზე ბაზირებული მოწყობილობის მობილიზება (დაღვრის მასშტაბიდან გამომდინარე);
- j) კონსულტაციები და მითითებები ადგილის სავსე მეთაურისგან და ადგილის ეროვნული მეთაურისგან;
- k) დაღვრილი ნავთობის შეგროვება სკიმერების სისტემით და ადსორბენტების გამოყენებით;
- l) აუცილებლობის შემთხვევაში, უნაპირო ნავმისადგომიდან გემის გაყვანის ორგანიზება (ეს ღონისძიება, შესაძლოა საჭირო გახდეს, ნავთობის შედარებით დიდი რაოდენობით დაღვრის შემთხვევაში, ან თუ შეიქმნება ნავთობის ლაქის ფართო არეალზე გავრცელების საფრთხე).
- m) ნავთობშემგროვები კატარლის „ფლორას“ მობილიზება და მისი საშუალებით დაღვრილი ნავთობის ლაქის შეგროვება პერიფერიიდან, ლაქის დიდი ღერძის მიმართულებით. ამასთან, კატარლის სიჩქარე შერჩეული უნდა იყოს ოპტიმალურად, რათა უზრუნველყოფილი იყოს დაღვრილი ნავთობის ეფექტურად ამოღება;
- n) ნავთობის ნარჩენი ლაქის გადაადგილების ტრაექტორიაზე დაკვირვება და მისი შიდა აკვატორიაში გავრცელების საწინააღმდეგო ზომების მიღება (ბონებით გადაღობვა, ბუქსირების „თამარა 1“-ის და „თამარა - 2“-ის, საშუალებით სახანძრო ლულებით ნავთობის ლაქის გადაადგილებისთვის მიმართულების შეცვლა“;
- o) შესაძლოა, საჭირო გახდეს, მთლიანად, ნავსადგურის შიდა აკვატორიის გადაღობვა ბონებით. ასეთი გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნეს, მხოლოდ ადგილის სავსე კოორდინატორის მიერ ეროვნულ კოორდინატორთან შეთანხმებით, ნავსადგურში მდგომი გემების უსაფრთხოების სრული უზრუნველყოფის პირობებში, ან გემების შიდა აკვატორიიდან გაყვანის შემდეგ;

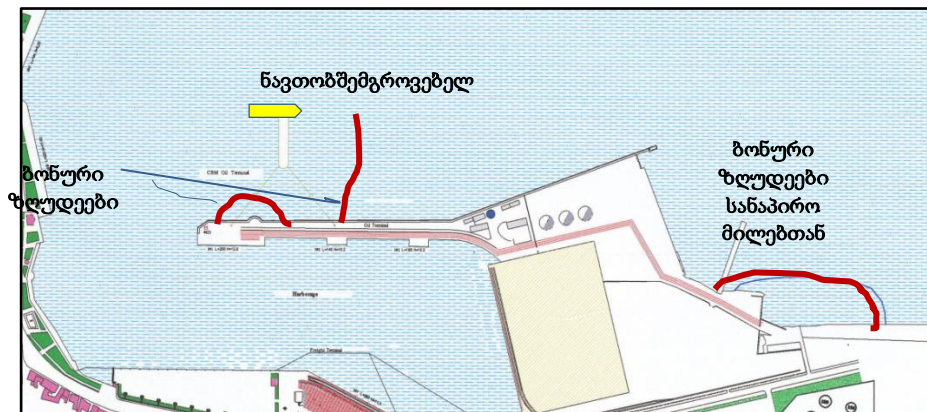

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- p) ასევე, დაუყოვნებლივ უნდა გატარდეს ღონისძიებები და უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ნავთობის ლაქის გადაადგილების მიმართულებით ბონური ზღუდეების დაყენება, რათა ზღვის სანაპირო ზოლი დაცული იქნას დაბინძურებისგან.
- q) დაღვრილი ნავთობის ლაქის შესაკავებლად და შესაგროვებლად, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას 2 მცირე კატარა, რომლებზეც ნავთობის ლაქის შეგროვების მიზნით რკალისებური ფორმით მაგრდება ბონური ზღუდე, ხოლო კატარები გადაადგილდებიან ერთმანეთი პარალელურად, ისეთი სიჩქარით, რომელიც არ გამოიწვევს ბონური ზღუდი „ჩაძირვას“. ასეთ, დროს ეფექტურია, ნავთობშემკრების კატარლის გამოყენება, რომელიც შეგროვებული ნავთობის ასაკრეფად შევა ბონური ზღუდით შექმნილ არეში და დაიწყებს ნავთობის აკრეფას.
- r) ეროვნულ საველე მეთაურთან შეთანხმებით, დამატებითი რესურსების მობილიზება, ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლოკალიზაციის ღონისძიებების გასაძლიერებლად. (საჭიროების შემთხვევაში);
- s) სანაპირო ზოლის დაბინძურების საფრთხის წარმოქმნისთანავე, მოხალისეთა ჯგუფების დასაკომპლექტებლად და სანაპიროს ნარჩენებისგან წინასწარი გაწმენდის სამუშაოების შესასრულებლად.
- t) დაღვრილი ნავთობის ლაქის პერმანენტული მონიტორინგი და შეფასება.
- u) ბონური ზღუდეების გამოყენებისათვის არახელსაყრელი ჰიფრომეტეოროლოგიური პირობების შემთხვევაში, ნავთობის ლაქის დასაშლელად შეიძლება გამოყენებული იქნას კატარების ძრავის ბორბლების ამოქმედებით წარმოქმნილი წყლი ტურბულენტური ნაკადი.

სურათი 1.11.3.1.8 (1). უნაპირო ნავმისადგომზე ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში შეკავების და შეგროვების სტრატეგია

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სურათი 1.11.3.1.8 (2). უნაპირო ნავმისადგომზე ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში სტრატეგიის ვარიანტები

1.11.4 სტრატეგია მდინარეში დაღვრილი ნავთობის ზღვაში გავრცელების შემთხვევებისათვის

1.11.4.1.1 მდინარეები ბარცხანა, ყოროლისწყალი და კუბასწყალი, საწარმოო ტერიტორიებიდან ძალზე მცირე მანძილით არიან დაშორებული, რაც ხმელეთზე ნავთობის და ნავთობპროდუქტების შესაძლო დაღვრის შემთხვევებში, აძლიერებს დაღვრილი ნავთობის აღნიშნულ მდინარეებში და შემდეგ ზღვაში გავრცელების შესაძლებლობას.

1.11.4.1.2 როცა, დაღვრის მიზეზია ნავთობტერმინალის სახმელეთო ობიექტებიდან მდინარეში ნავთობის დაღვრა, საჭიროა:

a) უპირველესად, ნავთობის დაღვრის წყაროს იდენტიფიცირება და დაღვრის შეჩერება.

ამის შემდეგ:

b) დაღვრის მასშტაბის და გავრცელების არეალის შეფასება ზღვაში გასვლით;

c) მონიტორინგი და შეფასება გარემოსდაცვითი ექსპერტების მონაწილეობით;

d) ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის მობილიზება;

e) ნავთობტერმინალის და კომპანია NRC Internationale Service -ს კატერის და ბათუმში ბაზირებული მოწყობილობის მობილიზება

f) NRC Internationale Service -ს სხვა ბაზებზე ბაზირებული მოწყობილობის მობილიზება (დაღვრის მასშტაბიდან გამომდინარე);

g) მდინარეში ნავთობის დაღვრის ადგილის (ადგილების) შემოზღუდვა გადამღობი ბონებით;

h) ზღვიური შესართავის გარშემო ან დინების მიმართულებით, ზღვაში გადამღობი ბონების განლაგება და სანაპირო ზოლის დაბინძურებისაგან დაცვის ღონისძიებების გატარება;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- i) კონსულტაციები და მითითებები ადგილის საველე მეთაურისგან და ადგილის ეროვნული მეთაურისგან;
- j) ნავთობშემკრები კატარდის „ფლორას“ მობილიზება და მისი საშუალებით დაღვრილი ნავთობის ლაქის შეგროვება პერიფერიიდან, ლაქის დიდი ღერძის მიმართულებით. ამასთან, კატარდის სიჩქარე შერჩეული უნდა იყოს ოპტიმალურად, რათა უზრუნველყოფილი იყოს დაღვრილი ნავთობის ეფექტურად ამოღება;
- k) დაღვრილი ნავთობის შეგროვება სკიმერების სისტემით და ადსორბენტების გამოყენებით;
- l) ნავთობის ნარჩენი ლაქის გადაადგილების ტრაექტორიაზე დაკვირვება და მისი ზღვის აკვატორიაში გავრცელების საწინააღმდეგო ზომების მიღება;
- m) დაღვრილი ნავთობის ლაქის შესაკავებლად და შესაგროვებლად, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას 2 მცირე კატარდა, რომლებზეც ნავთობის ლაქის შეგროვების მიზნით რკალისებური ფორმით მაგრდება ბონური ზღუდე, ხოლო კატარდები გადაადგილდებიან ერთმანეთი პარალელურად, ისეთი სიჩქარით, რომელიც არ გამოიწვევს ბონური ზღუდი „ჩაძირვას“. ასეთ, დროს ეფექტურია, ნავთობშემკრების კატარდის გამოყენება, რომელიც შეგროვებული ნავთობის ასაკრეფად შევა ბონური ზღუდით შექმნილ არეში და დაიწყებს ნავთობის აკრეფას.
- n) დაღვრის მასშტაბის გათვალისწინებით, ეროვნულ საველე მეთაურთან შეთანხმებით, დამატებითი რესურსების მობილიზება, ზღვაში ნავთობის დაღვრის ლოკალიზაციის ღონისძიებების გასამლიერებლად. (საჭიროების შემთხვევაში);
- o) სანაპირო ზოლის დაბინძურების საფრთხის წარმოქმნისთანავე, მოხალისეთა ჯგუფების დასაკომპლექტებლად და სანაპიროს ნარჩენებისგან წინასწარი გაწმენდის სამუშაოების შესასრულებლად.
- p) დაღვრილი ნავთობის ლაქის პერმანენტული მონიტორინგი და შეფასება.
- q) ბონური ზღუდეების გამოყენებისათვის არახელსაყრელი ჰიფრომეტეოროლოგიური პირობების შემთხვევაში, ნავთობის ლაქის დასაშლელად შეიძლება გამოყენებული იქნას კატარდების ძრავის ბორბლების ამოქმედებით წარმოქმნილი წყლი ტურბულენტური ნაკადი.

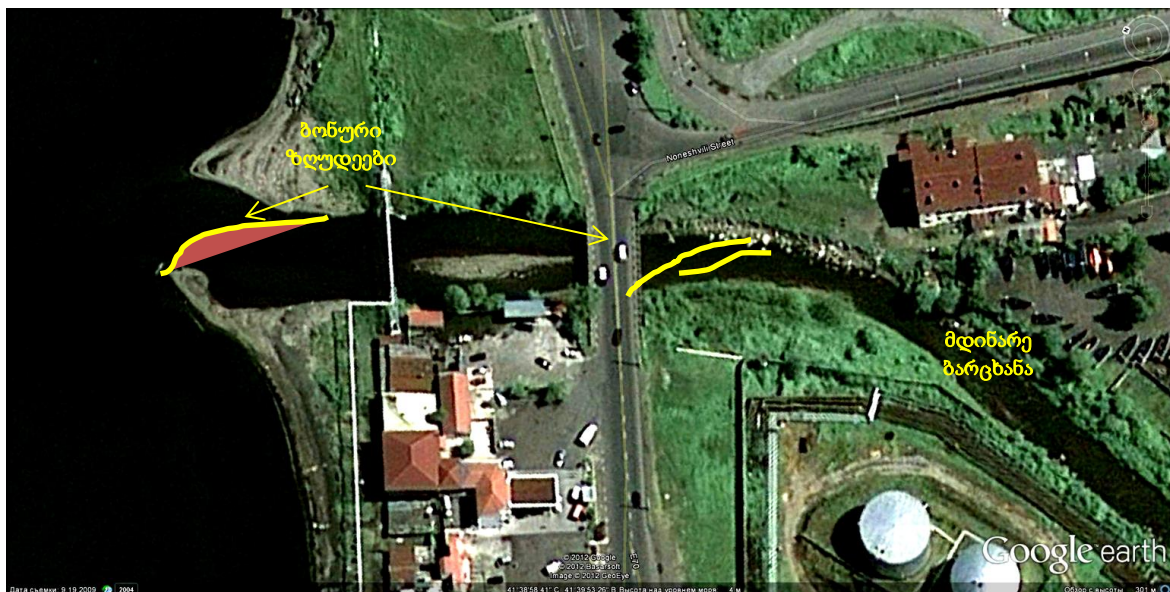

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სურათი 1.11.4.1.2 (1). მდინარიდან ზღვაში ნავთობის გავრცელების დროს რეაგირების სტრატეგია

სურათი 1.11.4.1.2 (2). მდინარე ბარცხანაში ნავთობის დაღვრის დროს რეაგირების სტრატეგია

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

სურათი 1.11.4.1.2 (3). მდინარე ყოროლისწყალში ნავთობის დაღვრის დროს რეაგირების სტრატეგია

1.11.5 სტრატეგია სანაპირო ზოლისათვის

- 1.11.5.1.1 სანაპიროს გაწმენდის ოპერაციების განხორციელებამდე აუცილებელია კონსულტაციების მიღება გარემოს დაცვის ექსპერტებისაგან, რათა წმენდის მეთოდები იყოს ეფექტური და არ გამოიწვიოს გარემოს დაზიანება იმაზე მეტად, ვიდრე თავად ნავთობით დაბინძურება.
- 1.11.5.1.2 საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში სანაპირო ზოლის ეკოლოგიური მოწყვლადობის კლასიფიკაცია დატანილია რუკაზე და ამა თუ იმ კონკრეტული სანაპირო ზოლის ეკოლოგიური მოწყვლადობის ხარისხის დასადგენად საჭიროა ამ რუკით სარგებლობა.
- 1.11.5.1.3 სანაპიროს გაწმენდის ოპერაციების განხორციელებაზე უამრავი ფაქტორი ახდენს გავლენას, და კერძოდ:
  - დაბინძურებული სანაპიროს მისადგომლობა;
  - ნავთობის ტიპი;
  - დაღვრილი პროდუქტის რაოდენობა;
  - სანაპიროს გარემო პირობები;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- მეტეოროლოგიური პირობები;
- საზოგადოებრივი/კომერციული ხასიათის ინტერესი მომხმარებელთა ჯგუფის მხრიდან;
- ნარჩენების განთავსების შესაძლო ვარიანტები;
- დროის ფაქტორი.

1.11.5.1.4 ოპტიმალურია, თუ მოხერხდება დაბინძურების საფრთხის ქვეშ მყოფი სანაპიროს წინასწარ გაწმენდა ნაპირზე გამორიყული სხვადასხვა ნარჩენებისაგან (პლასტამსა, მინა, ხის ტოტები, სხვადასხვა ნარჩენები).

სურათი 1.11.5.4.1. სანაპიროს გაწმენდის მაგალითები

1.11.5.1.5 სანაპირო ზოლის გაწმენდის სტრატეგიის განსაზღვრას წინ უნდა უძღოდეს ნავთობის ტიპის, სანაპიროს დაბინძურების ფართობის და სიღრმის დადგენა.

1.11.5.1.6 სანაპიროს გაწმენდის სტრატეგია 3 პირობით ეტაპს განიხილავს:

- **1-ლი ეტაპი - (კრიტიკული ეტაპი)** - ნაპირთან მოდრეიფე ნავთობის ლაქის გაწმენდა და სანაპიროზე ნავთობის გუბეებისაგან გაწმენდა. აღნიშნული ღონისძიება, რაც შეიძლება სწრაფად და ძალების მაქსიმალური მოზიდვით უნდა შესრულდეს და ძირითადად მოიცავს შემდეგ სამუშაოებს:
  - ნაპირთან მოდრეიფე ნავთობის ლაქის შესაკავებლად სანაპირო ბონების დაყენება სანაპიროს გასწვრივ, ტალღების რეფრაქციის მიმართულების გათვალისწინებით;
  - ნაპირთან მოტივტივე და ნაპირზე გამორიყული ნავთობის შეგროვება და განთავსება დროებით შესაწახ ტევადობებში.
- **მე-2-ე ეტაპი (საპროექტო ეტაპი)** – ნაპირზე გამორიყული ნავთობის და ნავთობით დაბინძურებული მასალების ამოღება.
  - ამ ეტაპის განხორციელება დროის გარკვეული შუალედის შემდეგაც შეიძლება კონტრაქტორი კომპანიის მოწვევით, თუმცა არც ზედმეტად გადადება არ ივარგებს, რადგან გასათვალისწინებელია ამინდის პირობები და რაც მთავარია, არსებობს

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

რისკი იმისა, რომ ნაპირზე გამორიყული ნავთობი, სანაპირო პლაჟების ქვედა ფენებში ჩააღწევს, რაც შემდგომში ზალიან ძნელად გასაწმენდი იქნება.

— ეს ეტაპი, ყველაზე ხანგრძლივ დროს მოითხოვს და მძიმე შრომასთან არის დაკავშირებული.

■ მე-3 ეტაპი (საბოლოოდ გაწმენდის ეტაპი) - ნავთობით დაბინძურებისაგან სანაპიროს საბოლოოდ გაწმენდა და ნავთობის ლაქების მოცილება.

სანაპიროს ფასეულობა, წლის დროდა ბუნებრივი თვითგაწმენდის (თვითაღდგენის) სავარაუდო ტემპი მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს სანაპიროების გაწმენდის ზემოთ მითითებული პირობითი ეტაპების აუცილებლობას.

შესაძლებელია, რომ გარემოსდაცვით ექსპერტებთან კონსულტაციებით, მიღებული იქნას გადაწყვეტილება სამივე ეტაპის ერთდროულად ჩატარების შესახებ, ან კლდოვანი ნაპირების შემთხვევაში, არ შესრულდეს მე-2-ე და/ან მე-3 ეტაპის ღონისძიებები და ნავთობით დაბინძურებისაგან გაწმენდის პროცესი ტალღების ზემოქმედებას და თანმდევი ბუნებრივი დაშლის პროცესებს მიენდოს.

სანაპირო ზოლის დაბინძურებისაგან დაცვის და სანაპირო ზოლის გამორიყული ნავთობის დაბინძურებისგან გაწმენდის სტრატეგიის სწორად შერჩევა და დროულად განხორციელება, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, მდინარეებიდან და სანაპირო ზოლში არსებული მილსადენებიდან ზღვაში ნავთობის გავრცელების შემთხვევებში.

სანაპირო ზოლის დაბინძურების გაწმენდის სტრატეგია სრულად წარმოდგენილია „ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა - ოპერაციები ხმელეთზე“-ში.

1.11.6 ნარჩენების მართვის სტრატეგია

1.11.6.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში სხვადასხვა სახის ნარჩენების დიდი რაოდენობა წარმოიქმნება. განსაკუთრებული დიდი რაოდენობის ნარჩენები სანაპირო ზოლის გაწმენის დროს წარმოიქმნება. მაგალითად, სანაპირო ზოლზე „გამორიყული“ ნავთობის საფარი საშუალოდ 30-ჯერ მეტ ნარჩენს წარმოქმნის, ვიდრე ზღვაში თავდაპირველად ჩაღვრილი ნავთობის ოდენობაა.

1.11.6.2 აქედან გამომდინარე, ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში ნარჩენების მართვის ორგანიზება ერთ-ერთ უპირველეს პრიორიტეტადაა მიჩნეული.

1.11.6.3 ნავთობის დაღვრისთანავე აუცილებელია მართებული გადაწყვეტილებების მიღება და წინასწარ შემუშავებული რეაგირების გეგმების ამოქმედება, რაც წინაპირობაა ნარჩენების მართვისა და წმენდის ოპერაციების წარმატებით ჩასატარებლად და ამცირებს პოტენციურ დანახარჯებს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.11.6.4 მოცემულ ნაწილში განხილულია ნარჩენების მართვის სტრატეგიები და პრიორიტეტების იერარქია საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების და IPECA-ს რეკომენდაციების გათვალისწინებით.
- 1.11.6.5 ნარჩენების მართვის სტრატეგიის მთავარი მიზანია: მივიღოთ მაქსიმალური პრაქტიკული სარგებელი და მივაყენოთ გარემოს მინიმალური ზიანი.
- 1.11.6.6 საქართველოში დაწესებულია ნარჩენების მართვის იერარქიის ევროპული მოდელი 5 ძირითადი კომპონენტისაგან შედგება:
  1. შემცირება;
  2. ხელახალი გამოყენება;
  3. გადამუშავება;
  4. ნარჩენების გარდაქმნა ენერჯიად
  5. ნარჩენების განთავსება.

ცხრილი 1.11.6.6 ნარჩენების იერარქია

მეტად სასურველი ვარიანტი	შემცირება	დაღვრილი ნავთობის წმენდის ეფექტური მეთოდების შემუშავება, რაც უზრუნველყოფს მასალების მინიმალურ დანახარჯებს და/ან მინიმალური მასალების დაბინძურებას წმენდის პროცესში.
	ხელმეორედ გამოყენება	ეს არის საგნის (ნივთის) თავდაპირველი დანიშნულებით ხელმეორედ გამოყენების პროცესი, ე.ი. საწმენდი მოწყობილობა უნდა გაიწმინდოს და გამოყენებულ იქნას ერთჯერადი მოწყობილობის ნაცვლად. (მაგალითად, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების გაწმენდა მათი ხელმეორედ გამოყენების მიზნით).
	აღდგენა გადამუშავება; კომპოსტირება; ენერჯის აღდგენა	ეს არის ნარჩენებისგან პროდუქციის წარმოება, ე.ი. ნარჩენის გადაზიდვა გადამამუშავებელ საამქროში მისგან სასარგებლო პროდუქტის მიღების მიზნით. აღნიშნულზე უშუალო ზეგავლენას ახდენს აღდგენილი პროდუქტის ხარისხი, ე.ი. ნაკლებად მოსალოდნელია, რომ ძლიერ დაბინძურებული მასალა ხელმეორედ სარგებლობისთვის გამოდგეს.
ნაკლებად სასურველი ვარიანტი	განთავსება	განთავსება უკიდურესი და ყველაზე ნაკლებ სასურველი ზომაა. თუ ზემოთ ჩამოთვლილი ღონისძიებების განხორციელება შეუძლებელია რაიმე მიზეზების გამო, ნარჩენები გადაყრას ექვემდებარება. ასეთი უკიდურესი ზომის მიღება შეიძლება იმ შემთხვევაში, როდესაც ნარჩენები წარმოდგენილია ნავთობის, ორგანული ნარჩენის, წყლის, ნალექისა და სხვ. ნარევით, რომლის დაშლაც პრაქტიკულად შეუძლებელია.

- 1.11.6.7 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დროს ნარჩენების მართვის სტრატეგიის ეფექტურობა მით უფრო მაღალია, რაც უფრო კვალიფიციური პერსონალი ასრულებს ნარჩენების შეგროვებას, ტრანსპორტირებას, და დროებით განთავსებას.
- 1.11.6.8 ამიტომ, ძალიან მნიშვნელოვანია საწარმოებში არსებობდეს სათანადო ტექნიკური შესაძლებლობები და მოქმედებდეს ნარჩენების მართვის საკითხებთან დაკავშირებული სისტემა, რომელშიც ჩართული იქნებიან არამარტო ნავთობის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდის პერონალი, არამედ ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში პოტენციურად მონაწილე მოხალისეთა ჯგუფები.

1.11.7 უსაფრთხოების მითითებები

- 1.11.7.1 ავარიული დაღვრის ნებისმიერ შემთხვევაში რეაგირების ღონისძიებები იწყება სამუშაო მოედნის უსაფრთხოების შეფასებით. რაც თავის მხრივ გულისხმობს, სამუშაო მოედანზე არსებული საფრთხეების და მოსალოდნელი რისკების იდენტიფიცირებას და შეფასებას.
- 1.11.7.2 სამუშაო მოედნის უსაფრთხოების შეფასების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტია ატმოსფერული ჰაერის მავნე ნივთიერებებით (ნახშირწყალბადები, გოგირდწყალბადი) დაბინძურების ხარისხის დადგენა და ხანძარსაშიშროების და აფეთქება საშიშროების ღონის განსაზღვრა.
- 1.11.7.3 სამუშაო მოედნის უსაფრთხოების შედეგები უნდა ეცნობოს თითოეულ მომუშავეს და მათვე უნდა მიეცეს საჭირო განმარტებები და ინსტრუქციები, აღნიშნული საფრთხეებიდან გამომდინარე შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის შესასრულებელი ღონისძიებების შესახებ.
- 1.11.7.4 შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის ღონისძიებების შესრულების დროს პერსონალი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შესაბამისი აღჭურვილობით, სპეცტანსაცმლით, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით. პერსონალს წინასწარ გავლილი უნდა ჰქონდეს სპეციალური სწავლების პროგრამა, პერსონალი გაცნობილი უნდა იყოს საწარმოში მოქმედ შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის ინსტრუქციებს, იცოდეს ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შენახვის და გამოყენების წესები.
- 1.11.7.5 მნიშვნელოვანია, რომ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალს გავლილი უნდა ჰქონდეს სპეციალური სამედიცინო გამოკვლევა.
- 1.11.7.6 სამუშაო მოედნის უსაფრთხოების შეფასების შედეგების შესახებ აუცილებელია შესაბამისი ჩანაწერების გაკეთება, რომლის დადგენილი ფორმა წარმოდგენილია სახელმძღვანელო მონაცემების ნაწილში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.12. მოწყობილობები, მასალები, მომსახურება

1.12.1 მოწყობილობის და მასალების საერთო მიმოხილვა

1.12.1.1 შესავალი

1.12.1.1.1 წინამდებარე გეგმა ითვალისწინებს, რომ ბათუმის საზღვაო ნავსადგურისათვის და ბათუმის ნავთობტერმინალისათვის, ნავთობის I და II საფეხურის დაღვრაზე რეაგირებისათვის საჭირო მოწყობილობები და მასალები ხელმისაწვდომი იქნება შემდეგი ადგილებიდან:

- 1) ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბაზიდან, რომელიც ნავსადგურის #1 ნავმისადგომზეა განთავსებული.
- 2) კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service - ს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #3 ნავმისადგომის მიმდებარე ტერიტორიაზე განთავსებული ბაზიდან.
- 3) ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომზე არსებული ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის საწყობიდან.
- 4) ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ფლოტიდან.
- 5) კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service - ს ბორჯომის, სუფსის და წალკის ბაზებიდან.
- 6) საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბაზიდან, რომელიც ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #3 ნავმისადგომის მიმდებარედ არის განლაგებული.

1.12.1.1.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებისათვის გამოყენებული მოწყობილობის და მასალების მიმართ დაცული უნდა იქნას შემდეგი მოთხოვნების შესრულება:

- მოწყობილობა და მასალები სერტიფიცირებული უნდა იყოს ეკოლოგიური, სახანძრო და სამრეწველო უსაფრთხოების მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე;
- მოწყობილობა და მასალები უნდა განთავსდეს ადვილად ხელმისაწვდომ ადგილას და იყოს მუდმივი მზდყოფნის მდგომარეობაში.
- ძველი მოწყობილობა გამოიცვალოს ახლით, თუ ამოწურულია მოწყობილობის მუშაობის რესურსი, ან შეუძლებელია მისი აღდგენა;
- მოწყობილობის საგარანტიო ვადის ამოწურვის შემდეგ, მოწყობილობას უნდა ჩაუტარდეს გამოცდა და ტესტირება ტექნიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე, ხოლო, გამოყენების ვადა გაუგრძელდეს დადებითი შედეგის შემთხვევაში.
- თითოეულ მოწყობილობას უნდა ჰქონდეს შესაბამისი პასპორტი, სადაც წარმოდგენილი იქნება მოწყობილობის ტექნიკური მახასიათებლები, საქარხნო რესურსი და გაკეთდება ჩანაწერები ამ მოწყობილობის ნამუშევარი საათების, ჩატარებული ტექნიკური შემოწმებების, სარემონტო სამუშაოების შესახებ.

ოპერაციები ზღვაზე

1.12.1.2 მოწყობილობის და მასალების და პერსონალის ტრანსპორტირების საშუალებები

- 1.12.1.2.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების შესრულების დროს, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს საჭირო მოწყობილობის, მასალების და დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე პერსონალის სამუშაოთა შესრულების ადგილზე სწრაფი და შეუფერხებელი, დროის მინიმალურ პერიოდში ტრანსპორტირების შესაძლებლობა.
- 1.12.1.2.2 დროის დანახარჯების შესაბამისი ნორმატივები, რომლებიც შემუშავებულია ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის ავარიული გუნდის მიერ ჩატარებული პრაქტიკული ვარჯიშების ანალიზის საფუძველზე, წარმოდგენილია გეგმის სახელმძღვანელო ნაწილში.
- 1.12.1.2.3 ნავთობის დაღვრის რისკების შეფასების პროცესში, ასევე, წინასწარ განსაზღვრულია დაღვრის ადგილებთან დაღვრის ლიკვიდაციის მოწყობილობის და არჯ-ს პერსონალის ტრანსპორტირების მარშრუტები.
- 1.12.1.2.4 გეგმით გათვალისწინებულია, მოწყობილობის და პერსონალის ტრანსპორტირების შემდეგი ვარიანტები:
- ავტოტრანსპორტით - ხმელეთზე და მდინარეებში ნავთობის დაღვრის და სანაპიროზე ნავთობის გამორიყვის დროს;
  - კატარღით, ბარჯით - ზღვაში ნავთობის დაღვრის დროს.

1.12.1.3 დაღვრილი ნავთობის შეკავების და ლოკალიზაციის საშუალებები

- 1.12.1.3.1 დაღვრილი ნავთობის შეკავებისა და ლოკალიზაციის მიზნით გათვალისწინებული შემდეგი ტიპის ბონური ზღუდეების გამოყენება:
- ზღვის მძიმე ბონური ზღუდეები;
  - გასაბერი ბონური ზღუდეები;
  - ბონური ზღუდეები პენოპლასტის შემავსებლით;
  - ბონური ზღუდეები სანაპირო ზოლის და პლაჟების დაცვისათვის;
  - ბონური ზღუდეები-სორბენტები;
  - სორბენტის ქსოვილები (რულონები ან ნაჭრები)
- 1.12.1.3.2 დაღვრის დროს ბონური ზღუდეების სხვადასხვა ტიპები შეირჩევა დაღვრის მასშტაბის, ადგილის, ზღვის დეღვის, ტექნიკური შესაძლებლობის, ზღუდეების საჭირო რაოდენობის გათვალისწინებით.
- 1.12.1.3.3 დაღვრილი ნავთობის სანაპირო ზოლში და პლაჟებზე გამორიყვის საწინააღმდეგოდ გაითვალისწინება სპეციალური ბონური ზღუდეები სანაპირო ზოლის და პლაჟების დასაცავად. ასევე გამოიყენება სორბენტის ქსოვილები და სორბენტული ბონები ნავთობის ლაქის შესაჩერებლად და ასაკრეფად.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.12.1.4 დაღვრილი ნავთობის აკრეფის (შეგროვების) საშუალებები
- 1.12.1.4.1 წყლის ზედაპირიდან ნავთობის ასაკრეფი საშუალებებია ხელის და მექანიზირებული ნავთობამკრეფი საშუალებები - სკიმერები, სორბენტული ბონები და სორბენტული ქსოვილები.
- 1.12.1.4.2 ნავთობის ასაკრეფად ეფექტური საშუალებაა საზღვაო ნავსადგურის ნავთობშემკრები კატარლა „ფლორა“.
- 1.12.1.4.3 სორბენტები გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როცა სკიმერების გამოყენება გარემო პირობების გამო შეუძლებელია, ან როცა საჭიროა ნარჩენი დაბინძურების სრულად აკრეფა.
- 1.12.1.4.4 ნავთობტერმინალი უზრუნველყოფს, რომ მუდმივად გააჩნდეს სორბენტების საჭირო მარაგი.
- 1.12.1.4.5 თუ წარმოიქმნება სორბენტების რაოდენობის უკმარისობა, შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ნახერხი.
- 1.12.1.4.6 იმ შემთხვევაში, როცა შეუძლებელია ნავთობის ლაქის ბონური ზღუდეებით შეკავება და სკიმერებით აკრეფა, დასაშვებია ნავთობის ლაქის დასაშლელად გამოყენებული იქნას ნავსადგურის ფლოტის კატარლების ძრავის ხრახნები.
- 1.12.1.5 აკრეფილი ნავთობის შეგროვების, დროებითი განთავსების და ტრანსპორტირების საშუალებები
- 1.12.1.5.1 ზღვის ზედაპირიდან აკრეფილი ნავთობის (წყალ-ნავთობის ნარევის) შეგროვების და დროებითი განთავსების მიზნით გამოყენებული იქნება ხმელეთზე ასაწყობი რეზერვუარები, მცურავი გასაბერი რეზერვუარი, ნავთობშემკრები „ფლორა“, ლიალური წყლების მიმღები „აისი“.
- 1.12.1.5.2 ნავთობშემგროვებელი კატარლიდან „ფლორა“ ნავთობის ამოღება და შემდგომი ტრანსპორტირება ასენიზაციის მანქანით მოხდება.
- 1.12.1.5.3 კატარლა „აისის“ გამოყენების შემთხვევაში, ნავთობის ტრანსპორტირება ამავე კატარლით მოხდება #1 ნავმისადგომამდე, საიდანაც შეიტუმბება ნავთობტერმინალის გამწმენდი ნაგებობების ბუფერულ რეზერვუარში, ან ასენიზაციის მანქანაში, რომლის საშუალებით მოხდება ნავთობის ტრანსპორტირება ცენტრალურ ნავთობდამშქერამდე.
- 1.12.1.5.4 მდინარიდან აკრეფილი ნავთობის შეგროვების და შემდგომი ტრანსპორტირების მიზნით გამოყენებული იქნება ხმელეთზე ასაწყობი რეზერვუარები, ასენიზაციის მანქანა.
- 1.12.1.5.5 ნავთობით გაჯერებული სორბენტის ნაჭრები უნდა განთავსდეს პოლიეთილენის ტომრებში ან ასაწყობ რეზერვუარში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.12.1.6 აკრეფილი და შეგროვებული ნავთობის და ნავთობით გაჯერებული სორბენტების უტილიზაციის, ან გადამუშავების საშუალებები
- 1.12.1.6.1 დაღვრის ადგილიდან აკრეფილი და შეგროვებული ნავთობი (ნავთობ-წყლის ნარევი) მიწოდებული იქნება ნავთობტერმინალის გამწმენდ ნაგებობებზე (ან ცენტრალურ ნავთობდამჭერში ან ნავმისადგომების უბნის გამწმენდ ნაგებობებზე).
- 1.12.1.6.2 ნავთობით გაჯერებული სორბენტი (ეს ეხება მხოლოდ სობენტულ ბონებს) შეიძლება გაირეცხოს, გამოიწუროს და განმეორებით იქნას გამოყენებული ნავთობის ასაკრეფად. თუმცა, როგორც წესი, ნავთობით გაჯერებული სორბენტი, წარმოადგენს ნარჩენს და საბოლოოდ, დაექვემდებარება გადამუშავებას - როგორც ნარჩენი.
- 1.12.1.7 მოწყობილობის რეცხვის და გაწმენდის საშუალებები
- 1.12.1.7.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დროს გამოყენებული მოწყობილობა აუცილებლად უნდა გაირეცხოს და გაიწმინდოს. ამისათვის გამოყენებული იქნება სპეციალური სამრეცხაო მოედანი, რომელიც #1 ნავმისადგომზეა განთავსებული.
- 1.12.1.8 კავშირგაბმულობის საშუალებები
- 1.12.1.8.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში ოპერატიული კავშირის ორგანიზების მიზნით, გამოყენებული იქნება საშტატო კავშირგაბმულობის საშუალებები (გადასატანი რაციები, მობილური ტელეფონები).
- 1.12.1.8.2 აფეთქება-ხანძარ საშიშ ზონაში, გამოყენებული იქნება შესაბამისად დაცული, სერტიფიცირებული კავშირგაბმულობის საშუალებები.
- 1.12.2 ბათუმის ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები
- 1.12.2.1 პერსონალი
- 1) ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მართვის შტაბი;
  - 2) ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი, 12 კაცი, მუშაობს 24-საათიან რეჟიმში.
  - 3) მუქი ნავთობპროდუქტების მიღების და გადატვირთვის საამქროს მწმენდავთა ბრიგადა, 4 კაცი, მუშაობს 24-საათიან რეჟიმში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 4) ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქროს პერსონალი, 4 კაცი, მუშაობს 24 საათიან რეჟიმში.
- 5) ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის უფროსი - ადგილობრივი საველე კოორდინატორის მოვალეობის შემსრულებელი- ნავსადგურის კაპიტანთან შეთანხმებით, ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან 1-ლი საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს.
- 6) ავარიულ-აღდგენითი სამუშაოების ბრიგადა, 10 კაცი.
- 7) ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგურის უფროსი და ასენიზაციის მანქანების, ავტომწეს და სხვა სატრანსპორტო საშუალებების მძღოლები;
- 8) კონტრაქტორი კომპანია NRC Internatinal Servise-ს პერსონალი;
- 9) ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია;
- 10) პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტი;
- 11) სადისპეჩერო ჯგუფი.

1.12.2.2 მოწყობილობა-დანადგარები

დასახელება, (შენახვის ადგილი)	რაოდენობა
I. პერმანენტული ბონები-200 მ (არჯ-ს საწყობი)	
1.1. პერმანენტული ბონები, LBP 900/50 მ	4 ცალი.
1.2. ბაგირების კომპლექტი HDB 900	2 ცალი.
1.3. ხელით სამართავი კოჭი (Бибина), 100მ ბონებისათვის	2ცალი.
II. გასაბერი ბონები- 200მ (არჯ-ს საწყობი)	
2.1. ნავთობის ლაქის გადამღობი ბონები, HDB 1500/100 მ	2 ცალი
2.2. HDB 1500-ს ბაგირების კომპლექტი	2 ცალი.
2.3. კოჭი (Бобина) გაძლიერებული კონსტრუქციის HSR H 1818	1 ცალი.
2.4. ჰიდრაულიკური მართვის მოწყობილობა LPP 7 HAB 8	1 ცალი.
2.5. LPP 7-ს სარქველი	1 ცალი.
2.6. LPP 7-ს ნაპერწკალჩამქრობი	1 ცალი.
2.7. ჰიდრაულიკური ტუმბო ჰაერის მისაწოდებლად	1 ცალი.
III. სკიმერის სისტემა 70 მ3/სთ წარმადობის (ნავთობამკრეფი) (არჯ-ს საწყობი)	
3.1. სკიმერი LWS - 70	1 ცალი.
3.2. ნავთობის გადასაქაჩი ტუმბო GTA - 70	1 ცალი.
3.3. ჰიდრაულიკური შლანგების კომპლექტი GTA – 70 H	1 ცალი.
3.4. ნავთობის გადასატუმბი შლანგების კომპლექტი GTA – 70 H	1 ცალი.
3.5. ჰიდრაულიკური გენერატორი LPP 30 D	1 ცალი.
IV. სკიმერის სისტემა 12 მ3/სთ წარმადობის (ნავთობამკრეფი) (არჯ-ს საწყობი)	
4.1. ჯაგრისიანი სკიმერი MINIMAX – 12 w/s	1 ცალი.
4.2. ჰიდრაულიკური შლანგების კომპლექტი MINIMAX – 12 w/s	1 ცალი.
4.3. ნავთობის გადასატუმბი შლანგების კომპლექტი MINIMAX – 12 w/s	1 ცალი.
4.4. ჰიდრაულიკური გენერატორი LPP 6HA	1 ცალი.
4.5. LPP 6-ს სარქველი	1 ცალი.
4.6. LPP 6-ს ნაპერწკალჩამქრობი	1 ცალი.
V. ნავთობის დროებით შენახვის სახმელეთო რეზერვუარი (არჯ-ს საწყობი)	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

5.1. ასაწყობი რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ ³)	5 ცალი.
5.2. რეზერვუარის ძირი	5 ცალი.
5.3. რეზერვუარის სახურავი	5 ცალი.
VI. მცურავი რეზერვუარი (არჯ-ს საწყობი)	
6.1. მცურავი რეაერვუარი LFT C 12	1 ცალი.
VII. გადატუმბვის სისტემა 30 მ³/სტ წარმადობის (არჯ-ს საწყობი)	
7.1. ნავთობის გადასაქაჩი ტუმბო C 75 H	1 ცალი.
7.2. ჰიდრავლიკური შლანგების კომპლექტი C 75	1 ცალი.
7.3. ნავთობის გადასატუმბი შლანგების კომპლექტი C 75	1 ცალი.
VIII. სანაპირო ბონები - 50 მ (არჯ-ს საწყობი)	
8.1. სანაპირო ბონები B 550 მ	5 ცალი.
8.2. ტომარა-კონტეინერი სანაპირო ბონების შესანახად	5 ცალი.
8.3. გასაბერი მოწყობილობა და წყლის ტუმბო	1 ცალი.
IX. გასაბერი ბონები - 100 მ (არჯ-ს საწყობი)	
9.1. გასაბერი ბონები, ნავთობის ლაქის შემოსაზღვრად, მსუბუქი ILB 450 /10 მ(C)	5 ცალი.
9.2. გასაბერი ბონები ILB 750 /10 მ(C)	5 ცალი.
9.3. კოჭი (Бобина) HSR L 1514	1 ცალი.
9.4. ჰიდრავლიკური გენერატორი LPP 7 HA/B8	1 ცალი.
9.5. ჰიდრავლიკური შლანგი 3/8" x 10 м TEMA -3800	1 ცალი.
9.6. LPP 7-ს სარქველი	1 ცალი.
9.7. LPP 7-ს ნაპერწკალჩამქრობი	1 ცალი.
9.8. ბაგირების კომპლექტი FOB 500	2 ცალი.
9.9. ბაგირების კომპლექტი FOB 700	2 ცალი.
X. ბონები პენოპლასტის შემავსებლით(არჯ-ს საწყობი)	
10.1. ბონები პენოპლასტის შემავსებლით, H=400მმ, წყალზედა ნაწილი-150მმ (სექციები- 10მ) (სამდინარო ბონური ზღუდეები)	5 ცალი
10.2. ბონები პენოპლასტის შემავსებლით, H=500მმ, წყალზედა ნაწილი -200მმ (სექციები- 29მ) ((ზღვის ბონური ზღუდეები))	5 ცალი
XI. სკიმერის სისტემა 20 მ³/სტ წარმადობის (ნავთობამკრეფი) (არჯ-ს საწყობი)	
11.1. პორტატული სკიმერი წარმადობით 20მ ³ /სტ-მდე Multiskimmer 10 (MM12)	
11.2. ჰიდრავლიკური შლანგების კომპლექტი Multiskimmer 10 (MM12)	1 ცალი
11.3. ნავთობის გადასატუმბი შლანგების კომპლექტი Multiskimmer 10 (MM12)	1 ცალი
11.4. ჰიდრავლიკური გენერატორი Multiskimmer 10 (MM12)	1 ცალი
11.5. Multiskimmer 10 (MM12)-ს სარქველი	1 ცალი
11.6. Multiskimmer 10 (MM12)-ს ნაპერწკალჩამქრობი	1 ცალი
XII. სორბციული მასალები (არჯ-ს საწყობი)	
12.1. სორბციული ბონები 8" NRC-B810	200 ცალი
12.2. სორბციული საფენები (ნაჭრები)	200 რულონი
12.3. საწმენდი სითხე	5 ბალონი
12.4. ნახერხი ტომრებში	50 ტომარა
12.5. სილა ტომრებში	50 ტომარა
XIII. ტრანსპორტი	
13.1. ასენიზაციის მანქანა	2 ცალი
13.2. ბულდოზერი	1 ცალი
13.3. თვითმცვლელი	2 ცალი
13.4. მაღალი გამავლობის მანქანა (Мицубиси Пикап L-200) (არჯ-ს საწყობი)	1 ცალი
13.5. მისაბმელი მოწყობილობის გადასატანად	1 ცალი
13.6. ავტობუსი	2 ცალი
13.7. კატარა - „ტერმინალ-1“ (არჯ-ს საწყობი)	1 ცალი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

13.8. მისაბმელი კატარდის ხმელეთზე ტრანსპორტირებისათვის	1 ცალი
13.9. ავტომწე	1 ცალი
XIV. ხელის ინსტრუმენტები (არჯ-ს საწყობი)	
14.1. ასაკრეფი ნიჩაბი	4 ცალი
14.2. ბარი	4 ცალი
14.3. ურო	2 ცალი
14.4. თოხი	4 ცალი
14.5. ცელი	2 ცალი
14.6. ნაჯახი	2 ცალი
14.7. ფოლადის ღეროები, ბონების სანაპიროზე მისმაგრებლად	20 ცალი
14.8. არბალეტი, სამაგრი მოწყობილობის მდინარის ერთი ნაპირიდან მეორე ნაპირზე მისაწოდებლად	1 ცალი
14.9. თოკები, ბაგირები	200 მ
14.10. პროექტორი -ანძაზე, დიზელგენერატორით, მანქანაზე მისაბმელით, გადასატანი	1 ცალი
14.11. ბურღი აკუმულატორით	1 ცალი
14.12. ქანჩების კომპლექტი	1 კომპლექტი
14.13. ხელის სანათი ბატარეები	4 ცალი
14.14. ღუზები, ბონების დასამაგრებლად	4 ცალი
XV. კავშირგაბმულობის საშუალებები (არჯ-ს საწყობი)	
15.1. რაციები	4 ცალი
15.2. მობილური ტელეფონები	
15.3. ხმამაღლასალაპარაკო	
15.4. საზღვაო რადიოსადგური GM-340 ანტენით MC100 K CMP დამონტაჟებულია კატარდა „ტერმინალ-1“-ზე	1 ცალი
XVI. გამაფრთხილებელი ნიშნები (არჯ-ს საწყობი)	
16.1. გამაფრთხილებელი ლენტები	
16.2. გამაფრთხილებელი პლაკატები	
XVII. ნარჩენების შეგროვების საშუალებები (არჯ-ს საწყობი)	
17.1. პოლიეთილენის ტომრები	50 ცალი
17.2. ნარჩენების გადასატანი კონტეინერი	2 ცალი
XVIII. ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები (არჯ-ს საწყობი)	
18.1. სპეცტანსაცმელი	12
18.2. ერთჯერადი გამოყენების სპეცტანსაცმელი	12
18.3. რეზინის ჩექმები	12
18.4. რეზინის სპეცტანსაცმელი	5
18.5. ჩაფხუტები	12
18.6. ხელთათმანები	12
18.7. დამცავი სათვალეები (გამჭირვალე)	12
18.8. მზის სათვალეები (დაბურული)	12
18.9. ლაბადები საწვიმარი	12
18.10. ინდივიდუალური გაზანალიზატორი	1
18.11. გადასატანი გაზანალიზატორი	5
18.12. პირველადი სამედიცინო დახმარების ავთიაქი	1
18.13. ცეცხლმაქრები (გადასატანი)	2
XIX. №1, №2, №3 ნავმისადგომებზე ნავთობის დაღვრის ლოკალიზაციის საშუალებები	
19.1. ყვითელი კონტეინერები შემდეგი შიგთავსით:	3 კონტეინერი
- სორბციული მინიბონები-10 ცალი	
- სორბციული საფენები - 1 რულონი	
- საწმენდი სითხის საფრქვევი	
- პოლიეთილენის ტომრები - 10 ცალი	
- ხელთათმანები -5 ცალი	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- საწმენდი სითხე - 1 კანისტრა	
- ერთჯერადი მოხმარების სპეცტანსაცმელი	
19.2. სილის ტომრები	50 ცალი
19.3. ნახერხის ტომრები	50 ცალი

1.12.3 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები

1.12.3.1 პერსონალი

- ნავთობშემკრები კატარლა „ფლორას“ ეკიპაჟი
- საპორტო ფლოტის კატარლების ეკიპაჟები;
- შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი.
- შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე- გარემოსდაცვითი მმართველი.
- პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტის პერსონალი;
- სადისპეჩერო განყოფილების პერსონალი.

1.12.3.2 მოწყობილობა-დანადგარები

დასახელება, (შენახვის ადგილი)	რაოდენობა
ნავთობშემკრები “Lamor Minimax – 20”	1 კომპლექტი
მრავალმიზნობრივი ძალური დანადგარი “Powerpack 20”	1 კომპლექტი
ნავთობშემკრები “Lamor Minimax-10”	1 კომპლექტი
ხელის ნავთობშემკრები “Rock Cleaner”	1 კომპლექტი
ნავთობის შემაკავებელი მსუბუქი მორტივტივა L=500m	1 კომპლექტი
დიზელის ტუმბო “Diesel Spate 75C”	1 კომპლექტი

1.12.3.3 მცურავი საშუალებები

დასახელება	გამოყენების სახე
СЛВ «Флора»	ნავთობ ამკრევი
МНМ – «Аиси»	ლიალური წყლების მიმღები
„კაპიტან თ. ფაღავა“	.ბუქსირი

შენიშვნა: აუცილებლობის შემთხვევაში, გამოყენებული იქნება პორტის ფლოტის სხვა კატარლებიც.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.12.4 კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს პერსონალი და ტექნიკური საშუალებები

1.12.4.1 პერსონალი

- სუპერვაიზერი -იმყოფება მუდმივად ბათუმის ბაზაზე.
- ინციდენტის მართვის მენეჯერი (გამომახებით)
- გარემოს დაცვის კონსულტატი (გამომახებით)
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სუპერინტენდენტი (გამომახებით)
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის უფროსი (გამომახებით)
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი (გამომახებით)
- ადმინისტრაციული ასისტენტი (გამომახებით)
- ლოჯისტიკის კოორდინატორი (გამომახებით)

1.12.4.2 მოწყობილობა-დანადგარები

დასახელება	რაოდენობა
სხვადასხვა კონსტრუქციის ლუზები	15 ცალი
კომპრესორი (ჰაერის მიმწოდებელი), Echo/Echo/ PB-6000	1 ცალი
საზღვაო ბონური ზღუდეები	1 ცალი
სანაპირო ბონური ზღუდეები	1 ცალი
მდინარეების ბონური ზღუდეები	1 ცალი
ბონური ზღუდე, 21"X26M (გარემონტებული)	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X28M (გარემონტებული)	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X21,5M (გარემონტებული)	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X30M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 21"X25M (გარემონტებული)	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 15M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 15M	1 ცალი
ბონური ზღუდე, , 15M	1 ცალი
კატარდა, 90HP / Hankos 21' (6,4 მ)	1 ცალი
ვიდეოკამერა NIKON, NIKONCOOLPIX S3200	1

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მასალების შესანახი კონტეინერი GAC MARINE S.A. & TURKMENISTAN	1
მასალების შესანახი კონტეინერი GAC MARINE S.A. & TURKMENISTAN	1
მასალების შესანახი კონტეინერი GAC MARINE S.A. & TURKMENISTAN	1
მასალების შესანახი კონტეინერი GAC MARINE S.A. & TURKMENISTAN	1
ავზი, с прокладкой 10000 литров, FAST ENGINEERING LTD.2000	5 ცალი
პირველადი სამედიცინო დახმარების ავთიაქი	3 ცალი
შლანგების შტუცერები 5"x3"/ GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შლანგების შტუცერები 2"x2"/ GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შლანგების შტუცერები 3"x2"/ GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 3" 7 EA	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 2" 5 EA	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 2,5" GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
გამშვები შლანგი 2" 1 EA	1 ცალი
ჰიდრავლიკური შლანგები 2" 1 EA / GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
ჰიდრავლიკური შლანგები 1/2" 1 PR / GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
ჰიდრავლიკური შლანგები 3/8" / GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
გადამყვანი, MONSONS	1 ცალი
გამშვები შლანგი ბრტყელი, 25M, 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
გამშვები შლანგი ბრტყელი, , 25M, 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
გამშვები შლანგი ბრტყელი, , 25M, 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
გამშვები შლანგი ბრტყელი, , 25M, 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 6M, 3" , GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 6M, 3" , GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 6M, 3" , GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 6M, 3" , GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 10 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 5 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი 2.5 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 3.5 M, 2,5" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 8 M, 2" , ლიბანი	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 1.5 M, 2" , ლიბანი	1 ცალი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შემწოვი შლანგი GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 3", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შემწოვი შლანგი , 2", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შიდრავლური შლანგი 3/8", GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
შიდრავლიკური კვების ბლოკი, GP-10	1 ცალი
მოდულური ნაკრები, MERT ACCESSORIES, / DYNA MED/ TK 031	1 ცალი
მონიტორი, HEWLET PACKARDHP L1740 17'	1 ცალი
ვაკუუმური ბუნკერი, VIKOMA INERNATIONAL LTD.VIKOMA	1 ცალი
ვაკუუმური ბუნკერი, VIKOMA INERNATIONAL LTD.VIKOMA/ VAC HEAD	1 ცალი
მინივაკუუმური ბუნკერი, VIKOMA INERNATIONAL LTD.VIKOMA/MINI VAC	1 ცალი
მინივაკუუმური ბუნკერი, / YANMAR/ ENGINE UNIT	1 ცალი
ნავის ჩამოსაკიდი ძრავი, 90 HP, 4 STROKE, YAMAHA F90TLRC	1 ცალი
დიაფრაგმული ტუმბო, MW-DEK	1 ცალი
შიდრავლიკური ტუმბო ნავთობის გადასაქაჩი RBS-05, PD-75	1 ცალი
ტალღური ტუმბო PD-75	1 ცალი
ხელის ტუმბო, გამგრქვევი, ორმაგი მოქმედების, GAC MARINE S.A & TURKMENISTAN	1 ცალი
ტუმბო გადასაქაჩი, / VIKOMA INTERNATIONAL LTD./ VIKOMA/ PUMP/ VIKOMA	1 ცალი
ტუმბო გადასაქაჩი, , / YANMAR/ ENGINE UNIT	1 ცალი
ტალღური ტუმბო SELWOODPD 75	1 ცალი
ტალღური ტუმბო SELWOODPD 75	1 ცალი
ტალღური ტუმბო / L100AE-DEIFP1YC/ L100AE-DEIFP1YC	1 ცალი
ტალღური ტუმბო SELWOOD/ I48are-syc/ PD 75	1 ცალი
წყლის ტუმბო, HONDAHONDA	1 ცალი
წყლის ტუმბო, , 5458WN	1 ცალი
წყლის ტუმბო, , 2", TONGDA	1 ცალი
წყლის ტუმბო, , 3", TONGDA	1 ცალი
წყლის ტუმბო, , 3", HONDA	1 ცალი
წყლის ტუმბო, , 3", HONDA	1 ცალი
Рация высокочастотная, ICOMIC- M88	1 ცალი
მაღალი სიხშირის რაცია, ICOMIC- M88	1 ცალი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მაღალი სიხშირის რაცია, , ICOMIC- M88	1 ცალი
სკიმერი RBS W/OUY 4EA, RBS-05	1 ცალი
სკიმერი RBS-10 W ALUMINUM DISC SET, AG-10-01	1 ცალი
სკიმერი DELTA HEAD 2", VIKOMA/ VIKOMA/ DELTA HEAD	1 ცალი
სკიმერი OM 140	1 ცალი
სკიმერი დისკიანი KOMARA , VIKOMA/ KOMARA/ KOMARA STAR	1 ცალი
სკიმერი დისკიანი RBS W/OUY 4EA, RBS-10	1 ცალი
დინამიკი	1 ცალი
დინამიკი	1 ცალი
კვების მოდული RBS-10, AGDPP-01-თვის	1 ცალი
ავზი, CANFLEX, CPT- 2500 EA	1 ცალი
ავზი, CANFLEX, CPT- 2500 EA	1 ცალი
Канსაწვავის კანისტრები	10 ცალი
ავზი, DECON, RAPIDE	1 ცალი
გაზონების საკრეჭი, HUSQVARNA343 F	1 ცალი
მისაბმელი ტრეილერი, NKG P-S-S 2500	1 ცალი
ნავის ტრანსპორტირების მისაბმელი ტრეილერი, MAGIC TILTMCV 1719 N	1 ცალი
ავტომანქანა, 4x4, მაღალი გამავლობის, TOYOTA/ LANDCRUISER	1 ცალი
ელექტრომომარაგების სისტემა GUARDLINE 600	1 ცალი
ელექტრომომარაგების სისტემა BK65OEI	1 ცალი

1.12.5 ზღვაში სხვადასხვა მასშტაბის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსები

ცხრილი 1.12.5. ინფორმაცია ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსების მობილიზების შესახებ

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
1 ^ა -საფეხური ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია	<0,1	1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით: - ნავთობშემგროვებელი „ფლორა“ - ამწე-კრანი კატერის ზღვაში ჩასაშვებად - ბნტ-ს კატერი ტერმინალ-1 - სორბციული ბონები. - სორბციული საფენები - პენოპლასტი შემავესებლიანი ბონები H=500მმ, წყალზედა ნაწილი-200მმ (სეკცია 29მ) (საზღვაო ბონები) - სკიმერის სისტემა 12 მ3/სთ (თუ დაღვრა მოხდა ნავმისადგომთან ახლოს). - ასაწყოები რეზერვუარი.	ბსნ გარაჟი არჯ-ს საწყოები	- ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავთობშემგროვები კატარლის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
		<ul style="list-style-type: none"> - შლანგების კომპლექტი. - ასენიზაციის მანქანა <p>2. მზადყოფნის მდგომარეობაში მოიყვანება და მონიტორინგის და შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება შემდეგი დამატებითი რესურსები</p> <ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი - კონტრაქტორი კომპანია NRC International-ის რესურსები - საზღვაო ნავსადგურის საბუქსირე კატარლა ბონების გასაშლელად. 	<ul style="list-style-type: none"> - გამოძახებით - ბათუმის ბაზა - ბსნ 	<p>პერსონალი</p> <ul style="list-style-type: none"> - ავტოამწის და ასენიზაციის მანქანების მძღოლები - ბნტ-ის არჯ-ს პერსონალი (6 კაცი); - NRC-ს სუპერვაიზერი
<p>1^ე-საფეხური</p> <p>ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია</p>	0,1> <0,3	<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ნავთობშემგროვებელი „ფლორა“ - ამწე-კრანი კატერის ზღვაში ჩასაშვებად - ბნტ-ს კატერი ტერმინალ-1 - სორბციული ბონები. - სორბციული საფენები - პენოპლასტი შემავესებლიანი ბონები H=500მმ, წყალზედა ნაწილი-200მმ (სექცია 29მ) (საზღვაო ბონები) - სკიმერის სისტემა 12 მ³/სთ (თუ დაღვრა მოხდა ნავმისადგომთან ახლოს). - ასაწყობი რეზერვუარი. - შლანგების კომპლექტი. - ასენიზაციის მანქანა - საზღვაო ბონები - არჯ-ს პერსონალი - NRC International-ის კატერი - NRC International-ის სხვა რესურსები <p>2. მზადყოფნის მდგომარეობაში მოიყვანება და მონიტორინგის და შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება შემდეგი დამატებითი რესურსები</p> <ul style="list-style-type: none"> - საზღვაო ნავსადგურის 2 ერთეული საბუქსირე კატარლა ბონების გასაშლელად. - სანაპირო ბონები - ბნტ-ს მწმენდავთა ბრიგადა - სკიმერის სისტემა 70 მ³/სთ - საზღვაო ბონები - NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში 	<ul style="list-style-type: none"> - ბსნ - გარაჟი - არჯ-ს საწყობი - გარაჟი - ბსნ-ს საწყობი - სახლიდან გამოძახებით - ბათუმის ბაზა - ბსნ - ბნტ-ს საწყობი - ესტაკადა #2 - ბნტ-ს საწყობი - სუფსის ტერმინალი 	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი.). - ნავთობშემგროვები კატარლის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ნავსადგურის დამხმარე პერსონალი - ბნტ-ის არჯ-ს პერსონალი (6 კაცი); - NRC-ს სუპერვაიზერი - კატარლების ეკიპაჟი - ნავმისადგომების უზნის პერსონალი (6 კაცი)

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
<p>1^ა-საფეხური.</p> <p>ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია</p>	0,3 > < 10	<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ნავთობშემგროვებელი „ფლორა“ 	- ბსნ	<ul style="list-style-type: none"> - ნავსადგურის კაპიტანი - ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორი - MRCC უფროსი -ეროვნული სავაჭრო კოორდინატორი
	0,3 > < 10	<ul style="list-style-type: none"> - ამწე-კრანი კატერის ზღვაში ჩასაშვებად - ბნტ-ს კატერი ტერმინალ-1 - სორბციული ბონები. - სორბციული საფენები - პენოპლასტიტ შემავსებლიანი ბონები H=500მმ, წყალზედა ნაწილი-200მმ (სექცია 29მ) (საზღვაო ბონები) - სკიმერის სისტემა 12 მ3/სთ (თუ დაღვრა მოხდა ნავმისადგომთან ახლოს). - ასაწყობი რეზერვუარი. - შლანგების კომპლექტი. - საზღვაო ბონები - სკიმერის სიტემა 70 მ³/სთ - სანაპირო ბონები - ბნტ-ს მწმენდავთა ბრიგადა - ასენიზაციის მანქანა - საზღვაო ბონები 	<ul style="list-style-type: none"> - გარაჟი - ბნტ-ს საწყობი 	<ul style="list-style-type: none"> - კატარღის ეკიპაჟი - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ნავმისადგომების უზნის პერსონალი - 6 კაცი
<p>1^ა-საფეხური.</p> <p>ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია</p>	0,3 > < 10	<ul style="list-style-type: none"> - სანაპირო ბონები - ბნტ-ს მწმენდავთა ბრიგადა - ასენიზაციის მანქანა - საზღვაო ბონები 	- გარაჟი	<ul style="list-style-type: none"> - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ნავმისადგომების უზნის პერსონალი - 6 კაცი
		<ul style="list-style-type: none"> - არჯ-ს პერსონალი - NRC International-ის კატერი - NRC International-ის სხვა რესურსები - NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში 	- გამოძახებით	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს პერსონალი (6 კაცი). - NRC International-ის პერსონალი სათაო ოფისიდან (გამომძახებით) - NRC International-ის სუფსაში მორიგე პერსონალი(გამომძახებით)
<p>2^ე-ე საფეხური</p> <p>ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია</p>	10 > 100	<p>2. მზადყოფნის მდგომარეობაში მოიყვანება და მონიტორინგის და შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება შემდეგი დამატებითი რესურსები</p> <ul style="list-style-type: none"> - NRC International-ის რესურსები ბორჯომში - MRCC-ის რესურსები 	<ul style="list-style-type: none"> - ბორჯომი - ბათუმი 	<ul style="list-style-type: none"> - NRC International-ის პერსონალი - MRCC-ის არჯ
		<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ნავთობშემგროვებელი „ფლორა“ 	<ul style="list-style-type: none"> - ბსნ 	<ul style="list-style-type: none"> - ნავსადგურის კაპიტანი - ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორი - MRCC უფროსი -ეროვნული სავაჭრო კოორდინატორი - კატარღის ეკიპაჟი
<p>2^ე-ე საფეხური</p> <p>ნავსადგურის შიდა ან გარე აკვატორია</p>	10 > 100	<ul style="list-style-type: none"> - ამწე-კრანი კატერის ზღვაში ჩასაშვებად - ბნტ-ს კატერი ტერმინალ-1 - სორბციული ბონები. 	<ul style="list-style-type: none"> - გარაჟი - ბნტ-ს საწყობი 	<ul style="list-style-type: none"> - კატარღის ეკიპაჟი - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების,

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
		<ul style="list-style-type: none"> - სორბციული საფენები - პენოპლასტიტ შემავსებლიანი ბონები H=500მმ, წყალზედა ნაწილი-200მმ (სექცია 29მ) (საზღვაო ბონები) - სკიმერის სისტემა 12 მ3/სთ (თუ დაღვრა მოხდა ნავმისადგომთან ახლოს). - ასაწყობი რეზერვუარი. - შლანგების კომპლექტი. - საზღვაო ბონები - სკიმერის სისტემა 70 მ³/სთ - სანაპირო ბონები - ბნტ-ს მწმენდავთა ბრიგადა - ასენიზაციის მანქანა 		<p>ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ნავმისადგომების უზნის პერსონალი - 6 კაცი
		- საზღვაო ბონები	- გარაჟი არჯ-ს საწყობი	
		- არჯ-ს პერსონალი	გამომახებით	
		<ul style="list-style-type: none"> - NRC International-ის კატერი - NRC International-ის სხვა რესურსები - NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში 	ბათუმი	არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი
		- NRC International-ის რესურსები ბორჯომში	სუფსა ბორჯომი	NRC International-ის პერსონალი სუფსიდან, სათაო ოფისიდან, ბორჯომიდან, წალკიდან
		- MRCC-ის რესურსები	ბათუმი	- MRCC-ის არჯ
		2. მზადყოფნის მდგომარეობაში მოიყვანება და მონიტორინგის და შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება შემდეგი დამატებითი რესურსები		-
		- NRC International-ის რესურსები წალკაში	წალკა	- NRC International-ის პერსონალი წალკიდან
		- MRCC-ის რესურსები	ფოთი	- MRCC-ის არჯ

შენიშვნა:

- საჭიროების შემთხვევაში ნავთობის სალიკვიდაციო სამუშაოების ადგილზე გამომახებული იქნება ავარიული აღდგენის ჯგუფი, დაზიანებული ინფრასტრუქტურის შესაკეთებლად ან აღსადგენად.
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოები უნდა მიმდინარეობდეს დღე-ღამის განმავლობაში, აუცილებელი შესვენებებით, ნებისმიერ ამინდში, დასაშვებ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ პირობებში.

ოპერაციები ზღვაზე

— ნავთობის დაღვრის მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრები ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში და მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრები ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან, მოითხოვს დამატებითი რესურსების მოზიდვას (გამომახებას), ყველა ხელმისაწვდომი ეროვნული რესურსის მობილიზებას და კონკრეტული გარემოებებიდან გამომდინარე აგრეთვე, რეგიონალური და საერთაშორისო სისტემების ჩართვას. შესაბამისი ხელმძღვანელობა და სალიკვიდაციო სამუშაოების კოორდინაცია ხორციელდება „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ შესაბამისად.

1.12.6 მდინარეებში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსები

ცხრილი 1.12.6. ინფორმაცია მდინარეებში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსების მობილიზების შესახებ

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
1*-საფეხური მდ. ბარცხანა, მდ. ყოროლის წყალი მდ. კუბასწყალი	<0,1	1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით: - სორბციული ბონები. (1 ზღვარი) - სორბციული საფენები. - სამდინარო ბონური ზღუდე (სექციები). (2 ზღვარი) - ასაწყო რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ ³) – 1ცალი. - სკიმერის სიტემა 12 მ ³ /სთ. - ნახერხი ტომრებში (3 ტომარა). - ფოლადის ღეროები მდინარის ნაპირზე ბონების დასამაგრებლად - არბალეტი მდინარის ნე-2 ნაპირზე ბონების სამაგრი თოკის გადასაგდებად - თოკები, ბაგირები - დამით მეთვალყურეობი-სათვის გადასატანი პროექტორი - ასენიზაციის მანქანა (საჭიროების დროს) - ზღვის შესართავთან ნავთობშემკრები „ფლორა“	- ბნტ-ს არჯ-ს საწყობი	- ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავთობშემკრები კატარღის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ასენიზაციის მანქანის მძღოლი
		2. მზადყოფნის მდგომარეობაში მოიყვანება და მონიტორინგის და შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება შემდეგი დამატებითი რესურსები - ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი - ავტომწე - არჯ-ს კატერი - მწმენდავთა ბრიგადა - სანაპირო ბონები - კონტრაქტორი კომპანია NRC International -ის რესურსები	- გამომახებით - გარაჟი - არჯ-ს საწყობი - #2 სტაკადა - არჯ-ს საწყობი - ბათუმის ბაზა	- არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი - მწმენდავთა მორიგე პერსონალი - NRC International -ის სუპერვაიზერი ბათუმიდან და სხვა პერსონალი გამომახებით (საჭიროების შემთხვევაში)

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
		- საზღვაო ნავსადგურის საბუქსირე კატარღა ბონების გასაშლელად.	- ნავსადგური	- საბუქსირე კატარღის ეკიპაჟი
<p>1⁶-საფეხური</p> <p>მდ. ბარცხანა, მდ. ყოროლის წყალი მდ. კუბასწყალი</p>	0,1> <0,3	<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - სორბციული ბონები. (1 ზღვარი) - სორბციული საფენები. - სამდინარო ბონური ზღუდე (სექციები). (2 ზღვარი) - ასაწყო რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ³) – 1ცალი. - სკიმერის სიტემა 12 მ³/სთ. - ნახერხი ტომრებში (8 ტომარა). - ფოლადის ღეროები მდინარის ნაპირზე ბონების დასამაგრებლად - არბალეტი მდინარის მე-2 ნაპირზე ბონების სამაგრი თოკის გადასაგდებლად - თოკები, ბაგირები - ღამით მეთვალყურეობი-სათვის გადასატანი პროექტორი 	- ბნტ-ს არჯ-ს საწყობი	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავთობშემკრები კატარღის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი - ასენიზაციის მანქანის მძღოლი
		- ასენიზაციის მანქანა (საჭიროების დროს)	- ბნტ-ს გარაჟი	
		- ზღვის შესართავთან ნავთობშემკრები „ფლორა“	- ბსნ	
		- ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი	- გამოძახებით	- არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი
		- ავტომაწე	- გარაჟი	- მშენებდავთა მორიგე პერსონალი
		- არჯ-ს კატერი	- არჯ-ს საწყობი	- NRC International -ის
		- მშენებდავთა ბრიგადა	- #2 სტაკადა	- სუპერვაიზერი ბათუმიდან და სხვა პერსონალი გამოძახებით
		- სანაპირო ბონები	- არჯ-ს საწყობი	- საბუქსირე კატარღის ეკიპაჟი
		- კონტრაქტორი კომპანია NRC International -ის რესურსები	- ბათუმის ბაზა	
		- საბუქსირე კატარღა ბონების გასაშლელად.	ნავსადგური	
<p>2. მზადყოფნაში მოიყვანება და მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება დამატებითი რესურსები</p> <ul style="list-style-type: none"> - საზღვაო ბონები ნაპირის გასწვრივ სანაპიროზე ნავთობის გარიყვის აღსაკვეთად - საზღვაო ნავსადგურის საბუქსირე კატარღა ბონების გასაშლელად. - NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში - მოხალისეთა ჯგუფები სანაპიროს წინასწარ გასაწმენდად 	- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #9 ნამისადგომი	- ნავსადგურის პერსონალი (დახმარება)		
	- ნავსადგური	- კატარღების ეკიპაჟი		
	- სუფსა	- NRC International-ის პერსონალი სუფსიდან		
	- გამოძახებით	- ცვლაში არ მომუშავე პერსონალი		
	- ნავთობტერმინალიდან და საზღვაო ნავსადგურიდან			
<p>1⁷-საფეხური.</p> <p>მდ. ბარცხანა,</p>	0,3 > < 1,0	<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - სორბციული ბონები. (1 ზღვარი) 		

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
მდ. ყოროლის წყალი მდ. კუბასწყალი		<ul style="list-style-type: none"> - სორბციული საფენები. - სამდინარო ბონური ზღუდე (სექციები). (2 ზღვარი) - ასაწყობი რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ³) – 1ცალი. - სკიმერის სიტემა 12 მ³/სთ. - ნახერხი ტომრებში (8 ტომარა). - ფოლადის ღეროები მდინარის ნაპირზე ბონების დასამაგრებლად - არბალეტი მდინარის მე-2 ნაპირზე ბონების სამაგრი თოკის გადასაგდებად - თოკები, ბაგირები - დამით მეთვალყურეობი-სათვის გადასატანი პროექტორი 	- ბნტ-ს არჯ-ს საწყობი	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავთობშემკრები კატარლის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი
		- ასენიზაციის მანქანა	- ბნტ-ს გარაჟი	
		- ზღვის შესართავთან ნავთობშემკრები „ფლორა“	- ბსნ	
		<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი - ავტომწე - არჯ-ს კატერი - მწმენდავთა ბრიგადა - სანაპირო ბონები - კონტრაქტორი კომპანია NRC International -ის რესურსები - საბუქსირე კატარლა ბონების გასაშლელად. 	<ul style="list-style-type: none"> - გამომძახებით - გარაჟი - არჯ-ს საწყობი - #2 სტაკადა - არჯ-ს საწყობი - ბათუმის ბაზა 	
		- საზღვაო ბონები ნაპირის გასწვრივ სანაპიროზე ნავთობის გარიყვის აღსაკვეთად	- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომი	<ul style="list-style-type: none"> - ასენიზაციის მანქანის მძღოლი - არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი - მწმენდავთა მორიგე პერსონალი - NRC International -ის სუპერვაიზერი ბათუმიდან და სხვა პერსონალი გამომძახებით - საბუქსირე კატარლის ეკიპაჟი - საზღვაო ნავსადგურის პერსონალი (დახმარება)
		- საზღვაო ნავსადგურის კატარლა ბონების გასაშლელად.	ნავსადგური	- კატარლების ეკიპაჟი
		- NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში	- სუფსა	- NRC International-ის პერსონალი სუფსიდან
		- მოხალისეთა ჯგუფები სანაპიროს გასაწმენდად	- ნავთობტერმინალი დან და ნავსადგურიდან	-
		2. მზადყოფნაში მოიყვანება და მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება დამატებითი რესურსები		
		- MRCC-ის რესურსები	ბათუმი	
		- NRC International-ის მობილური	ბორჯომი	- NRC International-ის

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი		
		ჯგუფი ბორჯომში		პერსონალი		
<p>1^ა-საფეხური.</p> <p>მდ. ბარცხანა, მდ. ყოროლის წყალი მდ. კუბასწყალი</p>	1,0 > 10,0	<p>1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით:</p> <ul style="list-style-type: none"> - სორბციული ბონები. (1 ზღვარი) - სორბციული საფენები. - სამდინარო ბონური ზღუდე (სექციები). (2 ზღვარი) - ასაწყო რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ³) – 1ცალი. - სკიმერის სიტემა 12 მ³/სთ. - ნახერხი ტომრებში (8 ტომარა). - ფოლადის ღეროები მდინარის ნაპირზე ბონების დასამაგრებლად - არბალეტი - თოკები, ბაგირები - ღამით მეთვალყურეობი-სათვის გადასატანი პროექტორი - ასენიზაციის მანქანა - ზღვის შესართავთან ნავთობშემკრები „ფლორა“ - ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი - ავტომწე - არჯ-ს კატერი - მწმენდავთა ბრიგადა - სანაპირო ბონები - კონტრაქტორი კომპანია NRC International -ის რესურსები - საბუქსირე კატარდა ბონების გასაშლელად. - საზღვაო ბონები სანაპიროზე ნავთობის გარიყვის აღსაკვეთად - საზღვაო ნავსადგურის 2 კატარდა ბონების გასაშლელად. - NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში - მოხალისეთა ჯგუფები სანაპიროს გასაწმენდად 	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს საწყობი - ბნტ-ს გარაჟი - ბსნ - გამოძახებით - გარაჟი - არჯ-ს საწყობი - #2 სტაკადა - არჯ-ს საწყობი - ბათუმის ბაზა 	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი.). - ნავთობშემკრები კატარდის „ფლორა“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი 		
				ნავსადგური		
				საზღვაო ნავსადგურის 2 კატარდა ბონების გასაშლელად.	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომი	ასენიზაციის მანქანის მძღოლი
				საზღვაო ნავსადგურის 2 კატარდა ბონების გასაშლელად.	ნავსადგური	
				NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში	სუფსა	არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი
				მოხალისეთა ჯგუფები სანაპიროს გასაწმენდად	ნავთობტერმინალიდან და ნავსადგურიდან	მწმენდავთა მორიგე პერსონალი
						NRC International -ის სუპერვაიზერი ბათუმიდან და სხვა პერსონალი გამოძახებით
						საბუქსირე კატარდის ეკიპაჟი
						საზღვაო ნავსადგურის პერსონალი (დახმარება)
						კატარდების ეკიპაჟი
				NRC International-ის პერსონალი სუფსიდან		
		MRCC-ის რესურსები	ბათუმი			
		NRC International-ის მობილური ჯგუფი	ბორჯომი			
		2. მზადყოფნაში მოიყვანება და მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება				

ოპერაციები ზღვაზე

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
		დამატებითი რესურსები		
		- MRCC-ის რესურსები	ფოთი	
		- NRC International-ის ჯგუფი	წალკა	
მე-2-ე საფეხური	10,0 < > 100,0	1. რეაგირების ღონისძიებებს იწყება შემდეგი რესურსებით: <ul style="list-style-type: none"> - სორბციული ბონები. (1 ზღვარი) - სორბციული საფენები. - სამდინარო ბონური ზღუდე (სექციები). (2 ზღვარი) - ასაწოები რეზერვუარი LST – TSC (11,4 მ³) – 1ცალი. - სკიმერის სიტემა 12 მ³/სთ. - ნახერხი ტომრებში (8 ტომარა). - ფოლადის ღეროები მდინარის ნაპირზე ბონების დასამაგრებლად - არბალეტი - თოკები, ბაგირები - ღამით მეთვალყურეობი-სათვის გადასატანი პროექტორი 	-	<ul style="list-style-type: none"> - ბნტ-ს არჯ-ს მორიგე პერსონალი (2-3 კაცი). - ნავთობშემკრები კატარღის „ფლორას“ ეკიპაჟი - ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი. მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი. - ნავმისადგომების მორიგე პერსონალი
მდ. ბარცხანა, მდ. ყოროლის წყალი მდ. კუბასწყალი		- ასენიზაციის მანქანა	- ბნტ-ს გარაჟი	
		- ზღვის შესართავთან ნავთობშემკრები „ფლორა“	- ბსნ	
		- ბნტ-ს არჯ-ს ჯგუფი	- გამომძახებით	
		- ავტომწე	- გარაჟი	
		- არჯ-ს კატერი	- არჯ-ს საწოები	
		- მწმენდავთა ბრიგადა	- #2 სტაკადა	
		- სანაპირო ბონები	- არჯ-ს საწოები	
		- NRC International -ის რესურსები	- ბათუმის ბაზა	
		- საბუქსირე კატარღა ბონების გასაშლელად.	- ნავსადგური	- ასენიზაციის მანქანის მძღოლი
		- საზღვაო ბონები სანაპიროზე ნავთობის გარიყვის აღსაკვეთად	- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომი	- არჯ-ს ცვლიდან თავისუფალი პერსონალი
		- საზღვაო ნავსადგურის 2 კატარღა ბონების გასაშლელად.	- ნავსადგური	- ნავმისადგომების უზნის პერსონალი - 6 კაცი
		- NRC International-ის მობილური ჯგუფი სუფსაში	- სუფსა	- NRC International -ის სუპერვაიზერი ბათუმიდან და სხვა პერსონალი გამომძახებით
		- მოხალისეთა ჯგუფები სანაპიროს გასაწმენდად	- ნავთობტერმინალი დან და ნავსადგურიდან	- საბუქსირე კატარღის ეკიპაჟი
		- MRCC-ის რესურსები	- ბათუმი	- საზღვაო ნავსადგურის პერსონალი (დახმარება)
		- MRCC-ის რესურსები	- ფოთი	
		- NRC International-ის ჯგუფი	- ბორჯომი	
		- NRC International-ის ჯგუფი	- წალკა	- კატარღების ეკიპაჟი
		2. მზადყოფნაში მოიყვანება და მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე გამოიყენება დამატებითი რესურსები	რეგიონალური რესურსები	- NRC International-ის პერსონალი სუფსიდან

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

დაღვრის მასშტაბი, დაღვრის ადგილი	დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, ტონა	რესურსების ჩამონათვალი	რესურსების განლაგების ადგილი	ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალი
				- ეროვნული საველე კოორდინატორის გადაწყვეტილების საფუძველზე

შენიშვნა:

- საჭიროების შემთხვევაში ნავთობის სალიკვიდაციო სამუშაოების ადგილზე გამოიძახება ავარიულ-აღდგენის ჯგუფი, დაზიანებული ინფრასტრუქტურის აღსადგენად.
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოები უნდა მიმდინარეობდეს დღე-ღამის განმავლობაში, აუცილებელი შესვენებებით, ნებისმიერ ამინდში, დასაშვებ ჰიდრო-მეტეოროლოგიურ პირობებში.
- ნავთობის დაღვრის მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრები ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში და მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრები ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან, მოითხოვს დამატებითი რესურსების მოზიდვას (გამოძახებას), ყველა ხელმისაწვდომი ეროვნული რესურსის მობილიზებას და კონკრეტული გარემოებებიდან გამომდინარე აგრეთვე, რეგიონალური და საერთაშორისო სისტემების ჩართვას. შესაბამისი ხელმძღვანელობა და სალიკვიდაციო სამუშაოების კოორდინაცია ხორციელდება „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ შესაბამისად.

1.12.7 მოწყობილობის ინსპექტირება, მომსახურება, გამოცდა

- 1.12.7.1 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების რესურსების (გარდა ნავსადგურის მცურავი საშუალებებისა), ინსპექტირებას, მომსახურებას და გამოცდას უზრუნველყოფს ნავთობტერმინალის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი, რომელიც წინასწარ დამტკიცებული გრაფიკის საფუძველზე განახორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს.
- 1.12.7.2 ინსპექტირება ყოველთვიურად შესრულდება არჯ-ს პასუხისმგებლობას დაქვემდებარებული რესურსების გეგმიური ტექნიკური დათვალისრუებით და გეგმიური ტექნიკური შემოწმებით.
- 1.12.7.3 ტექნიკური დათვალისრუება წინასწარ დამტკიცებული გრაფიკით შესრულდება და ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საშუალებების (ბონები, სკიმერები, ასაწყობი რეზერვუარები, დამხმარე საშუალებები, ავტომანქანა, კატერი და ა.შ.) ცალკეული დეტალების და მოწყობილობების ვიზუალურ შემოწმებას გულისხმობს.
- 1.12.7.4 ტექნიკური შემოწმება, ასევე წინასწარ დადგენილი გრაფიკის მიხედვით შესრულდება და გულისხმობს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საშუალებების ცალკეული დეტალების და მოწყობილობების მუშა მდგომარეობის შემოწმებას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.12.7.5 ნავთობტერმინალის არჯ უზრუნველყოფს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საშუალებების ტექნიკურ მომსახურებას, რაც მოიცავს შეზეთვას, შეკეთებას, მოვლას, გაწმენდას, საწვავის, ზეთის სისტემების შემოწმებას და ა.შ.

1.12.7.6 3 თვეში ერთხელ, უზრუნველყოფილი იქნება, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საშუალებების ტესტური გამოცდა რეალურ პირობებში.

1.12.8 სანაპირო მოწყობილობა, მასალები და გამოყენება

1.12.8.1 ბათუმის ნავთობტერმინალი უზრუნველყოფს, რათა მუდმივ მზადყოფნაში იქონიოს სანაპირო ზოლში დაღვრილი ნავთობის ზღვაში და მდინარეებში გავრცელების საწინააღმდეგო მოწყობილობა.

1.12.8.2 ნავთობტერმინალის ნავმისადგომებზე და მდინარეების სანაპირო სარეზერვუარო პარკებში განთავსებულია სპეციალური ყვითელი ყუთები - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საშუალებებით.

1.12.8.3 მუდმივ კონტროლს ექვემდებარება, რათა ყუთებში მუდმივად მზადყოფნაში იყოს ქვემოთ ჩამოთვლილი მასალების საჭირო რაოდენობა:

- სორბციული ბონები 8" NRC-B810
- სორბციული საფენები (ნაჭრები)
- საწმენდი სითხე
- საწმენდი სითხის საფრქვევი
- ერთჯერადი მოხმარების სპეცტანსაცმელი
- დამცავი ხელთათმანები

სურათი 1.12.8.3. ყვითელი ყუთები ნავმისადგომებზე

1.12.8.4 გარდა ამისა, ნავმისადგომებზე და სანაპირო სარეზერვუარო პარკებში, სპეციალურად მოწყობილ მოედნებზე განთავსებულია შემდეგი მასალები და საშუალებები:

- ნახერხი ტომრებში
- სილა ტომრებში

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ასაკრეფი ნიჩაბი
- ბარი

1.12.8.5 ასევე უზრუნველყოფილი იქნება ზღვაში ან მდინარეში დაღვრილი ნავთობის ნავთობის სანაპირო ზოლში გამორიყვის შემთხვევებში სანაპიროს გაწმენდისათვის საჭირო მოწყობილობა და სხვადასხვა ტექნიკური საშუალებები:

სორბციული მასალები (არჯ-ს საწყობი)

- ☞ სორბციული ბონები 8" NRC-B810
- ☞ სორბციული საფენები (ნაჭრები)
- ☞ საწმენდი სითხე
- ☞ საწმენდი სითხის საფრქვევი
- ☞ ერთჯერადი მოხმარების სპეცტანსაცმელი
- ☞ ნახერხი ტომრებში
- ☞ სილა ტომრებში

ტრანსპორტი

- ☞ ასენიზაციის მანქანა
- ☞ ბულდოზერი
- ☞ თვითმცლელი
- ☞ მაღალი გამავლობის მანქანა (Мицубиси Пикап L-200) (არჯ-ს საწყობი)
- ☞ ავტობუსი
- ☞ ავტომწე

ხელის ინსტრუმენტები

- ☞ ასაკრეფი ნიჩაბი
- ☞ ბარი
- ☞ ურო
- ☞ თოხი
- ☞ ცელი
- ☞ ნაჯახი
- ☞ ფოლადის ღეროები, ბონების სანაპიროზე მისამაგრებლად
- ☞ არბალეტი, სამაგრი მოწყობილობის მდინარის ერთი ნაპირიდან მეორე ნაპირზე მისაწოდებლად
- ☞ თოკები, ბაგირები
- ☞ პროექტორი -ანძაზე, დიზელგენერატორით, მანქანაზე მისაბმელით, გადასატანი
- ☞ ღუზები, ბონების დასამაგრებლად

ნარჩენების შეგროვების საშუალებები

- ☞ პოლიეთილენის ტომრები
- ☞ ნარჩენების გადასატანი კონტეინერი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

☞ ასაწყობი რეზერვუარები

ნაპირზე გამორიყული ნავთობის შეკავების და აკრეფის საშუალებები

- ☞ ნავთობის გადასაქაჩი ტუმბოს სისტემა
- ☞ სანაპირო ბონები
- ☞ სკიმერის სისტემა

- 1.12.8.6 სანაპირო მოწყობილობათა ნუსხაში შედის ზღვის და მდინარეებიდან აკრეფილი ნავთობის მიმღები და გამწმენდი სისტემებიც, მათ შორის, ბუფერული რეზერვუარები და ნავთობდამჭერები, რომლებიც ბათუმის ნავთობტერმინალის საკუთრებაა.
- 1.12.8.7 სანაპირო მოწყობილობის გამოყენება დამოკიდებულია ნავთობის დაღვრის გავრცელების მასშტაბზე, სანაპიროს გეოლოგიურ აგებულებაზე, დანიშნულებაზე, ფასეულობაზე, საჭირო ცოცხალი ძალის საკმარისობაზე.
- 1.12.8.8 რიგ შემთხვევებში, უკეთესია და უფრო ეფექტურია სანაპიროს გაწმენდის სამუშაოების ხელით შესრულება.
- 1.12.8.9 ასევე შესაძლებელია, დაბინძურებული ხრეშის გასაწმენდად გამოყენებული იქნას ბეტონამრევეები, ხოლო სარეცხ საშუალებად - ნავთი, რომელიც ადვილად აქროლდება და არ დატოვებს ნარჩენ დაბინძურებას. ამის შემდეგ, რეკომენდირებულია ნავთით გარეცხილი ხრეშის გარეცხვა წყლით. ასეთ შემთხვევაში, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გამოყენებული ნავთის და დაბინძურებული წყლის ბეტონამრევიდან ამოღება, შეგროვება და უტილიზაცია.

1.13. მართვა, ადამიანური რესურსები და ვარჯიშები

1.13.1 შესავალი

- 1.13.1.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის მართვის ძირითადი ამოცანაა - დროულად და ობიექტურად შეფასდეს საგანგებო სიტუაცია, რათა მიღებული იქნას სწორი და ოპტიმალური გადაწყვეტილებები, რომლის საფუძველზე, რეაგირების ღონისძიებები მართვად და შეუქცევად პროცესად ჩამოყალიბდება.
- 1.13.1.2 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესის ეფექტურობის ძირითადი ფაქტორია შესაბამისად მომზადებული მუდმივი პერსონალი, რომელმაც კარგად იცის საკუთარი მოვალეობები და პასუხისმგებლობები, გავლილი აქვს სათანადო თეორიული და პრაქტიკული სწავლებები და 24 საათიან რეჟიმში მზადყოფნის მდგომარეობაში იქნებიან დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების დაუყოვნებლივ დასაწყებად.
- 1.13.1.3 ადამიანური რესურსებით უზრუნველყოფის მიმართულებით, გეგმა ითვალისწინებს, რომ გარდა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდისა, ნავთობტერმინალი და საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფენ ე.წ. „მოხალისეთა“ ჯგუფების ჩამოყალიბებას და მომზადებას, რათა მათი გამოყენებით, უზრუნველყოფილი იქნას განსაკუთრებით

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შრომატევადი და რთული გაწმენდითი სამუშაოები სანაპიროს დაბინძურების შემთხვევებში.

1.13.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების მართვა

1.13.2.1 ბათუმის ნავთობტერმინალი და ბათუმის საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფენ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სისტემის ჩამოყალიბებას, რომელიც ადაპტირებული იქნება „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმით“ განსაზღვრულ უწყებათაშორისი მხარდაჭერის და მონაწილეობის (პასუხისმგებლობათა გადანაწილების) სისტემასთან.

1.13.2.2 უზრუნველყოფილი იქნება, რომ ინციდენტის მართვის სტრუქტურა არ საჭიროებდეს ცვლილებებს ინციდენტის ესკალაციის შემთხვევებში და ეფექტურად ფუნქციონირებდეს, როგორც 1-ლი, ისე მე-2 და მე-3 საფეხურის დაღვრის დროს.

1.13.2.3 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში და/ან ნავსადგურის და ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის ყველა შემთხვევაში, გარდა რუტინული დაღვრების შემთხვევებისა, დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებს უხელმძღვანელებს ინციდენტის მართვის ერთიანი ცენტრი - **ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შტაბი**, რომელიც ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებელი პირებით დაკომპლექტდება.

1.13.2.4 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრის ამოცანებია:

- 1) საგანგებო სიტუაციების მართვის ორგანიზაცია.
- 2) მკაფიოდ გამოკვეთილი როლები და პასუხისმგებლობები.
- 3) ეფექტური და უწყვეტი კავშირგაბმულობა.
- 4) საკმარისი და გამოსადეგი რესურსების მოზიდვის გარანტიები.

1.13.2.5 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრს (წინამდებარე გეგმის მიხედვით - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცენტრს) უხელმძღვანელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ გენერალური დირექტორი.

1.13.2.6 ნავთობის დაღვრის მასშტაბის, გავრცელების არეალის და მოსალოდნელი საფრთხეების გათვალისწინებით, ცენტრის შემადგენლობაში მოწვეული იქნებიან საზღვაო ნავსადგურის გენერალური დირექტორი, მთავარი ინჟინერი და საოპერაციო დირექტორი, ნავთობტერმინალის მთავარი ინჟინერი, მმართველი დირექტორი სახელმწიფო ორგანოებთან კავშირის სფეროში, და საოპერაციო დირექტორი, ორივე საწარმოს ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარამოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი, ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსი -

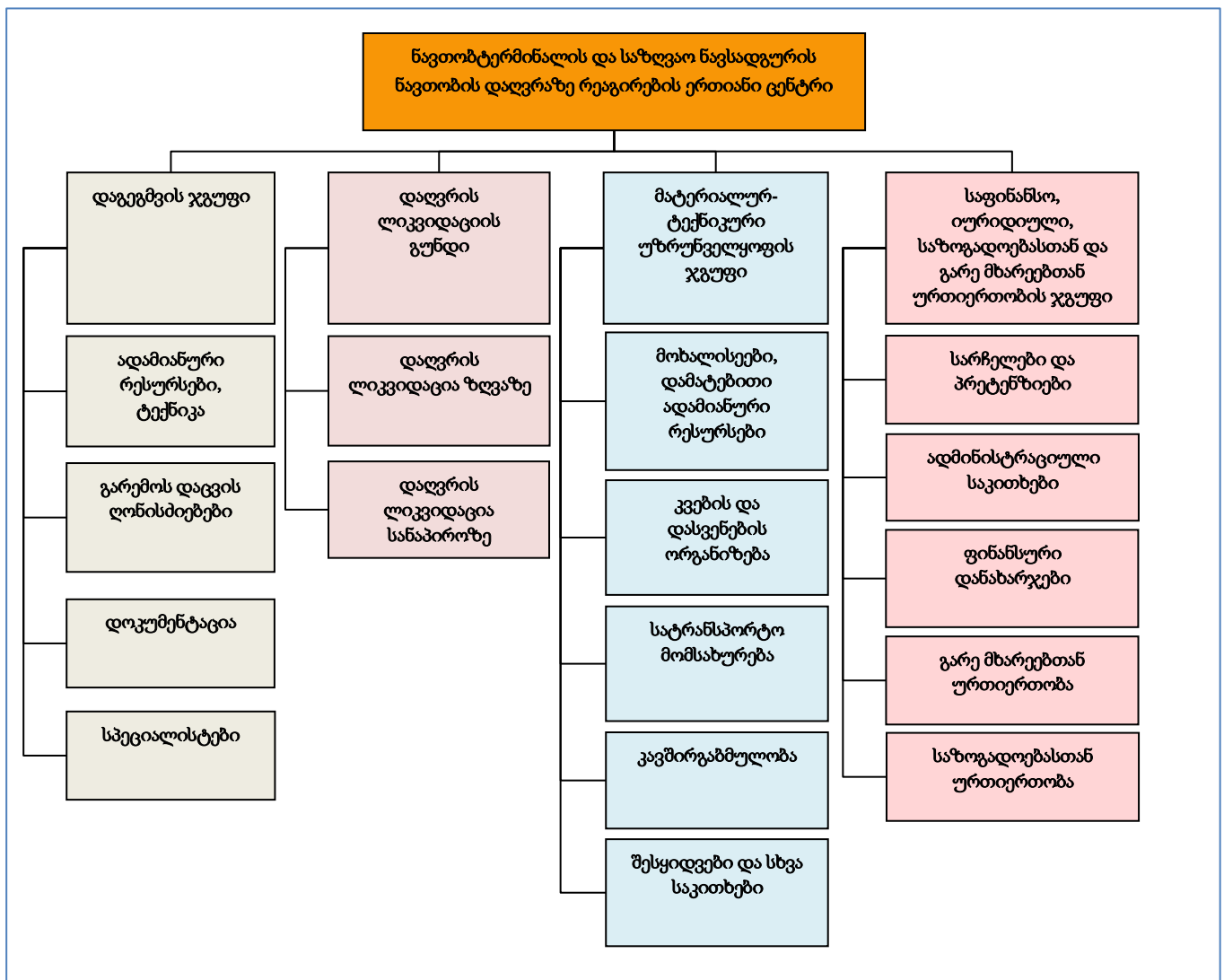
ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

გარემოსდაცვითი მმართველი - რომლებიც განახორციელებენ ინციდენტზე რეაგირების დაგეგმვის, დაღვრის ლიკვიდაციის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის და საფინანსო, იურიდიული, საზოგადოებასთან და გარე მხარეებთან ურთიერთობის ჯგუფების მოქმედებებს.

- 1.13.2.7 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცენტრში ასევე მოწვეულნი იქნებიან, ადგილობრივი საველე კოორდინატორი - ნავსადგურის კაპიტანი, ტაქტიკური საველე კოორდინატორი - რეგიონალური საველე კოორდინატორის MRCC-OPRC-ის უფროსის წარმომადგენელი,
- 1.13.2.8 მართვის ცენტრი, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიული და ტაქტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში აუცილებლად გაითვალისწინებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორის - ნავსადგურის კაპიტანის და რეგიონალური საველე კოორდინატორის MRCC-OPRC-ის უფროსის მითითებებს და რეკომენდაციებს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

დიაგრამა 1.13.2.8. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების მართვის სისტემის სტრუქტურული სქემა

1.13.2.9 დაგეგმვის ჯგუფი:

- 1.13.2.9.1 დაგეგმვის ჯგუფის შემადგენლობაში შევლენ: ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ეკოლოგიური სამსახურების სპეციალისტები, სადისკეტჩერო სამსახურების მუშაკები, ეკოლოგიური მონიტორინგის ლაბორატორიის ლაბორანტები, საჭიროების შემთხვევაში - მოწვეული ეკოლოგიის სფეროს ექსპერტები.
- 1.13.2.9.2 დაგეგმვის ჯგუფის მუშობას უხელმძღვანელებენ ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი და /ან საზღვაო ნავსადგურის ეკოლოგიის განყოფილების უფროსი.
- 1.13.2.9.3 დაგეგმვის ჯგუფი მჭიდრო კონტაქტით იმოქმედებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორის - ნავსადგურის კაპიტნის სამსახურთან.

1.13.2.9.4 დაგეგმვის ჯგუფის მოვალეობა:

- ნავთობის დაღვრის შესახებ დადასტურებული ინფორმაციის მიღება და შიდა და გარე შეტყობინებების გადაცემა;
- ნავთობის დაღვრის ადგილის, დაღვრის წყაროს და შესაძლო მიზეზების ინფორმაციის დაზუსტება;
- ნავთობის დაღვრის მასშტაბის წინასწარ შეფასება, და ნავთობის ლაქის გარცელების შესაძლო ტრექტორიის განსაზღვრა, ქარის და ზღვის დინების ზემოქმედებით;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება;
- შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის ღონისძიებების დაგეგმვა;
- ნარჩენების მართვის ღონისძიებების დაგეგმვა;
- დაღვრის მასშტაბის და გავრცელების არეალის ყოველსაათობრივი შეფასება;
- დაღვრილი ნავთობის ზუსტი რაოდენობის გაანგარიშების პროცესში და შესაბამისი აქტის შედგენაში მონაწილეობა;
- ექსპერტ-ეკოლოგების და დაბინძურების კონტროლის ჯგუფებთან თანამშრომლობა;
- ინფორმაციის მოპოვება და გადაცემა ამინდის მდგომარეობის, ზღვის დეღვის შესახებ დაღვრის ლიკვიდაციის არეალში;
- დაღვრის ლიკვიდაციისათვის საჭირო ადამიანური და ტექნიკური რესურსების მოთხოვნის მომზადება და მობილიზების უზრუნველყოფა;
- დაღვრის ადგილიდან ინფორმაციების სისტემატური მიღება დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების მიმდინარეობის თაობაზე;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- დაღვრის ლიკვიდაციის შესახებ ქრონოლოგიური დოკუმენტაციის წარმოება;
- დაღვრის ლიკვიდაციის მიმდინარეობის შესახებ ყოველსაათობრივი ინფორმაციის გადაცემა ინციდენტის მართვის ცენტრში - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მართვის შტაბში.

1.13.2.9.5 დაღვრის ლიკვიდაციის გუნდი:

- დაღვრის ლიკვიდაციის გუნდის შემადგენლობაში შედიან როგორც ნავთობტერმინალის, ისე, საზღვაო ნავსადგურის სტრუქტურული დანაყოფები და მცურავი საშუალებები:

1.13.2.9.6 ბათუმის ნავთობტერმინალის ავარიული რეაგირების გუნდის შემადგენლობაში შედიან:

- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი;
- ავარიულ-აღდგენითი ბრიგადა;
- მუქი ნავთობპროდუქტების მიღების და გადატვირთვის საამქროს მწმენდავთა ბრიგადა;
- ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგურის ასენიზაციის მანქანები, ავტომწე და სხვა სატრანსპორტო საშუალებები;
- ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქროს პერსონალი;
- კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service.

1.13.2.9.7 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ავარიული რეაგირების გუნდი:

- ნავთობშემკრები კატარლა „ფლორა“;
- საპორტო ფლოტის კატარლები.

1.13.2.9.8 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის გუნდის შემადგენლობაში შევლენ აგრეთვე:

- მოხალისეთა ჯგუფები ნავთობტერმინალიდან და საზღვაო ნავსადგურიდან, რომლებიც მობილიზებულნი იქნებიან სანაპიროს გაწმენდის სამუშაოების შესასრულებლად.

1.13.2.9.9 ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების შემთხვევებში, დაღვრის ლიკვიდაციის ჯგუფს უხელმძღვანელებს ნავთობტერმინალის არჯ-ს უფროსი, რომელიც შესაბამისი ტრენინგების საშუალებით მომზადდება როგორც ადგილობრივი სავლე კოორდინატორის თანაშემწე და შეასრულებს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ტაქტიკურ ღონისძიებებს . ლოკალურ არეალში.

1.13.2.9.10 ადგილობრივი სავლე კოორდინატორის მოვალეობას ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების შემთხვევებში,

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შეასრულებს შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი, რომელიც მჭიდრო კავშირში იმოქმედებს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანთან და შეასრულებს MRCC-OPRC-ის უფროსის მითითებებს.

1.13.2.9.11 კონტრაქტორი კომპანია NRC Internatinalle Servise-ს დამატებითი ძალების მობილიზაციის შემთხვევებში, ნავთობტერმინალის, საზღვაო ნავსადგურის და NRC Internatinalle Servise-ს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პერსონალის მოქმედებების კონსულტაციებს განახორციელებს NRC Internatinalle Servise-ს სათანადოდ გაწვრთნილი სავსე კოორდინატორი, რომელიც მჭიდრო კავშირში იმოქმედებს ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსთან, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანთან და შეასრულებს MRCC-OPRC-ის უფროსის მითითებებს.

1.13.2.9.12 დაღვრის ლიკვიდაციის გუნდის მოვალეობებია:

- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ტექნიკური საშუალებების მობილიზაცია დაღვრის ადგილზე;
- დაღვრილი ნავთობის შეკავების და აკრეფის ღონისძიებების განხორციელება;
- დაღვრილი ნავთობის ლაქის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიული გეგმის შესრულების უზრუნველყოფა;
- შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნათა შესრულება დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში;
- ნარჩენების მართვის მოთხოვნების შესრულება;
- აკრეფილი ნავთობის რაოდენობის აღრიცხვა;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის პერსონალის ნამუშევარი დროის აღრიცხვა;
- დაღვრილი ნავთობის ლაქის მეთვალყურეობა;
- სანაპიროს გაწმენდის სამუშაოების შესრულება.

1.13.2.9.13 მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფი:

- მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფის შემადგენლობაში შედიან ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის შემდეგი სტრუქტურული დანაყოფები:
  - კვების ბლოკის თანამშრომლები;
  - კონტრაქტების და შესყიდვების დეპარტამენტის მომარაგების ჯგუფის პერსონალი;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგურის პერსონალი და სატრანსპორტო საშუალებები;
- კავშირგაბმულობის ჯგუფი;
- სამედიცინო მომსახურების ჯგუფები;
- დაცვის სამსახურის პერსონალი;
- მატერიალურ-ტექნიკური საწყობი.
- მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფის მუშაობას ინციდენტის მართვის ცენტრის მითითების შესაბამისად, უხელმძღვანელებს ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის კონტრაქტების და შესყიდვების სამსახურების უფროსი.
- მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფის მოვალეობებია:
  - დამატებითი ადამიანური რესურსების მობილიზება;
  - ადამიანური რესურსების ტრანსპორტირება დაღვრის ლიკვიდაციის ადგილზე;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის დასვენების უზრუნველყოფა და შესაბამისი ადგილების მოწყობა და აღჭურვა;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის კვება, სასმელი წყლით უზრუნველყოფა და ამ მიზნით საჭირო აღჭურვილობის მზადყოფნაში შენარჩუნება;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის სამედიცინო მომსახურების უზრუნველყოფა და შესაბამისი ადგილების მოწყობა და აღჭურვა;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სანაპირო ზოლების სპეციალური გამაფრთხილებელი ლენტებით შემოღობვა და დაცვის უზრუნველყოფა;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სამუშაოების უზრუნველყოფა სპეცტექნიკით და სატრანსპორტო საშუალებებით;
  - ნარჩენების ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა დროებითი განთავსების ადგილებში (ნავთობდამჭერებში ან რეზერვუარებში) განთავსება;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე პერსონალის უზრუნველყოფა კავშირგაბმულობის საშუალებებით;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის სპეცტანსაცმლის, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შესყიდვების უზრუნველყოფა;
  - დაღვრის ლიკვიდაციისათვის საჭირო დამატებითი ან უკმარისი მასალების, აღჭურვილობის შესყიდვები.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1.13.2.9.14 საფინანსო, იურიდიული, საზოგადოებასთან და გარე მხარეებთან ურთიერთობის ჯგუფი:

■ აღნიშნული ჯგუფის შემადგენლობაში შევლენ:

- ადმინისტრაციული დეპარტამენტი;
- იურიდიული დეპარტამენტი;
- საფინანსო სამსახური;
- რეფერენტები.

■ საფინანსო, იურიდიული, საზოგადოებასთან და გარე მხარეებთან ურთიერთობის ჯგუფის მოვალეობებია:

- სარჩელების და პრეტენზიების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეზიუმეს მომზადება;
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის გაწეული დანახარჯების კონტროლი, აღრიცხვა და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება;
- პრეს-რელიზების მომზადება;
- პრესასთან და საზოგადოების დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობა.

1.13.3 ნავთობის დაღვრაზე 1-ლი საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია

1.13.3.1 ნავთობის დაღვრაზე 1-ლი საფეხურის რეაგირების ღონისძიებებს ხელმძღვანელობს ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცენტრი, (შემდგომში „ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი“) რომელიც მიიღებს გადაწყვეტილებებს დაღვრის მასშტაბის შეფასების შესახებ და განახორციელებს საჭირო რესურსების მობილიზაციას.

1.13.3.2 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს ანგარიშგებას დაღვრის შესახებ და სისტემატურ კავშირს დაამყარებს ნავსადგურის კაპიტანთან, რომლისგანაც იღებს აუცილებელ მითითებებს და რეკომენდაციებს დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიის და ტაქტიკური ღონისძიებების შესახებ.

1.13.3.3 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს კავშირს სხვა სახელმწიფო უწყებებთან, მათ შორის ნავსადგურის კაპიტანთან, და აგრეთვე შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ სამმართველოსთან, რომელიც დაღვრის თაობაზე უკვე ინფორმირებული იქნება საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანის ოფისიდან გადაცემული შეტყობინების საფუძველზე.

1.13.3.4 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს დაგეგმვის, დაღვრის ლიკვიდაციის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის და საფინანსო-იურიდიული ჯგუფების ჩამოყალიბებას და კოორდინაციას უწევს მათ მუშაობას.

1.13.3.5 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების შემთხვევებში, ადგილობრივი საველე კოორდინატორის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მოვალეობას შეასრულებს ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსი, რომელიც მართვის ცენტრის მეშვეობით, კოორდინაციაში ქნება ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსთან და/ან მის მოადგილესთან და მჭიდრო კავშირში იმოქმედებს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანთან და ასევე, შეასრულებს MRCC-OPRC-ის უფროსის მითითებებს.

- 1.13.3.6 იმ შემთხვევაში, როცა დაღვრა მოხდება საზღვაო ნავსადგურის გარე აკვატორიაში, ნავსადგურის 12 მილიანი პასუხისმგებლობის ზონაში, ადგილის მეთაურის ფუნქციას შეასრულებს ნავსადგურის კაპიტანი, რომელიც იმოქმედებს წინამდებარე გეგმის საფუძველზე, კოორდინაციაში იქნება ბნტ-ს და ბსნ-ის ინციდენტების მართვის ერთიან ცენტრთან და იმოქმედებს MRCC-OPRC-ის უფროსის ქვემდებარეობით.
- 1.13.3.7 ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების დროს, შესაძლოა მობილიზებული იქნას კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს დამატებითი ძალები, რომელთა მოქმედებების ხელმძღვანელობას განახორციელებს NRC Internationale Service-ს სათანადოდ გაწვრთნილი სავსე კოორდინატორი, რომელიც დაექვემდებარება ბნტ-ს და ბსნ-ის ერთიანი მართვის ცენტრს და მჭიდრო კავშირში იმოქმედებს ნავთობტერმინალის შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების უფროსთან, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანთან და ასევე, შეასრულებს MRCC-OPRC-ის უფროსის მითითებებს.

1.13.4 ნავთობის დაღვრაზე მე-2-ე საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია

- 1.13.4.1 ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრაზე 2-ლი საფეხურის რეაგირების ღონისძიებებს უშუალოდ ხელმძღვანელობს ბათუმის ნავთობტერმინალის (ბნტ) და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის (ბსნ) ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი, რომელიც, დაექვემდებარება საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრს და ადგილობრივ სავსე კოორდინატორთან - ნავსადგურის კაპიტანთან და ადგილობრივ ტაქტიკურ კოორდინატორთან შეთანხმებით მიიღებს გადაწყვეტილებებს დაღვრის მასშტაბის შეფასების შესახებ და განახორციელებს საჭირო რესურსების მობილიზაციას.
- 1.13.4.2 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში, ბნტ-ს და ბსნ-ის მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს ანგარიშგებას დაღვრის შესახებ, რომელსაც ათანხმებს ნავსადგურის კაპიტანთან, და ადგილობრივ ტაქტიკურ კოორდინატორთან, რომლის მეშვეობითაც, იღებს საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის უფროსის - ეროვნული სავსე კოორდინატორის აუცილებელ მითითებებს და რეკომენდაციებს დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიის და ტაქტიკური ღონისძიებების შესახებ.
- 1.13.4.3 მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს ბნტ-ს და ბსნ-ის რეაგირების ერთიანი გუნდის ადგილობრივი და კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს გარე რესურსების მობილიზაციას.

ოპერაციები ზღვაზე

- 1.13.4.4 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში, ბნტ-ს და ბსნ-ის მართვის ერთიანი ცენტრი ნავსადგურის კაპიტნის, და ადგილობრივი ტაქტიკური კოორდინატორის მონაწილეობით, ადგენს რეაგირებისათვის საჭირო დამატებითი რესურსების ნუსხას და საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის უფროსის - ეროვნული საველე კოორდინატორის დახმარებით ახდენს მათ მობილიზაციას.
- 1.13.4.5 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში, მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს კავშირს სხვა სახელმწიფო უწყებებთან, მათ შორის შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ სამმართველოსთან, რომელიც დაღვრის თაობაზე უკვე ინფორმირებული იქნება საზღვაო ნავსადგურის კაპიტნის ოფისიდან გადაცემული შეტყობინების საფუძველზე.
- 1.13.4.6 ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი უზრუნველყოფს დაგეგმვის, დაღვრის ლიკვიდაციის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის და საფინანსო-იურიდიული ჯგუფების ჩამოყალიბებას და კოორდინაციას უწევს მათ მუშაობას.
- 1.13.4.7 იმ შემთხვევაში, როცა მე-2-ე საფეხურის დაღვრა მოხდება საზღვაო ნავსადგურის გარე აკვატორიაში, ნავსადგურის 12 მილიანი პასუხისმგებლობის ზონაში, მართვის ცენტრი შეიქმნება საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრში, რომელიც ნავსადგურის კაპიტნის და ადგილობრივი ტაქტიკური კოორდინატორის მეშვეობით, კოორდინაციას გაუწევს ბნტ-ს და ბსნ-ის ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრის საქმიანობას.
- 1.13.4.8 საზღვაო ნავსადგურის გარე აკვატორიაში, ნავსადგურის 12 მილიანი პასუხისმგებლობის ზონაში, მე-2-ე საფეხურის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში, ნავსადგურის კაპიტანი შეასრულებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორის ფუნქციას, და იმოქმედებს „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ საფუძველზე, კოორდინაციაში იქნება ბნტ-ს და ბსნ-ის ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრთან და იმოქმედებს MRCC-OPRC-ის უფროსის ქვემდებარეობით.
- 1.13.5 ნავთობის დაღვრაზე მე-3 საფეხურის რეაგირების ორგანიზაცია**
- 1.13.5.1 ნავთობის დაღვრაზე მე-3 საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების ორგანიზების ღონისძიებები „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის“ ფარგლებში განხორციელდება.
- 1.13.5.2 მე-3 საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების ხელმძღვანელობას განახორციელებს საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრში ჩამოყალიბებული მართვის ცენტრი, რომელიც უშუალოდ მის უფროსს - საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრის უფროსს დაექვემდებარება.
- 1.13.5.3 აღნიშნული მართვის ცენტრი უზრუნველყოფს ნავთობის დაღვრის შესახებ ანგარიშგებას, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ დაღვრის შედეგად გამოწვეული დაბინძურებით საფრთხე შეექმნება მეზობელ სახელმწიფოს ზღვის გარემოს, საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრში ჩამოყალიბებული მართვის ცენტრი უზრუნველყოფს შესაბამისი ინფორმაციის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

გადაცემას ეროვნულ ოპერაციულ საკონტაქტო პუნქტში – ტელეფონით ან რადიო-ტელეფონით. ხოლო, საწყის შეტყობინებას შესაძლოა მინიმალურ დროში უნდა მოჰყვეს POLREP ფორმა, რომელიც დამუშავებულია საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მითითებების თანახმად, და მისი გადაცემა მეორე მხარისათვის სავალდებულოა ბუქარესტის კონვენციის მოთხოვნის შესაბამისად.

- 1.13.5.4 უწყებათაშორის მხარდაჭერა და მხარეთა მონაწილეობა მე-3 საფეხურის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში განხორციელდება „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მიხედვით“, ამასთან, აუცილებელ ფარგლებში, გამოყენებული იქნება წინამდებარე გეგმის ის მონაცემები, რომლებიც განსაზღვრავს ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთობლივი გუნდის მობილიზებას შეეხება.
- 1.13.5.5 ასეთ შემთხვევაში, ბათუმის ნავთობტერმინალის (ბნტ) და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის (ბსნ) ინციდენტების მართვის ერთიანი ცენტრი უშუალოდ დაექვემდებარება საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრს და ადგილობრივ სავსე კოორდინატორთან – ნავსადგურის კაპიტანთან და ადგილობრივ ტაქტიკურ კოორდინატორის მითითებებით განახორციელებს მის ხელთ არსებული ყველა რესურსის მობილიზაციას.
- 1.13.5.6 რეაგირების ეს დონე მოითხოვს როგორც რეგიონალური, ისე საერთაშორისო რესურსების მობილიზებას, რაც შესაძლებელია განხორციელდეს მხოლოდ, ეროვნული სავსე კოორდინატორის მოთხოვნით.
- 1.13.5.7 თუ საჭირო გახდა შავი ზღვის სხვა ქვეყნების მხრიდან დახმარება, ეროვნული სავსე კოორდინატორი კრიზისული სიტუაციების მართვის ეროვნულ ცენტრთან შეთანხმებით უშუალოდ მიმართავს მოცემული ქვეყნების ეროვნულ პასუხისმგებელ უწყებას.
- 1.13.5.8 მოთხოვნაში მითითებული უნდა იყოს, თუ რა სახის დახმარება, რა აღჭურვილობა და რა რაოდენობის საოპერაციო პერსონალია საჭირო.
- 1.13.5.9 ეროვნული პასუხისმგებელი უწყება, რომელსაც მიმართეს დახმარებისთვის, ვალდებულია დაუყოვნებლივ მოახდინოს რეაგირება მოთხოვნაზე. იგი მიუთითებს, თუ რა სახის დახმარების აღმოჩენა შეუძლია მას და მიიღებს ყველა საჭირო ზომას პერსონალის, გემების, საფრენი საშუალებებისა და აღჭურვილობის მობილიზაციის მიზნით.
- 1.13.6 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის მომზადება**
- 1.13.6.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში პოტენციურად მონაწილე პერსონალი ბათუმის ნავთობტერმინალიდან:
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი;
  - ავარიულ-აღდგენითი ბრიგადა;
  - ტექნოლოგიური ტრანსპორტის და სპეცტექნიკის სადგურის ასენიზაციის მანქანების, ავტომწეს და სხვა სატრანსპორტო საშუალებების მძღოლები;
  - ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქროს პერსონალი;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- კონტრაქტორი კომპანია NRC Internatinal Servise-ს პერსონალი;
- შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილების პერსონალი;
- ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორიის პერსონალი;
- პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტის პერსონალი;
- სადისპეტჩერო ჯგუფი.

1.13.6.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში პოტენციურად მონაწილე პერსონალი ბათუმის საზღვაო ნავსადგურიდან:

- ნავთობშემკრები კატარღა „ფლორას“ ეკიპაჟი;
- საპორტო ფლოტის კატარღების ეკიპაჟები;
- შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ჯანდაცვის და ეკოლოგიის განყოფილების პერსონალი
- პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტის პერსონალი;
- სადისპეტჩერო განყოფილების პერსონალი.

1.13.6.3 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში პოტენციურად მონაწილე პერსონალია მოხალისეთა ჯგუფები, რომლებიც დაკომპლექტდება ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის პერსონალით.

1.13.6.4 ბათუმის ნავთობტერმინალი და ბათუმის საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფენ, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში მონაწილე თითოეული პერსონალის და ცალკეული ჯგუფების დიფერენცირებულ თეორიულ და პრაქტიკულ მომზადებას.

1.13.6.5 პერსონალის თეორიულ და პრაქტიკულ მომზადების მიზნით გამოყენებული იქნება წინასწარ მომზადებული სპეციალური პროგრამები და თემატური გეგმები, ხოლო, სწავლებები ჩატარდება წინასწარ დამტკიცებული გრაფიკით.

1.13.6.6 უზრუნველყოფილი იქნება:

- შეტყობინების ვარჯიშები - წელიწადში 2-ჯერ
- სამაგიდო ვარჯიშები - ყოველთვიურად
- მოწყობილობის სამუშაოდ გაშლის ვარჯიშები - ყოველთვიურად
- ინციდენტის მართვის ვარჯიშები - წელიწადში 2-ჯერ

1.13.6.7 მომზადდება ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმის პრეზენტაცია, რომელსაც ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში პოტენციურად მონაწილე პერსონალი გაეცნობა.

1.13.6.8 საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოსთან თანამშრომლობით ყურადღება დაეთმობა ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნული გეგმის მოთხოვნის საფუძველზე შესასრულებელ ვალდებულებას, რომლის თანახმად ნავთობტერმინალმა უნდა მოამზადოს კომპეტენტური საველე კოორდინატორები და დაღვრაზე რეაგირების გუნდის პერსონალი, რათა მათ იმუშაონ, როგორც ეროვნულმა საველე კოორდინატორმა (IMO-ს სტანდარტი 2)

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

და დაბინძურებაზე რეაგირების ოფიცრის თანამდებობაზე (IMO -ს სტანდარტების 1-ლი კომპეტენტურობის დონეზე).

- 1.13.6.9 ბათუმის ნავთობტერმინალი და ბათუმის საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფენ, რათა ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე პერსონალმა სრულად გაიცნობიერონ საკუთარი როლები და მოვალეობები ინციდენტის ლიკვიდაციის პროცესში.
- 1.13.6.10 თეორიული და პრაქტიკული სწავლებების პროცესში არსებითი ყურადღება დაეთმობა რესურსების და პერსონალის მობილიზების პროცედურების სრულყოფას და მათი მართვის ქმედით უნარიანობის შემოწმებას, ნავთობტერმინალის, საზღვაო ნავსადგურის და NRC Internatinal Servise-ს ძალების ურთიერთ თანამშრომლობის დახვეწას და კოორდინაციას, ურთიერთდამზღვევი ჩვევების შემუშავებას და ა.შ.

1.13.7 თეორიული და პრაქტიკული ვარჯიშების ზოგადი დახასიათება

- 1.13.7.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის თეორიული ცოდნის გასაღრმავებლად და პრაქტიკული ჩვევების გასაძლიერებლად, ბათუმის ნავთობტერმინალი და ბათუმის საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფენ შესაბამისი თეორიული სწავლებების და პრაქტიკული ვარჯიშების ჩატარებას, რომლებიც ნავთობის დაღვრის თითოეული სცენარის განვითარების შემთხვევაში, მექანიკური შეკავების და გაწმენდის სტრატეგიას, მოქმედებათა გეგმის შემუშავებას და ოპერატიული რეაგირების პრაქტიკული ამოცანების გადაწყვეტას მიემდგვნება.
- 1.13.7.2 თეორიული და პრაქტიკული სწავლებები ჩატარდება ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების თითოეული პროცედურის და სცენარის დეტალურად განხილვის და შესწავლის მიზნით და პრაქტიკულად ასათვისებლად, რომლის შემდეგ (წელიწადში 2-ჯერ) ჩატარდება სრულმასშტაბიანი პროგრამული ვარჯიშები. აპრობირებული იქნება კონტრაქტორებთან კავშირისა და მათი მობილიზაციის პრაქტიკული ღონისძიებები, იმიტირებული იქნება ინციდენტის და მისი მართვის სისტემის ცალკეული ფუნქციონალური ჯგუფების მიერ გეგმით განსაზღვრული ამოცანების და პროცედურების შესრულება.
- 1.13.7.3 სწავლებების და პრაქტიკული ვარჯიშების თითოეული ეტაპის დასრულების შემდეგ, როგორც წესი, მოეწეობა სწავლების ეტაპობრივი შედეგების და ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცალკეული პროცედურების, მათ შორის სანაპიროს ცალკეული უბნების გაწმენდის ღონისძიებების საერთო განხილვები, სადაც პერსონალს შესაძლებლობა მიეცემა წარმოადგინონ საკუთარი კომენტარები და შესწორებები ამა თუ იმ საკითხის მიმართ. ხოლო, ცალკეული ხარვეზების აღმოჩენის შემთხვევაში, შემდგომი ეტაპის სწავლების და ტრენინგის დროს კვლავ დაეთმობა ყურადღება დაშვებული შეცდომების გამოსწორებას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- 1.13.7.4 თეორიული და პრაქტიკული სწავლების პროცესში ჩართული იქნება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში ყველა პოტენციური მონაწილე.
- 1.13.7.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების თეორიული და პრაქტიკული სწავლების შედეგები, სისტემატურად გაანალიზდება. გამოვლენილი შეუსაბამობების გამოსწორებისკენ მიმართული წინადადებები და შენიშვნები გათვალისწინებული იქნება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმაში - დამატებების და შესწორებების შეტანის სახით. რისთვისაც, გაკეთდება შესაბამისი ჩანაწერები გეგმის თითოეული თავის ბოლოში თანდართულ თავისუფალ ფურცელზე.
- 1.13.7.6 პერსონალის სწავლების პროცესი დარეგისტრირდება სპეციალურ ჟურნალში, რომელიც არჯ-ს ოფისში იქნება შენახული.
- 1.13.7.7 პერსონალის სწავლების სანიმუშო პროგრამა, რომელიც ყოველწლიურად განახლდება, წარმოდგენილია მონაცემთა სახელმძღვანელო ნაწილში.

1.14. კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფა და მართვა

1.14.1 ინციდენტების მართვის ცენტრის დისლოკაციის ადგილი

- 1.14.1.1 ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის სანაპირო ობიექტებიდან ან ტანკერების დასატვირთი საზღვაო ინფრასტრუქტურებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრის შემთხვევებში, ინციდენტის მართვის ცენტრი ბათუმის ნავთობტერმინალის ან საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო ოფისში განთავსდება.
- 1.14.1.2 ასეთ შემთხვევაში, ინციდენტის მართვის ცენტრი იმოქმედებს ნავსადგურის კაპიტანთან პირდაპირი კავშირით და გაითვალისწინებს ეროვნული საველე კოორდინატორის მითითებებს.
- 1.14.1.3 რაც შეეხება, საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის 12 მილიან ზონაში ან ნავმისადგომებზე მდგომი სხვისი საკუთრების გემებიდან ნავთობის 1-ლი საფეხურის დაღვრის შემთხვევებს, და ასევე, ნავთობის მე-2-ე საფეხურის დაღვრის ნებისმიერ შემთხვევებს, ინციდენტის მართვის ცენტრი განთავსდება საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრის ოფისში და დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ყველა რგოლი დაემორჩილება MRCC-OPRC-ს უფროსის - ეროვნული საველე კოორდინატორის მითითებებს.

1.14.2 კავშირგაბმულობის უზრუნველყოფის საშუალებები

- 1.14.2.1 ბათუმის ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ინციდენტის მართვის ცენტრიდან, რომელიც ბათუმის ნავთობტერმინალის სადისპეტჩერო ოფისში განთავსდება, უზრუნველყოფილი იქნება შიდა და გარე მხარეებთან კავშირი - რაციით,

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მობილური ტელეფონით, ფაქსით, ელექტრონული ფოსტით და სტაციონარული ტელეფონით.

- 1.14.2.2 უწყვეტი კავშირი დამყარდება ერთიანი არჯ-ს ჯგუფის თითოეულ რგოლთან, საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახურთან, ნავსადგურის კაპიტანთან, კონტრაქტორი კომპანიის NRC Internationale Services-ს თბილისის და ბათუმის ოფისთან, ინციდენტის მართვის შტაბის მუშაობაში ჩართულ თითოეულ ქვედანაყოფთან, სახელმწიფო უწყებებთან.
  - 1.14.2.3 კავშირგაბმულობის სისტემების მუდმივი მზადყოფნა უზრუნველყოფილი იქნება ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის კავშირგაბმულობის და IT სამსახურების მიერ, რისთვისაც გამოყენებული იქნება კავშირგაბმულობის საშუალებების პერიოდული (გეგმიური) შემოწმებები და ტესტური გამოცდები.
  - 1.14.2.4 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის სამაგიდო და სავსე სწავლების პროგრამებში გათვალისწინებული იქნება კავშირგაბმულობის სხვადასხვა საშუალებების გამოყენების შესახებ ტესტური ამოცანები.
  - 1.14.2.5 რადიოკავშირის უზრუნველყოფის დროს, გათვალისწინებული იქნება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს დირექტორის 2012 წლის 31 აგვისტოს ბრძანება №019-ით დამტკიცებული „ნავსადგურის წესების“ დანართი 1-ში განსაზღვრული რადიოკავშირის სიხშირეები. (იხ. ნაწილი 3. „სახელმძღვანელო მითითებები“).
- 1.14.3 ანგარიშები, ცნობარები, რუკები, სქემები, ავარიული შემთხვევის ჟურნალები**
- 1.14.3.1 ანგარიშები, ავარიული შემთხვევის ჟურნალები
    - 1.14.3.1.1 ზღვაში ნავთობის დაღვრის ნებისმიერი შემთხვევის შესახებ უნდა ამოქმედდეს დაბინძურების შესახებ ანგარიშების სისტემა.
    - 1.14.3.1.2 ნავთობის დაღვრით გამოწვეული დაბინძურების შესახებ ანგარიშების ფორმა ეროვნულ დონეზე წარმოდგენილია ქვემოთ.
    - 1.14.3.1.3 ანგარიში დაბინძურების შესახებ უნდა მომზადდეს დაღვრის შესახებ ინფორმაციის დაფიქსირებისთანავე და შემდეგ, დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში, საჭიროების მიხედვით, მაგრამ, არანაკლებ, დღეში ერთხელ მაინც.
    - 1.14.3.1.4 დაბინძურების შესახებ ანგარიში გადაიცემა ელექტრონული ფოსტით ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ოფისში და საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრში, ინციდენტის მართვის შტაბის უფროსის ხელმოწერით.
    - 1.14.3.1.5 დაბინძურების შესახებ ანგარიში მზადდება დადგენის ჯგუფის მიერ და დაინტერესებულ მხარეებს გადაეცემა ინციდენტს საბოლოოდ ამოწურვამდე და ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების საბოლოოდ შეწყვეტამდე.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

იმ შემთხვევაში, როცა ინციდენტი წარმოადგენს ტრანსსასაზღვრო დაღვრას, ბუქარესტის 1992 წლის კონვენციის თანახმად, მეორე მხარისადმი სავალდებულო შეტყობინების გადაცემა ხდება POLREP სისტემის გამოყენებით, რომელიც დამუშავდა საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მითითებების თანახმად. (ანგარიშგების POLREP სისტემის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია „ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნულ გეგმაში“.

1.14.3.1.6 გარდა ამისა, სავალდებულოა ნავთობტერმინალმა და საზღვაო ნავსადგურმა აწარმოონ ნავთობის დაღვრის ავარიული შემთხვევების აღრიცხვის ჟურნალები, სადაც აღირიცხება შემდეგი მონაცემები:

- ავარიული დაღვრის თარიღი, დრო;
- ავარიული დაღვრის ადგილი, დანადგარი, მოწყობილობა;
- დაღვრილი ნავთობის ტიპი, რაოდენობა;
- ავარიული დაღვრის მიზეზები;
- ავარიული დაღვრის მასშტაბი, გავრცელების არეალი, დაბინძურებული ტერიტორიების მონაცემები;
- დაღვრის ლიკვიდაციის ქრონოლოგიური აღწერა, მონაწილე მხარეები;
- გამოყენებული ადამიანური, ტექნიკური რესურსები და დანახარჯები;
- მონაცემები მოჰყვა თუ არა ავარიულ დაღვრას პერსონალი ტრავმები;
- მონაცემები გარემოზე მოყენებული ზიანის შესახებ და სხვა დანახარჯები.

1.14.3.1.7 წინამდებარე გეგმის ფარგლებში დაბინძურებაზე რეაგირების შეწყვეტისთანავე ადგილობრივმა სავალდებულო კოორდინატორმა, ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ინციდენტის მართვის ცენტრის დახმარებით უნდა მოამზადოს ინციდენტის დასკვნითი ანგარიში, რომელშიც მოცემული იქნება:

- დაბინძურების გამომწვევი შემთხვევისა და სიტუაციის განვითარების აღწერა;
- მიღებული რეაგირების ღონისძიებების აღწერა;
- სხვა მხარეების მიერ გაწეული დახმარების აღწერა;
- რეაგირების მთელი ოპერაციის შეფასება;
- რეაგირების განხორციელების დროს ყოველი მხარის მიერ გაწეული ხარჯების ჩამონათვალი;
- გარემოსადმი მიყენებული ზიანისა და ეკონომიკური ზარალის შეფასება;
- დაბინძურების გამომწვევ ინციდენტზე რეაგირების დროს წარმოჩენილი პრობლემების აღწერა და ანალიზი;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების არსებული ორგანიზაციული სისტემის და, განსაკუთრებით, გეგმის დებულებების შესაძლო სრულყოფის რეკომენდაციები.

1.14.3.1.8 ეს ანგარიშები გამოყენებული უნდა იქნეს ასევე იმისათვის, რომ შეტანილი იქნას შესაძლო ცვლილებები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების არსებულ გეგმაში.

ოპერაციები ზღვაზე

1.14.3.1.9 დასკვნითი ანგარიშის საბოლოო ვერსიას ადგილობრივი სავაჭრო კოორდინატორი ნავთობტერმინალიდან გადასცემს გადასცემს ნავსადგურის კაპიტნის ოფისს და საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრს.

ნავთობით დაბინძურების ანგარიშგების ფორმა ეროვნულ დონეზე

ნაწილი 1 – დაბინძურების შესახებ პირველად შეტყობინებაში მისაწოდებელი ინფორმაცია

- ა. შეტყობინების კლასიფიკაცია:
(i) საეჭვო (ii) შესაძლო (iii) დადასტურებული
(შეტყობინებაში დარჩეს საჭირო ვარიანტი)
- ბ. თარიღი: _____ დრო: _____ დამზერილი დაბინძურება
მონაცემები დამკვირვებლის / შემტყობინებლის შესახებ: _____
- გ. დაბინძურების ადგილმდებარეობა
_____
(განუხილეთ და გრძელი, შესაძლებლობის მიხედვით. მიუთითეთ აგრეთვე გავრცელების არეალი და მიმართულება რომელიმე გამორჩეული სახმელეთო ობიექტის მიმართ)
დაბინძურების მოცულობა _____ ლიტრი/ბარელი/ტონა
დაბინძურების ზომა _____ ათვლილი _____ დან
(დამკვირვებლის ადგილმდებარეობიდან)
(შეაფასეთ დამაბინძურებლის მოცულობა, მაგ., დაბინძურების არეალის ფართობი, დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა გამოსახული ტონებში, დაზიანებული კონტეინერების ან კასრების რაოდენობით და სხვა. საჭიროების შემთხვევაში მიუთითეთ დამკვირვებლის ადგილმდებარეობა დაბინძურების არეალის მიმართ)
- დ. ქარის სიჩქარე: _____ კვანძი; მიმართულება: _____
- ე. მეტეოროლოგიური პირობები და ზღვის მდგომარეობა:
ზღვის მდგომარეობა _____ ტალღის სიმაღლე _____ მეტრი
- ვ. დაბინძურების მახასიათებლები:
ტიპი: _____
(მაგ., ნავთობპროდუქტი, ნედლი ნავთობი, დიზელის საწვავი, დაფასოებული ან დაუფასოებელი ქიმიკატები (გაეროს ნომერი თუკი ცნობილია, ნარჩენები)
მდგომარეობა: _____
(მაგ., თხევადი, მყარი მოტივტივე, თხევადი ნავთობპროდუქტი, ნახევრადთხევადი ნალექი, ნავთობის მკვრივი მასა, გარემო პირობებში გამომუშავებული ნავთობი, ზღვის შეფერილობის ცვლილება, ხილული აორთქლება და სხვა)
- ზ. დაბინძურების წყარო: _____

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

(მცურავი საშუალება ან სხვა ობიექტი)
დაბინძურების მიზეზი:

(მიზანმიმართული დაღვრა ან შემთხვევითობა. უკანასკნელ შემთხვევაში აღიწეროს გარემოებები. თუკი შესაძლებელია, მითითებული უნდა იყოს დამბინძურებელი მცურავი საშუალების სახელწოდება, ტიპი, ქვეყანა და რეგისტრაციის ნავსადგური. თუკი მცურავი საშუალება გადაადგილდება, მიუთითეთ სიჩქარე და დანიშნულების მიმართულება, თუკი ცნობილია)

ნაწილი 1 – დაბინძურების შესახებ საწყის შეტყობინებაში მისაწოდებელი ინფორმაცია

- თ. სხვა ახლომდებარე მცურავი საშუალებების დეტალები:

(იმ შემთხვევაში, როდესაც დამბინძურებლის დადგენა ვერ ხერხდება და დაბინძურება თავისი ხასიათით ახალია)
- ი. გადაღებულია ფოტოები კი / არა
ნიმუშები ანალიზისთვის აღებულია კი / არა
- კ. დაბინძურებასთან აღმოსაფხვრელად გატარებული ან გასატარებელი ქმედებები:
- ლ. დაბინძურების სავარაუდო ზემოქმედების პროგნოზი:

(მაგ., მიაღწევს თუ არა ნაპირს, დროის დაახლოებით რა ინტერვალში)
- მ. ინფორმაციის სხვა ადრესატები, გარდა მითითებულისა:
- ნ. ნებისმიერი სხვა საჭირო ინფორმაცია:

(მაგ., სხვა თვითმხილველთა სახელები, დაბინძურების წყაროსთან დაკავშირებული სხვა ინციდენტების ჩამონათვალი)

ნაწილი 2 – დამატებით წარმოსადგენი ინფორმაცია შემდგომ ეტაპზე

- ო. ნიმუშების ანალიზის შედეგები:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

პ.	ფოტოგრაფიული ანალიზის შედეგები:
ჟ.	დამატებითი მოკვლევის შედეგები: _____ _____ (მაგ., საინსპექციო მოკვლევები, მცურავი საშუალების პერსონალის განცხადებები, და სხვა, საჭიროებისამებრ)
რ.	მათემატიკური მოდელირების შედეგები:

1.14.3.2 საცნობარო მასალები, რუკები, სქემები

1.14.3.2.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დაგეგმვისათვის აუცილებელი და სარეკომენდაციო ინფორმაციები წარმოდგენილია თავი 3.0-ში „სახელმძღვანელო მითითებები“.

მათ შორის,

- საკონტაქტო ინფორმაცია
- ინფორმაცია საკანონმდებლო მოთხოვნების შესახებ
- ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ნავმისადგომების ტექნიკური მახასიათებლები
- ზღვის აკვატორიის და პასუხისმგებლობის რაიონის კლიმატური, ჰიდროლოგიური და ეკოლოგიური თავისებურებები
- დაღვრილი ნავთობის ლაქის გავრცელების ტრაექტორიის და არეალის საზედამხედველო მეთოდები
- ინფორმაცია ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის და გაწმენდის ოპერაციების დროს ჯანდაცვის და უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებით
- ინფორმაცია ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის შესახებ.

1.14.3.2.2 გეგმის 1.8 და 1.9 პარაგრაფებში წარმოდგენილია რუკები საზღვაო დინებების, ტალღების რეფრაქციის და სანაპიროს სენსიტიური ზონების შესახებ.

შენიშვნა: სანაპირო პლაჟების შესახებ, მათთან მისასვლელ გზებზე და დაბინძურების გაწმენდის სტრატეგიის თაობაზე საცნობარო მასალა წარმოდგენილია „შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. სახმელეთო ოპერაციები“ - ს დანართში: „სანაპირო ზოლის დაცვის სახელმძღვანელო“.

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

შესწორებების გვერდი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2. მოქმედებები და ოპერაციები

2.1 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საწყისი პროცედურები

2.1.1 შესავალი

2.1.1.1 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საწყისი პროცედურებია ის მოქმედებები, რომლებსაც შეასრულებს ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ერთობლივი რეაგირების გუნდის ცალკეული ფუნქციონალური რგოლები, ნავთობის დაღვრის შესახებ პირველადი ინფორმაციის მიღებისთანავე.

2.1.1.2 უნდა ვიცოდეთ, რომ რეაგირების საწყისი პროცედურების დროულად და სწორად შესრულებით იქმნება წინაპირობა და კარგი შესაძლებლობა, იმისთვის, რომ სწორად და ობიექტურად შეფასდეს შექმნილი საფრთხე და დაღვრის გავრცელების შესაძლო მასშტაბები, და ამის საფუძველზე, მიღებული იქნას ოპტიმალური და ეფექტური გადაწყვეტილებები ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის შემდგომ ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

2.1.1.3 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საწყისი პროცედურებია:

- ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიღება;
- ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინებების გადაცემა და რეაგირების პირველადი რესურსების მობილიზება;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პროცესის მართვის ჯგუფის ჩამოყალიბების ინიცირება;
- ნავთობის დაღვრის მასშტაბის დადგენა;
- დაღვრის ადგილზე რისკების შეფასება და საფრთხეების მინიმიზაციის ღონისძიებების განსაზღვრა;
- ნავთობის დაღვრის წყაროს დადგენა და შესაძლებლობის შემთხვევაში - დაღვრის შეჩერება;

2.1.1.4 ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების საწყისი პროცედურები შესაძლოა მიმდინარეობდეს როგორც ცალკეულად და ერთმანეთის მიყოლებით, ისე, ერთმანეთის პარალელურად.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2.1.2 ნავთობის დაღვრასთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიღება

2.1.2.1 ზღვაში ნავთობის დაღვრის შესახებ ინფორმაციის ბათუმის ნავთობტერმინალში და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში მიღების და ამ ინფორმაციის შემდგომი გავრცელების (შიდა და გარე შეტყობინების) სისტემის საკვანძო რგოლებია ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახურები, რომლებიც 24 საათიანი მორიგეობის რეჟიმში ასრულებენ საწარმოებში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების სადისპეტჩერო მომსახურებას.

2.1.2.2 ბათუმის ნავთობტერმინალის და/ან ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის სადისპეტჩერო სამსახური ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების მიღებისთანავე ვალდებული არიან შეასრულოს შემდეგი პროცედურები“:

2.1.2.3 მიიღოს და დაარეგისტრიროს სავახტო ჟურნალში შემოსული შეტყობინება და მიუთითოს:

- ვისგან მიიღო შეტყობინება (სახელი, გვარი, თანამდებობა);
- ინციდენტის ადგილი;
- დაღვრის წყარო;
- დაღვრილი ნავთობის ტიპი;
- დაღვრილი ნავთობის სავარაუდო რაოდენობა;
- დაღვრილი ნავთობის ლაქის გავრცელების არეალი;
- პოტენციური სარისკო გარემოებები;
- დრო, როცა მიიღო შეტყობინება;
- დრო, როცა აღმოაჩინეს დაღვრის ფაქტი;
- სხვა ინფორმაცია დაღვრის შესახებ.

2.1.3 ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების გადაცემა

2.1.3.1 ბათუმის ნავთობტერმინალის და/ან ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის მორიგე დისპეტჩერი ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინებებს გადასცემს ჯერ შიდა და შემდეგ გარე შეტყობინების სქემის მიხედვით.

2.1.3.2 განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ რაც შეიძლება სწრაფად და საკმარისი ძალების მობილიზებით იქნას დაწყებული ნავთობის დაღვრის სალიკვიდაციო ღონისძიებები, რისთვისაც უპირველესად გამოყენებული იქნება ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდის ადამიანური და ტექნიკური რესურსები.

2.1.3.3 სადისპეტჩერო სამსახურმა უნდა გააკეთოს ჩანაწერები სავახტო ჟურნალში იმ პირთა და უწყებების შესახებ, ვისაც გადაეცა შეტყობინება და ქრონოლოგიურად გააგრძელოს ეს

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ჩანაწერები ინციდენტის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებით შემოსული და გადაცემული ინფორმაციების შესახებ.

2.1.4 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების ქრონოლოგიური აღწერის დაწყება

2.1.4.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების პირველივე ეტაპიდან უზრუნველყოფილი იყოს მოვლენების ქრონოლოგიური აღწერა. ასეთი ქრონოლოგიური ჩანაწერების გაკეთება ევალუბათ ყველა იმ რგოლს, რომელიც მონაწილეობს დაღვრის ლიკვიდაციაში.

2.1.4.2 მოვლენათა საბოლოო შემაჯამებელ ქრონოლოგიურ აღწერას უზრუნველყოფს ინციდენტის მართვის ცენტრის დაგეგმვის ჯგუფი.

2.1.4.3 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებული მოვლენების მიმდინარეობის ქრონოლოგიური აღწერა მნიშვნელოვანი დოკუმენტია ნავთობის დაღვრის შედეგების დადგენისა და ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციისათვის გაწეული მატერიალური დანახარჯების შეფასებისათვის.

2.1.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პირველადი რესურსების მობილიზება, დაღვრის მასშტაბის პირველადი შეფასება, რეაგირების სტრატეგიის შემუშავება

2.1.5.1 ნავთობის დაღვრის შესახებ ინფორმაციის მიღებისთანავე, უნდა განხორციელდეს ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ერთიანი რეაგირების გუნდის ცვლაში მორიგე პერსონალის და ტექნიკური რესურსების მობილიზება.

2.1.5.2 თუ დაღვრა მოხდა ნავთობტერმინალიდან, დაღვრის მასშტაბს და მოსალოდნელი შედეგების პირველად შეფასების პასუხისმგებლობა ევალება ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორს.

2.1.5.3 სხვა ყველა შემთხვევაში, დაღვრის მასშტაბს და მოსალოდნელი შედეგების პირველად შეფასებას ახორციელებენ ადგილობრივი საველე კოორდინატორი - ნავსადგურის კაპიტანი, ან სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის უფროსი.

2.1.5.4 ნავთობის დაღვრის მასშტაბის დადგენა და შესაბამისი რეაგირების ღონისძიებების შეფასება უნდა მოხდეს გეგმის სტრატეგიის ნაწილში წარმოდგენილი პრინციპების, კრიტერიუმების და გარემოებების გათვალისწინებით.

2.1.5.5 ნავთობის დაღვრის მასშტაბის და მოსალოდნელი შედეგების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით, ნავთობტერმინალის ეკოლოგიის და ჯანდაცვის დეპარტამენტის დირექტორი და/ან საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანი იწყებენ ინციდენტის მართვის ცენტრის ჩამოყალიბების ინიცირებას.

ოპერაციები ზღვაზე

2.1.5.6 ინციდენტის მართვის ცენტრი ნავთობის ტიპის, დაღვრილი ნავთობის სავარაუდო რაოდენობის, დაბინძურების ფართობის და გავრცელების არსებული და პოტენციური არეალის, გარემო პირობების (ზღვის დეღვა, ქარის და დინების მიმართულება და სიჩქარე, ჰაერის ტემპერატურა) შესახებ ინფორმაციის განხილვის საფუძველზე იღებს პირველად გადაწყვეტილებას ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგიის შესახებ.

2.1.6 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის დაწყება

2.1.6.1 ნავთობის დაღვრის შესახებ სადისპეტრო შეტყობინების მიღებისთანავე, ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ერთიანი რეაგირების გუნდის ცვლაში მორიგე პერსონალი დაუყოვნებლივ უნდა გავიდნენ დაღვრის ადგილზე და საკუთარი ტექნიკური რესურსების გამოყენებით დაიწყო დაღვრის ლოკალიზაციის და ლიკვიდაციის ღონისძიებები.

2.1.6.2 ნავთობის დაღვრის მასშტაბის შესაბამისი ადგილობრივი და სხვა რესურსების მობილიზება უნდა განხორციელდეს გეგმის სტრატეგიის ნაწილში წარმოდგენილი კრიტერიუმების და შემზღუდავი გარემოებების საფუძველზე და პარაგრაფი 1.12.5.-ის და/ან 1.12.6.-ის მონაცემების გათვალისწინებით.

2.1.6.3 დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების დაწყებამდე, უნდა შესრულდეს მოსალოდნელი საფრთხეების და რისკების შეფასების და მათი აღკვეთის ან შერბილების ღონისძიებები.

2.1.6.4 დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების ეფექტურობა მით უფრო მაღალი იქნება, რაც უფრო ჩქარა მოხდება დაღვრის წყაროს შეჩერება ან ლოკალიზაცია.

2.1.7 ნავთობის ლაქის მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებების დაწყება

2.1.7.1 ნავთობის დაღვრის ფაქტის დადგენის მომენტიდან უნდა დაიწყოს ნავთობის ლაქის გავრცელების ტრაექტორიის, სენსიტიურ სანაპირო ზონებთან მისი დაშორების, დაღვრის ლიკვიდაციის მიმდინარეობის, და ასევე, ნავთობის ლაქის დისპერგირების მონიტორინგი და შეფასება.

2.1.7.2 მონიტორინგის და შეფასების ღონისძიებები უნდა გაგრძელდეს მანამ, სანამ ბოლომდე არ დასრულდება დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოები.

2.1.7.3 ინციდენტის მართვის ცენტრის დაგეგმვის ჯგუფი, ახდენს დაღვრის მასშტაბის პირველად შეფასებას. ეს შესაძლოა განხორციელდეს დაბინძურების ექსპერტებთან (მაგალითად, შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო), ერთად.

2.1.7.4 შეფასების პირველადი შედეგების საფუძველზე, ინციდენტის მართვის ცენტრი უზრუნველყოფს დაბინძურების შესახებ პირველადი ანგარიშის მომზადებას. ანგარიში ელექტრონულად გადაეცემა ნავსადგურის კაპიტანს, შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ სამმართველოს, საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრს.

ოპერაციები ზღვაზე

2.1.8 დამატებითი რესურსების მობილიზება

- 2.1.8.1 მონიტორინგის და შეფასების საფუძველზე დაზუსტდება ნავთობის დაღვრის მასშტაბი და გავრცელების არეალი, გამოვლინდება სანაპირო ზოლის ცალკეული უბნების დაბინძურების საფრთხეები.
- 2.1.8.2 აღნიშნული ინფორმაცია, ინციდენტის მართვის ცენტრის მიერ გამოყენებული იქნება რეაგირების მასშტაბის დასაზუსტებლად და საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი რესურსების გამოსაძახებლად.
- 2.1.8.3 დამატებითი რესურსები მობილიზებული იქნება NRC Internationale Service -ს ბაზებიდან, რომლებიც განლაგებულია სუფსაში, ბორჯომში, წალკაში.
- 2.1.8.4 სანაპირო ზოლის დაბინძურების საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევაში მობილიზებული უნდა იქნან მოხალისეთა ჯგუფები ნავთობტერმინალიდან და საზღვაო ნავსადგურიდან.
- 2.1.8.5 ნავსადგურის კაპიტანთან და საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრთან კონსულტაციების საფუძველზე შესაძლოა გამოძახებული იქნან ეროვნული სამაშველო გუნდის ძალები.
- 2.1.8.6 იმ შემთხვევაში, როცა დაღვრის მასშტაბი, სავარაუდოდ, მე-2 საფეხურს შეესაბამება, დაღვრის ლივიდაციის ღონისძიებებს უხელმძღვანელებს ადგილობრივი საველე კოორდინატორი - ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის კაპიტანი, რომელიც იმოქმედებს ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ინციდენტების მართვის ცენტრთან კოორდინაციით და საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრის უფროსთან - ეროვნულ საველე კოორდინატორთან შეთანხმებით.

2.2 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ძირითადი ღონისძიებები

2.2.1 ინციდენტის მართვის ცენტრის აქტივიზაცია

- 2.2.1.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების ორგანიზების და ხელმძღვანელობის მიზნით, ბათუმის ნავთობტერმინალის და ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის ინციდენტის მართვის ერთობლივი ცენტრი (იხ.2.1.4.) დაუყოვნებლივ იწყებს მასზე დაკისრებული მოვალეობების შესრულებას.
- 2.2.1.2 მართვის ცენტრის ფუნქციების და მისი ადგილის შესახებ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ორგანიზაციულ სისტემაში ინფორმაცია წარმოდგენილია გეგმის სტრატეგიის ნაწილში (თავი 1.13. და 1.14.). მართვის ცენტრი უზრუნველყოფს ფუნქციონალური ჯგუფების საპასუხისმგებლო როლების და მოვალეობების გადანაწილებას, შემდეგი მიზნების შესასრულებლად:
- ნავთობის დაღვრის მასშტაბის დაზუსტება;
  - დაღვრის ლიკვიდაციის პრიორიტეტების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა - განხორციელება;
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის სრული შემადგენლობის ამოქმედება;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- კავშირის უზრუნველყოფა კონტრაქტორ კომპანიასთან და სახელმწიფო უწყებებთან;
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;
- ნავთობის დაღვრის შესახებ ქრონოლოგიური ანგარიშგების უზრუნველყოფა;

2.2.2 ნავთობის დაღვრის მასშტაბის დაზუსტება

2.2.2.1 შესავალი

- 2.2.2.1.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების პირველადი ღონისძიებების შემდეგ, განმეორებით უნდა შესრულდეს ნავთობის ლაქის გავრცელების ტრაექტორიის, სენსიტიურ სანაპირო ზონებთან მისი დაშორების, დაღვრის ლიკვიდაციის მიმდინარეობის, და ასევე, ნავთობის ლაქის დისპერგირების მონიტორინგი და შეფასება.
- 2.2.2.1.2 აღნიშნული მიზნად ისახავს პირველადი შეფასებით განსაზღვრული პარამეტრების დაზუსტებას ან დადასტურებას, ნავთობის ლაქის გავრცელების მიმართულების და ფართობის დადგენას, დაღვრილი ნავთობის რაოდენობის დაზუსტებას.
- 2.2.2.1.3 ინციდენტის მართვის ცენტრის დაგეგმვის ჯგუფი, დაბინძურების ექსპერტებთან (მაგალითად, შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველო), ასრულებს შემდეგ პირველად ღონისძიებებს:
- აზუსტებს დაღვრის წყაროს (თუ ამის საჭიროებაა);
  - ადგენს ნავთობის ლაქის ფერს, სისქეს, ფართობს, ფორმას;
  - იღებს დაღვრილი ნავთობის სინჯს;
  - ქარის და დინების მიმართულებების და სიჩქარის მიხედვით პროგნოზირებს ნავთობის ლაქის მოძრაობის ტრაექტორიას;
  - ადგენს დაბინძურების საფრთხის ქვეშ მყოფი სანაპიროს მონაკვეთებს;
  - იწყებს ნავთობის დაღვრის მიზეზების მოკვლევას, დაღვრილი ნავთობის რაოდენობის გაანგარიშებებს;
- 2.2.2.1.4 ნავთობის ლაქის გადაადგილების მიმართულების დადგენის მიზნით, საჭიროა შემდეგი ღონისძიებების შესრულება:
- a) ადგილის რუკაზე უნდა მონიშნოთ ნავთობის ლაქის ყველაზე უკიდურესი წერტილი დინების მიმართულებით ასო A-თი.
  - b) დახაზეთ 100 პროცენტის ვექტორი ზღვის ზედაპირული დინების მიმართულებით A წერტილიდან B წერტილამდე (მაგალითად, თუ დინების სიჩქარეა 2 კვანძი, ხოლო მიმართულება 90°, მაშინ ვავლებთ ვექტორს 2 კვანძის (2 საზღვაო მილი, ანუ 2 x 1860მ, საათში), შესაბამის მასშტაბში 90° მიმართულებით.
  - c) დახაზეთ ქარის 3 პროცენტის ვექტორი B წერტილიდან ქარის მიმართულების მიხედვით C წერტილამდე. (მაგალითად, თუ ქარის მიმართულება 225°-ია, ხოლო

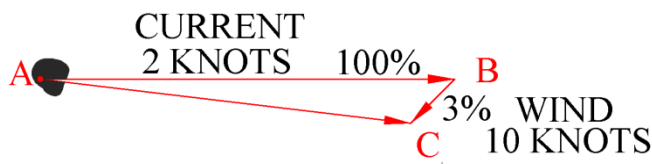
ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

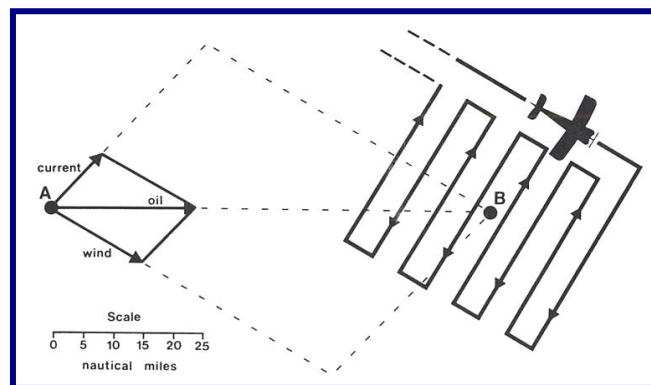
სიჩქარე 0,3 კვანძი, მაშინ ვავლებთ ვექტორს 0,3 კვანძის შესაბამისი მასშტაბით და 225° მიმართულებით)

- d) A წერტილს ვაერთებთ C წერტილთან. შესაბამისად, AC ვექტორი არის ნავთობის ლაქის გადაადგილების მოსალოდნელი მიმართულება და ტრაექტორია. (იხ. ნახაზი ქვემოთ).

სურათი 22. დაღვრილი ნავთობის ლაქის ტრაექტორიის დადგენა

- 2.2.2.1.5 სანაპირო ზონების დაბინძურების საფრთხის შეფასების მიზნით შესაძლებელი გამოყენებული იქნას საჰაერო დაკვირვება ან გემებიდან მეთვალყურეობა.
- 2.2.2.1.6 საჰაერო დაკვირვებით ან გემებიდან მეთვალყურეობით მიღებული უნდა იქნას შემდეგი ინფორმაციები (ფოტო, ვიდეო გადაღება, წერილობითი ან ზეპირი ინფორმაციები):
- ნავთობის ლაქის ზუსტი არეალი;
  - ნავთობის ლაქის გადაადგილების ტრაექტორიაზე არსებული სანაპირო ზონები;
  - ნავთობის ლაქის სპექტრი და სპექტრის ცალკეული ფერის შესაბამისი ფართობები.
- 2.2.2.1.7 ამ მონაცემების მისაღებად, საჰაერო დაკვირვება უფრო ეფექტური ღონისძიებაა. საჰაერო დაკვირვების დროს, საფრენი აპარატი უნდა გადაადგილდებოდეს საფეხურებრივად (იხ. სურათი ქვემოთ), ქარის მიმართულების პერპენდიკულარულად, ისე, რომ სრულად მოიცვას დაბინძურების არეალი.
- 2.2.2.1.8 აუცილებელია, საფრენი აპარატის გამოყენების წინ, ფრენის ნებართვის მიღება. ფინანსურად, მიზანშეწონილია, ამ მიზნით გამოყენებული იქნას უპილოტო საფრენი აპარატი, ე.წ. „Drone”

სურათი 2.2.2.1.8. ფრენის ტრაექტორია ნავთობის ლაქის მონიტორინგის დროს

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2.2.2.1.9 დაღვრილი ნავთობის რაოდენობა, როგორც წესი, განისაზღვრება ნავთობის ლაქის ფართობის და ლაქის ფერების სპექტრის მონაცემების მიხედვით:

- რუკაზე დაიტანეთ დაბინძურების არეალი - საჰაერო დაკვირვებით ან გემებიდან მეთვალყურეობით მიღებული მონაცემების მიხედვით;
- გაიანგარიშეთ დაბინძურებული აკვატორიის ფართობი (მ²);
- იზოხაზებით დაიტანეთ რუკაზე ზღვის ზედაპირზე არსებული ნავთობის ლაქის ფერების სპექტრი - საჰაერო დაკვირვებით ან გემებიდან მეთვალყურეობით მიღებული მონაცემების მიხედვით; (ფერების სპექტრი მიუთითებ 1.11.2.1. პარაგრაფის მიხედვით.);
- გაიანგარიშეთ სხვადასხვა ფერის ნავთობის ლაქის ზღვის ზედაპირზე გამოჩენის პროცენტი დაბინძურების მთლიან ფართთან მიმართებაში;
- დაბინძურების მთლიანი ფართი გადაამრავლეთ თითოეული ფერის ნავთობის ლაქის ზღვის ზედაპირზე გამოჩენის პროცენტზე და ამ ფერის ლაქისათვის დადგენილ ხვედრით რაოდენობაზე - მივიღებთ, თითოეული ფერის ნავთობის ლაქის რაოდენობას;
- შეაჯამეთ თითოეული ფერის ნავთობის რაოდენობები - მივიღებთ, გაზომვის მომენტისათვის ზღვის ზედაპირზე არსებული ნავთობის საერთო რაოდენობას.

შენიშვნა: ნავთობის ლაქის ფერის მიხედვით ნავთობის მასის ხვედრითი რაოდენობები აღებული უნდა იქნას, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის - „გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრის (გამოანგარიშების) მეთოდისა“, დანართი 21-ის მიხედვით.

გაანგარიშების მაგალითი:

■ საწყისი მონაცემები:

- ნავთობის ლაქით დაფარული ზღვის ზედაპირის ფართობი - 100 000 მ² ;
- აკვატორია - ნავთობი აფსკისა და ლაქების სახით, რომელიც ფარავს წყლის ზედაპირის მნიშვნელოვან ნაწილს, არ იშლება ღელვის დროს, ფერადობა კი გადადის მკრთალ მღვრიე-ყავისფერში - 30 %; (1)
- აკვატორია - სადაც, არის ლაქები და აფსკები კაშკაშა ფერადი ზოლებით სუსტი ღელვის დროს- 30 %; (2)
- აკვატორია- რომელზეც, არის ცალკეული ლაქები და ნაცრისფერი აფსკები ვერცხლისფერი ნაფიფქით წყლის ზედაპირზე წყლის ზედაპირის წყნარ მდგომარეობაში ყოფნის დროს, ახასიათებს ფერადობის პირველი ნიშნების გამოჩენა- 40 %; (3)

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ზღვის ზედაპირზე არსებული ნავთობის საერთო რაოდენობის (დაღვრილი ნავთობის) გაანგარიშება:

- ნავთობის რაოდენობა (1) აკვატორიაზე:
 $100\ 000 \times 30/100 \times 100 = 3000$ კგ;

- ნავთობის რაოდენობა (2) აკვატორიაზე:
 $100\ 000 \times 30/100 \times 30 = 900$ კგ;

- ნავთობის რაოდენობა (3) აკვატორიაზე:
 $100\ 000 \times 40/100 \times 4,5 = 180$ კგ;

- სულ, ზღვის ზედაპირზე არსებული ნავთობის რაოდენობა:

$$3000 + 900 + 180 = 4080 \text{ კგ (4,1 ტონა)}$$

2.2.3 არსებული რესურსების საკმარისობის შეფასება

2.2.3.1 მართვის ერთობლივ ცენტრის დაგეგმვის ჯგუფი ადგენს, არის თუ არა საკმარისი ის რესურსები, რომლებიც გაგაჩნიათ ადგილზე, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების შესასრულებლად.

2.2.3.2 თუ, რესურსები არ არის საკმარისი, მიღებული უნდა იქნას სასწრაფო ზომები დამატებითი რესურსების მობილიზაციისათვის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფის მეშვეობით.

2.2.4 დაღვრილი ნავთობის სინჯის აღება

2.2.4.1 ნავთობის დაღვრის ყველა შემთხვევის დროს, აღებული უნდა იქნას დაღვრილი ნავთობის სინჯი, უშუალოდ ნავთობის დაღვრის ადგილიდან.

2.2.4.2 სინჯის აღებას უხელმძღვანელებს დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორი შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოდან. სინჯის აღებას, აუცილებლად უნდა ესწრებოდეს, ნავთობტერმინალის და/ან საზღვაო ნავსადგურის წარმომადგენელი დაგეგმვის ჯგუფიდან.

2.2.4.3 სინჯის აღების ფაქტი უნდა დადასტურდეს შესაბამისი ოქმით, სადაც მიეთითება სინჯის აღების ტარილი, დრო, ადგილი, სინჯის აღებაში მონაწილე პირები, გარემოს პირობები.

2.2.4.4 სინჯის აღების დროს, დაცული უნდა იყოს ყველა ის პროცედურა, რომელიც დადგენილია დიდი ბრიტანეთის გაერთიანებული სამეფოს საზღვაო და სანაპირო დაცვის სააგენტოს (MCA) მიერ:

- უნდა მომზადდეს პარალელურ რეჟიმში ერთი და იგივე ადგილიდან აღებული 3 სინჯი;
- სინჯები უნდა დაილუქოს სინჯის აღებაში მონაწილე პირების თანდასწრებით;

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

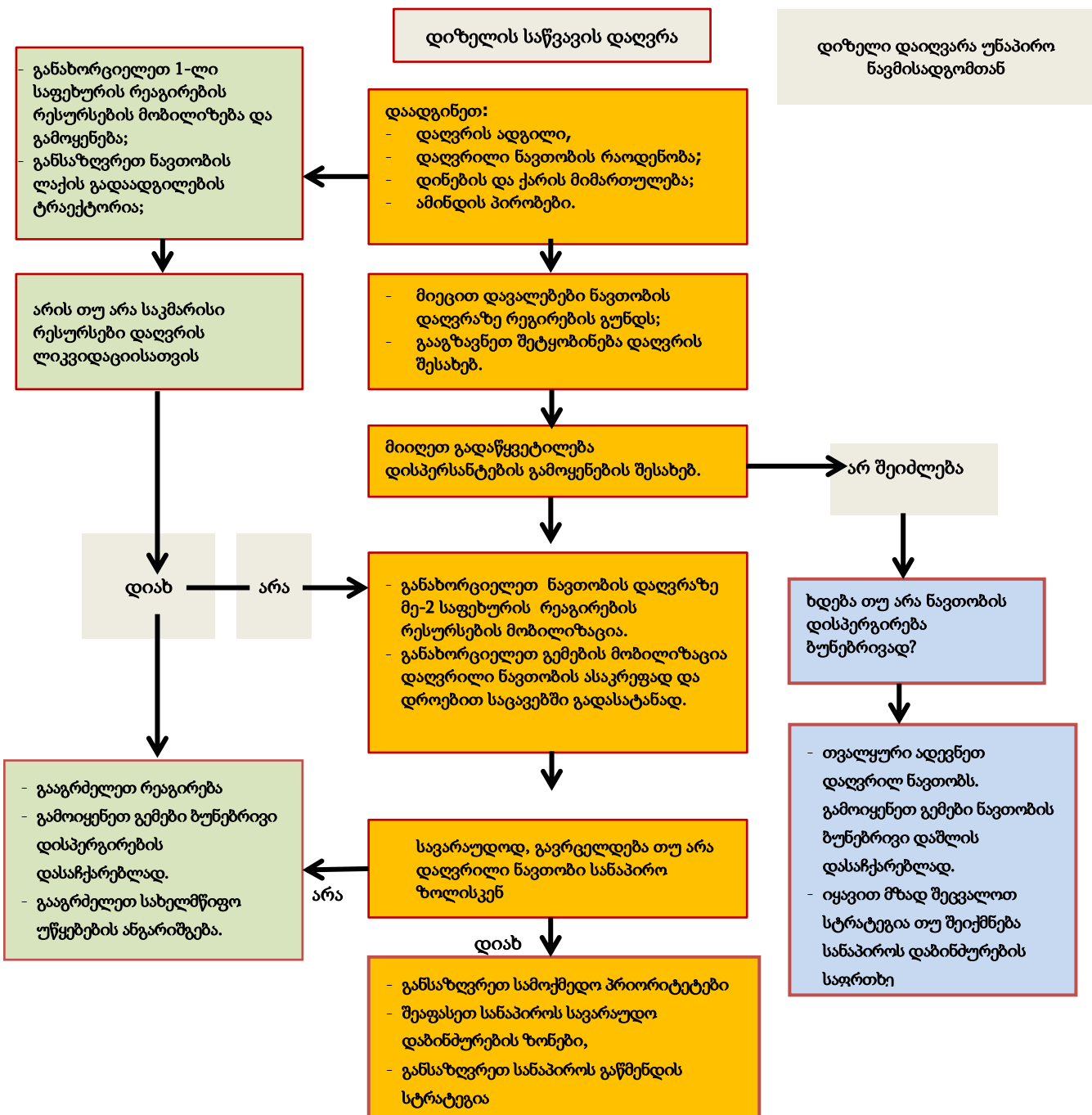
- სინჯების ასლები უნდა გადანაწილდეს შემდეგნაირად:
  - 1 სინჯი - დამოუკიდებელი ლაბორატორიული ანალიზისათვის;
  - 1 სინჯი - დაღვრის ობიექტის მფლობელისათვის (ნავთობტერმინალი, საზღვაო ნავსადგური, უცხო გემი და სხვა);
  - 1 სინჯი - სასამართლოში წარსადგენად (სასამართლო ექსპერტიზისათვის)

2.2.5 დაღვრის ლიკვიდაციის პრიორიტეტების განსაზღვრა, შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება

2.2.5.1 მონიტორინგის და შეფასების შედეგებზე დაყრდნობით, მართვის ერთობლივი ცენტრი ახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- ამზადებს ახალ ანგარიშს დაბინძურების შესახებ. (თუ დაბინძურება საფრთხეს უქმნის მეზობელი ქვეყნის ზღვას, უზრუნველყოფილი იქნება POLREP ფორმის მომზადება და გადაცემა).
- განსაზღვრავს დაღვრის ლიკვიდაციის პრიორიტეტებს. ასეთები შეიძლება იყოს:
  - უსაფრთხოების ზომები (მაგალითად აკვატორიიდან გემების გაყვანა, ხანძარსაწინააღმდეგო ზომების გააქტიურება);
  - სანაპიროს დაბინძურებისგან დაცვის წინმსწრები ღონისძიებების განხორციელება;
  - დაღვრის ლოკალიზაციის ღონისძიებების გაძლიერება და ა.შ.
- გეგმავს ღონისძიებებს ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ოპერაციების გასაძლიერებლად;
- საჭიროების შემთხვევაში, შეაქვს ცვლილებები ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სტრატეგიის შესახებ მიღებულ გადაწყვეტილებაში.

2.2.5.2 ქვემოთ წარმოდგენილია სხვადასხვა ტიპის ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირების სტრატეგიის გადაწყვეტილებათა დიაგრამები.

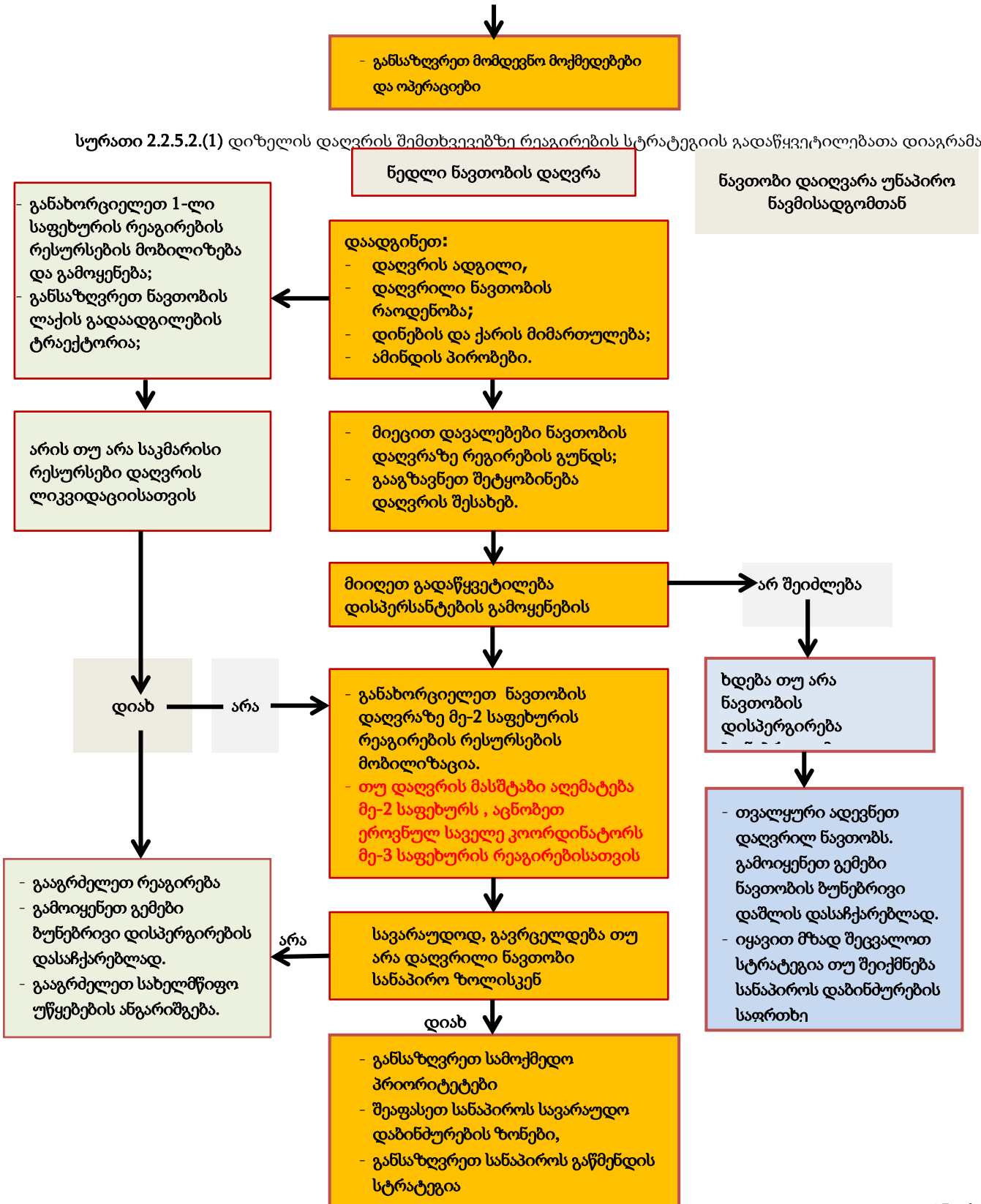

ოპერაციები ზღვაზე

სურათი 2.2.5.2.(1) დიზელის დაღვრის შემთხვევებში რეაგირების სტრატეგიის გადაწყვეტილებათა დიაგრამა

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- განსაზღვრეთ მომდევნო
მოქმედებები და ოპერაციები

სურათი 2.2.5.2.(2). ნავთობის დაღვრის შემთხვევებზე რეაგირების სტრატეგიის გადაწყვეტილებათა დიაგრამა

2.2.6 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გუნდის სრული შემადგენლობის ამოქმედება

2.2.6.1 ადგილობრივი საველე კოორდინატორი ნავთობტერმინალიდან, მართვის ერთობლივი ცენტრის მითითებების საფუძველზე, და ნავსადგურის კაპიტანთან და ადგილობრივ ტაქტიკურ კოორდინატორთან შეთანხმებით, დაღვრის მასშტაბის შესაბამისად, უზრუნველყოფს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდის სრული შემადგენლობის ამოქმედებას.

2.2.6.2 აღნიშნული პროცედურა შეტყობინებისა და გამომახებების შესახებ წინასწარ განსაზღვრული სქემის დაცვით უნდა განხორციელდეს. (იხ. ცხრილი 1.12. და ცხრილი 1.13.). რესურსების და პერსონალის ნავთობის დაღვრის სალიკვიდაციო ღონისძიებებში ამოქმედება ხორციელდება ეტაპობრივად:

- გათვალისწინებული უნდა იქნეს, რომ ამ დროისათვის უკვე მობილიზებულნი არიან ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ცვლაში მორიგე პერსონალი და მათ ხელთ არსებული ტექნიკური საშუალებები, რომლებიც ინციდენტის მართვის ერთიანი ცენტრის სრულად ამოქმედებამდე დაიწყეს დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებები.
- შესაბამისად, თუ დაღვრის მასშტაბის მოითხოვს, რაც შეიძლება სწრაფად უნდა დაიწყოს დამატებითი ძალებით დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოების შესრულება.
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში, (ადგილობრივი საველე მეთაურისგან დასმული ამოცანებისა და მიღებული კონკრეტული დავალებების შესაბამისად), ჩაერთვებიან ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის გამომახებული პერსონალი, კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს ბათუმში ბაზირებული ძალები.
- მიღებული შეტყობინების საფუძველზე, 6-8 საათის შუალედში, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში ჩაერთვებიან კონტრაქტორი კომპანია NRC Internationale Service-ს სუფსაში და ბორჯომში ბაზირებული პერსონალი და ტექნიკური რესურსები.
- საჭიროების შემთხვევაში, გამომახებული იქნება NRC Internationale Service-ს წალკაში ბაზირებული პერსონალი და ტექნიკური რესურსები (ადგილზე მოსვლის ვადა 18-24 საათი).
- ადგილობრივი საველე კოორდინატორი, დაბინძურების კონტროლის ჯგუფთან ერთად ზედამხედველობას გაუწევს დაღვრილი ნავთობის შეკავების და გაწმენდის სამუშაოების მიმდინარეობას.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

— საჭიროების შემთხვევაში, გამოძახებული იქნებიან მოხალისეები ნავთობტერმინალიდან და საზღვაო ნავსადგურიდან სანაპირო ზოლის დაბინძურებისაგან დაცვის წინმსწრები სამუშაოების შესასრულებლად.

2.2.7 ნავთობის დაღვრის ადგილებში უსაფრთხოების ზომების შეფასება

- 2.2.7.1 უზრუნველყავით ნავთობის დაღვრის ადგილზე არჯ-ს და სხვა პერსონალის მიერ საწარმოში დანერგილი უსაფრთხოების პროცედურების ზედმიწევნით ზუსტად შესრულება.
- 2.2.7.2 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების დაწყებამდე მოახდინეთ ადგილის უსაფრთხოების შეფასება გეგმის „სახელმძღვანეო მონაცემებში“ წარმოდგენილი ფორმის გამოყენებით.

2.2.8 კავშირის უზრუნველყოფა კონტრაქტორ კომპანიასთან და სახელმწიფო უწყებებთან

- 2.2.8.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების დაწყებისთანავე მართვის ერთობლივი ცენტრი უზრუნველყოფს მუდმივ კავშირს კონტრაქტორ კომპანია NRC Internationale Service-ს ადგილობრივ წარმომადგენლობასთან და ცენტრალურ ოფისთან, რომელთა დახმარებით მობილიზებული იქნებიან დამატებითი რესურსები NRC Internationale Service-ს ბაზებიდან.
- 2.2.8.2 ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების გადაცემის მომენტიდან, ასევე უზრუნველყოფილი იქნება მუდმივი კავშირი ნავსადგურის კაპიტანთან და საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრთან.
- 2.2.8.3 სატელეფონო და ელექტრონული კავშირის მონაცემები წარმოდგენილია გეგმის „სახელმძღვანეო მონაცემებში“.

2.2.9 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესის მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა

- 2.2.9.1 მართვის ერთობლივი ცენტრის შემადგენლობაში ჩამოყალიბებული მატერიალურ-ტექნიკური ჯგუფი, ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში უზრუნველყოფს შემდეგი ღონისძიებების შესრულებას:
  - მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება (მომარაგება, შექმნა, ინვენტარზე ზედამხედველობა);
  - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სამუშაოების უზრუნველყოფა სპეცტექნიკით და სატრანსპორტო საშუალებებით;
  - საკვების მომზადება და დარიგება;
  - პირველადი სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა;
  - პერსონალის მომსახურება (მაგ., საცხოვრებლით უზრუნველყოფა, რეცხვა და სხვ.);

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის დასვენების უზრუნველყოფა და შესაბამისი ადგილების მოწყობა და აღჭურვა;
- ნარჩენების ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა დროებითი განთავსების ადგილებში (ნავთობდამჭერებში ან რეზერვუარებში) განთავსება;
- სასმელი და ტექნიკური წყლით, უზრუნველყოფა;
- საპირფარეშოებით და პირადი ჰიგიენის დროებითი შენობა-ნაგებობებით უზრუნველყოფა;
- დამატებითი ადამიანური რესურსების მობილიზება და მათი ტრანსპორტირება დაღვრის ლიკვიდაციის ადგილზე;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სანაპირო ზოლების სპეციალური გამაფრთხილებელი ლენტებით შემოღობვა და დაცვის პერსონალის მობილიზება;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებაში მონაწილე პერსონალის უზრუნველყოფა კავშირგაბმულობის საშუალებებით;
- ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებებში მონაწილე პერსონალის სპეცტანსაცმლის, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შესყიდვების უზრუნველყოფა;
- დაღვრის ლიკვიდაციისათვის საჭირო დამატებითი ან უკმარისი მასალების, აღჭურვილობის შესყიდვები;

2.2.9.2 მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ჯგუფი უზრუნველყოფს შემდეგი ჩანაწერების რეგულარულად წარმოებას:

- მდგომარეობის, მიღებული გადაწყვეტილებებისა და განხორციელებული რეაგირების ღონისძიებების ქრონოლოგიური აღწერა;
- ყოველდღიური სამუშაო ჟურნალის წარმოება, რომელშიც აღწერილია:
  - ოპერაციების მიმდინარეობა (ადგილი, დრო, დანიშნულება);
  - აღჭურვილობა და სხვა საშუალებები (ადგილი, დრო, დანიშნულება);
  - დასაქმებული პერსონალი (რაოდენობა, დრო);
  - რეაგირებისთვის საჭირო და სხვა მოხმარებული მასალები (მაგ., საწვავი) (რაოდენობა, დანიშნულება);

2.2.10 ნავთობის დაღვრის შესახებ ქრონოლოგიური ანგარიშგება

2.2.10.1 მართვის ერთობლივი ცენტრი უზრუნველყოფს, რომ ყველა ფუნქციონალურმა ჯგუფმა აწარმოოს მათ მიერ შესრულებული სამუშაოების ქრონოლოგიური აღწერა.

2.2.10.2 მართვის ერთობლივი ცენტრის დაგეგმვის ჯგუფი, უზრუნველყოფს ყველა ჩანაწერის გაერთიანებას და მინიმუმ დღეში ერთხელ ანგარიშის წარდგენას დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ (იხ. პარაგრაფი 1.14.3.1.).

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2.2.11 ნარჩენების მართვა

- 2.2.11.1 ნარჩენების გატანის უზრუნველყოფის მიზნით, დაგეგმვის ჯგუფი, გარემოსდაცვითი ექსპერტის ან დაბინძურების კონტროლის კოორდინატორის მონაწილეობით, შეაფასებს ნარჩენების მოსალოდნელი რაოდენობებს მათი სახეობების მიხედვით.
- 2.2.11.2 ასევე წინასწარ უნდა შეფასდეს, ნარჩენების ტრანსპორტირების საშუალებები და გატანის ადგილები.
- 2.2.11.3 წინასწარ უნდა დაიგეგმოს ნარჩენების გატანაზე პასუხისმგებელი პირები ან ჯგუფი.
- 2.2.11.4 წინასწარ უნდა შემუშავდეს ნარჩენების ტრანსპორტირების საშუალებები და მოძრაობის მარშრუტი;
- 2.2.11.5 ნებისმიერ შემთხვევაში, დაცული უნდა იქნას ნარჩენების სეპარირებულად მართვის (შეგროვების, დროებით განთავსების, ტრანსპორტირების და სასაწყობო მეურნეობაში განთავსების ან გადამუშავების) მოთხოვნები.
- 2.2.11.6 ნარჩენების მართვის დროს გამოიყენეთ შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ნარჩენების მართვის გეგმის და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ნარჩენების მართვის გეგმის მითითებები და წინამდებარე გეგმის „სახელმძღვანელო მითითებებში“ წარმოდგენილი ინფორმაცია.

2.2.12 წყალნავთობის ემულსიის მართვა

- 2.2.12.1 წყალნავთობის ემულსია ზღვიდან, შესაძლოა მოწოდებული იქნას ნავთობშემკრები „ფლორას“ ან СЛВ – “Аиси”-ს მიერ, ან მცურავი რეზერვუარების საშუალებით.
- 2.2.12.2 კატარღებიდან ნავთობ-წყლის ემულსია შესაძლებელია ტრანსპორტირებული იქნას #1 ნავმისადგომიდან, მილსადენის საშუალებით, ნავთობტერმინალის სარეზერვუარო პარკში, ან #106 რეზერვუარში, რისთვისაც საჭირო იქნება მილსადენებზე ურდულების მოკლე დროით ტექნოლოგიური გადართვები.
- 2.2.12.3 ასევე შესაძლებელია, ნავთობი-წყლის ემულსია მიეწოდოს ასენიზაციის მანქანაზე, და შემდეგ ტრანსპორტირებული იქნას ნავთობტერმინალის ცენტრალურ ნავთობდამჭერზე.
- 2.2.12.4 უშუალოდ ნაპირთან ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში, შესაძლოა ზღვიდან ნავთობის ემულსია მიღებული იქნას ასაწყობ რეზერვუარებში და შემდეგ, ასენიზაციის მანქანით ტრანსპორტირებული იქნას ნავთობტერმინალის ცენტრალურ ნავთობდამჭერზე.
- 2.2.12.5 ყველა, ზემოთ განხილული შემთხვევა, არ საჭიროებს აკრეფილი ნავთობის განბაჟებას და საბაჟო საწყობის მოთხოვნათა შესრულებას.
- 2.2.12.6 ასევე, ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევის დროს, აუცილებლად უნდა შესრულდეს ტრანსპორტირებული ნავთობი-წყლის ემულსიის ზუსტი აღრიცხვა. აღიციხვას და

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შესაბამისი ჩანაწერით დადასტურებას დაექვემდებარება, რეზერვუარში ან ნავთობდამჭერში მიღებული ემულსიის რაოდენობა და ნავთობის შემცველობა ემულსიაში.

2.2.13 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოთა მიმდინარეობის კონტროლი და კოორდინაცია

2.2.13.1 ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის სამუშაოებს კონტროლს და კოორდინაციას უწევს ინციდენტების მართვის ერთობლივი ცენტრი, რომელიც ხელმძღვანელობს შემდეგი პრინციპებით:

- სისტემატური და გარანტირებული კავშირი ყველა ფუნქციონალურ ჯგუფთან და უპირველესად, დაღვრის ადგილზე დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალთან;
- სისტემატური და გარანტირებული კავშირი ნავსადგურის კაპიტანთან და საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრთან;
- მინიმუმ, ყოველსაათობრივი ინფორმაციის მიღება ყველა ფუნქციონალური ჯგუფიდან და უპირველესად, დაღვრის ადგილზე დაღვრის ლიკვიდაციაში მონაწილე პერსონალისგან;
- ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესის უწყვეტი რეჟიმის უზრუნველყოფა;
- იერარქიული, პირამიდის პრინციპზე აგებული ხელმძღვანელობა თითოეული ფუნქციონალურ ჯგუფთან მიმართებაში;
- ყველა ფუნქციონალური ჯგუფის და პასუხისმგებელი პირის მიერ შესრულებული სამუშაოების ქრონოლოგიური ჩანაწერების წარმოება და ანგარიშგების უზრუნველყოფა;

2.2.14 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების შენელება

2.2.14.1 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შენელების ღონისძიებები დაიწყება ინციდენტის მართვის ერთობლივი ცენტრის მითითების საფუძველზე.

2.2.14.2 აღნიშნული გადაწყვეტილება მიიღება, ნავთობის დაღვრის არეალის მონიტორინგის და შეფასების შედეგებზე დაყრდნობით.

2.2.14.3 რეაგირების ღონისძიებების შენელება უნდა შესრულდეს ინციდენტების მართვის ერთობლივი ცენტრის განკარგულებით - თანდათან და ეტაპობრივად, წინასწარ შემუშავებული გეგმის მიხედვით.

2.2.14.4 უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შეჩერებული მოწყობილობის გაწმენდის და ადგილზე ტრანსპორტირების შესაძლებლობები.

2.2.14.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ყველა რესურსის დემობილიზაციის შემდეგ, ინციდენტების მართვის ერთობლივი ცენტრი გამოაცხადებს ავარიული მდგომარეობის შეწყვეტის შესახებ და ამის თაობაზე, აცნობებს ნავსადგურის კაპიტანს და საზღვაო სამაშველო კოორდინაციის ცენტრს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

2.2.15 დანახარჯების გაანგარიშება, იურიდიული საკითხები, პრესასთან ურთიერთობა

- 2.2.15.1 საფინანსო, იურიდიული, საზოგადოებასთან და გარე მხარეებთან ურთიერთობის ჯგუფი ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებებში მონაწილე ყველა მხარისგან მიიღებს ჩანაწერებს გამოყენებული ადამიანური და ტექნიკური რესურსების შესახებ და შესაბამისი დანახარჯების მონაცემებს.
- 2.2.15.2 საერთო დანახარჯი და ასანაზღაურებელი თანხის მოცულობა დადგინდება ყველა დანახარჯის გაერთიანების და მხარეთა წინასწარი ან საბოლოო შეთანხმების საფუძველზე.
- 2.2.15.3 ნავთობტერმინალის და საზღვაო ნავსადგურის ობიექტებიდან ნავთობის დაღვრის შემთხვევებში, საწარმოთა იურიდიული სამსახურები ჩართული იქნებიან ყველა იმ პროცესში, რომლებიც დაკავშირებული იქნება სასარჩელო და ადმინისტრაციულ საქმის წარმოებასთან.
- 2.2.15.4 გარე მხარეებთან ურთიერთობის ჯგუფი უზრუნველყოფს პრესისათვის ინფორმაციების გადაცემას, რისთვისაც პერიოდულა მოამზადებს შესაბამის პრეს-რელიზებს.

2.2.16 ნავთობის დაღვრის შესახებ საბოლოო ანგარიშის მომზადება

- 2.2.16.1 ინციდენტების მართვის ერთობლივი ცენტრი უზრუნველყოფს ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის ღონისძიებების შესახებ საბოლოო ანგარიშის მომზადებას დადგენილი ფორმით, რომელიც გადაეგზავნება ყველა დაინტერესებულ მხარეს.
- 2.2.16.2 ნავთობის დაღვრის მიზეზების და გარემოებების ობიექტურად შესწავლისა და გამოვლენის მიზნით, საწარმოებში დანერგილი „ინციდენტების მოკვლევის წესის შესაბამისად“, გატარდება პერსონალის გამოკითხვის, დაღვრის წყაროს ტექნიკური დათვალიერების, საჭიროების შემთხვევაში - ტექნიკური კონტროლის ღონისძიებები. მოკვლევის შედეგების საფუძველზე დაინერგება წინმსწრები და მაკორექტირებელი ღონისძიებები, ანალოგიური ინციდენტის თავიდან ასაცილებლად. პარალელურად შესრულდება პერსონალის რიგგარეშე ინსტრუქტაჟის ღონისძიებები.

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

შესწორებების გვერდი

3. სახელმძღვანელო მონაცემები

3.1 საკონტაქტო ინფორმაცია

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.1.1 ზღვაზე ძებნა-გადარჩენისა და გემების მოძრაობის მონიტორინგის დეპარტამენტი

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა	
ცენტრის უფროსი	ავთანდილ გეგენავა	422 27 39 13 577 22 16 31	577 22 16 31	422 27 39 05 a.gegenava@mta.gov.ge

საზღვაო სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრი (MRCC-OPRC)

მორიგე კოორდინატორები და რადიოპერატორები	ავთანდილ ტვილდიანი	422 27 39 13 599293736	422 27 39 13 599293736	422 27 39 05 mrcc@mta.gov.ge
ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფი	ავთანდილ ტვილდიანი	577 22 16 41	577 22 16 41	mrcc@mta.gov.ge mrcc.oprt@mta.gov.ge

3.1.2 ბათუმის ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლისა და ზედამხედველობის
სამსახური (RSC- LOSC)

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა	
ნავსადგურის კაპიტანი	თენგიზ გადილია	422 27 67 92 595 11 84 12 577 22 16 45	422 27 67 92 595 11 84 12 577 22 16 45	422 27 67 92 hmbatumi@mta.gov.ge

3.1.3 საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ - საგანგებო სიტუაციების
მართვის სააგენტო აჭარის ა.რ. საგანგებო სიტუაციების მართვის მთავარი
სამმართველო

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა	
დისპეჩერი	-----	422 04 45 00	422 04 45 00	
საზღვაო სამაშველო მორიგე	-----	422 04 45 13	422 04 45 13	

3.1.4 სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება საქართველოს სასაზღვრო პოლიციის
სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა	
ბათუმი	ოპერატიული მორიგე	591 97 87 41	591 97 87 41	gcgbatumi67@mia.gov.ge

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.1.5 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ერთიანი გუნდი

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
-----------------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------

ნავთობის დაღვრაზე ავარიული რეაგირების ჯგუფი (არჯ)

მინდია ხათაშვილი - არჯ-ს უფროსი	577 20 27 54	577 20 27 54	osrt@batumioilterminal.com
მამუკა ჯაფარიძე- ოპერატორი	577 20 27 53	599 53 97 34	
ვასილ კალანდაძე-ოპერატორი	577 20 27 53	593 25 49 08	
ავთანდილ გოგოლაშვილი-ოპერატორი	577 20 27 53	593 26 56 22	
სულხან ნაკაშიძე - მექანიკოსი	577 20 27 53	599 46 30 70	
ბადრო ქაჯაია - ოპერატორი	577 20 27 53	599 75 55 05	
ნოე ნიკოლაშვილი-ოპერატორი	577 20 27 53	599 65 65 63	
გია ემირიძე - ოპერატორი	577 20 27 53	599 65 65 69	

ავარიულ-აღდგენითი ბრიგადა

დავით დევიძე, ბრიგადის უფროსი	599 05 77 53	599 05 77 53	devidzeD@bot.ge
-------------------------------	--------------	--------------	-----------------

ტექნოლოგიური ტრანსპორტისა და სპეცტექნიკის უბანი

დურმიშხან ნაგერვაძე, უფროსი	577202740	577202740	nagervadzed@batumioilterminal.com
ასენიზაციის მანქანის მძღოლი	593261572	593261572	
ასენიზაციის მანქანის მძღოლი	555432928	555432928	
ავტომწის მძღოლი	593470700	593470700	
ტრაქტორის მძღოლი	598004654	598004654	
თვითმცლელი მანქანის მძღოლი	593261572	593261572	
ავტობუსის მძღოლი	593368730	593368730	
ავტობუსის მძღოლი	557234458	557234458	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
-----------------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------

ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტრანსპორტით მიღების და გადატვირთვის საამქრო

მ/შ გოლიაძე მალხაზი - საამქროს უფროსი	2013	577202613	goliadzem@batumioilterminal.com
მენაბდე გრიგოლი - დატვირთვის ოსტატი	2088	577202606	loadingm@batumioilterminal.com
ბოლკვაძე რაული - დატვირთვის ოსტატი	2088	577202697	loadingm@batumioilterminal.com
გაგულაშვილი ბორის - დატვირთვის ოსტატი	2088	577423125	loadingm@batumioilterminal.com
საურმაგ საღარაძე - დატვირთვის ოსტატი	2088	577202711	loadingm@batumioilterminal.com
როლანდი ზოიძე - დატვირთვის ოსტატი	2088	593181385	loadingm@batumioilterminal.com
ბალანჩივაძე გრიგოლი - უნაპირო ნავმისადგომის ოსტატი		577 20 26 37	
მიხეილ ლუკიანოვი - უფ. ოპერატორი	2030	593 307643	
ლევონ ვოსკანიანი - უფ. ოპერატორი	2030	599499914	
ნოდარი შერვაშიძე - უფ. ოპერატორი	2030	593130851	
ბადრი ლორთქიფანიძე - უფ. ოპერატორი	2028	555 833030	
არჩილ ხალვაში - უფ. ოპერატორი	2028	595 780018	
მერაბ ყურმუზაძე - ოპერატორი	2030	555201717	
ამირან დიასამიძე - ოპერატორი	2030	593275819	
ბეგლარ ლაბაძე - ოპერატორი	2028	557232192	
ბადრი ხიმშიაშვილი - ოპერატორი	2028	555833030	
ლევანი კვაჭაძე - ოპერატორი	2029	591716999	
ნიაზი ბრუნჯაძე - ოპერატორი	2030	599466159	
აზმედ ლაბაძე - ოპერატორი	2028	555944077	
იურა ჭაღალიძე - ოპერატორი	2028	592116900	
ნოე სიხარულიძე - ოპერატორი	2029	599496447	
კონსტანტინე დერიაზინი - ოპერატორი	2028	593315419	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
გოჩა ხინკილაძე - ოპერატორი	2029	595780018	
მიხეილ ბერიძე - ოპერატორი	2028	557060407	
ნუგზარი ლაბაძე - ოპერატორი	2028	577553328	
კახაბერ ძიძიგური - ოპერატორი	2028	577459812	
გოჩა სალუქვაძე - ოპერატორი	2028	593639590	
ქარცივაძე ედუარდი - ოპერატორი	2028	568733607	
ბარამიძე თამაზი - ოპერატორი	2057	555658467	
ჟღენტი ზაზა- ოპერატორი	2057	593181931	
შაინიძე თემური- ოპერატორი	2057	555654781	
კონცელიძე გიორგი- ოპერატორი	2057	555339608	
აბუსერიძე დავითი - მემანქანე	2057	597008898	
ბერიძე ნაირა - მემანქანე	2057	593212427	
გოლიაზე ერეკლე - მემანქანე	2057	577740082	
დლონტი სულეიმანი - მემანქანე	2057	574812260	

შრომის დაცვის, სამრეწველო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილება

თენგიზ გორდელაძე, განყოფილების უფროსი	577 20 26 54	577 20 26 54	gordeladzet@batumioilterminal.com
ნატალია იკონნიკოვა, ინჟინერ ეკოლოგი	597 80 40 14		nikonikova@batumioilterminal.com
დავით ჩეზინოვი. შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის წამყვანი ინჟინერი	577 20 27 44	577 20 27 44	
გიორგი დლონტი, შრომის დაცვის და უსაფრთხოების ტექნიკის წამყვანი ინჟინერი	577 47 47 03	577 47 47 03	

ეკოლოგიური მონიტორინგის საგამოცდო ლაბორატორია

მელიქაძე მერი	593352601	593352601 250478	MelikadzeM@bot.com
ვარშანიძე მადონა	593237676	593237676 275249	varshanidzem@yahoo.com
ბოლქვაძე თამარ	593390610	593390610 242596	

ოპერაციები ზღვაზე

შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
კვაჭაძე ლიანა	514999983	514999983 253303	
ფირცხალაიშვილი რუზანა	557442260	557442260 253024	

პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტი			
სვეტლანა იულდაშევა, პუნქტის უფროსი	577 20 26 79		
მორიგე სამედიცინო დები	2179 (შიდა ტელეფონი)		

სადისპეტჩერო ჯგუფი			
მორიგე დისპეტჩერი	577 20 27 27 577 20 26 27	577 20 27 27 577 20 26 27	

კონტრაქტორი კომპანია NRC Internatinal Service”

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
თბილისის ოფისი			
მარინა ვაშაკიძე Country Manager	599 303-122 09:00-18:00სთ	599 303-122 შაბათი-კვირა	mvashakidze@nrcc.com
თბილისის ოფისი			
ვასილ ნადირაშვილი OSR operation Manager	551 085-544 09:00-18:00სთ	551 085-544 შაბათი-კვირა	vnadirashvili@nrcc.com
ბათუმის ბაზა			
რამაზ გურგენაძე OSR Base Supervisor	599 303-317 09:00-18:00სთ	599 303-317 შაბათი-კვირა	rgurgenadze@nrcc.com
NRC GEORGIA DUTY OFFICER			
N/A	599 303-356 24/24 სთ	599 303-356	N/A

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
სადისპეტჩერო განყოფილება			
თეიმურაზ დისამიძე – განყოფილების უფროსი	12 38 577 30 23 73	577 30 23 73	diasamidzeta@batumiport.com
თ. ქავჯარაძე - უფროსი ოპერატორი	11 47 577 30 23 14	577 30 23 14	kavzharadze@batumiport.com
ცვლის დისპეტჩერი	11 44 577 30 23 57 Вызов на 16 канале - «Батуми-2»	11 44 577 30 23 57 Вызов на 16 канале - «Батуми-2»	dispatcher@batumiport.com
ნავთობშემკრები კატარლა „ფლორა“			
თენგიზ ბეჟანიძე - კაპიტანი, ცვლის მექანიკოსი	577 30 22 46	577 30 22 46	
პორტის ფლოტის განყოფილება			
რომან ფაღავა - განყოფილების უფროსის მ.შ.	11 67 577 30 22 31	577 30 22 31	phagavar@batumiport.com
ბუქსირი „უშბა“ ("УШБА")			
ჯემალ დუმბაძე - კაპიტანი	577 30 22 36		
ბუქსირი „კომისარი კვაჭანტირაძე“ ("КОМИССАР КВАЧАНТИРАДЗЕ")			
სერგო ევგენიძე - კაპიტანი	577 30 22 41		
ბუქსირი „კაპიტანი თ. ფაღავა“ ("КАПИТАН Т. ПАГАВА")			
არტურ ბეჟანიანი - კაპიტანი, ცვლის მექანიკოსი	577 30 22 38		
სარეიდი კატარლა „სხალთა“ ("СХАЛТА")			
გენადი ბაგიშვილი - კაპიტანი, ცვლის მექანიკოსი	577 30 22 37		
სლვ "АИСИ"			
მალხაზ ვარშანიძე, - კაპიტანი, ცვლის მექანიკოსი	577 30 22 43		
მყვინთავთა კატერი „მედეა“ ("МЕДЕЯ")			

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

საკონტაქტო პირი	ტელეფონი სამუშაო საათები	ტელეფონი არასამუშაო საათებში	ფაქსი/ელ. ფოსტა
რეზო ვაშაყმაძე - კაპიტანი, ცვლის მექანიკოსი	593-50-20-54		
ВНБ „ჭოროხი“ ("ЧОРОХИ")			
ომარ ვარშანიძე - შვიპერი, ცვლის მექანიკოსი	577 30 22 47		
ბუქსირი „თამარა-1 ბუქსირი „თამარა 2			
ვახტანგ ჭეიშვილი - ბუქსირი „თამარა -1“-ის კაპიტანი	577 30 22 39		
გიორგი გირიხიდი- ბუქსირების „თამარა -1“და „თამარა -2“-ის ცვლის კაპიტანი	577 207570		
П/К "ЧЕРНОМОРЕЦ-9"			
ჯემალ კუბლაშვილი - კაპიტანი-ამწის ოსტატი	577 49 40 92		
შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილება			
ზაზა ვარშალომიძე- ნავსადგურის შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების, ეკოლოგიის და ჯანდაცვის განყოფილების უფროსის მოადგილე - გარემოსდაცვითი მმართველი	12 22 577 53 36 36 რადიო არხი „პორტი 20 “	577 53 36 36	varshalomidzez@batumiport.com
პირველადი სამედიცინო დახმარების პუნქტი			
ქეთევან კალანდარიშვილი - ამბულატორიის გამგე	12 05 577 30 23 85 571 24 51 51	577 30 23 85 571 24 51 51	kalandarishvilik@batumiport.com
მედიცინის და (ცვლაში მორიგე)	12 05 577 032 499	12 05	

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.1.6. საქართველოს საზღვაო ნავსადგურში რადიოკავშირის არხები

ადრესატი	მოსახმობი	გამომავლების არხი	სამუშაო არხი
სსიპ - საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო საზღვაო-სამაშველო საკოორდინაციო ცენტრი	„მრსს ჯორჯია“	16	06, 13, 68, 77
სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი - ოპერტიული მართვის სამსახური	„იალქანი“	16	12, 67
სანაპირო დაცვის დეპარტამენტი - ბათუმის საკომანდო განყოფილება	„ბათუმი 67“	16	12, 67
საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის სასაზღვრო საიმეგრაციო კონტროლის განყოფილება „ბათუმი პორტი“	„302“	16	67
სსიპ - - საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტო ნავსადგურის სახელმწიფო კონტროლის სამსახური	„ბათუმი 5“	16	06, 13, 68, 77
სსიპ - - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს შავი ზღვის სამსახური	„ბუნება 5“	16	-
შპს ბლექ სი პაილოტ სერვისი	“ბათუმი პაილოტ”	16	09
შპს ვტს ჯორჯია - ბათუმი	„ვტს ჯორჯია ბათუმი“	16	-
ცენტრალური ოპერატორი	„ბათუმი 2“		

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

უსაფრთხოების სამსახური	„პორტი 6“	16	10, 12, 14, 15
სახანძრო დაცვა	„მეხანძრე 1“		
სანავსადგურო ფლოტი	„ლაგუნა“		
ნავსადგურის დაცვა	„დაცვა“		
ეკოლოგიის სამსახური	„ეკოლოგია“		

3.2 ნავთობის მოქმედება ზღვაში

ქვემოთ აღწერილია ნავთობის ლაქის გარემო პირობების ზეგავლენით გამოფიტვის რვა მთავარი პროცესი,

a) გავრცელება და გადაადგილება

ნავთობი, რომელიც წყალზე უფრო მსუბუქია, წარმოქმნის ლაქებს და ოკეანის ზედაპირზე გადაადგილდება გარკვეული სიჩქარით, რომელიც დამოკიდებულია გრავიტაციის ძალაზე, ზედაპირის დაჭიმულობაზე, სიბლანტეზე, გამგიფვის ტემპერატურაზე (ანუ გამყარების ტემპერატურა), ქარზე, ტალღებსა და დინებაზე. გარემო ტემპერატურაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ნავთობის ზღვის ზედაპირზე გაშლაზე, რადგანაც სიბლანტე ტემპერატურაზეა დამოკიდებული. უნდა აღინიშნოს, რომ ნედლი ნავთობი სხვადასხვა შემადგენლობისა არსებობს და აქედან გამომდინარე, სხვადასხვაგვარი ქმედებით ხასიათდება ზღვის წყალში. ბლანტი ნედლი ნავთობიც კი შესაძლოა სწრაფად გავრცელდეს წყლის თხელ ფენებში. ზღვისა და ქარის ზემოქმედებით ნავთობის საფარი „იწელება“, ფორმას იცვლის და იხლიჩება, რის შედეგადაც წყლის ზედაპირზე ჩნდება ნავთობის მოძრავი ლაქები, რომლებიც ყველაზე დიდი კონცენტრაციით

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობს (ნავთობის ყველაზე სქელ ფენას) წინა კიდებთან შეიცავენ. წყლის ზედაპირზე ნავთობის ლაქის გადაადგილებაზე გავლენას ახდენს როგორც ქარის, ისე დინების სიჩქარე და მიმართულება. ქარის ზეგავლენით ნავთობის ლაქა მოძრაობს სიჩქარით, რომელიც ქარის სიჩქარის 2.5-3.5%-ს შეადგენს.

b) აორთქლება

გადაუმუშავებელი ნავთობის უმეტეს სახეობაში აქროლადი ნივთიერებების მაღალი პროცენტული შემადგენლობის გამო, ამ აქროლადი ნივთიერებების აორთქლება ნავთობის შემადგენლობიდან ინტენსიურად მიმდინარეობს ზღვაში. აორთქლება საკმაოდ სწრაფია და ფიზიკურად დაკავშირებულია დაშლის პროცესთან. მას ხელს უწყობს წყლის მაღალი ტემპერატურა და მღელვარე ზღვა (წყლის ჭავლების ზემოქმედებისა და ნავთობის ბუშტუკების გახეთქვის შედეგად ნავთობი ატმოსფეროში ადის). კვლევებმა აჩვენეს, რომ ნედლი ნავთობის დაახლოებით 50% შეიძლება დაიკარგოს აორთქლების შედეგად, რასაც როგორც წესი, 24-48 საათი სჭირდება. რაც შეეხება მძიმე ან ნარჩენ ნავთობს, მისი მხოლოდ 10%-ის აორთქლება ხდება იმავე დროში, დიზელისა და საყოფაცხოვრებო საწვავის, ასევე, ფაქტობრივად, ყველა სახის ნავთისა და ბენზინისა კი – 75%.

c) ემულსიის წარმოქმნა

წყალგაჯერებული ნავთობის ემულსიის წარმოქმნა მრავალი პრობლემის სათავეა. სქელი, მდგრადი, ცხიმისმაგვარი მასის, რომელსაც ხშირად „შოკოლადის მუსს“ უწოდებენ – ემულსიის წარმოქმნის პროცესი დამოკიდებულია ნავთობის ტიპზე და მას ხელს უწყობს მღელვარე ზღვა. ხელშემწყობი პირობების არსებობისას სწრაფად წარმოიქმნება ემულსია, რომელშიც წყლის შემცველობა თითქმის 80%-ს აღწევს. ემულსიის წარმოქმნა ართულებს ნაპირისა და ზღვის ნავთობისა და ნავთობპროდუქტებისაგან წმენდის პროცესს, ზრდის დამაბინძურებელი ნივთიერების მოცულობასა და სიბლანტეს და ქმნის პრობლემებს ნავთობის ლიკვიდაციის საქმეში.

d) დისპერსია

ნედლი ნავთობის ტიპის მიხედვით ნავთობგაჯერებულ წყლის ემულსიაში შეიძლება საკმაოდ სწრაფად სტიქიურად (თვითნებურად) წარმოიქმნას პატარა წვეთები ქარისა და ტალღების ზეგავლენით. ზღვის ტემპერატურა და სხვა მოვლენები ხელს უწყობს აღნიშნულ პროცესს. ბუნებრივმა დისპერსიამ შესაძლოა, ხელი შეუწყოს დაღვრილი ნავთობის უარყოფითი გავლენის მინიმიზაციას გარემოზე და ზღვის ფლორასა და ფაუნაზე ტოქსიკური ზეგავლენის შემცირებას, რაც შედეგია ნავთობის დაფანტვისა. მოცემული პროცესის მნიშვნელოვანი დაჩქარება შესაძლებელია სპეციალური დისპერგატორების გამოყენებით. თუმცა, დისპერგატორის გამოყენება თავთხელ და სანაპირო წყლებში შესაძლებელია მხოლოდ ექსპერტთა და ეკოლოგიის მუშაკთა ყურადღებისა და ზედამხედველობის პირობებში.

ზღვის ზედაპირიდან ნედლი ნავთობის თანდათანობით სპონტანურ გაქრობას ხელს უწყობს დისპერსიის პროცესი. ნავთობისა და წყლის გაზრდილი საკონტაქტო ზედაპირის გამო, ნავთობის წარმოქმნილი მცირე ზომის ნაწილაკების (ბურთულაკების) დაშლა (გახრწნა) მიკროორგანიზმების

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ზემოქმედების შედეგად გაცილებით სწრაფად მიმდინარეობს. ნავთობის მცირე წვეთების შემადგენლობიდან ყველაზე ტოქსიკური ხსნადი აქროლადი ნივთიერებების გამოყოფა შედარებით სწრაფად ხდება ვიდრე ნავთობის დიდი, ერთიანი ლაქიდან. გამოყოფილი აქროლადი ნივთიერებები შემდგომ ადვილად იხსნება ზღვაში.

გაფანტული ნავთობის სწრაფი გახსნა ხშირ შემთხვევაში თავიდან გვაცილებს ნავთობის საფარის დიდ მანძილზე გადაადგილებას ზღვაში და ალბათობა იმისა, რომ ნავთობი ნაპირს მიაღწევს, შესაბამისად, მცირდება. დისპერსიის შედეგად მცირდება ის საფრთხე, რომელსაც ზღვაში ჩაღვრილი ნავთობი წყლის ფრინველებს უქმნის.

e) გახსნა

მიუხედავად იმისა, რომ წყალში ნახშირწყალბადების ხსნადობა დაბალია, ნედლი ნავთობის ზოგიერთი შემადგენელი ნაწილი, ძირითადად კი – შედარებით მსუბუქი, დაბალმდულარე ნახშირწყალბადები – საკმაოდ კარგად იხსნება წყალში და ზღვაში ნავთობის ჩაღვრის შემდეგ საკმაოდ სწრაფად ერევა ზღვის წყალს.

გახსნის სიჩქარე დამოკიდებულია ისეთ ფაქტორებზე, როგორცაა წყლის ტურბულენტობა და ტემპერატურა. ნავთობის ეს ყველაზე ადვილად ხსნადი კომპონენტები ამავდროულად, ყველაზე სწრაფად აქროლად ნივთიერებებსაც წარმოადგენს და უმეტეს შემთხვევაში ხდება მათი აორთქლება და არა წყლის ფაზაში გადასვლა.

დაღვრილი ნავთობის ზღვაში მოქმედების განსაზღვრის მიზნით გახსნის პროცესი არ არის იმდენად მნიშვნელოვანი, როგორც სხვა პროცესები, როგორცაა, მაგალითად, აორთქლება.

f) დალექვა (სედიმენტაცია)

დალექვა წარმოადგენს პროცესს, როდესაც ზღვაში მოტივტივე ნავთობის ნაწილაკები ილექება ზღვის ფსკერზე. ამისათვის უნდა მოხდეს ნავთობის ნაწილაკების, რომელთა სიმკვრივე ნაკლებია ზღვის წყლის სიმკვრივესთან შედარებით, სახეცვლილება მათგან შედარებით მსუბუქი კომპონენტების აორთქლების შედეგად და განსაკუთრებით, წყლის სვეტში არსებული მყარი ნაწილაკების შემოერთებით, რაც ზრდის მათ სიმკვრივეს, რომელიც ახლა უკვე წყლის სიმკვრივეზე მეტია.

იმის გამო, რომ ღია ზღვაში მყარი ნაწილაკების რაოდენობა მცირეა, ნავთობის ნაწილაკების ზღვის ფსკერზე დალექვა ნაკლებად მოსალოდნელია. აღნიშნული პროცესი შედარებით ხშირია ნაპირთან ახლოს მოქცევა-უკუქცევისა და ესტუარული ტალღების, ქვიშის მოძრაობისა ან ქარის ზემოქმედებით.

g) ფოტოქიმიური ჟანგვა

ოპერაციები ზღვაზე

ზღვის ზედაპირზე მოტივტივე ნავთობის საფარი მზის სხივების ზემოქმედებას განიცდის, რის გამოც მისი ქიმიური შემადგენლობა იცვლება. მოცემულ პროცესს ფოტოქიმიური ჟანგვის პროცესი ეწოდება. ამ პროცესის შედეგად ხდება ნავთობის ზოგიერთი შემადგენელი ნაწილის დაშლა და ისინი წყალში მეტად სხინადი ხდებიან და შედარებით სწრაფად და ადვილად იფანტებიან დაშლისა და წყალში გახსნის გამო. ნავთობის ფოტოქიმიური ჟანგვის პროცესი ყველაზე სწრაფად ზღვის ზედაპირზე ან ნავთობის ფიზიკურად „გაწელილი“ ლაქის შემთხვევაში მიმდინარეობს.

h) ბიოქიმიური დაშლა (ბიოდესტრუქცია)

ღია ზღვაში და სანაპიროებზე არსებობს ძალზე დიდი რაოდენობის და სხვადასხვა სახის მიკროორგანიზმები, რომლებიც შლიან ნავთობს.

ზღვაში ნავთობის მოქმედების განსაზღვრის მიზნით ბიოდესტრუქცია უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია, თუმცა მის შედეგად არ ხდება ნავთობის მოცულობის ან ნავთობის გარემოზე ზემოქმედების მყისიერი შემცირება.

ბიოდესტრუქციას ხელს უწყობს ნავთობის საფარის გაშლა მცირე ზომის ნაწილაკებად წყლის დიდ ზედაპირზე. ამასთან, აღნიშნულ პროცესს ადგილი აქვს ბუნებრივად და დისპერგატორების გამოყენებითაც. საინტერესო ფაქტია, რომ ბიოდესტრუქცია აჩქარებს ნავთობის ბუნებრივი გაბნევის პროცესს.

მაღალი ტემპერატურა ხელს უწყობს ბიოდესტრუქციას.

3.3 ზღვაში ნავთობის დაღვრის შედეგები

ნავთობის დაღვრებმა შეიძლება სერიოზული ეკონომიკური ზეგავლენა იქონიოს სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე და ზღვის რესურსების მომხმარებლებზე.

უმრავლეს შემთხვევაში ასეთი ზიანი დროებითი ხასიათისაა და უპირველეს ყოვლისა გამოწვეულია ნავთობის ფიზიკური მახასიათებლებით, ქმნის რა უსიამოვნო გარემოებებს და სახიფათო პირობებს.

3.3.1 ნავთობის ზეგავლენა სანაპიროზე მიმდინარე საქმიანობებზე

ზღვაში ნავთობის კონკრეტული დაღვრის შედეგები მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული, მათ შორის ნავთობის მახასიათებლებზეც.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ხშირ ნავთობდაღვრას როგორც წესი, სანაპიროს მიმზიდველი ზონების დაბინძურება მოჰყვება, რაც იწვევს საზოგადოების მღელვარებას და ისეთი რეკრეაციული ღონისძიებების წარმოების შეფერხებას, როგორებიცაა ბანაობა, ნავით ცურვა, მეთევზეობა, დაივინგი, მზეზე გარუჯვა.

დაღვრამ ზიანი შეიძლება მიაყენოს სასტუმროებისა და რესტორნების მფლობელებს და ყველა დანარჩენს, ვინც შემოსავალს იღებს ტურიზმისგან. სანაპიროს ტერიტორიებისადმი და რეკრეაციული ღონისძიებებისადმი მიყენებული ზიანი ერთჯერადი დაღვრისაგან შედარებით მოკლევადიანი ხასიათისაა, თუმცა დასუფთავების ღონისძიებების დასრულების შემდეგ ტურიზმზე ზეგავლენის ძირითად საკითხს პრაქტიკულად საზოგადოების ნდობის აღდგენა წარმოადგენს.

ნავთობის დაღვრებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს იმ საწარმოთა ნორმალურ ფუნქციონირებაზე, რომელთა მუშაობა დამყარებულია ზღვის სუფთა წყლის მოხმარებაზე.

3.4 ჯანდაცვა და უსაფრთხოება

3.4.1 შესავალი

ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხები უმნიშვნელოვანესია ნავთობის ზღვაში დაღვრაზე რეაგირების ნებისმიერი ქმედების შემთხვევაში.

საველე ოპერაციების დაწყებამდე, შრომის დაცვის და უსაფრთხოებისა ინჟინერი, ვალდებულია, დეტალურად შეფასოს არსებული სიტუაცია და მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც გამორიცხავს პერსონალის ჯანმრთელობის დაზიანებას რეაგირების ოპერაციის მსვლელობისას.

ლიკვდაციის ოპერაციის მიმდინარეობის დროს, ასევე სავალდებულოა მონიტორინგი, ზედამხედველობა და კონტროლი, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ პერსონალმა მასზე დაკისრებული ამოცანები შეასრულოს უსაფრთხოდ.

საველე ოპერაციების დაწყებამდე აუცილებელია შემდეგი ქმედებების განხორციელება:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- საჭიროა ოპერაციის ჩატარების ადგილის უსაფრთხოების შეფასება არსებული თუ პოტენციური საფრთხის გამოვლენის მიზნით;
- საჭიროა შემუშავდეს და განხორციელდეს ადგილის უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის გეგმა (SSHP);
- ოპერაციის დაწყებამდე აუცილებელია უსაფრთხოების შესახებ შეხვედრების გამართვა საველე გუნდთან მათთვის უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების გაცნობის მიზნით;
- წრფივი დაგეგმარების ზედამხედველი ვალდებულია აღმოფხვრას და გამოასწოროს ადგილის დათვალიერებისას გამოვლენილი არასწორი ქმედება თუ არახელსაყრელი ან საშიში გარემოებები;
- SSHP-ის თანახმად, უნდა შეიქმნას საველე პირველადი სასწრაფო დახმარების სადგური;
- უნდა არსებობდეს (ან უზრუნველყოფილ იქნას) უსაფრთხოდ მიღწევის შესაძლებლობა ნავთობის დაღვრის ადგილზე;
- საველე ჯგუფის წევრებს უნდა დაურიგდეთ შესაფერისი დამცავი ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, ქუდები, სათვალე, ხელთათმანი და აღჭურვილობა (ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები (PPE)).

3.4.2 რისკის შეფასება

ნავთობის დაღვრის ადგილზე სამაშველო გუნდის გაგზავნამდე აუცილებელია არსებული რისკის შეფასება, რათა რეაგირების ოპერაციის მონაწილე პერსონალის ჯანმრთელობას და უსაფრთხოებას საფრთხე არ დაემუქროს.

რისკის შეფასების პროცედურა აუცილებელია ნავთობის დაღვრის ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში იქიდან გამომდინარე, რომ ყოველი ასეთი შემთხვევა ინდივიდუალურია.

რისკის შეფასების შედეგები უნდა ჩამოყალიბდეს წერილობითი ფორმით და ინახებოდეს დადგენილი წესით. ადგილის უსაფრთხოების ფორმის ნიმუში იხილეთ გეგმის „სახელმწიფო დანართი მონაცემებში“.

არსებითი ყურადღება უნდა დაეთმოს მოხალისეთა მართვას. მოხალისეებს, როგორც წესი, არა აქვთ შესაფერისი კვალიფიკაცია და არც სწავლება (ტრენინგი) აქვთ გავლილი.

ამიტომ მათთან მუშაობისას ყურადღების მოდუნებამ და უკონტროლობამ შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მათ სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან უსაფრთხოებას. ამ მიზეზის გამო მოხალისეებთან მუშაობისას აუცილებელია ოპერაციების კარგად გააზრებული დაგეგმვა, ზედამხედველობა და კონტროლი.

3.4.3 ქიმიური ნივთიერებების მოქმედება

3.4.3.1 აალებადობა

ოპერაციები ზღვაზე

ნედლი ნავთობი, კონდენსატები და რაფინირებული პროდუქტები შეიძლება ააღდეს აალების წყაროს ზემოქმედების შედეგად. ზღვაში ჩაღვრილი ნავთობის აალების პერიოდი, როგორც წესი, ძალზედ მცირეა, რადგანაც ნავთობიდან ყველაზე ადვილად აორთქლებადი ნივთიერებები, რომლებიც ამავე დროს, ადვილსაალებადია, სწრაფად აორთქლდება ჰაერში და წყალი შეერთდება ნავთობს თუ, რა თქმა უნდა, შესაძლებელია, რომ მოცემული სახის ნავთობი ემულსიად გადაიქცეს. ახლად დაღვრილი ნავთობი განსაკუთრებით საშიშია აალების თვალსაზრისით.

ამიტომ აუცილებელია იმის უზრუნველყოფა, რომ მის მახლობლად არ იყოს აალების წყარო, რითაც ხანძრის საშიშროება მცირდება. ამის გათვალისწინებით ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის წევრებმა სწორად უნდა შეარჩიონ აღჭურვილობა, რომლითაც განახორციელებენ რეაგირების ოპერაციას, ანუ გამოყენებული აღჭურვილობა არ უნდა წარმოადგენდეს ნავთობის აალების პოტენციურ რისკს.

- 60° C-ზე ნაკლები აალების ტემპერატურის მქონე ნივთიერებების მოშორება, შენახვა და გადაზიდვა უნდა განხორციელდეს უსაფრთხოების საგანგებო წესების დაცვით.
- 60° C-ზე ნაკლები აალების ტემპერატურის მქონე ნავთობთან ბრძოლისათვის აუცილებელია საგანგებო დანიშნულების გემი. **ამჟამად არ მოიძებნება გემი, რომელიც პასუხობს უსაფრთხოების მოთხოვნებს.**
- “<60°C აალების რისკის პერიოდი” შეადგენს მაქსიმუმ 10 საათს დაღვრის მომენტიდან და დამოკიდებულია ნავთობის ტიპზე და რაოდენობაზე, აგრეთვე ტემპერატურაზე და ქარის სიჩქარეზე.

3.4.3.2 ქიმიური უსაფრთხოება

ნავთობის ზოგიერთი ფრაქცია განსაკუთრებულ რისკთან არის დაკავშირებული, როდესაც არსებობს აალების თუნდაც მცირედი ალბათობა. მსუბუქი პროდუქტები, როგორცაა ბენზინი ან ნავთი შედის მაღალი რისკის ჯგუფში და მათთან მუშაობისას განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო.

3.4.3.3 ფეთქებადი ორთქლი

როდესაც ზღვაში იღვრება აქროლადი ნედლი ნავთობი ან რაფინირებული პროდუქტი, ინციდენტის საწყის ეტაპზე ხდება ნახშირწყალბადის ორთქლის გამოყოფა. არსებობს იმის საშიშროება, რომ ორთქლის ასეთი ღრუბელი, ქარის ზემოქმედებით გადაადგილდეს დასახლებული პუნქტებისაკენ ან ისეთ ადგილზე, სადაც შესაძლებელია ააღდეს.

ოპერაციები ზღვაზე

შესაძლოა, საჭირო გახდეს უსაფრთხოების ზონების შექმნა და ჰაერის მონიტორინგის ორთქლის მასშტაბების დადგენისა და მისი კონტროლის მიზნით, რათა ორთქლის ღრუბელმა არ შეაღწიოს ზონაში, სადაც არსებობს მისი აფეთქების საშიშროება.

დაუშვებელია შიდაწვის ძრავის ჩართვა იმ ზონაში, სადაც არსებობს აფეთქების საფრთხე. იმ შემთხვევაში, თუ შიდაწვის ძრავის ჩართვა სრულიად აუცილებელია ისეთ ზონაში, სადაც არსებობს ფეთქებადი აირები ან ორთქლი, უსაფრთხოების მიზნით საჭიროა ძრავაზე მოვარგოთ ჰაერშემყვანის ჩამკეტი მოწყობილობა, რომელიც ძრავის ზედმეტად აჩქარების შემთხვევაში ავტომატურად გადაკეტავს მასში ჰაერის მიწოდებას.

3.4.3.4 ტოქსიკურობა

მიუხედავად იმისა, რომ ნავთობი შეიცავს მავნე ნივთიერებებს, არ არის ძნელი მათი ტოქსიკური ზემოქმედებისგან პერსონალის დაცვა.

დაღვრილი პროდუქტის შემადგენელმა ტოქსიკურმა ნივთიერებებმა ადამიანის ორგანიზმში გარდა სასუნთქი გზებისა (აირის ან ორთქლის შესუნთქვით), სხვაგვარადაც შეიძლება შეაღწიოს, კერძოდ, შეიძლება მოხდეს მათი შეწოვა კანიდან ან თვალებიდან, ჩაყლაპვა ან შეშხაპუნება.

ყველაზე დიდი საშიშროება ტოქსიკურობის თვალსაზრისით ნავთობის დაღვრის საწყის ეტაპზე შეიმჩნევა, როდესაც საქმე გვაქვს აქროლად ნედლ ნავთობთან, კონდენსატებთან ან მსუბუქ რაფინირებულ პროდუქტებთან, რომლებიც შეიძლება კანცეროგენურ ნივთიერებებს შეიცავდნენ.

მაგალითად, ბენზოლი საყოველთაოდ ცნობილი კანცეროგენია, რომლისთვისაც დადგენილია რისკები და უსაფრთხო ზემოქმედების ზღვარი.

თუ პოტენციური ზემოქმედება სცდება დადგენილ ზღვარს, პერსონალი ვალდებულია რეაგირების ოპერაცია ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების გამოყენებით ჩაატაროს, როგორცაა ქიმიურ-დამცავი ტანსაცმელი და რესპირატორები. რადგანაც ეს არომატული ნაერთები მდგრადობას მხოლოდ მცირე დროით ინარჩუნებენ, ხოლო შემდეგ ჰაერში ორთქლდებიან, განსაკუთრებულ რისკს უქმნიან უსაფრთხოებას.

აუცილებელია განსაკუთრებული ყურადღება, რათა ჰაერში ბენზოლის შემცველობა მუდმივად კონტროლირებადი იყოს და რეაგირების ჯგუფის წევრები და გარშემომყოფი ადამიანები დაცული იყვნენ აფეთქების საფრთხისაგან.

3.4.3.5 გოგირდწყალბადი

როგორც წესი, რეაგირების ჯგუფის წევრებმა არ უნდა იმუშაონ გარემოში, სადაც არსებობს ისეთი აირებით მოწამვლის რეალური საფრთხე, როგორცაა H₂S, თუ ისინი ვერ აკონტროლებენ მოწამვლის წყაროს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

მას შემდეგ, რაც მომწამვლელი გაზის შემცველობა ჰაერში დასაშვებ ნორმამდე დაიწევს, რეაგირების ჯგუფის წევრებმა უნდა გამოიყენონ ინდივიდუალური მონიტორინგის აღჭურვილობა საკუთარ თავზე აირის ზემოქმედებისა და სამუშაო დროის საკონტროლოდ, რათა დაცული იყოს ამა თუ იმ აირის ზემოქმედების დადგენილი ზღვრები სამუშაო ადგილზე.

3.4.3.6 ჟანგბადის გამომევა

ნახშირწალბადის აირებს შეუძლიათ ჰაერში ჟანგბადის ჩანაცვლება, განსაკუთრებით ჩაკეტილ სივრცეში.

ასეთ ზონაში შესვლა დაუშვებელია, თუ ჰაერში ჟანგბადის შემცველობა არ არის 19,5%-ზე მეტი.

3.4.3.7 მოლიპულობა

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციების მსვლელობისას დაშავება უმეტესწილად დაკავშირებულია გაცურებასთან, წაბორძიკებასთან და დაცემასთან.

ნავთობის ზედაპირზე ფეხის აცურება ხშირია, რაც სხეულის დაზიანებას იწვევს. ამიტომ, რეაგირების ჯგუფის წევრებმა სამუშაოების შესრულების დროს უნდა გაითვალისწინონ აღნიშნული სახის საფრთხე.

3.4.3.8 ჰაერის მონიტორინგის აღჭურვილობა და ჩანაწერების წარმოება

ჰაერისა და ნივთიერებების ზემოქმედების მონიტორინგი შესაძლებელია ჩატარდეს ელექტრონული მონიტორების, “დრეგერის” ფირმის ინდიკატორული მილაკების, ან პერსონალური მონიტორების გამოყენებით.

3.4.3.9 ნავთობის მოხვედრა კანზე

ნავთობი და ზოგიერთი ქიმიური ნაერთი, რომელთა წმენდაც ხორციელდება, გაუცხიმობის თვისებით ხასიათდება და მათი კანისმიერი შეწოვის შემთხვევაში შეიძლება პერსონალს სერიოზული პრობლემები შეექმნას ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებით.

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის წევრები ოპერაციის წარმოებისას ვალდებულნი არიან ისარგებლონ ინდივიდუალური დამცავი საშუალებებით, რათა თავიდან აიცილონ ნავთობის მოხვედრა კანზე, რამაც შეიძლება კანის აალება ან დერმატიტი გამოიწვიოს.

სამუშაო რეჟიმი უნდა ითვალისწინებდეს შესვენებებს.

რეაგირების ჯგუფის წევრი უნდა ატარებდეს დამცავ სათვალეს, ხელთათმანს და ფეხსაცმელს.

ასევე, აუცილებელია დამანოტივებელი კრემის გამოყენება კანის დასაცავად.

ოპერაციები ზღვაზე

უნდა მოეწყოს სადებიზინფექციო შენობა, სადაც პერსონალი დატოვებს ნავთობიან ტანსაცმელს და რომელიც აღჭურვილი იქნება შესაფერისი სარეცხი და დასაბანი საშუალებებით (შხაპი, პირსაბანი).

3.4.4 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ქმედებისას გამოყენებული ქიმიური ნივთიერებები და საწმენდი საშუალებები

რიგი ქიმიური ნივთიერებები, როგორცაა დისპერგატორები და გამხსნელები, გამოიყენება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციების მსვლელობისას და უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ნივთიერებებთან განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო.

რეაგირების ჯგუფის ყველა წევრი უნდა გაეცნოს ამ ნივთიერებების გამოყენების ინსტრუქციას და მონაცემებს ტოქსიკურობის შესახებ, და დაიცვას მათთან მუშაობისას უსაფრთხოების ტექნიკის წესები.

დისპერგატორის ქიმიური ნივთიერებთან შეხებისას სავალდებულოა დამცავი ხელთათმანების, სათვალისა და ტანსაცმლის ტარება.

3.4.5 უსაფრთხოება სამუშაო გარემოში

ნავთობის დაღვრა შეიძლება მოხდეს პრაქტიკულად ნებისმიერ გარემოში და ნებისმიერ კლიმატურ და მეტეოროლოგიურ პირობებში, რის გამოც რეაგირების ჯგუფის წევრებს შესაძლოა, სრულიად განსხვავებული პრობლემები შეექმნათ ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში და აქედან გამომდინარე, მოუწიოთ სხვადასხვა სახის გადაწყვეტილებების მიღება რეაგირების ზომებთან დაკავშირებით.

სამუშაო გარემოს ზოგიერთი ასპექტის კონტროლირება (როგორცაა ადგილმდებარეობის გეგმა, დაცვა და სამუშაო ცვლები) რეაგირების ჯგუფის პერსონალს თავადაც შეუძლია.

ნებისმიერ სამუშაო გარემოში უსაფრთხოება ყოველთვის პრიორიტეტულია.

ამინდი

ჰაერის ზედმეტად მაღალმა თუ დაბალმა ტემპერატურამ, ნესტმა და ნალექებმა შეიძლება მავნე ზეგავლენა იქონიოს ადამიანის ორგანიზმზე.

რეაგირების ჯგუფის პერსონალს არასასურველი კლიმატური პირობების ზეგავლენით შეიძლება აღინიშნოს შემდეგი სიმპტომები: ერთი მხრივ, მზის დარტმა, მზით დამწვრობა და გაუწყლოვნება – დიდი სიცხეების შემთხვევაში და მეორეს მხრივ, მოყინვა და ჰიპოთერმია – ყინვის დროს.

აღნიშნული მოვლენები თავისი ხასიათით საშიშია და ადეკვატურად უნდა შეფასდეს. ასეთი რისკის პირობებში აუცილებელია ადეკვატური ზომების მიღება, რაშიც შედის:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- სპეც. ტანსაცმელი;
- ქუდი, ჩაფხუტი;
- სამუშაო რეჟიმის რეგულირება იმგვარად, რომ პერსონალს ჰქონდეს დასვენების საშუალება;

გარემო პირობები

სანაპიროზე ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში აუცილებელია უსაფრთხოების სათანადო ზომების მიღება, როგორცაა ავტომობილებისა და ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გზების მოწყობა სანაპიროს ტიპის გათვალისწინებით (ტალახი, კლდეები, მანგროვები და სხვ.).

რეაგირების ჯგუფის წევრებთან დაკავშირებით აუცილებელია სათანადო ზომების მიღება, რათა წყლის ნაკადმა ზღვის მოქცევა-უკუქცევისას სამუშაო ჯგუფი და აღჭურვილობა ადგილს არ მოწყვიტოს.

ოპერაციები ღამით

ღამის საათებში ოპერაციის ჩატარება ძალზე რთული და სახიფათო ამოცანაა. ამიტომ, თუ არ არის სათანადო განათება უზრუნველყოფილი, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ რისკი მინიმუმამდეა დაყვანილი და რეაგირების ჯგუფის წევრების სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას საფრთხე არ ემუქრება, არ არსებობს იმის ვარაუდის საფუძველი, რომ ჩატარებული ოპერაცია წარმატებული იქნება, ღამის საათებში დაღვრილი ნავთობის წმენდის ოპერაციების ჩატარება ყოველად დაუშვებელია.

ღამის სიბნელეში, არასათანადო განათების პირობებში ნავთობის ლაქა ცუდად ჩანს და ფეხის აცურების, წაბორძიკებისა და დაცემის რისკი იზრდება.

ღამის საათებში მუშები გაცილებით მალე იღლებიან და ეს ფაქტიც გასათვალისწინებელია.

3.4.6 მოცურება, წაბორძიკება, დაცემა

ყველაზე ხშირ ინციდენტს რეაგირების ჯგუფის წევრების მოცურება, წაბორძიკება და დაცემა წარმოადგენს. ნავთობის დაღვრა შეიძლება ისეთ ზონაში მოხდეს, სადამდეც მისასვლელი გზა შეიძლება საკმაოდ რთული იყოს.

პრობლემა შეიძლება კიდევ უფრო გამწვავდეს, თუ მისადგომის ზედაპირი დაფარულია ნავთობით ან კლდოვანი სანაპირო ზოლი ბუნებრივად დაფარულია სრიალა წყალმცენარეებით, სველი ქვებით ან ტალახით.

ასეთ შემთხვევაში აუცილებელია უზრუნველყოფილ იქნეს უსაფრთხო მისადგომი ინციდენტის ადგილზე სამუშაო ძალისათვის. სანაპირო ზოლზე მუშაობისას რეაგირების ჯგუფის

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

პერსონალისთვის არ არის რეკომენდებული კლდოვან და ქვიან ადგილებთან ზედმეტად მიახლოება, სანამ არ მოეწყობა უსაფრთხო მისასვლელი, იქნება ეს ხიდები თუ თოკები.

გაწმენდის ოპერაციის პერსონალი წინასწარ უნდა გააფრთხილონ იმ საშიშროების შესახებ, რომელიც არსებობს ინციდენტის ადგილზე მისადგომზე და მიაწოდონ ინფორმაცია შედარებით უსაფრთხო გზების შესახებ.

პერსონალის მოცურება, წაბორძიკება და დაცემა მხოლოდ ნაპირზე მუშაობისას არ ხდება. ასეთ ფაქტებს შეიძლება ადგილი ჰქონდეს გაშლილ ზღვაში გემბანზე ოპერაციის ჩატარების დროსაც. რეაგირების ჯგუფის წევრებს ასეთ შემთხვევაში უნდა ეკეთოდ გასაბერი ჟილეტები და გაფრთხილდნენ, რათა გემბანიდან წყალში არ გადავარდნენ.

გემბანი განსაკუთრებით სრიალაა, თუ მასზე ნავთობია დაღვრილი. მისაბმელი ბაგირები და აღჭურვილობის თოკები დამატებით საფრთხეს ქმნიან. გემბანის სუფთა და მოწესრიგებულ მდგომარეობაში ქონა რეალურად ამცირებს ასეთ სიტუაციაში რისკს.

3.4.7 ხელით მუშაობა და აღჭურვილობის აწვევა

განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო რეაგირების ჯგუფის პერსონალის მხრიდან აღჭურვილობისა და ნარჩენების ტომრების აწვევისას.

შესაძლებლობის შემთხვევაში აუცილებელია ამწევ-დამწევი ინსტრუმენტის გამოყენება. თუ საჭიროა ხელით მუშაობა, ხდება ტვირთის განსაზღვრული რაოდენობის აწვევა ყოველ ჯერზე - რამდენსაც ადამიანი საშუალოდ მოერევა და პერსონალს მიეცემა მითითებები მოცემული სამუშაოს შესასრულებლად.

ამწევ-დამწევი ინსტრუმენტებით სარგებლობის პროცესში პერსონალი მუშაობს დამცავი ჩაფხუტებით. ამ ოპერაციაზე ყველა პერსონალი არ დაიშვება, არამედ მხოლოდ ისინი, ვისაც გავლილი აქვს შესაფერისი მომზადება.

3.5 ტრანსპორტი

ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში აუცილებელი ხდება მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა საჭირო აღჭურვილობის, სპეციალიზებული სატრანსპორტო საშუალებებისა და პერსონალის ინციდენტის ადგილზე გადასაყვანად.

აღჭურვილობისა და პერსონალის ტრანსპორტირებისას აუცილებელია სიფრთხილის გამოჩენა, რათა ნავთობით დაბინძურებული ტერიტორიის გარდა არ მოხდეს სხვა ადგილების დაბინძურებაც, მათ შორის ინციდენტის ადგილზე მისასვლელი გზისაც.

ოპერაციები ზღვაზე

3.6 პირველადი სასწრაფო დახმარება

რეაგირების ჯგუფის პერსონალს უნდა ჩაუტარდეს ტრენინგი პირველადი სამედიცინო დახმარების საკითხებზე და ისინი ინფორმირებულნი უნდა იყვნენ შემდეგის შესახებ:

- ადგილზე არსებული სამედიცინო აღჭურვილობა, მისი ზუსტი ადგილმდებარეობა და მოხმარების წესი;
- სამედიცინო ევაკუაცია, რომელიც შეიძლება საჭირო გახდეს სერიოზული ტრავმის შემთხვევაში.

3.7 უსაფრთხოება რეაგირების ოპერაციების ჩატარების დროს: რეაგირების ოპერაციები სანაპირო ზოლზე

რეაგირების ოპერაციები ყველაზე ხშირად სანაპირო ზოლზე მიმდინარეობს, სადაც წყლის სიახლოვე უკვე რისკის ფაქტორს გულისხმობს, განსაკუთრებით, თუ ოპერაციას გამოუცდელი პერსონალი ატარებს.

სანაპირო ზოლზე ოპერაციის ჩატარებისა და პერსონალის გაშლის სპეციფიკა ისეთია, რომ ხშირად იქმნება კავშირგაბმულობის, მძიმე აღჭურვილობის ადგილზე მიტანისა და საერთოდ, გადაადგილების, პირველადი სასწრაფო დახმარების აღმოჩენისა და ევაკუაციის პრობლემები. მოცემული ღონისძიებების განხორციელებას ხელს კლდეები, ტალახი და ხმელეთის არასაიმედო ზედაპირიც უშლის.

აუცილებელია ნავთობის დაღვრის ადგილზე მისადგომსა და თავად დაბინძურებულ ზონაზე მუდმივი კონტროლის წარმოება. გარდა ამისა, დაბინძურების ზონაში ადამიანებისა და სატრანსპორტო საშუალებების შესვლა შეიძლება მეორადი დაბინძურების მიზეზად იქცეს და ზიანი მოუტანოს ეკოლოგიურ რესურსებს.

მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ რეაგირების ჯგუფის მონაწილეებს გავლილი ჰქონდეთ სათანადო ტრენინგი, რათა შეძლონ სამუშაო გარემოში არსებული საშიშროების შეფასება და აუცილებელი პირობაა, რომ ხელი მიუწვდებოდეთ რისკის მართვის საშუალებებზე.

3.8 რეაგირების ოპერაციები ზღვაში

გაშლილ ზღვაში ოპერაციები შეიძლება წარმოებდეს ან გემბანზე ან ერთ სტატიკურ წერტილში. ღია ზღვაში ოპერაციები განსაკუთრებული რისკით ხასიათდება და ამდენად, მათ ჩასატარებლად განსაკუთრებული მეთოდები და პროცედურები გამოიყენება. გამოუცდელი პერსონალის მიერ ასეთი ოპერაციების ჩატარება რეკომენდებული არ არის დიდი რისკის გამო.

რჩევები გაშლილ ზღვაში რეაგირების ზომებთან დაკავშირებით

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- შეამოწმეთ მომწამვლელი და ფეთქებადი აირების არსებობა ნავთობის დაღვრის ადგილზე მისვლამდე;
- სამაგრმა თოკებმა და ჯაჭვებმა შეიძლება სხეულის ფიზიკური დაზიანება გამოიწვიოს. შეამოწმეთ ისინი პერიოდულად, განსაკუთრებით მღელვარე ზღვის დროს;
- იზრუნეთ იმაზე, რომ რეაგირების ჯგუფის პერსონალმა იცოდეს აღჭურვილობის ექსპლუატაციის წესები;
- იზრუნეთ იმაზე, რომ რეაგირების ჯგუფის პერსონალი ზედმიწევნით იცნობდეს გემზე ჩასატარებელ პროცედურებს;
- ოპერაციების ჩატარებას გემბანზე ყოველთვის თან ახლავს დახრჩობის რისკი. ამიტომ პერსონალს უნდა ეცვას გასაბერი ჟილეტები;
- ოპერაციების დაწყებამდე ჩაატარეთ მოკლე ბრიფინგი;

3.9 რეაგირების ოპერაციები დისპერგატორების გამოყენებით

დისპერგატორული ქიმიური ნივთიერებების გამოყენება ნავთობის ლაქის ლიკვიდაციისათვის გულისხმობს ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების რიგი საკითხების გადაჭრის აუცილებლობას. კერძოდ, ქიმიურმა ნივთიერებებმა შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ადამიანის ჯანმრთელობას და გამოყენებულმა მეთოდებმა შეიძლება რეაგირების ჯგუფის წევრები ვერ დაიცვას ქიმიური ნივთიერებების ზემოქმედებისაგან.

ასეთი ზემოქმედება შეიძლება იყოს შემდეგი:

- ა) აეროზოლის ორთქლის შესუნთქვა.
- ბ) გადაყლაპვა.
- ც) ანისმიერი შეწოვა.
- დ) თვალბინი შესხურება.

რჩევები დისპერგატორის გამოყენებით რეაგირების ოპერაციებთან დაკავშირებული უსაფრთხოების ზომების შესახებ:

- დაადგინეთ დისპერგატორული ქიმიური ნაერთების გასხურების მიმართულება;
- ყველა მიმართულებაზე მომუშავე პერსონალი ვალდებულია გამოიყენოს ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები. ყურადღება მიაქციეთ, რომ პერსონალს ეცვას შესაფერისი ზომის სპეც. ტანსაცმელი;
- დარწმუნდით, რომ ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები შესაფერისია გამოყენებული დისპერგატორებისგან თავდაცვის მიზნით;
- მოერიდეთ დისპერგატორის უკონტროლო გასხურებას.
- დაიცავით საშიშ ნივთიერებებთან მუშაობისას ტექნიკური უსაფრთხოების ინსტრუქციის მითითებები.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.10 პერსონალის პასუხისმგებლობის სფერო

ნებისმიერ სამუშაო გარემოში უსაფრთხოების გაუმჯობესების თვალსაზრისით დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ პერსონალი ზრუნავდეს არა მხოლოდ საკუთარ, არამედ გუნდის სხვა წევრების უსაფრთხოებაზეც. ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ოპერაციის მსვლელობისას სამუშაო გარემო შეიძლება მოულოდნელად შეიცვალოს, თანაც არა ერთხელ.

ამიტომ გუნდის წევრებს უნდა შეეძლოთ ვითარების ცვლილების ადეკვატურად შეცვალონ მოქმედების კურსი, რათა თავიდან აიცილონ დაზიანება ან დანაკარგი.

ოპერაციების უსაფრთხოდ წარმოება შესაძლებელია კარგად გაწვრთნილი და გამოცდილი პერსონალის მუშაობითა და უსაფრთხოების ზომების ზედმიწევნით დაცვით.

3.11 ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები

3.11.1 ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შერჩევა

ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები უდიდესი მნიშვნელობისაა რეაგირების გუნდის წევრების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების მართებულად შერჩევა და გამოყენება გამოცდილებასა და სათანადო კვალიფიკაციას საჭიროებს.

ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შერჩევისას ყურადღება ექცევა აგრეთვე, შესასრულებელი ამოცანის სპეციფიურობასა და მუშაკისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს

ხშირად თავად სამუშაო პირობები კარნახობს პერსონალს დაცვის საშუალებების შერჩევის კრიტერიუმებს.

მაგალითად, ცივ ამინდში ცხადია საჭიროა დათბილული ტანსაცმლის ჩაცმა. ამის საპირისპიროდ, ცხელ ამინდში ჰერმეტიული ტანსაცმლის დიდი ხნით ტარების შედეგად შეიძლება განვითარდეს მზის დარტყმა.

პერსონალს უნდა გააჩნდეს შემდეგი სპეცტანსაცმელი და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები:

- ლაბადა
- სამუშაო კომბინეზონი
- კანის დამცავი კომპლექტი
- დამცავი ყელიანი ფეხსაცმელი
- დამცავი ბოტები
- ჰერმეტიული კონბინეზონი მკერდამდე

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- დამცავი შლემ-ჩაფხუტი
- სამუშაო ხელთათმანი
- პოლივინილქლორიდის ხელთათმანი
- ყურების საცობები
- დამცავი სათვალე
- გასაბერი ტანსაცმელი
- რესპირატორი

უსაფრთხოებისა და საყოფაცხოვრებო უზრუნველყოფის საშუალებები

გამაჯანსაღებელი და პირადი ჰიგიენის შენობა-ნაგებობები

სასმელი წყალი, ტექნიკური წყალი, საპირფარეშოები და პირადი ჰიგიენის შენობა-ნაგებობები ადვილად მისაწვდომი უნდა იყოს პერსონალისათვის.

ჰიგიენის დაცვის საშუალებებისა და ამ მიზნით უზრუნველყოფილი შენობა-ნაგებობების მდებარეობა უნდა მიეთითოს ადგილის უსაფრთხოების გეგმაზე.

3.12 მოხალისეთა მართვა

მოსალოდნელია შემთხვევა, როდესაც სანაპირო პლაჟების ნავთობით დაბინძურებისან წმენდის ოპერაციებში მოხალისეები მიიღებენ მონაწილეობას.

მოხალისეებს, როგორც წესი, არა აქვთ შესაფერისი კვალიფიკაცია და არც სწავლება (ტრენინგი) აქვთ გავლილი. ამიტომ მათთან მუშაობისას ყურადღების მოდუნებამ და უკონტროლობამ შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მათ სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან უსაფრთხოებას.

ამ მიზეზის გამო მოხალისეებთან მუშაობისას აუცილებელია ოპერაციების კარგად გააზრებული დაგეგმვა, ზედამხედველობა და კონტროლი.

მოხაკისეებს უნდა ჩაუტარდეთ სპეციალური ტრენინგი, სადაც ისინი გაეცნობიან საშიშროების დადგენისა და მისგან თავის დაღწევის მეთოდებს.

მოხალისეებს უნდა მიეცეთ ინდივიდუალური დაცვის შესაფერისი საშუალებები, შესაბამისი ინსტრუქციები რათა, მკაცრად დაემორჩილონ ზემდგომის ბრძანებებსა და მითითებებს ოპერაციების მსვლელობისას.

ოპერაციები ზღვაზე

3.13 მოხალისეთა კოორდინაცია

მოხალისეთა მართვა საკმაოდ რთულია, რადგანაც ისინი შეიძლება ორიენტირებულნი იყვნენ ან მხოლოდ მათი ადგილობრივი ტერიტორიის გაწმენდით ან მხოლოდ მათ ინტერესში შემავალი საკითხებით.

მოხალისეთა გუნდის მუშაობით საუკეთესო შედეგების მისაღებად რეკომენდებულია დაინიშნოს მოხალისეთა ჯგუფის კოორდინატორი რეაგირების მართვის ჯგუფის შემადგენლობაში. მოხალისეთა კოორდინატორი პასუხისმგებელი იქნება მოხალისეთა ოპერაციებში მონაწილეობის ყველა ასპექტის მართვასა და ზედამხედველობაზე, სამუშაო ძალის გაშლის, დანიშვნისა და დავალებების გაცემის ჩათვლით.

3.14 ნარჩენების მართვა

3.14.1 მითითებები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ადგილის სწორი ორგანიზაციისათვის

ნავთობის დაღვრის უბანზე სამუშაო სივრცე მიზანშეწონილია დაიყოს სამ განსხვავებულ ზონად: ე.წ. „ცხელი“, „თბილი“ და „ცივი“ ზონები.

a) ცხელი ზონა

- დაბინძურებული ადგილი, სადაც ხორციელდება მთელი სამუშაო. პერსონალი, ხალხი, მნახველები და მედია არ უნდა დაიშვას. ამ ზონას უნდა ჰქონდეს კარგი ბარიერები და ყველა საჭირო უსაფრთხოების ნიშანი.
- ეს ის ადგლია, სადაც შესაძლოა აალებადი ნივთიერებები გროვდებოდეს. შესაბამისად, უნდა ხდებოდეს გაზის ტესტირება მუდმივად, მანამ სანამ ასეთი ტესტირება აღარ იქნება საჭირო.
- პერსონალი და დანადგარები არ უნდა გავიდენ ამ ზონიდან შესაბამისი შუალედური ზონის გავლის გარეშე.
- ამოღებული ნავთობი, ნავთობიანი მასალა და სხვა ნარჩენები უნდა იქნეს სეპარირებული

b) თბილი ზონა

ამ ზონის მთავარი მიზანია შეამციროს ნავთობის დაბინძურების გავრცელება სამუშაო ადგილის გარეთ (ცხელი ზონა).

ეს არის დასუფთავების ადგილი, სადაც პერსონალი და აპარატურა იწმინდება, სანამ გავა ზონიდან.

თბილი ზონა უნდა გამოიკვეთოს ბარიერებით და უნდა იდგას შესაბამისი უსაფრთხოების ნიშნები.

ამ ზონაში უნდა განთავსდეს ემდეგი საწმენდი აღჭურვილობა და საშუალებები:

- დაბალ ცისტერნები - ნავთობის ნარჩენების ამოსაღებად.
- ქიმიური ნივთიერებები, მინერალური ნავთობის და ცხიმის გამწმენდების ჩათვლით.
- ნარჩენების შესაგროვებელ ურნები.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- წყალი.
  - ჯაგრისები, სორბენტის ბალიშები, ღრუბლები და ა.შ.
  - ნავთობიანი ნარჩენები, რომლებიც სეპარირებულია და დასაწყობებულია ცხელ ზონაში, შეიძლება გასატანად დაიტვირთოს მანქანებზე თბილ ზონაში.
- ც) ცივი ზონა**
- ზონა, რომელშიც ხორციელდება ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების დამხმარე ღონისძიებები. ეს ზონა უნდა იყოს გამოყოფილი სათანადო ნიშნებით

3.14.2 ნარჩენების მართვის წესები

ა) სეპარაცია

ნავთობის დაღვრისა და მისი შემდგომი წმენდის ოპერაციის დროს მოგროვილი ნავთობი და ნაგავი წარმოადგენს ნარჩენებს, რომელიც სეპარირებულად უნდა იქნეს შეგროვებული, დროებით შენახული, გადამუშავებული ან განთავსებული საბოლოო ადგილზე.

სეპარაცია ხელსაყრელ პირობებს ქმნის ნარჩენების მეორადი გადამუშავებისათვის, ისევე როგორც ნარჩენების განთავსების ეკოლოგიური და ეკონომიკური ეფექტურობის მისაღწევად.

ბ) მინიმიზაცია

მინიმიზაცია წარმოადგენს ნარჩენების ნაკადში შემავალი ნარჩენების ოდენობის შემცირების მეთოდს, რაც მეტად მნიშვნელოვანია საბოლოოდ გადასაყრელი ნარჩენების მოცულობის შესამცირებლად. აღნიშნული ღონისძიების შედეგად მცირდება არასასურველი ეკოლოგიური და ეკონომიკური შედეგები. ნარჩენების მინიმიზაციის მიზნით შეიძლება გამოვიყენოთ შემდეგი რამოდენიმე მეთოდი:

- სანამ ნავთობი ნაპირს მოაღწევდეს, საჭიროა დადგინდეს მისი გამორიყვის პოტენციური ადგილები, რომლებიც გაიწმინდება ნაგვისაგან, რითაც საბოლოოდ გადასაყრელი ნარჩენების რაოდენობა შემცირდება;
- სხვადასხვა ტიპის დაბინძურებული ნარჩენის (თხევადი, მყარი, ნაგავი, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები და სხვ.) ადგილზევე სეპარაცია;
- კონტეინერები, სადაც ნარჩენები ინახება, უნდა იყოს თავდახურული წყალგაუმტარი ხუფით, რათა მათში არ მოხვდეს წვიმის წყალი, რაც გამოიწვევს კონტეინერის გადავსებას და მისგან ნარჩენების გადმოსვლას, რისი უშუალო შედეგიც დამატებით დაბინძურებული წყალია;
- გამწმენდი მოწყობილობა და აღჭურვილობა გაწმინდეთ და ხელმეორედ გამოიყენეთ. არ გადაყაროთ!

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

- თუ ეს შესაძლებელია, გამოიყენეთ მრავალჯერადი გამოყენების ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები. მაგალითად, რეზინის ბოტები შეიძლება ყოველი გამოყენების შემდეგ გაირეცხოს.
- სორბენტების გამოყენება უნდა ხდებოდეს ეკონომიურად.

ც) მეორადი დაბინძურების თავიდან აცილება

მეორად დაბინძურებაში იგულისხმება ნავთობის გადატანა ადამიანების მიერ, ტრანსპორტითა და აღჭურვილობით დაუბინძურებელ უბანზე. აღნიშნული მოვლენა საჭიროებს კონტროლს, რაც სხვადასხვა ხერხებით ხორციელდება. მაგალითად:

- სამუშაო უბნებზე აღნიშვნების დაყენება წარწერებით: “სუფთა” და “დაბინძურებული”;
- ყველა ტუმბოსა და შლანგის რეგულარულად შემოწმება ჰერმეტიულობაზე;
- ყველა საცავი თუ შესანახი ჭურჭელი უნდა იყოს წყალგაუმტარი და ნავთობგაუმტარი, რაც თავიდან აგვაცილებს დაღვრას;
- პერსონალისა და აღჭურვილობის დეზინფექცია სამუშაო ზონის დატოვებამდე;
- ყველა იმ სატრანსპორტო საშუალების დეზინფიცირება სამუშაო ზონის დატოვებამდე, რომელიც განკუთვნილია ნარჩენების გადასაზიდად;
- სატრანსპორტო საშუალებებისთვის მოძრაობის გრაფიკის დადგენა.

3.14.3 ნარჩენების განკარგვა

ნარჩენები ყოველთვის უნდა დასაწყობდეს ამისათვის გამოსადეგ ადგილზე, რომელიც შერჩეული უნდა იქნეს ადგილობრივი გარემოს პირობების გათვალისწინებით. სახიფათო ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა ხდებოდეს საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის “ნარჩენების ტრანსპორტირების წესი” შესაბამისად.

ნარჩენების ნაკადის მონიტორინგი ასევე აუცილებელია რეაგირების საერთო ხარჯთაღრიცხვის შესადგენად. აუცილებელია რეაგირების ადრეულ ეტაპზევე იქნეს მიღებული ზომები ნარჩენების დროებითი, შუალედური და საბოლოო განთავსების ორგანიზებისათვის. წინააღმდეგ შემთხვევაში, დაგროვილი ნარჩენი შეიძლება გახდეს მნიშვნელოვანი ხელის შემშლელი ფაქტორი რეაგირების ოპერაციების შემდგომი წარმართვისას.

ეს ღონისძიებები შეთანხმებულ უნდა იქნეს სათანადო უწყებებთან (პირველ რიგში, გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან) რეაგირების დაგეგმვის ეტაპზე, წინდაუხედავი და შეუთანხმებელი ქმედებების გამოსარიცხავად.

დროებითი შენახვა ადგილზე/სამუშაო ადგილთან ახლოს

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნარჩენების განთავსების ადგილის შერჩევასა სიფრთხილვა საჭირო. აუცილებელია იმის გათვალისწინება, რომ ასეთ ადგილს არ სწვდებოდეს ტალღები, ჩვეულებრივი თუ მოქცევა-უკუქცევის დროს.

ცხელ ამინდში, ნარჩენების შესანახი კონტეინერები და განსაკუთრებით, პოლიეთილენის პარკები დაცული უნდა იყოს მზის სხივების ხანგრძლივი ზემოქმედებისგან, რადგანაც ამან შეიძლება ნარჩენების შემადგენლობაში შემავალი ელემენტების დაშლა გამოიწვიოს.

კონტეინერებზე იკვრება ეტიკეტები ნარჩენის სახის, რაოდენობისა და საშიშროების ხარისხის მითითებით ნარჩენების ტრანსპორტირებამდე და მძღოლს ან ნარჩენების მართვის მენეჯერს გადაეცემა შესაბამისი საბუთები.

შუალედური და გრძელვადიანი შენახვა და გადაზიდვა

ნარჩენების სეპარაციისა და ადგილზე შესაფერის კონტეინერებში შენახვის შემდეგ საჭირო ხდება მათი გადაზიდვა და შენახვა ამისთვის სპეციალურად გამიზნულ შესანახ უბნებზე, სადაც ნარჩენები ინახება საბოლოოდ გადაყრამდე.

ნარჩენების ჯეროვნად გადაზიდვა და შენახვა ნარჩენების მართვის მნიშვნელოვანი საფეხურია. თუ არ მოხდა აღდგენის ადგილიდან ნარჩენების გატანა, მასზე შემდგომი ოპერაციების ჩატარება შეფერხდება.

საოპერაციო ზონის ფარგლებში ნარჩენების გადაზიდვისას გამოიყენება მცირე ზომის სატრანსპორტო საშუალებები. ხოლო, აღდგენის ადგილიდან შენახვის ადგილამდე ნარჩენების გადაზიდვა ხდება შესაფერისი სატრანსპორტო საშუალებებით.

რეკომენდებულია ნარჩენების გასატანად გამოყენებული ტრანსპორტის გაწმენდა ადგილიდან გასვლამდე და ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ფაქტს, რომ ტრანსპორტი არ ჟონავდეს, რითაც შემცირდება გზებისა და მისადგომების მეორადი დაზიანებების საფრთხე.

ნარჩენების განთავსება

ნარჩენების ყოველ სახეობას განთავსების თავისი ოპტიმალური მეთოდი შეესაბამება. ამას განსაზღვრავს რამდენიმე ფაქტორი: ღირებულება, ადგილობრივი რესურსები, კანონმდებლობა და გარემოსდაცვითი მოსაზრებანი.

ბათუმის ნავთობტერმინალი და საზღვაო ნავსადგური, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებული „ნარჩენების მართვის გეგმის“ შესაბამისად, უზრუნველყოფენ ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების განთავსებას შემდეგი მეთოდების გამოყენებით:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

a) სეპარაცია

აღნიშნული მეთოდი გამოყენებული იქნება ნავთობშემცველი წყლების და ნავთობი-წყლის ემულსიის მართვის პროცესში.

- ნავთობშემცველი წყლები და ნავთობი-წყლის ემულსია გატანილი იქნება ნავთობტერმინალის ნავთობდამჭერ-სეპარატორში.
- სეპარირებული (აღდგენილი) ნავთობი გამოყენებული იქნება სასაქონლო ოპერაციებში.

b) ბიორემედიაცია

ნავთობით დაბინძურებული გრუნტები გატანილი იქნება ნავთობით დაბინძურებული გრუნტების დროებით განთავსების მოედანზე, რომელიც ნავთობტერმინალის ერთ-ერთ საწარმოო უბანზე განთავსებული.

2019 წლიდან, დაგეგმილია ნავთობშლამების უტილიზაციის და ნავთობით დაბინძურებული გრუნტების გაწმენდის ბაზის მშენებლობის დასრულება, რომლის შედეგად შესაძლებელი იქნება გრუნტების ბიორემედიაციის მეთოდით გაწმენდა.

c) დაწვა

ბათუმის ნავთობტერმინალს გაფორმებული აქვს კონტრაქტი მუნიციპალურ სამსახურთან, რომელიც უზრუნველყოფს ნავთობით დაბინძურებული ჩვრების და საწმენდი მასალების დაწვას სპეციალურ ინსინირატორში.

d) გატანა ნავსადგურზე

ნავთობით დაბინძურებული ნარჩენები (მაგალითად, ხის ტოტები, და სხვა), რომელთა შემადგენლობაშიც ნავთობი დაახლოებით 5%-ზე ნაკლებია, შეიძლება გატანილი იქნას ქ. ბათუმის მუნიციპალურ ნავსადგურზე (ნავსადგურის ოპერატორის თანხმობით). თუმცა, ამ შემთხვევაში, შესაძლოა საჭირო დარჩეს ნარჩენების სტაბილიზაცია.

- ნავთობის სტაბილიზაცია მიიღწევა არაორგანული ნივთიერებების გამოყენებით, როგორცაა ჩაუმქრალი კირი (კალციუმის ოქსიდი), განატაცი ნაცარი და ცემენტი.
- სტაბილიზაციის შედეგად წარმოიქმნება ინერტული ნაერთი, რაც ნავთობის აორთქლების რისკს ამცირებს. შედეგად, ნავთობის გადატანა ნავსადგურზე გაცილებით მარტივადაა შესაძლებელი, რადგან ამ შემთხვევაში თავისუფალი ნავთობისთვის დადგენილი აკრძალვები არ მოქმედებს.

e) ქვიშის გარეცხვა

აღნიშნული მეთოდი, შესაძლოა გამოყენებული იქნას პლაჟების გაწმენდის დროს. მაგალითად, ჩვეულებრივ ბეტონის ამრევი ჩაყრილი ქვიშა გაირეცხოს ნავთით ან სხვა გამხსნელით. ნარეცი ნავთი მიეწოდოს ნავთობდამჭერში სედიმენტებისგან გასაწმენდად.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

3.15 მედიასთან ურთიერთობები

ნავთობის ფართომასშტაბიანი დაღვრების შემთხვევაში, ინციდენტი მასმედიის ყურადღების ცენტრში ექცევა, განსაკუთრებით საწყის სტადიაზე. ინციდენტების მართვის ერთობლივი ცენტრი გამოყოფს სპეციალურ პასუხისმგებელ პირს, რომელიც მასმედიასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკითხებით იქნება დაკავებული.

საზოგადოებასთან ურთიერთობის პასუხისმგებელი პირის მოვალეობებში შევა:

- კონტაქტების დამყარება მედიასთან;
- პრესრელიზების მომზადება ადგილობრივ საველე კოორდინატორთან და ინციდენტების მართვის ერთობლივ ცენტრთან შეთანხმებით;
- მედიის საშუალებით მიწოდებული ინფორმაციის უტყუარობაზე თვალყურის დევნება და შესაძლო გაუგებრობებზე განმარტებების მიცემა.

3.16 „POLPER” - ნავთობის დაღვრის შესახებ შეტყობინების ფორმა

POLPER შეტყობინების სისტემის შესრულების მიზნით, რომლის გამოყენებაც რეკომენდებულია ბუქარესტის კონვენციის საგანგებო პროტოკოლით საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის რეკომენდაციის თანახმად, მოცემული რეგიონალური საგანგებო გეგმით გათვალისწინებული დახმარების თხოვნის ფორმატი ეფუძნება POLPER-ის III ნაწილში მითითებულ POLFAC-ის (დაბინძურებასთან ბრძოლის საშუალებები), რომლის დანიშნულებაცაა “ხელშეკრულების მონაწილე სხვა მხარეებისადმი დახმარების სათხოვნელად მიმართვა და დახმარებასთან დაკავშირებული ოპერაციული საკითხების განსაზღვრა”. POLFAC-ის შეტყობინების მწკრივი 80 და 87 ივსება დანართში 6 მოცემული მითითებების დაცვით, ხოლო მწკრივებში 88 და 98 მითითება ის სპეციფიური საკითხები, რომლებიც ასახავს რეგიონალური საგანგებო გეგმის მოთხოვნებს შავ ზღვასთან დაკავშირებით.

POLFAC-ის შეტყობინება, რომელიც გამოიყენება როგორც სტანდარტული ფორმატი დახმარების სათხოვნელად წინამდებარე რეგიონალური საგანგებო გეგმის ფარგლებში, დაწვრილებით შემდეგ გვერდებზეა განხილული. უნდა გვახსოვდეს, რომ მიმართვა (თხოვნა) დახმარების მისაღებად შეიძლება მხარეს გაეგზავნოს ცალკე ან POLPER-ის სხვა შემადგენელ ნაწილებთან (POLWARN, POLINF) ერთად.

დახმარების თხოვნაზე პასუხის გაცემის/რეაგირების დროს არ არის აუცილებელი მხარემ დაიცვას POLPER-ის ფორმატი, თუმცა მოხერხებულობის მიზნით სასურველია საპასუხო შეტყობინებაში მიეთითოს POLFAC შეტყობინების ციფრები.

ნაწილი I (POLWARN)

დასახელება	შენიშვნები
------------	------------

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

1 დრო და რიცხვი	ინციდენტის დრო და თარიღი. თუ დაბინძურების მიზეზი ცნობილი არ არის, უნდა მიეთითოს დაკვირვების დრო 6 ციფრის გამოყენებით. მიეთითება გრინვიჩის დრო, მაგ., 091900z (რაც ნიშნავს შესაბამისი თვის 9 რიცხვი, დროის სარტყელი 1900 გრინვიჩის მიხედვით)
2 ადგილმდებარეობა	მიეთითება დაბინძურების ადგილის გრძედი და განედი, მანძილი და მიზმა დაბინძურების ადგილიდან იმ ადგილამდე, რომელსაც იცნობს შეტყობინების ადრესატი.
3 ინციდენტი	ამ გრაფაში მიეთითება ინციდენტის ბუნება, მაგ., დაღვრა, ტანკერი, მეჩერზე შეჯდომა, ტანკერების შეჯახება, ნავთობის ლაქა და სხვ.
4 დაღვრა	მიეთითება დაბინძურების ხასიათი, მაგ., ნედლი ნავთობი, ქლორი, დინიტროლი, ფენოლი და სხვა, დაღვრილი ნავთობის მოცულობა (ტონებში) და/ან ნავთობის ზღვაში ჩაღვრის სიჩქარე. თუ ადგილი აქვს არა დაბინძურებას, არამედ დაბინძურების საფრთხეს, იწერება სიტყვები "NOT YET" ("ჯერ არა"), რომელსაც მოსდევს ნივთიერების სახელწოდება, მაგ., "საწვავი".
5 დადასტურება	როდესაც გამოიყენება მოცემული ციფრი, საჭიროა ტელექსის დადასტურება კომპეტენტური ეროვნული უწყების მიერ რაც შეიძლება სწრაფად.

ნაწილი II (POLINF)

დასახელება	შენიშვნები
40 დრო და რიცხვი	ეხება სიტუაციას, რომელიც აღწერილია ციფრებით 41-დან 60-მდე, თუ განსხვავდება ციფრი 1-სგან.
41 ადგილმდებარეობა	მიეთითება დაბინძურების ადგილის გრძედი და განედი გრადუსებსა და მინუტებში, შეიძლება დამატებით მიეთითოს ხმელეთის იმ წერტილამდე მანძილი და მიზმა, რომელსაც იცნობს შეტყობინების ადრესატი, თუ იგი განსხვავებულია ციფრი 2-სგან. დაბინძურების საანგარიშო მასშტაბი (მაგ., დაბინძურებული ტერიტორიის ფართობი, დაღვრილი ნავთობის მოცულობა ტონებში, თუ განსხვავდება ციფრისგან 4, კონტეინერების რაოდენობა და სხვ.). მიეთითება ნავთობის ლაქის სიგრძე და სიგანე საზღვაო მილზეში, თუ არ არის მითითებული ციფრით 2.
42 დაბინძურების მახასიათებლები	მიეთითება დაბინძურების ტიპი, მაგ., ნავთობის ტიპი სიბლანტისა და დენადობის ზღვრით, შეფუთული და ნაყარი ქიმიური ნივთიერებები, ჩამდინარე წყლები. ქიმიური ნივთიერებების აღსანიშნავად გამოიყენეთ შესაფერისი სახელწოდება ან გაეროს ნუმერაცია, თუ იგი თქვენთვის ცნობილია, მაგ., თხევადი, მოტივტივე მყარი სხეული, თხევადი ნავთობი, ნახევრადთხევადი შლამი (ნალექი), მაზუთის ბურთები, გამოფიტული ნავთობი, ზღვის ფერის შეცვლა, ხილული ორთქლი. მიუთითეთ კონტეინერის, დოლისა და სხვ. ნომერი.
43 დაბინძურების წყარო და მიზეზი	მაგ., გემიდან თუ სხვა წყაროდან. თუ გემიდან, მიუთითეთ იყო თუ არა აღნიშნული წინასწარგანზრახული თუ შემთხვევითი ქმედება შემთხვევითი ქმედების შემთხვევაში მოკლედ აღწერეთ მომხდარი ინციდენტი. რამდენადაც აღნიშნული შესაძლებელი იქნება, მიუთითეთ დამაბინძურებელი გემის სახელი, ზომა, საცნობი სიგნალი, სახელმწიფო და ნავსადგური, სადაც რეგისტრირებულია მოცემული გემი. თუ გემი აგრძელებს გზას, მიუთითეთ მისი ცურვის მიმართულება და სიჩქარე.
44 ქარის მიმართულება და სიჩქარე	მიეთითება ქარის მიმართულება გრადუსებში და სიჩქარე მ/წმ-ში. მიმართულება ყოველთვის გვიჩვენებს იმ მხარეს, საიდანაც ქარი უბერავს.
45 დინება ან მოქცევა	მიეთითება დინების მიმართულება გრადუსებში და სიჩქარე კვანძებსა და

ოპერაციები ზღვაზე

	ათეულობით კვანძებში. მიმართულება ყოველთვის გვიჩვენებს იმ მხარეს, საიდანაც დინება მოდის.
46 ზღვის დეღა და ხილვადობა	მიეთითება ზღვის ტალღების სიმაღლე მეტრებში და ხილვადობა საზღვაო მილებში.

ნაწილი III (POLFAC)

დასახელება	შენიშვნები
47 დაბინძურების გავრცელება	მიეთითება დაბინძურების გადაადგილების მიმართულება გრადუსებში და სიჩქარე კვანძებსა და ათეულობით კვანძებში. ჰერის დაბინძურების შემთხვევაში (აირის ღრუბელი) გავრცელების სიჩქარე მიეთითება მ/წმ-ში.
48 პროგნოზი	პროგნოზი დაბინძურების გარემოზე ზემოქმედებისა და დაბინძურების ზონის შესახებ, მაგ, დაღვრილი ნავთობის ნაპირზე გამორიყვის დრო. მათემატიკური მოდელირების შედეგები.
49 დამკვირვებლის ვინაობა და გემები ინციდენტის არეალში	მიეთითება, თუ ვინ გადმოსცა შეტყობინება ინციდენტის შესახებ. თუ ასეთი შეტყობინების ავტორი იყო გემი, მიეთითება, გემის სახელი, მშობლიური ნავსადგური, დროშა, საცნობი სიგნალი. შეიძლება ასევე, მიეთითოს გემები, რომლებიც ინციდენტის ზონაში იმყოფებიან, მიეთითება მათი სახელები, მშობლიური ნავსადგური, დროშა, საცნობი სიგნალი, განსაკუთრებით, თუ დამბინძურებლის ამოცნობა ვერ ხერხდება და დაღვრა მცირე ხნის წინ მოხდა.
50 მიღებული ზომები	ნებისმიერი ქმედება, რომელიც განხორციელდა დაბინძურების სალიკვიდაციოდ.
51 ფოტოები ან ნიმუშები	მიუთითეთ, იქნა თუ არა გადაღებული დაბინძურების ფოტოები და აღებული ნიმუშები. მიუთითეთ იმ უწყების ტელექსის ნომერი, რომელმაც აიღო ნიმუში.
52 სახელმწიფოები, რომლებიც ინფორმირებულნი არიან მომხდარი ინციდენტის შესახებ	მიუთითეთ სახელმწიფოები და ორგანიზაციები, რომლებიც ინფორმირებულნი არიან მომხდარი ინციდენტის შესახებ.
53-59 სათადარიგო განყოფილება	სხვა საჭირო ინფორმაციისათვის (მაგ., სინჯებისა და ფოტოგრაფიული ანალიზის შედეგები, დამკვირვებელთა შემოწმებების შედეგები, გემის პერსონალის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია და სხვ.)
60 დადასტურება	როდესაც გამოიყენება მოცემული ციფრი, საჭიროა ტელექსის დადასტურება კომპეტენტური ეროვნული უწყების მიერ რაც შეიძლება სწრაფად.
80 დრო და თარიღი	ქვემოთ აღწერილ სიტუაციასთან დაკავშირებით, თუ იგი განსხვავდება ციფრით 1 მითითებული სიტუაციისგან.
81 მიმართვა დახმარებისთვის	მოთხოვნილი დახმარების ტიპი და მოცულობა: - სპეციალური აღჭურვილობა; - სპეციალური აღჭურვილობა და გაწვრთნილი პერსონალი; - გუნდის სრული შემადგენლობა; - პერსონალი ცოდნითა და გამოცდილებით სპეციალიზებულ სფეროში. იმ ქვეყნის მითითებით, რომელსაც გაეგზავნა თხოვნა დახმარების შესახებ.
82 ღირებულება/ხარჯი	ინფორმაცია დახმარების მოთხოვნილი ქვეყნისადმი გაწეული დახმარების ფინანსური მოთხოვნების შესახებ.

ნაწილი III (POLFAC)

დასახელება	შენიშვნები
83 დახმარების გასაწევად	მიეთითება ინფორმაცია დახმარების მოთხოვნილი ქვეყნის საბაჟო პროცედურებთან,

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

საჭირო წინასწარი ზომები	ტერიტორიულ წყლებში შეღწევასთან და სხვ. დაკავშირებით
84 სად და რა სახით იქნება გაწეული დახმარება	დახმარების გაწევასთან დაკავშირებული ინფორმაცია, მაგ., შეხვედრა ზღვაში დახმარების მოთხოვნელი ქვეყნის სავაჭრო მეთაურის შეთანხმებული სიხშირეებით, საცნობი სიგნალით, სახელით ან ხმელეთზე მომუშავე უწყებების შეთანხმებული ნომრებით, ტელექსის ნომრებითა და საკონტაქტო პირებით.
85 სხვა სახელმწიფოები, რომელთაც მიმართეს დახმარებისათვის	
86 მეთაურობის შეცვლა	როდესაც ნავთობის ლაქის დიდი ნაწილი გადაადგილდება ან დაბინძურების საფრთხე ემუქრება სხვა მხარის ზონას, მხარემ, რომელიც ახორციელებს ოპერაციის კონტროლის ძირითად ოპერაციებს, შეიძლება სთხოვოს მეორე მხარეს, საკუთარ თავზე აიღოს მეთაურობის მთავარი ფუნქციები.
87 ინფორმაციის გაცვლა	თუ ორი ქვეყანა აღწევს შეთანხმებას მეთაურობის გადაცემის შესახებ, ქვეყანა, რომელი მეორე მხარეს გადასცემს მეთაურობას, ვალდებულია აცნობოს მას ყველა რელევანტური ინფორმაცია და გადასცეს ყველა საჭირო მონაცემი.
88-98 სათადარიგო განყოფილება	სხვა საჭირო ინფორმაციისა და მითითებებისათვის.
99 დადასტურება	როდესაც გამოიყენება მოცემული ციფრი, საჭიროა ტელექსის დადასტურება კომპეტენტური ეროვნული უწყების მიერ რაც შეიძლება სწრაფად.

ნაწილი IV (END)

დასახელება	შენიშვნები
100 დრო და რიცხვი	ინციდენტის დასრულების დრო და თარიღი.

3.17 საკანონმდებლო მოთხოვნები

3.17.1. საერთაშორისო ხელშეკრულებები და კონვენციები

მოცემულ თავში წარმოდგენილია ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ეროვნულ გეგმაში განხილული სამართლებრივი სისტემის ის საფუძვლები, რომლებიც ეხება ზღვაში ნავთობის დაღვრის შემთხვევაში საგანგებო ზომების დაგეგმვას. ზღვაში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების

ოპერაციები ზღვაზე

ეროვნული გეგმით (საქართველო) (NMOSCPG) განსაზღვრულ ღონისძიებებს სწორედ აღნიშნული სამართლებრივი ჩარჩო უდევს საფუძვლად.

ქვემოთ მოყვანილია ყველა შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულება და კონვენცია, რომელიც რატიფიცირებულია საქართველოს მიერ.

ცხრილი 1. შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებები და კონვენციები

კონვენცია	ძალაში შესვლის თარიღი	საქართველოს მიერ რატიფიცირების თარიღი
საერთაშორისო კონვენცია ნავთობით დაბინძურების შემთხვევაში მზადყოფნის, სათანადო რეაგირებისა და თანამშრომლობის შესახებ (OPRC 1990), კონვენცია ნავთობით დაბინძურების შედეგად მიყენებული ზიანისთვის სამოქალაქო პასუხისმგებლობის შესახებ (CLC 1969)	1995 წ. 13 მაისი	1996 წ. 20 თებერვალი
ნავთობით დაბინძურებით მიყენებული ზიანის კომპენსაციისთვის საერთაშორისო ფონდის დაფუძნების შესახებ 1971 წლის კონვენციაში ცვლილებების შეტანის შესახებ 1992 წლის ოქმი (FUND PROT 1992)	1978 წ. 16 ოქტომბერი და 1976 წ. 22 ნოემბერი შესაბამისად	2000 წ. 10 მარტი
საზღვაო ქონების გადარჩენის 1989 წ. საერთაშორისო კონვენცია (SALVAGE 1989)	1996 წ. 14 ივლისი	1995 წ. 25 აგვისტო
1992 წ. ოქმი CLC 1969, 1976-ში შესწორებების შეტანის შესახებ	1996 წ. 30 მაისი	2000 წ. 10 მარტი
1969 წლის საერთაშორისო კონვენცია ღია ზღვაში ნავთობით ავარიული დაბინძურების შემთხვევაში ჩარევის შესახებ და მისი 1973 წ. ოქმი ღია ზღვაში ნავთობის გარდა სხვა ნივთიერებებით დაბინძურების შემთხვევაში ჩარევის შესახებ (INTERVENTION 1969, 1973)	1975 წ. 6 მაისი და 1983 წ. 30 მარტი შესაბამისად	1995 წ. 25 აგვისტო (ორივე)
1992 წ. საერთაშორისო კონვენცია შავი ზღვის დაბინძურებისაგან დაცვის შესახებ (ბუქარესტის კონვენცია)	1992 წ. 22 აპრილი	1994

3.17.2. სხვა საერთაშორისო შეთანხმებები

ქვემოთ მოცემულია ის შეთანხმებები, რომლებიც შეეხება შავი ზღვის გარემოს დაცვას.
ცხრილი 2. შავი ზღვის რეგიონალური გარემოსდაცვითი შეთანხმებები

რეგიონალური შეთანხმება	ხელმოწერის თარიღი
1993 წ. 6-7 აპრილის დეკლარაცია, რომელიც ეხება ბუქარესტის კონვენციის განხორციელებას (ოდესის დეკლარაცია)	1993 წ. 7 აპრილი, ოდესა, უკრაინა
შავი ზღვის რეაბილიტაციისა და დაცვის სტრატეგიული სამოქმედო გეგმა	1996 წ. 31 ოქტომბერი, სტამბული, თურქეთი
“ავარიულ სიტუაციებში შავი ზღვის ნავთობითა და სხვა მავნე ნივთიერებებით დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლაში თანამშრომლობის ოქმის” “შავ ზღვაში	სტამბული, თურქეთი, 2004

ოპერაციები ზღვაზე

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა”

საერთაშორისო კონვენციები დაკავშირებულია მათი მონაწილე ქვეყნების ვალდებულებებთან საზღვართშორისი დაბინძურების კუთხით და ბიომრავალფეროვნების დაცვის თვალსაზრისით.

3.17.3. საქართველოს კანონმდებლობის ძირითადი მოთხოვნები

საქართველოს კანონები, რომელთა მოთხოვნები გათვალისწინებულია წინამდებარე გეგმის მომზადების დროს, ჩამოთვლილია გეგმის 0.7. ქვეთავში.

ქვემოთ, წარმოდგენილია ზოგადი ინფორმაცია გეგმის მომზადებისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის ზოგიერთი კანონის მოთხოვნათა შესრულების სტატუსის შესახებ

კანონი ან საკანონმდებლო აქტი	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნა	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნის შესრულების სტატუსი
საქართველოს კანონი „გარემოს დაცვის შესახებ“ N 519-1ს	<p>მუხლი #39 - ზოგადი გარემოსდაცვითი მოთხოვნები საქმიანობის განხორციელების პროცესში:</p> <p>1. საქმიანობისას უნდა შესრულდეს ეკოლოგიური უსაფრთხოებისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის მოთხოვნები, გათვალისწინებულ იქნეს გარემოს დაცვის, ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების, გარემოს ადგენის ღონისძიებები და მათი განხორციელებისათვის საჭირო ფინანსური საშუალებები.</p> <p>2. საქმიანობის სუბიექტი ვალდებულია:</p> <p>ა) ჰქონდეს შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან შეთანხმებული ტექნოგენური ავარიისა და ბუნებრივი კატასტროფის შედეგების თავიდან აცილებისა და პროფილაქტიკის ოპერატიული და სისტემატური ღონისძიებების, ავარიისა და კატასტროფის დროს მოქმედების გეგმები;</p> <p>ბ) შექმნას და მზადყოფნაში ჰყავდეს ავარიის სალიკვიდაციო ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფილი სამსახური; ყოველი მოსალოდნელი და მომხდარი ტექნოგენური ავარიისა და ბუნებრივი კატასტროფის შესახებ დროულად აცნობოს შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებს და მოსახლეობას;</p>	<p>შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში დანერგილია ეკოლოგიური უსაფრთხოების და ტექნოგენური ავარიების პრევენციის ღონისძიებები:</p> <ul style="list-style-type: none"> - რისკების და საშიშროების შეფასების პროცედურები; - საშიშ სამუშაოებზე დაშვების სანებართვო სისტემები; - სახანძრო უსაფრთხოების წესები; - ჰაერის დაგაზიანების გაზომვის და შეტყობინების სისტემა; - ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების, ატმოსფერული ჰაერის შიდა მონიტორინგის სისტემა; - საწარმოს ტერიტორიის დაცვის და ვიზუალური მონიტორინგის სისტემა; - ტენოლოგიური დანადგარების, მოწყობილობის, მილსადენების ჰერმეტიულობის ტექნიკური კონტროლის სისტემა; - სტატოკური ელექტრობისაგან დაცვის სისტემები; - მეზღვრის სისტემები; - საწარმოო პროცესების ეკოლოგიური, ხანძარსაწინააღმდეგო, ტექნიკური კონტროლის და ზედამხედველობის სისტემები; - პერსონალის სწავლების, ტრენინგების პროცედურები; <p>შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში უზრუნველყოფილია ავარიულ სიტუაციებზე მზადყოფნის ღონისძიებების შესრულება:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ხანძარსაწინააღმდეგო რაზმის პერსონალის და ტექნიკის 24 საათიან რეჟიმში მზადყოფნა; - ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის პერსონალის და ტექნიკის 24 საათიან რეჟიმში მზადყოფნა; - კავშირგაბმულობის საშუალებების მართვის პროცედურების შესრულება; - ტექნოგენურ ავარიებზე რეაგირების გეგმების ყოველწლიური განახლება და მართვა; - ტექნოგენურ ავარიებზე რეაგირების ღონისძიებების განხორციელება შემდეგი რესურსების გამოყენებით:

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

კანონი ან საკანონმდებლო აქტი	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნა	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნის შესრულების სტატუსი
	<p>მუხლი #54 - შავი ზღვის დაბინძურებისაგან დაცვა.</p> <p>1. შავი ზღვის გარემოს დაცვისა და შენარჩუნების მიზნით ყოველი საქმიანობის სუბიექტი ვალდებულია განახორციელოს ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ხმელეთზე მდებარე დაბინძურების წყაროებიდან, გემებიდან, კონტინერტურ შეღვზე საქმიანობის შედეგად, ტრანსსასაზღვრო ტვირთბრუნვის დროს, ატმოსფეროდან, ზღვაში ჩამდინარე წყლებით და ჩამარხვით ზღვის საშიში ნივთიერებებითა და მასალებით დაბინძურების თავიდან აცილებას, აღკვეთას, შემცირებასა და კონტროლს.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა; ▪ ხანძარზე რეაგირების ოპერატიული გეგმები თითოეული სააწარმოო უბნისათვის; ▪ ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. საზღვაო ოპერაციები. და სახმელეთო ოპერაციები; ▪ ავარიის შესახებ შეტყობინების სისტემა; ▪ კომპანია „NRC International Service“-ს ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ჯგუფის პერსონალი და ტექნიკა; ▪ ქალაქის ხანძარსაწინააღმდეგო სამსახურის რაზმის პერსონალი და ტექნიკა. - ტექნოგენური ავარიის დროს მიმდებარე ტერიტორიებზე საწარმოო პროცესების შეზღუდვა; - ხანძრის სწრაფი და ეფექტური ქრობის მეთოდების გამოყენებით ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირება. - ხანძარქრობის დროს წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ორგანიზებულად გაყვანა. - დაღვრილი ნავთობის ლოკალიზაცია და მისი სხვა ტერიტორიაზე ან საკანალიზაციო ქსელში მოხვედრის შესაძლებლობის აღმკვეთი ღონისძიებების განხორციელება. - დაღვრილი ნავთობის აკრეფის და ტერიტორიის გაწმენდის სწრაფი და ეფექტური ქრობის მეთოდების გამოყენებით ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირება. - ნარჩენების სეპარირებულად შეგროვება, დროებით დასაწყობება და უტილიზაცია საწარმოს „ნარჩენების მართვის გეგმის“ შესაბამისად. - ხანძრის შედეგად დაზიანებული ტერიტორიის გაწმენდა და რეაბილიტაცია. - ნავთობის დაღვრის შედეგად დაზიანებული ტერიტორიის გაწმენდა და ეკოლოგიური რეაბილიტაცია. - ტექნოგენური ავარიის მიზეზების გამოკვლევა, ანალიზი და ანალოგიური შემთხვევის განმეორების თავიდან აცილების მიზნით დამატებითი პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება.
საქართველოს კანონი „საზღვაო - სამაშველო სამსახურის შესახებ“ N	მუხლი #3 - ტერმინების განმარტება	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმაში გამოყენებული ტერმინები, სრულად შეესაბამება კანონში გამოყენებულ ტერმინებს.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

კანონი ან საკანონმდებლო აქტი	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნა	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნის შესრულების სტატუსი
528 -1 ს	თავი #2 - საზღვაო-სამაშველო სამსახურის ორგანიზაციული სტრუქტურა	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმაში წარმოდგენილი ორგანიზაციული სტრუქტურა სრულად ითვალისწინებს კანონში გათვალისწინებულ ავარიის შედეგად დაღვრილი ნავთობითა და მავნე ნივთიერებებით ზღვის დაბინძურების ლიკვიდაციის სისტემის მართვის ორგანიზაციულ სტრუქტურას
საქართველოს კანონი „საქართველოს საზღვაო კოდექსი“ N715-11ს	<p>მუხლი #14 4. გემთმფლობელი ვალდებულია უზრუნველყოს:</p> <p>ა) გემის ზღვაოსნობაუნარიანობა და ნაოსნობის უსაფრთხოება;</p> <p>ბ) ადამიანის, გემისა და ტვირთის დაზიანების თავიდან აცილება;</p> <p>გ) გემის ტექნიკური გამართულობა;</p> <p>დ) ეკიპაჟის წევრებისათვის შრომის უსაფრთხო პირობები;</p> <p>ე) გემის სურსათ-საწვავით, წყლითა და საპოხ-საცხები და საწვავი მასალით მომარაგება;</p> <p>ვ) გემის ეკიპაჟის წევრებისა და მგზავრებისათვის ნორმალური საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა.</p> <p>ზ) საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო სამართლის ნორმებით დაკისრებულ სხვა ვალდებულებათა შესრულება.</p>	უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება
	<p>მუხლი #70</p> <p>3. საზღვაო ნავსადგური უზრუნველყოფს ნავსადგურის ტერიტორიისა და აკვატორიის მზადყოფნას უსაფრთხო ნაოსნობისათვის.</p>	უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება
	<p>მუხლი #76</p> <p>1. საზღვაო ნავსადგური ნაოსნობის უსაფრთხოებისა და ნავსადგურში მომსახურების დადგენილ ნორმებთან და წესებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით პასუხისმგებელია:</p> <p>ა) ნავმისადგომებთან გემების უსაფრთხო დგომის პირობებისთვის;</p> <p>ბ) ჰიდროტექნიკურ ნაგებობათა გამართულობაზე;</p> <p>გ) ნავსადგურის მფლობელობაში არსებულ კავშირგაბმულობისა და ელექტრორადიოსაწვინაგაციო საშუალებათა გამართულობაზე;</p> <p>დ) ნავსადგურის საკუთრებაში არსებული სანავიგაციო ნიშნების გამართულობაზე;</p> <p>ე) საპროექტო სიღრმეების შენარჩუნებაზე;</p> <p>ვ) ნავსადგურის წესების დაცვაზე;</p> <p>ზ) ნავსადგურის აკვატორიისა და ტერიტორიის ფარგლებში სისუფთავისა და გარემოს დაცვის მოთხოვნათა შესრულებაზე;</p> <p>თ) გემიდან ნავთობშემცველი მასების</p>	უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

კანონი ან საკანონმდებლო აქტი	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნა	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნის შესრულების სტატუსი
	<p>მიღებაზე;</p> <p>ი) გემიდან ფეკალური მასების, ნაგვის, ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოსათვის მავნე სხვა ნივთიერებების მიღებასა და უტილიზაციაზე;</p> <p>კ) კატასტროფის შედეგად უზედურებაში ჩავარდნილი ადამიანებისათვის შესაბამისი პირველადი დახმარების აღმოჩენაზე;</p> <p>ლ) საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში სააგენტოს და საზღვაო სამაშველო-საკოორდინაციო ცენტრის მითითებების შესრულებაზე ზღვაზე საძიებო-სამაშველო ოპერაციების და ნავთობისა და მავნე ნივთიერებების ავარიული დაღვრის ლიკვიდაციის დროს.</p>	
<p>საქართველოს კანონი „საქართველოს საზღვაო კოდექსი“ N715-11ს</p>	<p>მუხლი #80</p> <p>1. საზღვაო ნავსადგურის აკვატორიაში უსაფრთხო ნაოსნობის განხორციელებაზე პასუხისმგებელია საზღვაო ნავსადგური.</p> <p>2. საზღვაო ნავსადგური უსაფრთხო ნაოსნობისა და ნავსადგურში წესრიგის დაცვის მიზნით ვალდებულია:</p> <p>ა) უზრუნველყოს სალოცმანო სამსახურის მიერ სალოცმანო ოპერაციების უსაფრთხოდ განსახორციელებლად შესაბამისი პირობების შექმნა ამ კოდექსის 87-ე მუხლის შესაბამისად;</p> <p>ბ) უზრუნველყოს სააგენტოს მიერ დამტკიცებული ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში ჩადირული ქონების ამოღების სამუშაოების ჩატარების გეგმის შესაბამისად სათანადო ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>გ) უზრუნველყოს ნავსადგურის პასუხისმგებლობის ზონაში საფრთხეში მყოფი ადამიანებისა და გემის გადასარჩენად საძიებო-სამაშველო ოპერაციების, აგრეთვე ნავთობისა და მავნე ნივთიერებების ავარიული დაღვრის სალიკვიდაციო სამუშაოების ჩასატარებლად სააგენტოს მიერ დამტკიცებული ღონისძიებების განხორციელების მიზნით ნავსადგურში ყველა რესურსის მობილიზება;</p> <p>დ) უზრუნველყოს ნავსადგურში სახიფათო ტვირთის შენახვისა და სატვირთო ოპერაციების დადგენილი წესით განხორციელება.</p>	<p>უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება</p>
	<p>მუხლი #305</p> <p>1. გემს, რომელსაც გადააქვს 2000 ტონაზე მეტი ნავთობი, უნდა ჰქონდეს ნავთობით ზღვის დაბინძურებისათვის გემის მესაკუთრის პასუხისმგებლობის</p>	<p>უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება</p>

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

კანონი ან საკანონმდებლო აქტი	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნა	კანონის ან საკანონმდებლო აქტის მოთხოვნის შესრულების სტატუსი
	უზრუნველყოფის დამადასტურებელი შესაბამისი მოქმედი მოწმობა კოდექსის 304-ე მუხლის მოთხოვნათა დაცვით.	
საქართველოს კანონი „საქართველოს საზღვაო სივრცის შესახებ“ N1761-რს	<p>მუხლი #55 - ზღვის გარემოს დაზინძურების აკრძალვა საქართველოს საზღვაო სივრცეში</p> <p>აკრძალულია საქართველოს საზღვაო სივრცისა და მისი ატმოსფეროს დაზინძურება ტოქსიკური და რადიოაქტიური ნივთიერებების ან სხვა ნარჩენებისა და მასალების მოცილებით, ჩამარხვით და ჩაშვებით, რაც ზიანს აყენებს ადამიანთა ჯანმრთელობას, შავი ზღვის რესურსების მარაგს და ეკოსისტემას.</p>	უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება
	<p>მუხლი #56 - საქართველოს ზღვის სანაპიროზე და მდინარეთა ნაპირებზე განლაგებული დაზინძურების წყაროებიდან საქართველოს საზღვაო სივრცისა და სანაპიროს დაზინძურების თავიდან აცილება</p> <p>1. აკრძალულია საქართველოს ზღვის სანაპიროზე და მდინარეთა ნაპირებზე განლაგებული დაზინძურების წყაროებიდან საქართველოს საზღვაო სივრცისა და სანაპიროს დაზინძურება. საქართველოს საზღვაო სივრცისა და სანაპიროს დაზინძურებისათვის პასუხისმგებლობა განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.</p> <p>3. საზღვაო ნავსადგურში განლაგებული ნავთობტერმინალის მესაკუთრე/მმართველი ვალდებულია უზრუნველყოს ნავთობის ავარიული დაღვრის ლიკვიდაციისათვის შესაბამისი აღჭურვილობის ტერმინალზე განთავსება, ნავთობის ავარიული დაღვრის ლიკვიდაცია და ასეთი ინციდენტის დროს სააგენტოსთან თანამშრომლობა.</p>	უზრუნველყოფილია კანონის მოთხოვნის შესრულება

3.18 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი					
№	მოწყობილობის დასახელება:	შემოწმების ალწერა:	შემოწმების პერიოდულობა:	პასუხისმგებელი პირი:	შენიშვნა:
1	ნავთობის გადამღობი ბონები:HDB 1500 მმ/100მ.	ვიზუალური დათვალიერება გაჭრა, გარღვევა	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
1.1.	საბუქსირე ბაგირების	ვიზუალური		ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი					
№	მოწყობილობის დასახელება:	შემოწმების აღწერა:	შემოწმების პერიოდულობა:	პასუხისმგებელი პირი:	შენიშვნა:
	კომპლექტი: HDB1500-ის თვის.	დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.		მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
1.2.	გამლიერებული კონსტრუქციის ბაზინა: HSR H 18 18.	გასუფთავება, დაბრუნება, ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
2	ჰიდრაულიკური სამართავი მოწყობილობა: LPP7HAB 8.	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
2.1.	კლაპანი LPP7-ისთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
2.2.	ნაპერწკალმაკრი LPP7-ისთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
3	ჰაერის მიმწოდებელი ტუმბო HAB 200.	ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
4	პერნამენტული ბონები LBP900/50 _ 4ცალი.	ვიზუალური დათვალიერება გაჭრა, გარღვევა	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
4.1	საბუქსირე ბაგირების კომპლექტი: HDB900-ის თვის.	ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
5	ხელით სამართავი ბაზინა 100მ ბონისთვის.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
6	სანაპირო ბონები B550m_ 3ცალი.	ვიზუალური დათვალიერება დაბერვა, წყლით შევსება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
7	სანაპირო ბონების გასაბერი მოწყობილობა და წყლის ტუმბო.	ვიზუალური დათვალიერება, ბონების დაბერვა და წყლით შევსება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
8	ნავთობგადამღობი მსუბუქი გასაბერი ბონები ILB450/10მ_1ცალი.	ვიზუალური დათვალიერება გაჭრა, გარღვევა, გაბერვა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
9 14	ნავთობგადამღობი მსუბუქი გასაბერი ბონები ILB750/10მ_2ცალი.	ვიზუალური დათვალიერება გაჭრა, გარღვევა, გაბერვა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
10	ბაზინა HSR	ვიზუალური		ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი					
№	მოწყობილობის დასახელება:	შემოწმების აღწერა:	შემოწმების პერიოდულობა:	პასუხისმგებელი პირი:	შენიშვნა:
	L1514_1ცალი.	დათვალიერება დაბრუნება.	კვირაში ერთჯერ.		მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
11	ჰიდრაულიკური გენერატორი: LPP 7HA/B8.	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
11.1	კლაპანი LPP7-ისთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
11.2	ნაპერწკალმაქრი LPP7-ისთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
12	საბუქსირე ბაგირების კომპლექტი: fob500-ისთვის.	ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
12.1	საბუქსირე ბაგირების კომპლექტი: fob700-ისთვის.	ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
13	400მმ-იანი ტივტივა ბონები მდინარისათვის _40მეტრი.	ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
14	ზღვის 500მმ-იანი ტივტივა ბონები _200მ.	ვიზუალური დათვალიერება.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
15	სკიმერი LWS-70.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
16	ნავთობის გადასაქაჩი ტუმბო GTA-70.	ვიზუალური დათვალიერება დაბრუნება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
17	ჰიდრაულიკური შლანგების კომპლექტი GTA-70H.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
18	ნავთობის გადასაქაჩი შლანგების კომპლექტი GTA-70H.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
19	ჰიდრაულიკური გენერატორი LPP 30 D.	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
20	ჯაგრისიანი სკიმერი MINIMAX -12 W/S.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
20.1	ჰიდრაულიკური შლანგების კომპლექტი,	ვიზუალური დათვალიერება.		ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი					
№	მოწყობილობის დასახელება:	შემოწმების აღწერა:	შემოწმების პერიოდულობა:	პასუხისმგებელი პირი:	შენიშვნა:
	MINIMAX -12 W/S-სთვის.		კვირაში ერთჯერ.		ჟურნალებში.
20.2	ნავთობის გადასაქაჩი შლანგების კომპლექტი, MINIMAX -12 W/S-სთვის.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
21	ჰიდრავლიკური გენერატორი LPP6HA	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
21.1	კლაპანი LPP6HA-სთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
21.2	ნაპერწკალ ჩამქრობი LPP6HA-სთვის.	დაშლა, გარეცხვა დიზელის საწვავით, გაშრობა, აწყობა.	თვეში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
22	ნავთობის გადასაქაჩი ტუმბო C-75.	გასუფთავება, დაბრუნება, ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
22.1	ჰიდრავლიკური შლანგების კომპლექტი C-75-სთვის	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
22.2	ნავთობის გადასაქაჩი შლანგების კომპლექტი C-75-სთვის	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
23	სკიმერი შესაცვლელი შემკრები მოდულით Multiskimer-20	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
24	კვების ბლოკი - Mavi Deniz	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
25	ჰიდრავლიკური შლანგების კომპლექტი Multiskimer-20-სთვის	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
26	ასაწყობი რეზერვუარების კომპლექტი LST-TSC(11.4m3) 10-კომპლექტი.	ვიზუალური დათვალიერება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალებში.
27	მცურავი რეზერვუარი	ვიზუალური	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების მოწყობილობის შემოწმების გრაფიკი					
№	მოწყობილობის დასახელება:	შემოწმების აღწერა:	შემოწმების პერიოდულობა:	პასუხისმგებელი პირი:	შენიშვნა:
	LFT C-12.	დათვალიერება, დაბერვა.			მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
28	კატერი <ტერმინალი - 1>	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ..	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ცვლის და მოწყობილობების შემოწმების ჟურნალში.
29	ა.რ.ჯგ-ის ავტომობილი.	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება.	ყოველდღიურად.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	ქმედება დაფიქსირდეს ავტოსატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობის კონტროლისა და გადაადგილების მარშრუტის ჟურნალში.
30	გენერატორი პროექტორით.	ზეთის და საწვავის შემოწმება, ვიზუალური დათვალიერება, ამუშავება.	კვირაში ერთჯერ.	ა.რ.ჯგ-ის ცვლა.	

3.19 ადგილის უსაფრთხოების შემოწმების ფორმა

1. დაღვრის ადგილი:

2. თარიღი: _____

3. დრო: _____ 4.

შემთხვევა (ინციდენტი): _____

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

5. ნავთობის ტიპი : _____ (დაურთეთ MSDS)

6. ინციდენტის ადგილის დახასიათება (მიუთითეთ შესაბამის ადგილზე)

6a. რაიონი: ზღვა ყურე მდინარე ჭაობი მოქცევის ნაპირი
 ნაპირი ქვიშიანი ქვიანი კლდიანი ნავმისადგომი

6b. დანიშნულება: კომერციული სამრეწველო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებრივი
 სახლმწიფო სარგებლობის კულტურულ-საყოფაცხ რეკრეაციული სხვა

7. ამინდი: ყინული/ყინვა თოვლი წვიმა ქარი მზე
ტემპერატურა _____

8. ლოკალური საფრთხეები:

ფრინველების გადაფრენა ხანძარი, აფეთქება მოცურება, წაბორძიკება, დაცემა
 ნავის უსაფრთხოება სტრესი მზის სიციხისგან ორთქლი და ცხელი წყალი
 ქიმიური საშიშროება ვერტმფრენი ზღვის მოქცევა
 მოყინვა ტვირთის აწევა თხრილები, ორმოები
 კასრების ტარის გადატანა ავტოტრანსპორტი ულტრისფერი რადიაცია
 მოწყობილობის მუშაობა ხმაური ხილვადობა
 ელექტროსაშიშროება. მიწისზედა./მიწისქვეშა. კომუნიკაციები ამინდის პირობები
 დაღლილობა ტუმბოები, შლანგები წყალთან ახლოს მუშაობა
 სხვა _____ სხვა _____ სხვა _____

9. ჰაერის მონიტორინგი:

O₂ ფეთქებადსაშიშროების ქვედა ზღვარი (LEL) ბენზოლი გოგირდწყალბადი სხვა (მიუთითეთ)

10. ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები:

ფეხების დაცვა კომბინეზონები თავის დაცვა ჰერმეტიკული ტანსაცმელი რესპირატორი
 თვალების დაცვა გასაბერი ტანსაცმელი სმენის ორგანოების დაცვა ხელების დაცვა სხვა

11. საჭიროა ადგილზე იყოს:

სანიტარული მოწყობილობა პირველადი სამედიცინო დახმარება დეზინფექცია

12. ინციდენტის ლიკვიდაციის გეგმის მოთხოვნები:

სიგნალიზაციის სიტემა ევაკუაციის გეგმა

13. აუცილებელი საკონტაქტო ინფორმაცია:

სახანძრო დაცვა ექიმი სასწრაფო დახმარება პოლიცია საავადმყოფო სხვა

14. გეგმის შევსების თარიღი: _____ 15. გეგმა შევსებულია (ვის მიერ): _____

ადგილის დასახელება:
ადგილმდებარეობა/რუკაზე მიხმა:
მიუთითეთ სამუშაო ზონები, პირველადი დახმარების პუნქტების ადგილმდებარეობა, ევაკუაციის პირველადი და მეორადი მარშრუტები, მოწყობილობების ადგილები და მართვის ცენტრის ადგილმდებარეობა

3.20 ბათუმის ნავთობტერმინალის ობიექტებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრების სტატისტიკა:

ინციდენტი ს თარიღი	ინციდენტის აღწერა. დაღვრის მასშტაბი.	ინციდენტის მიზეზები და გარემოებები.	ინციდენტის განმეორების თავიდან აცილების ღონისძიებები
-----------------------	---	---	---

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ინციდენტის თარიღი	ინციდენტის აღწერა. დაღვრის მასშტაბი.	ინციდენტის მიზეზები და გარემოებები.	ინციდენტის განმეორების თავიდან აცილების ღონისძიებები
19.09.2008	ძლიერი წვიმის დროს „ბარცხანას“ უბნის ნავთობდამჭერი გადაივსო, რის შედეგად ნავთობით დაბინძურებული ჩამდინარე წყლები გადმოიღვარა მიწის ზედაპირზე და გავრცელდა მდინარე კუბასწალში და შემდეგ ზღვაში. დაიღვარა დაახლოებით 45 კგ ნავთობი.	ძლიერი, კოკისპირული წვიმის შედეგად წარმომნილი ფორსმაჟორული სისტუაცია	1) ტექნიკური ღონისძიებების შედეგად გაიზარდა ბარცხანას უბნის ნავთობდამჭერის გამტარუნარიანობა. 2) ტექნიკური ღონისძიებების შედეგად გაიზარდა ბნტ-ს სხვა ყველა ნავთობდამჭერის გამტარუნარიანობა. 3) სარეკონსტრუქციო სამუშაოები შესრულდა ცალკეულ საწარმოო უბნების სამრეწველო-სანიღვრო კანალიზაციის სისტემების გასაძლიერებლად. 4) განახლდა ყველა ნავთობდამჭერის ექსპლუატაციის ინსტრუქცია. 5) ნავთობდამჭერების საექსპლუატაციო პერსონალს ჩაუტარდა რიგგარეშე სწავლებები.
15.07.2009	კაპრეშუმის უბანზე მდინარე ყოროლისწყალში და შემდეგ ზღვაში გავრცელდა ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის წყლები. მდინარეში ჩაიღვარა, დაახლოებით 400 კგ ნავთობი, რომლის უმეტესი ნაწილი . ზღვაში გავრცელდა დაახლოებით 60 კგ ნავთობი.	ძლიერ წვიმების შედეგად გაძლიერდა გრუნტის წყლების ნაკადი, რამაც გამოიწვია ისტორიულად დაბინძურებული გრუნტიდან ნავთობის გამორეცხვა და მდინარეში მიგრირება.	მდინარე ყოროლისწყლის გასწვრივ აიგო გრუნტის წყლების სადრენაჟო სისტემა, რითაც აღიკვეთა გრუნტში დაგროვილი ისტორიული დაბინძურების მიგრაცია მდინარე ყოროლისწყალში და შემდეგ ზღვაში. შესრულდა ძველი, ექსპლუატაციიდან გამოყვანილი მიწისქვეშა მილსადენების დემონტაჟის სამუშაოები. კაპიტალური რემონტი ჩაუტარდა რეზერვუარებს, ფსკერის ჰერმეტიულობის გასაძლიერებლად. დარეგულირდა გრუნტის წყლების, მდინარეების და ზღვის ეკოლოგიური მონიტორინგის პროცედურები.
16.10.2009	საზღვაო ნავსადგურის #3 და #4 ნავმისადგომებს შორის შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ მილსადენზე კონტრაქტორი კომპანიის შპს „სპეცმონტაჟის“ მიერ სარემონტო სამუშაოების შესრულების დროს მოხდა ნავთობის დაღვრა ნავმისადგომზე და შემდეგ, ნავმისადგომიდან 0,01 ტონაზე ნაკლები ნავთობის ზღვაში ჩაღვრა.	კონტრაქტორი კომპანიის შპს „სპეცმონტაჟის“ დაუდევრობა	1) გატარდა ადმინისტრაციული ღონისძიებები. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიეცა მკაცრი გაფრთხილება. 2) კომპანია „სპეცმონტაჟის“ პერსონალს ჩატარდა რიგგარეშე ინსტრუქტაჟი.
4.03. 2010	უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგზე მისაერთებელი	ჩამკეტი არმატურის არაჰერმეტიულობის გამო, მილების გარეცხვის შემდეგ	1) სარემონტო სამუშაოები ჩაუტარდა ჩამკეტ არმატურას. 2) შემუშავდა უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ინციდენტის თარიღი	ინციდენტის აღწერა. დაღვრის მასშტაბი.	ინციდენტის მიზეზები და გარემოებები.	ინციდენტის განმეორების თავიდან აცილების ღონისძიებები
	ფოლადის მილის (ე.წ. «Гусак») სარემონტო სამუშაოების დროს მოხდა ნავთობის (მილების გარეცხვის შემდეგ ნარჩენი წყლის) ჩაღვრა ზღვაში. (39 კგ ნავთობი).	ნარჩენი წყალი ჩაიღვრა ზღვაში.	წყალქვეშა შლანგზე მისაერთებელი ფოლადის მილის (ე.წ. «Гусак») სარემონტო სამუშაოების რეგლამენტი და განისაზღვრა სამუშაოთა უსაფრთხოდ შესრულების პირობები.
20.08. 2012	ძლიერი წვიმის დროს ცენტრალური ნავთობდამჭერი გადაივსო, რის შედეგად ნავთობით დაბინძურებული ჩამდინარე წყლები გადმოიღვარა მიწის ზედაპირზე და გავრცელდა მდინარე ბარცხანაში და შემდეგ ზღვაში. დაიღვარა დაახლოებით 313კგ ნავთობი..	ძლიერი, კოკისპირული წვიმის შედეგად წარმოშობილი ფორსმაჟორული სისტუაცია	3) გატარდა ადმინისტრაციული ღონისძიებები. სამუშაოდან გამთავისუფლდა 1 ოპერატორი, თანამდებობრივად ჩამოქვეითდა 2 ოპერატორი. 4) ნავთობდამჭერების საექსპლუატაციო პერსონალს ჩატარდა რიგგარეშე ინსტრუქტაჟი.
23.08. 2015.	ძირითად ტერიტორიაზე მდინარე ბარცხანაში და შემდეგ ზღვაში გავრცელდა ნავთობით დაბინძურებული გრუნტის წყლები. მდინარე ბარცხანაში ცაიღვარა 170 კგ ნავთობი, მათგან, ზღვაში გავრცელდა 15 კგ.	ძლიერ წვიმების შედეგად დაირღვა მდინარის ნაპირსამაგრი კედელი, რის გამო, ისტორიულად დაბინძურებული გრუნტის წყლების ნაკადი მდინარეში მოხვდა.	აღდგენილი იქნა ნაპირსამაგრი კედელი.
26 .02. 2016.	უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგიდან ზღვაში ჩაიღვარა 240 კგ ნავთობი. მათგან, ამოღებული იქნა 200 კგ ნავთობი, რეაგირების შედეგად	უნაპირო ნავმისადგომის ტანკერებში ნავთობის ჩასატვირთი წყალქვეშა შლანგის ჰერმეტიულობის დარღვევა.	1) შეიცვალა წყალქვეშა შლანგის ერთი რგოლი. 2) გაძლიერდა მყვინთავების მიერ წყალქვეშა შლანგების შემოწმების პროცედურები. 3) გაძლიერდა ნავთობის გადატვირთვის დროს ზღვის ვიზუალური მონიტორინგის პროცედურა.

ოპერაციები ზღვაზე

3.21 ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში გემებიდან ზღვაში ნავთობის დაღვრის სტატისტიკა

ინციდენტის თარიღი	ინციდენტის აღწერა. დაღვრის მასშტაბი.	ინციდენტის მიზეზები და გარემოებები.
02.03.2008	თ/ტ "G & A" შტორმის დროს დაკარგა მართვა და მახინჯაურის სანაპიროზე გამოირიყა. 1 ტონამდე რაოდენობის მასალის დაღვრით ზღვის დაბინძურება.	გემის ნაპირთან შეჯახება
14.09.2008	საზღვაო ნავსადგურის #8 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "LS ANNE" 0,1 ტონამდე პალმის ზეთის დაღვრა	არასანქცირებული გაშვება
02.12.2008	საზღვაო ნავსადგურის #3 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "GORGONA" 1 ტონამდე რაოდენობის ნავთობპროდუქტის დაღვრით ზღვის დაბინძურება.	ნორმატიულად გაუწმენდავი ლიალური წყლების არასანქცირებული გაშვება
06.01.2009	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მიმდინარე სამუშაოების დროს, კონტრაქტორი კომპანიის „საბას“ დაუდევრობით, ნავმისადგომიდან ზღვაში 0,1 ტონაზე ნაკლები ნავთობპროდუქტის ჩაღვრა.	არასანქცირებული გაშვება
15.01.2009	საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "SORMOVSKIY -36" ბალასტური წყლებით ზღვის დაბინძურება. ჯამში დაიღვრა 0,01 ტონამდე ნავთობი.	არასანქცირებული გაშვება
27.04.2009	საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "PUR NAVOLOK" მოხდა 0,1 ტონამდე ნავთობით ზღვის დაბინძურება	არასანქცირებული გაშვება
16.06.2009	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "ABIT BESER" გაუწმენდავი ბალასტური წყლებით ზღვის დაბინძურება. ჯამში დაიღვრა 0,01 ტონამდე ნავთობი.	არასანქცირებული გაშვება
17.04.2010	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "SARATOV CITY" 0,01 ტონამდე დიზელის საწვავის დაღვრის შედეგად ზღვის დაბინძურება.	ავარიული დაღვრა
18.04.2010	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "EKATERINA" 0,01 ტონამდე ჰიდრაულიკური ზეთის დაღვრის შედეგად ზღვის დაბინძურება.	ავარიული დაღვრა
14.07.2010	საზღვაო ნავსადგურის #9 ნავმისადგომზე მდგომი, ნავსადგურის მცირე ფლოტის გემის - ლიალური წყლების შემგროვებელი კატარის "Aisi" -ის ბორტიდან ზღვაში დაიღვრა 0,04 ტონამდე რაოდენობის ლიალური წყალი.	ავარიული დაღვრა
16.10.2010	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "EAKTAMOS" ნორმატიულად გაუწმენდავი ლიალური წყლების ზღვაში ჩაშვება. ნავთობპროდუქტის რაოდენობა - 0,01 ტონამდე.	არასანქცირებული გაშვება
13.01.2011	სოფელ გონიოს სანაპიროსთან (საზღვაო ნავსადგურის პასუხისმგებლობის რაიონი) მცირე მოტორიანი ნავიდან "Kortoxi" ნავთობპროდუქტით ზღვის დაბინძურება	არასანქცირებული გაშვება
25.07.2011	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "ANAMARIAL" ნორმატიულად გაუწმენდავი ლიალური წყლების ზღვაში ჩაშვება. ნავთობპროდუქტის რაოდენობა - 0,01 ტონამდე.	არასანქცირებული გაშვება
12.12.2011	საზღვაო ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "RIMA" ნორმატიულად გაუწმენდავი ლიალური წყლების	არასანქცირებული გაშვება

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

ინციდენტის თარიღი	ინციდენტის აღწერა. დაღვრის მასშტაბი.	ინციდენტის მიზეზები და გარემოებები.
	ზღვაში ჩაშვება. ნავთობპროდუქტის რაოდენობა - 0,01 ტონამდე.	
02.09.2012	საზღვაო ნავსადგურის #7 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "KKITTIWAKE" 0,01 ტონამდე ჰიდრაულიკური ზეთის დაღვრის შედეგად ზღვის დაბინძურება.	ავარიული დაღვრა
21.09.2013	საზღვაო ნავსადგურის #8 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "GENCO VIGOUR" გაუწმენდავი ლიალური წყლების ზღვაში ჩაშვება. ნავთობპროდუქტის რაოდენობა - 0,01 ტონამდე.	არასანქცირებული გაშვება
03.10.2013	საზღვაო ნავსადგურის #8 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "LADY FERHAN" საზღვაო ნავსადგურის #8 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ	არასანქცირებული გაშვება
22.08.2014	ბათუმის იახტკლუბის სასეინრო კატარღის "Sea star-1" –ის საწვავით გამართვის დროს 0,01 ტონაზე ნაკლები ნავთობის დაღვრა.	ავარიული დაღვრა
24.09.2014	საზღვაო ნავსადგურის #8 ნავმისადგომზე მდგომი გემიდან თ/ტ "BORISLAV" გაუწმენდავი ლიალური წყლების ზღვაში ჩაშვება. ნავთობპროდუქტის რაოდენობა - 0,01 ტონამდე.	არასანქცირებული გაშვება
14.01.2015	ნავსადგურის #6 ნავმისადგომზე შპს „ბათუმის საკონტეინერო ტერმინალი“ საქმიანობის დროს დაიღვრა ჰიდრაულიკური ზეთი, საიდანაც ჩაიღვრა ზღვაში 0,01 ტონამდე რაოდენობით	ავარიული დაღვრა
12.03.2015	ბათუმის პორტის №10 ნავმისადგომი თ/ს "TRABZON SU URUNLARI" -დან ზღვაში ჩაიღვრა 0,01 ტონამდე დიზელის ზეთი.	ავარიული დაღვრა
21.02.2015	ბათუმის იახტკლუბი თ/მ"STRANNIK"-დან ზღვაში დაიღვრა 0,01 ტონამდე ნავთობპროდუქტი	ავარიული დაღვრა
20.06.2015	ბათუმის პორტის №6 ნავმისადგომი თ/მ "GEROITE NA ODESSA" -დან გაუწმენდავი ლიალური წყლებით ზღვის დაბინძურება.	არასანქცირებული გაშვება
25.08.2015	ბათუმის პორტის №6 ნავმისადგომი თ/მ "BERKAY N" -დან 0,01 ტონამდე ჰიდრაულიკური ზეთის დაღვრის შედეგად ზღვის დაბინძურება.	ავარიული დაღვრა
14.03.2016	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის №6 ნავმისადგომი თ/მ "DRUJBA"-დან 0,01 ტონამდე ნავთობპროდუქტით ზღვის დაბინძურება	ავარიული დაღვრა
16.04.2016	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის №8 ნავმისადგომი თ/მ "VOLGO-BALT 213 " -დან 0,01 ტონამდე ნავთობპროდუქტით ზღვის დაბინძურება	არასანქცირებული გაშვება
16.04.2016	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის №7 ნავმისადგომი თ/მ "CESME" -დან 0,01 ტონამდე ნავთობპროდუქტით ზღვის დაბინძურება	არასანქცირებული გაშვება
15.08.2016	ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის №9 ნავმისადგომი თ/მ "NAVJA" -დან გაუწმენდავი ჩამდინარე წყლების ჩაშვების შედეგად, 0,01 ტონამდე ნავთობით ზღვის დაბინძურება	არასანქცირებული გაშვება

ოპერაციები ზღვაზე

3.22 ნავთობის დაღვრაზე რეაგირები ჯგუფის ყოველწლიური სასწავლო პროგრამების საკვანძო თემები

თემის №	თემის დასახელება	მეცადინეობები	
		თეორიული	პრაქტიკული
1	ბათუმის ნავთობტერმინალი - ნავთობის დაღვრის პოტენციური რისკების ჩამონათვალი	დიახ	
2	წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის რისკების შეფასება.	დიახ	დიახ
3	წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის შესაძლებელი მასშტაბები და შედეგები.	დიახ	
4	საშიშროებანი და საწარმოო რისკები წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის დროს.	დიახ	
5	წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის დროს ნეიტრალიზაციის ან საწარმოო რისკების შემცირების ღონისძიებები.	დიახ	დიახ
6	ეკოლოგიური ასპექტები წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის დროს და მათი ზემოქმედება გარემოზე.	დიახ	
7	ნავთობის დაღვრისას გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების ნეიტრალიზების ან მინიმუმამდე დაყვანის ღონისძიებები.	დიახ	
8	ნავთობის დაღვრისას პერსონალის და ტექნიკური საშუალებების მზადყოფნა და მობილიზება.	დიახ	დიახ
9	წყალზე და ხმელეთზე დაღვრის ლიკვიდაციის ტექნოლოგია, გარემოს აღდგენა.	დიახ	დიახ
10	წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების სტრატეგია.	დიახ	
11	წყალზე და ხმელეთზე ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ცალკეული ტექნიკური საშუალებების დახასიათება ბ.ნ.ტ. -ში არსებული მოწყობილობების მაგალითზე.	დიახ	დიახ
12	ნავთობის დაღვრის დროს ნარჩენების მართვა.	დიახ	დიახ
13	პერსონალის და ტექნიკური საშუალებების დემობილიზაცია, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების შემდეგ.	დიახ	დიახ
14	საორგანიზაციო სტრუქტურა და პასუხისმგებლობები ნავთობის დაღვრაზე რეაგირებისას.	დიახ	დიახ
15	ღონისძიებები წყალზე ნავთობის დაღვრის დროს.	დიახ	დიახ
16	ღონისძიებები ხმელეთზე ნავთობის დაღვრის დროს.	დიახ	დიახ
17	ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ძირითადი საკანონმდებლო მოთხოვნები	დიახ	

ოპერაციები ზღვაზე

3.23 მდინარეებში ნავთობის დაღვრის ლიკვიდაციის და ზღვაში გავრცელების საწინააღმდეგო ცალკეული ოპერაციების შესრულების დროის ნორმატივები

№	ოპერაცია	დროის ნორმატივები, წთ		
		მდ. ყოროლის წყალი	მდ. ბარცხანა	მდ. კუბასწყა ლი
1.	შეტყობინებების გადაცემა ნავთობის დაღვრის შესახებ	5	5	5
2.	უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟი	3	3	3
3.	ბრიფინგი. მოწყობილობების არჩევა	3	3	3
4.	პერსონალის განაწილება	3	3	3
5.	მოწყობილობების დატვირთვა	20	20	20
6.	ნავთობის დაღვრის ადგილამდე ტრანსპორტირება	25	15	20
7.	უსაფრთხოების ბაწრის გაბმა მდინარეზე	10	10	10
8.	ბონების გაშლა	20	20	20
9.	ასაწყობი რეზერვუარის გაშლა	10	10	10
10.	ძალისმიერი აგრეგატის და სკიმერის განთავსება	10	10	10
11.	უსაფრთხოების ზონების და პარკინგის მოწყობა	20	20	20
12.	ავარიული გასასვლელის მომზადება	10	10	10
13.	მდინარის შესართავთან კატარღა „ფლორას“ გამოსვლა.	60	40	50
14.	კატერის «Терминал 1» ჩაშვება ზღვაში	60	60	60
15.	მდინარის შესართავთან კატერით მისვლა	20	10	15
16.	მდინარის შესართავთან ბონური ზღუდეების გაშლა და ნავთობის ლაქის ზღვაში გავრცელების შეკავება	20	20	20

შენიშვნა: იმის გათვალისწინებით, რომ ცალკეული ოპერაციები შესრულდება პარალელურ რეჟიმში, არჯ-ს სხვადასხვა რგოლების მიერ, ჯამური დრო, რომელიც საჭირო იქნება მდინარეებში ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ღონისძიებების შესრულებაზე, არ აღემატება 1,5 საათს.

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

შპს «ბათუმის
ნავთობტერმინალი»

ნავთობის დაღვრაზე
რეაგირების გეგმა.

ოპერაციები ზღვაზე

Документ: №: BOT-IMS3.F01-021 | Ревизия: 3

შპს «ბათუმის საზღვაო
ნავსადგური»

დოკუმენტის ბოლო გვერდი

ოპერატიული გეგმები

«ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების გეგმა. ტომი I. ოპერაციები ზღვაში»

დოკუმენტის №:	BOT-IMS3.F01-021
ძალაშია (-დან):	20-01-2006
რევიზია:	3
რევიზიის თარიღი:	20.05.2019
გვერდების რაოდენობა:	217

დაბეჭდვა და გავრცელება: მენეჯმენტის ინტეგრირებული სისტემისა და სტანდარტიზაციის მართვის განყოფილება